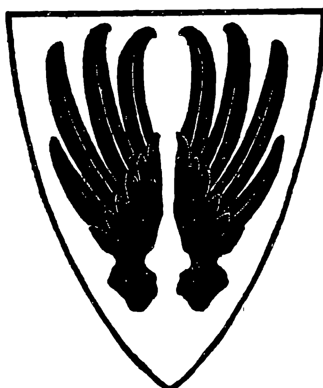
HALLWYLSKA SAMLINGEN

BESKRIFVANDE FÖRTECKNING

GRUPP XLIX



DETTA VERK FÖRELIGGER I EN UPPLAGA AF ETTHUNDRATIO EXEMPLAR, DENNA GRUPP DÄRUTÖFVER I EN SEPARATUPPLAGA AF NITTIO EXEMPLAR, ALLT TRYCKT PÅ HANDGJORDT PAPPER FRÅN SVERIGES RIKSBANKS PAPPERSBRUK I TUMBA. KLICHÉERNA ÄRO GJORDA AF KEMIGRAFISKA AKTIEBOLAGET BENGT SILFVERSPARRE. TRYCKNINGEN HAR UTFÖRTS AF A.-B. CENTRALTRYCKERIET, STOCKHOLM, 1935.

FÖRORD

Hallwylska samlingen, som detta verk har till uppgift att i ord och bild beskrifva, har kommit till tack vare en samlarhåg, som väcktes hos mig redan i min tidiga ungdom och som följt mig genom ett långt och lyckligt lifs alla skiften. Mellan den dag, då grunden lades till min allra första samling — snäckorna —, och de senaste förvärfven ligger en tidrymd af mer än sju årtionden.

Måhända skola åtskilliga af de i samlingen ingående grupperna förefalla en nutida kritisk granskare skäligen betydelse- och intresselösa, många af de enskilda föremålen föga värdefulla. Det väsentliga har dock för mig icke varit att samla särskildt dyrbara och sällsynta saker. Fastmera har mitt syfte, alltsedan detta började stå klart för mig, varit att hopbringa ett såvidt möjligt rikhaltigt och mångskiftande material till belysning af såväl min egen samtids som äldre tiders kultur. Låt vara att i samlingen finnas både hela grupper och enskilda föremål af obestridligt värde, gör den i andra delar dock alldeles icke anspråk på att anses vare sig fullständig eller särdeles värdefull. Medan flere af grupperna kunna sägas ha samlat sig själfva, äro åter andra resultatet af en mera målmedveten sträfvan att inom ett visst område skapa en både kvalitativt och kvantitativt betydande samling.

Allteftersom samlingen växte, befästes hos mig den redan tidigt uppkomna önskan att se den bevarad som en enhet för framtiden. Min make, WALTHER VON HALLWYL, som, upptagen som han ständigt var af sin omfattande affärs-

A

verksamhet, hvarken hade tid eller intresse till öfvers för att deltaga i samlingens hopbringande — om än hvarje vackert förvärf gladde honom — delade i alla händelser min uppfattning om önskvärdheten af att samlingen icke i en framtid skingrades utan bevarades åt eftervärlden på en enda hand.

I öfverensstämmelse härmed öfverlämnade min make och jag vår samling jämte vår fastighet nr 4 Hamngatan i Stockholm, där den förvaras, till Svenska Kronan genom här dels i original, dels i öfversättning på engelska, franska och tyska återgifna gåfvobref.

GÅFVOBREF

Undertecknade WALTHER VON HALLWYL och WILHELMINA VON HALLWYL, född KEMPE, äkta makar, gifva och förära härmed till Svenska Kronan här nedan angifna fasta och lösa egendom att under Svenska Statens äganderätt handhafvas och förvaltas för det ändamål och i enlighet med de bestämmelser, som här nedan angifvas.

1:o.

Föremålet för gåfvan är:

1) fasta egendomen N:o 11 i kvarteret Skrafvelberget mindre med adressnummer 4 vid Hamngatan här i staden,

2) all den oss tillhöriga lösegendom, bestående af möbler, mattor och gardiner, taflor, konstsaker, samlingar af vapen och antika föremål, äfvensom husgerådssaker och kläder, som nu finnas inom nämnda fastighet, med undantag af:

a) i särskild förteckning upptagna vapen, taflor och öfriga föremål, som i äldre tider tillhört medlemmar af släkten VON HALLWYL, äfvensom föremål, erhållna vid utgräfningar omkring slottet Hallwyl i kantonen Aargau i Schweiz, hvilket allt det är vår afsikt att öfverlämna till Schweizerisches Landesmuseum i Zürich,

b) de kläder och husgerådssaker, som nu användas för vårt eget och våra tjänares behof, samt

c) de juveler och andra smycken, som icke nu äro införlifvade med samlingarna genom placering i de för samlingarna särskildt afsedda skåp eller montrer;

3) ett kapitalbelopp, placeradt i följande obligationer, nämligen:

Svenska Statens 3.6 % oblig. af 1887 à nominellt	Kr.	416 000.—
Svenska Statens $4^1/_2$ % » » 1913 » »	»	110 160.—
Svenska Statens 5 % » » 1914 » »	»	92 500.—
Svenska Statens 5 % » » 1916 » »	»	300 000.—
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 5 % oblig. af 1915 à nominellt	»	210 000.—
	Kr.	1 128 660.—

samtliga åtföljda af alla icke förfallna räntekuponger.

2:o.

Gåfvans ändamål är, att den fasta egendomen med den däri förvarade lösegendomen skall för all framtid utgöra ett museum, tillgängligt för forskare och andra intresserade inom konstens och konsthandtverkets områden.

För att detta museum under all framtid må bibehålla sin särskilda prägel af den tid och de förhållanden, under hvilka det kommit till stånd, förordna vi, ej mindre att ingen del af den donerade fasta och lösa egendomen får säljas, utbytas eller annorledes bringas ur den Svenska Kronans ägo eller besittning, än äfven att fastigheten icke må ombyggas, förändras eller uthyras eller användas till något annat ändamål

än såsom museilokal uteslutande för den donerade lösegendomen jämte de ytterligare föremål, som kunna blifva af oss före vår död eller genom testamente tillagda till densamma, att denna lösegendom allt framgent skall vara till alla delar i fastigheten förvarad, och att alla de särskilda föremålen, såväl möbler som konstföremål och allt öfrigt, skola förvaras i rummen och i skåpen på de platser, som af oss blifvit bestämda.

Förestående bestämmelser om fastigheten skola dock ej utgöra hinder för användandet af lägenheten om 2 rum och kök ofvanpå garaget till bostad för tjänstepersonal vid museet.

Likaledes må portvaktsrummet till vänster invid porten samt de 2 yttre kontorsrummen i bottenvåningen på högra sidan om gården användas, det förstnämnda till lokal för vaktpersonalen och de senare till lokal för förvaltningen af museet, men under inga förhållanden till bostad; och skola de möbler och öfriga inventarier, som nu finnas i dessa tre rum och som äro inbegripna i donationen till Kronan, alltid kvarstå å sina platser i rummen och vårdas såsom museets tillhörighet.

Det till donationen hörande kapitalbeloppet är afsedt att genom sin ränteafkastning bereda medel för bestridande af kostnaden för den öfriga donerade egendomens handhafvande för donationens ändamål samt för dess vård och underhåll äfvensom för katalogisering af föremålen.

3:o.

Så snart vederbörligt beslut om donationens mottagande för Svenska Kronans räkning fattats, skall en inventering och uppteckning ske af den till donationen hörande lösegendomen. Denna inventering skall verkställas af en utaf Kungl. Maj:t därtill utsedd sakkunnig person med nödiga biträden. I och med denna inventering skall den därvid upptagna lösa egendomen anses vara å Kronans vägnar mottagen såsom dess egendom.

Kapitalbeloppet i obligationer skall af oss öfverlämnas till Kungl. Statskontoret eller annat penningförvaltande verk, som Kungl. Maj:t bestämmer.

4:o.

Så länge någon af oss lefver, förbehålla vi oss eller den efterlefvande af oss rätt att bebo fastigheten och med uteslutande af hvarje annan nyttja densamma jämte den donerade lösegendomen mot skyldighet att därunder bestrida alla kostnader för fastighetens och lösegendomens vård och underhåll. För skada, som under tiden kan komma att drabba den fasta eller lösa egendomen, skola vi dock vara fritagna från hvarje ansvar.

5:o.

Den donerade fastigheten och de till museet hörande samlingarna skola förvaltas af en särskild direktion, bestående af tre personer, af hvilka minst en bör äga framstående insikter inom det konsthistoriska facket och minst en vara utbildad museiman.

Till första medlemmar af denna direktion hafva vi utsett professorn vid Nordiska Museet NILS JACOB MAURITZ LITHBERG, professorn vid Stockholms Högskola JOHNNY AUGUST EMANUEL ROOSVAL och kamreraren BERNHARD GLAUMANN, hvilka hittills bistått oss med råd och dåd vid förvaltningen af fastigheten och samlingarna och hvilka vi äfven utsett att vara exekutorer af vårt testamente till de delar, som röra

ytterligare tillägg till förevarande donation och andra åtgärder till främjande af dess syfte. Det af oss för nämnda personer meddelade förordnandet skall gälla för vår lifstid och för så lång tid därefter som erfordras för samlingarnas uppställning och museets fullständiga ordnande, äfvensom för fullbordandet af den af oss påbörjade katalogen öfver samlingarna.

Därest någon af direktionens medlemmar aflider eller eljest blir förhindrad att fullgöra uppdraget och detta inträffar, medan någon af oss ännu lefver, förbehålla vi oss rätt att utse annan medlem i den dödes eller förhindrades ställe. Efter vår död utses i nu afsedda fall ny direktionsmedlem af Kungl. Maj:t. Sedan tiden för den af oss utsedda direktionens uppdrag gått till ända, utses i framtiden direktionens medlemmar af Kungl. Maj:t, hvarje gång för ett visst antal år, som Kungl. Maj:t bestämmer.

Medan någon af oss ännu lefver, har direktionen endast att utöfva en allmän tillsyn öfver fastigheten och samlingarna samt att bistå oss med råd i afseende på förvaltningen.

Sedan vi bägge aflidit, skall direktionen så fort som möjligt vidtaga alla erforderliga åtgärder för museets fullständiga ordnande och samlingarnas uppställning i detsamma i enlighet med våra därför uppgjorda planer, som direktionens medlemmar väl känna, äfvensom för fortsättandet af arbetet med katalogen öfver samlingarna och dess utgifvande från trycket. Kostnaderna för katalogarbetet och katalogens tryckning och utgifvande skola, i den mån de icke kunna tagas af det till donationen hörande kapitalets afkastning, bestridas af särskilda medel, som vi i vårt testamente skola anslå för detta ändamål.

Närmare bestämmelser rörande fastighetens och den lösa egendomens handhafvande för det med donationen afsedda ändamålet fastställas af Kungl. Maj:t efter förslag af oss eller direktionen.

Sedan vi bägge aflidit skall till direktionens medlemmar utgå särskildt arvode, som Kungl. Maj:t bestämmer, dock minst ettusen kronor om året till en hvar.

Efter vår död skola styrelserna för Stockholms Högskola och Nordiska Museet äga att årligen hvar för sig utse en revisor för att öfvervaka, att donationen handhafves på bästa sätt samt i öfverensstämmelse med föreskrifterna i detta gåfvobref och de särskilda stadgar för donationen, som komma att af Kungl. Maj:t fastställas. Dessa revisorer skola åtnjuta skäligt arvode enligt Kungl. Maj:ts bestämmande, dock minst femhundra kronor om året för hvardera, jämte särskildt arvode för de större inventeringar af samlingarna, som de personligen förrätta. Därest någon af ofvannämnda institutioner skulle upphöra eller undandraga sig att utse revisor, skall denne utses af Kungl. Maj:t eller annan lämplig institution eller korporation inom riket, åt hvilken Kungl. Maj:t lämnar sådant uppdrag.

6:o.

Förvaltningen af det kapital i obligationer, som åtföljer donationen, skall icke tillhöra den för donationens handhafvande förordnade direktionen, utan handhafvas af Kungl. Statskontoret eller det penningförvaltande verk, som Kungl. Maj:t bestämt.

Under vår lifstid skall afkastningen af fonden, sedan däraf kostnaden för den i tredje punkten afsedda inventeringen blifvit gulden, öfverlämnas till oss eller den efterlefvande af oss för att användas till bestridande af kostnaden dels för restaurering eller förbättring af fastigheten och dels för arbetet med katalogen öfver samlingarna.

Efter vår död skall afkastningen i den mån den inflyter tillhandahållas direktionen och redovisas af denna i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer. Medel, som ej omedel-

bart behöfva användas, böra, där så lämpligen kan ske, göras räntebärande och hvad som ej erfordras för ett års förvaltning, reserveras för kommande års behof. Kungl. Maj:t äger dock att, i den mån afkastningen ej finnes vara i sin helhet erforderlig för den löpande förvaltningen, förordna, att viss del däraf skall afsättas och tilläggas kapitalet för att därigenom bereda medel till förvaltningspersonalens framtida pensionering äfvensom möjligen behöfliga större arbeten för fastighetens restaurering. Sålunda afsatta medel skola stå under vård af samma förvaltande verk, som handhar donationens kapitaltillgångar i öfrigt.

Af detta gåfvobref äro två lika lydande exemplar upprättade.

Stockholm den 20 December 1920.

W. v. Hallwyl. *Wilhelmina von Hallwyl,*
född *Kempe.*

Sigill.

På en gång närvarande vittnen:

Thure Hellström,
Med. Doktor, Professor.

Edwin Klintin,
f. d. Disponent.

DEED OF GIFT

The undersigned WALTHER VON HALLWYL and WILHELMINA VON HALLWYL, née KEMPE, man and wife, herewith give and donate to the Swedish Crown the real and personal estate mentioned below, to be cared for and administered, under the ownership of the Swedish State, for the purpose of, and in accordance with, the conditions stated below.

1:o.

The property embraced by the gift is:

1) real estate being the property No. 11 in the quarter »Skrafvelberget mindre», address, 4, Hamngatan, in this city,
2) all the personal estate belonging to us, consisting of furniture, carpets and curtains, pictures, objects of art, collections of weapons and antique objects, together with household utensils and dresses, now on the premises of the said real estate, with the exception of:
   a) weapons, pictures and other objects, according to a special list, which, in older times, were the property of the family VON HALLWYL, together with objects obtained by and during excavations around the castle of Hallwyl in the canton of Aargau, Switzerland, all of which it is our intention to donate to the Swiss National Museum (Schweizerisches Landesmuseum), Zurich,
   b) those clothes and household utensils which are now employed for our own and our servants' use and,
   c) those jewels and other ornaments, which are not now incorporated with the collections by being placed in the cabinets or cases specially intended for the collections;
3) a capital amount, placed in the following bonds or debenture stock, viz.:

Swedish State 3.6 % bonds, 1887, of a nominal value of...........	Kronor	416 000.—
Swedish State $4^1/_2$ % » 1913, » » »	»	110 160.—
Swedish State 5 % » 1914, » » »	»	92 500.—
Swedish State 5 % » 1916, » » »	»	300 000.—
Kingdom of Sweden's City Mortgage Office 5 % bonds, 1915, of a nominal value of..	»	210 000.—
	Kronor	1 128 660.—

all together with all interest-coupons which have not yet become due for payment.

2:o.

The purpose of the gift is, that the real estate with the personal estate therein contained, shall, for all future time, constitute a museum, accessible to students and other persons interested in the domains of art and applied art.

To the end that this museum may for all future time retain its special character conferred by the age and the conditions which have given it birth, we direct, *not only that* no part of the donated real and personal estate may be sold, exchanged or in any other way come out of the possession and occupation of the Swedish Crown, *but also that* the real estate may not be reconstructed, altered or let out, or employed for any other purpose than as a museum premises exclusively for the donated personal estate together with the additional objects that may be added to the same by us before our deaths or by testament, *that* this personal estate shall be, in all its parts, for all the future preserved on the premises of the real property, *and that* all the special objects, both furniture and objects of art and all other objects, shall be preserved in the rooms and in the cabinets in the places that have been determined by us.

The foregoing conditions respecting the real property shall not, however, constitute a hindrance to the employment of the premises consisting of 2 rooms and a kitchen above the garage as a dwelling for the servants at the museum.

In like manner, the doorkeeper's room to the left of the entrance and the two outer offices on the ground floor on the right-hand side in the courtyard, may also be used: the first as premises for the attendants and the latter as offices for the administration of the museum, but on no account as dwelling places; the furniture and other inventories which are now in these three rooms and are included in the donation to the Crown, shall always remain in their places in the rooms and be cared for as the property of the museum.

The capital amount belonging to the donation is intended to provide, by its interests, means to cover the expenses attendant on the care of the other donated property for the intentions of the donation, and for its care and up-keep, and also for the cataloging of the objects.

3:o.

As soon as a proper decision for the acceptance of the donation on behalf of the Swedish Crown has been come to, an inventory and catalogue shall be made of the personal estate appertaining to the donation. This inventory shall be made by an expert (with the necessary assistants) to be appointed by the King-in-Council. On and through the making of this inventory, the personal estate therein entered shall be considered as having been accepted on behalf of the Crown as its property.

The capital amount will be delivered by us to the Public Treasury or to any other financial office that may be determined by the King-in-Council.

4:o.

As long as any one of us lives, we, or the one who survives the other, shall retain the right to inhabit the real estate and, exclusive of all other persons whatsoever, utilize the same together with the donated personal estate, under the obligation, during such occupation, to defray all the expenses of the care and up-keep of the real and personal property. We shall, however, be free from all responsibility for injury that may be done to the real or personal estate during the time of such residence.

5:o.

The donated real estate and the collections belonging to the museum shall be administered by a special Board consisting of three persons, one of whom, at least,

should possess eminent knowledge of the history of art, and one, at least, be a trained museum official.

We have appointed as the first members of this Board NILS JACOB MAURITZ LITHBERG, Professor at the Nordiska Museum, JOHNNY AUGUST EMANUEL ROOSVAL, Professor at the High School of Stockholm, and BERNHARD GLAUMANN, Chief Clerk, who have hitherto assisted us by word and deed in the administration of the real estate and the collections, and whom we have appointed to be executors of our Testament in those parts thereof that concern the making of further additions to this present donation and the taking of other steps for the promotion of its aims. The appointment made of the persons named shall be valid during our lifetime and for such a period thereafter as shall be necessary for the arrangement of the collections and the complete ordering of the museum, as well as for the completion of the catalogue we have begun of the collections.

Should any of the members of the Board die or otherwise be prevented from carrying out the task, and should this take place while any of us live, we retain the right to appoint another person in the place of the one who has died or who is prevented from doing the work. After the period has come to an end necessary for the labours of the Board appointed by us, the members of the Board shall be in future appointed by the King-in-Council, on each occasion for a term of years as shall be determined by the King-in-Council.

While any of us live, the Board has merely to exercise a general supervision of the real estate and the collections, and to assist us with advice respecting the administration.

After we are both dead, the Board shall, as soon as possible, take all necessary measures for the complete ordering of the museum and the arrangement of the collections in the same in accordance with the plans we have drawn up, with which the members of the Board are well acquainted, and also for the continuation of the work of cataloging the collections and the publication of this catalogue. The expenses of the work of cataloging and of the printing and publication of the catalogue shall be covered by special means (which we shall donate for this purpose in our Testament), unless they can be paid for by the interests on the capital forming part of the donation.

The further determinations respecting the management and care of the real and personal estate for the purpose intended by this donation, shall be fixed by the King-in-Council after considering the proposals made by us or by the Board.

After both of us are deceased, the members of the Board shall be paid a special salary, to be fixed by the King-in-Council, but which shall not be less than one thousand Kronor yearly to each of them.

After our deaths, the Board of the High School of Stockholm and of the Nordiska Museum shall have the right of each appointing an Auditor for the purpose of seeing that the donation is administered in agreement with the conditions stated in this Deed of Gift and with the special regulations for the donation that may be fixed by the King-in-Council. These Auditors shall enjoy a reasonable salary in accordance with the determination of the King-in-Council, but not less than five hundred Kronor yearly each, together with a special fee for the lengthier inventories of the collections that they may carry out personally. Should any of the above institutions come to an end or neglect to appoint an auditor, such auditor or auditors shall be nominated by the

King-in-Council or some other suitable institution or corporation within the Kingdom to which the King-in-Council shall confide this task.

6:o.

The administration of the capital in bonds which accompanies the donation shall not lie in the hands of the Board appointed for managing the donation, but shall be administered by the Public Treasury or by the financial office that the King-in-Council has determined.

During our lifetime, the interests of the fund, after payment has been made of the expenses of the inventory stated in § 3, shall be made over to us, or to the one of us who survives the other, to be employed for covering the expenses of the restoration or improvement of the real estate and of the work of cataloging the collections.

After our deaths, the interests, as they are received, shall be handed over to the Board who shall render an account of it in the manner that may be prescribed by the King-in-Council. The sums which it is not necessary to employ immediately, should, when this can suitably be done, be placed out at interest, and whatever sum is not employed for one year's administration shall be reserved for the needs of another. The King-in-Council shall, however, be empowered to determine that of that part of the interests which may not be necessary to cover the current expenses there may be reserved a certain portion to be added to the capital, so as thereby to obtain the sum necessary for the future pensioning of the administrative staff, or for covering the expenses of any extensive restorations of the real estate. The sums thus set aside shall be administered by the same financial office that has the charge of the other capital assets of the donation as a whole.

This Deed of Gift has been made in duplicate.

Stockholm, 20 December, 1920.

W. v. Hallwyl. *Wilhelmina von Hallwyl,*
née *Kempe.*

Loc.
Sig.

Witnesses present at one and the same time:

Thure Hellström.
M. D., Professor.

Edwin Klintin.
Managing Director (retired).

ACTE DE DONATION

Nous, soussignés, WALTHER DE HALLWYL et WILHELMINA DE HALLWYL, née KEMPE, époux légitimes, faisons par la présente don et hommage à la Couronne Suédoise des biens meubles et immeubles spécifiés ci-après, pour être gérés et administrés comme propriété de l'État Suédois, aux fins et conformément aux dispositions énoncées ci-dessous.

1.

L'objet de la donation est:

1) l'immeuble N° 11 du quartier de »Skrafvelberget mindre», sis au numéro 4 de la rue du Port (Hamngatan) dans la présente ville,
2) tous les biens meubles nous appartenant et consistant en meubles, tapis et rideaux, tableaux, objets d'art, collections d'armes et d'antiquités, ainsi qu'en ustensiles de ménage et en vêtements, qui se trouvent actuellement dans le dit immeuble, à l'exception:
   a) des armes, tableaux et autres objets énumérés dans une liste spéciale et ayant dans les temps anciens appartenu à des membres de la famille DE HALLWYL, ainsi que des objets provenant des fouilles opérées autour du château de Hallwyl dans le canton d'Argovie en Suisse, et que nous avons l'intention de déposer tous au Musée National Suisse à Zurich,
   b) des habits et ustensiles de ménage actuellement utilisés pour nos propres besoins et pour ceux de nos serviteurs, et
   c) des joyaux et autres bijoux qui ne sont pas actuellement incorporés aux collections par leur dépôt dans les armoires ou montres spécialement affectées aux collections;
3) un capital, placé dans les obligations suivantes, savoir:

obligations	3,6 %	de l'État Suédois, emprunt de	1887	valeur nominale	Cour.	416 000.—
»	$4^1/_2$ %	» » » »	1913	»	»	110 160.—
»	5 %	» » » »	1914	»	»	92 500.—
»	5 %	» » » »	1916	»	»	300 000.—
»	5 %	de la banque hypothécaire »Konungariket Sveriges Stadshypotekskassa», emprunt de	1915	valeur nominale..........	»	210 000.—
					Cour.	1 128 660.—

toutes accompagnées de tous les coupons d'intérêts non échus.

2.

Le but de la donation est de constituer à perpétuité l'immeuble et tous les biens meubles qui y sont renfermés en un musée, accessible à ceux qui font des recherches et à tous autres intéressés dans les domaines des beaux-arts et des arts décoratifs et industriels.

Afin que ce musée puisse conserver à perpétuité le cachet particulier de l'époque et des conditions dans lesquelles il a été constitué, nous disposons, non seulement qu'aucune portion des biens meubles et immeubles de la donation ne pourra être aliénée par cession ou échange, ni soustraite d'aucune autre manière à la propriété ou possession de la Couronne Suédoise, mais aussi que l'immeuble ne devra être, ni reconstruit, ni transformé, ni donné à location, ni affecté à un but autre que celui auquel il est destiné, à savoir de servir exclusivement de musée des biens meubles appartenant à la donation et des autres objets que nous pourrons y ajouter avant notre décès ou par testament, que ces biens meubles seront à perpétuité, et dans toutes leurs parties, conservés dans l'immeuble, et que tous les objets particuliers, tant les meubles que les objets d'art et tous autres, seront conservés dans les pièces et dans les armoires ou montres aux endroits déterminés par nous.

Les dispositions ci-dessus relatives à l'immeuble ne s'opposeront pas toutefois à ce que le logement de 2 pièces et cuisine situé au-dessus du garage puisse être affecté au logement du personnel de service attaché au musée.

De même, la chambre du concierge à gauche du portail d'entrée et les 2 pièces extérieures du rez-de-chaussée, du côté droit de la cour, pourront être utilisées, la première comme local à l'usage des gardiens, et les secondes pour l'administration du musée, mais en aucun cas comme logement; les meubles et autres objets mobiliers qui se trouvent actuellement dans ces trois pièces et sont compris dans la donation à la Couronne, y resteront toujours à leur place et seront entretenus comme appartenant au musée.

Le capital entrant dans la donation est destiné à fournir, au moyen du produit des intérêts, les fonds nécessaires pour couvrir les frais d'administration et d'entretien des autres biens constituant la donation et ceux qu'entraînera l'établissement du catalogue des objets.

3.

Dès qu'aura été dûment prise la décision portant acceptation de la donation pour le compte de la Couronne Suédoise, il sera procédé à l'inventaire des biens meubles appartenant à la donation. Cet inventaire sera dressé par une personne qualifiée désignée par le Roi et secondée par un nombre nécessaire d'assistants. L'établissement de cet inventaire sera considéré comme constituant la réception, au nom et comme propriété de la Couronne, des biens meubles y figurant.

Le capital-obligations sera remis par nous à la Trésorerie Royale ou à tout autre établissement financier que le Roi désignera.

4.

Tant que l'un de nous sera en vie, nous nous réservons ou nous réservons à celui d'entre nous qui survivra à l'autre, le droit d'habiter l'immeuble et d'en avoir la jouissance exclusive, ainsi que celle des biens meubles de la donation, à charge de subvenir pendant ce temps à tous les frais d'entretien de l'immeuble et des biens meubles. Nous n'encourrons toutefois aucune responsabilité pour les dommages que pourront subir pendant ce temps les biens meubles et immeubles.

5.

L'immeuble de la donation et les collections appartenant au musée seront gérés par une Direction spéciale, composée de trois personnes, dont une au moins devra

posséder des connaissances éminentes dans le domaine de l'histoire de l'art et une au moins avoir les qualifications requises pour être administrateur de musée.

Comme premiers membres de cette Direction, nous avons désigné M. M. NILS JACOB MAURITZ LITHBERG, professeur au Musée du Nord, JOHNNY AUGUST EMANUEL ROOSVAL, professeur à l'Université de Stockholm, et BERNHARD GLAUMANN, chef de comptabilité, qui nous ont assistés jusqu'à présent par faits et conseils dans la gestion de l'immeuble et des collections, et que nous avons également désignés pour être nos exécuteurs testamentaires, en ce qui concerne les parties de notre testament relatives aux additions postérieures à la présente donation et aux autres mesures destinées à favoriser l'objet de celle-ci. La désignation faite par nous des dites personnes sera valable pour toute la durée de notre vie et pour la période ultérieure de temps qui sera nécessaire pour l'organisation des collections et la complète mise en état du musée, ainsi que pour l'achèvement du catalogue des collections dont nous avons entrepris l'établissement.

Pour le cas où, du vivant de l'un d'entre nous, un des membres de la Direction se trouverait, par suite de décès ou pour toute autre raison, dans l'impossibilité de s'acquitter de son mandat, nous nous réservons le droit de désigner un remplaçant du membre décédé ou empêché. Après notre mort, la désignation des nouveaux membres de la Direction sera, dans le cas susvisé, faite par le Roi. A l'expiration du mandat de la Direction désignée par nous, les membres de la Direction seront à l'avenir désignés par le Roi, chaque fois pour un nombre déterminé d'années, que le Roi fixera.

Aussi longtemps que l'un de nous sera encore en vie, la Direction n'aura qu'à exercer une surveillance générale sur l'immeuble et les collections et à nous assister par faits et conseils dans les questions relatives à leur gestion.

Après notre décès à tous deux, la Direction prendra dans le plus bref délai toutes mesures requises pour la complète mise en état du musée et l'aménagement des collections dans ses locaux, conformément aux plans dressés par nous à cet effet et qui sont bien connus des membres de la Direction, ainsi que pour la continuation des travaux d'établissement et de publication du catalogue des collections. Les frais d'établissement, d'impression et de publication du catalogue seront couverts, pour autant qu'il ne pourra pas y être pourvu au moyen des intérêts du capital entrant dans la donation, par des fonds spéciaux que nous affecterons à cet objet dans notre testament.

Les dispositions réglementaires relatives à la gestion de l'immeuble et des biens meubles en vue de l'objet visé par la donation, seront arrêtées par le Roi, sur notre proposition ou sur la proposition de la Direction.

Après notre décès à tous deux, les membres de la Direction toucheront une indemnité spéciale, dont le Roi fixera le montant, mais qui s'élèvera au minimum à mille couronnes par an pour chacun d'eux.

Après notre mort, les Conseils d'administration de l'Université de Stockholm et du Musée du Nord auront le droit de désigner chaque année un censeur chargé de s'assurer que la donation est gérée pour le mieux et conformément aux dispositions du présent acte de donation et des statuts que le Roi arrêtera pour la donation. Les dits censeurs toucheront une indemnité raisonnable fixée par le Roi, mais qui sera de cinq cents couronnes au moins par an pour chacun d'eux, et, en outre, une indemnité spéciale pour les grands inventaires des collections auxquels ils procéderont

eux-mêmes. Dans le cas où une des susdites institutions viendrait à cesser d'exister ou négligerait de désigner un censeur, celui-ci serait désigné par le Roi ou par toute autre institution ou corporation qualifiée du Royaume que le Roi chargera de ce mandat.

6.

La gestion du capital-obligations qui accompagne la donation n'appartiendra pas à la Direction chargée de l'administration de la donation, mais s'effectuera par les soins du Trésor Royal ou de l'administration financière que le Roi désignera à cet effet.

Durant notre vie, les intérêts du fonds seront, après payement des frais de l'inventaire prévu au point 3, versés à nous ou à celui d'entre nous qui survivra à l'autre, pour être affectés au payement des frais de restauration ou d'amélioration de l'immeuble et de ceux auxquels donnera lieu l'établissement du catalogue des collections.

Après notre mort, les intérêts seront, au fur et à mesure de leur rentrée, remis à la Direction, qui en rendra compte dans les formes déterminées par le Roi. Les sommes dont l'emploi ne sera pas immédiatement nécessaire, devront, autant que possible, être placées à intérêt, et ce qui ne sera pas requis pour la gestion pendant une année déterminée sera mis en réserve pour les besoins de l'année suivante. Le Roi pourra toutefois, dans le cas où le produit des intérêts ne serait pas jugé devoir être absorbé tout entier par les besoins de l'exercice courant, ordonner qu'une partie déterminée sera mise en réserve et ajoutée au capital, afin d'assurer ainsi l'existence des fonds nécessaires pour octroyer plus tard des retraites au personnel de l'administration et pour subvenir aux frais des travaux importants de restauration de l'immeuble. Les sommes ainsi mises en réserve seront placées sous la garde de la même institution administrative qui gérera les autres capitaux de la donation.

Le présent acte de donation a été dressé en deux exemplaires de la même teneur.

W. de Hallwyl.

Wilhelmina de Hallwyl,
née *Kempe.*

Cachet.

Témoins présents simultanément:

Thure Hellström,
Dr. en médicine, Professeur.

Edwin Klintin,
ancien Directeur de Société anonyme.

SCHENKUNGSURKUNDE

Wir Unterzeichneten, WALTHER VON HALLWYL und WILHELMINA VON HALLWYL geborene KEMPE, Ehegatten, verehren hiermit dem Schwedischen Staate unser unten einzeln aufgeführtes bewegliches und unbewegliches Eigentum, auf dass es unter Besitzungsrecht des Schwedischen Staates zu folgendem Zwecke und gemäss folgenden Verfügungen verwendet und verwaltet werde.

1:o.

Gegenstand der Schenkung sind:

1) Das Haus Nr. 11 des Quartiers Skrafvelberget mindre in Stockholm, Hamngatan Nr. 4.

2) Das in dem erwähnten Hause gegenwärtig befindliche Eigentum, bestehend aus Möbeln, Teppichen und Vorhängen, Gemälden, Kunstgegenständen, Sammlungen von Waffen und Antiquitäten, Hausgeräten und Kleidern. Von der Schenkung ausgenommen sind:

   a) Die in ein besonderes Verzeichnis aufgenommenen Waffen, Gemälde und anderen Gegenstände, die in älteren Zeiten Eigentum von Mitgliedern des Hauses VON HALLWYL gewesen sind, ferner Gegenstände, die bei Ausgrabungen um das Schloss Hallwyl, Kanton Aargau, Schweiz, herum zu Tage gefördert worden sind. Diesen Teil unseres Eigentums beabsichtigen wir, dem Schweizerischen Landesmuseum in Zürich zu übergeben.

   b) Die Kleider und Hausgeräte, welche wir und unsere Dienerschaft gegenwärtig benützen.

   c) Diejenigen Juwelen und anderen Schmucksachen, die gegenwärtig nicht durch Unterbringung in den für die Sammlungen besonders bestimmten Schränken oder Schaukästen den Sammlungen einverleibt sind.

3) Ein Kapital, das in folgenden Obligationen angelegt ist:

3.6 %	-igen	Schwed.	Staatsoblig.	von	1887	im	Gesamtnominalwerte	von	Kr.	416 000
$4^1/_2$ %	»	»	»	»	1913	»	»	»	»	110 160
5 %	»	»	»	»	1914	»	»	»	»	92 500
5 %	»	»	»	»	1916	»	»	»	»	300 000
5 %	»	Oblig. d. Stadthypothekenkasse d. Kgr. Schwed. von 1915 im Gesamtnominalwerte von							Kr.	210 000
									Kr.	1 128 660

Sämtliche Obligationen sind mit allen bisher nicht fälligen Coupons versehen.

2:o.

Zweck der Schenkung ist, das erwähnte Haus und die in ihm enthaltenen Mobilien für immer ein Museum bilden zu lassen, zu dem Forscher und andere für Kunst und Kunstgewerbe interessierte Personen Zutritt haben sollen.

Um diesem Museum stets das besondere Gepräge seiner Entstehungszeit und der Verhältnisse, unter denen es zustandegekommen ist, zu erhalten, verfügen wir Folgendes:

Kein Teil dieses geschenkten beweglichen und unbeweglichen Eigentums darf veräussert, ausgetauscht oder sonstwie aus dem Besitze des Schwedischen Staates gebracht werden.

Das Haus darf nicht umgebaut, verändert, vermietet oder zu einem anderen Zwecke verwendet werden denn als ausschliessliches Ausstellungslokal für die geschenkten Mobilien und weitere Gegenstände, die wir jenen vor unserem Tode oder durch Vermächtnis eventuell hinzufügen werden.

Diese Mobilien sollen stets in ihrer Gänze im Hause aufbewahrt bleiben. Die einzelnen Gegenstände, und zwar sowohl Möbel und Kunstgegenstände als auch alles andere, sollen in den Zimmern und Schränken an denjenigen Plätzen aufbewahrt werden, die wir ihnen angewiesen haben.

Obige Verfügungen bezüglich des Hauses schliessen jedoch nicht die Benutzung einer Wohnung über der Garage, die aus 2 Zimmern und Küche besteht, für das Dienstpersonal des Museums aus.

Ebenso mag das Pförtnerzimmer links vom Tore als Lokal für das Wachtpersonal, ferner die zwei äusseren Comptoirzimmer im Erdgeschosse an der rechten Hofseite als Lokal für die Verwaltung des Museums, unter keiner Bedingung aber als Wohnzimmer dienen. Die Möbel und alle anderen Inventarien, die sich z. Z. in diesen drei Zimmern befinden und in der Schenkung an den Staat einbegriffen sind, sollen immer an ihren Plätzen in den Zimmern bleiben und als Eigentum des Museums instandgehalten werden.

Das zur Schenkung gehörende Kapital ist dazu bestimmt, mit seinem Zinsertrage die Kosten der Verwaltung und Instandhaltung des anderen geschenkten Eigentums im Sinne der Donation, ferner die Kosten der Katalogisierung der Gegenstände zu decken.

3:o.

Nach der Annahme der Donation seitens des Schwedischen Staates soll unverzüglich eine Inventaraufnahme der zur Schenkung gehörenden Mobilien erfolgen. Diese Inventur soll ein vom König hierzu beauftragter Sachverständiger, von erforderlichen Assistenten unterstützt, ausführen. Die Vornahme der Inventur soll die Entgegennahme des Inventars seitens des Staates als seines Eigentums bezeichnen.

Das Kapital der Schenkung werden wir dem Kungliga Statskontoret oder einer anderen geldverwaltenden Behörde übergeben, die uns vom König angegeben wird.

4:o.

Wir behalten uns, bzw. dem überlebenden Teile von uns Ehegatten, das Recht vor, das erwähnte Haus zu bewohnen und es ebenso wie sein Inventar unter Ausschluss jeder anderen Person zu benützen. Hierfür übernehmen wir die Verpflichtung, während dieser Zeit alle Kosten für die Instandhaltung des Hauses und Inventars zu bestreiten. Dagegen übernehmen wir keinerlei Verantwortung für eventuelle Schäden, die das Haus oder Inventar während dieser Zeit erleiden kann.

5:o.

Das geschenkte Haus und die zum Museum gehörenden Sammlungen sollen von einer besonderen Direktion verwaltet werden, die aus drei Mitgliedern zu bestehen

hat. Mindestens eines von diesen Direktionsmitgliedern soll bedeutende Kenntnisse auf dem Gebiete der Kunstgeschichte besitzen und mindestens eines ein ausgebildeter Museums-Fachmann sein.

Zu den ersten Mitgliedern dieser Direktion haben wir ausersehen: Den Professor am Nordiska Museet NILS JACOB MAURITZ LITHBERG, den Professor an der Hochschule Stockholm JOHNNY AUGUST EMANUEL ROOSVAL und den Prokuristen BERNHARD GLAUMANN, die uns bis jetzt bei der Verwaltung des Hauses und der Sammlungen mit Rat und Tat beigestanden sind und die wir auch zu unseren Testamentsvollstreckern bezüglich weiterer Ergänzungen dieser Donation und anderer Massnahmen zur Förderung ihres Zweckes bestimmt haben. Der Auftrag, den wir den erwähnten drei Direktionsmitgliedern gegeben haben, gilt für unsere Lebenszeit und hierauf für so lange Zeit, als zur Aufstellung der Sammlungen, zur vollständigen Einrichtung des Museums und zum Abschluss des von uns angefangenen Kataloges über die Sammlungen erforderlich ist.

Sollte eines der Direktionsmitglieder zu Lebzeiten eines von uns Ehegatten sterben oder verhindert werden, seinem Auftrage nachzukommen, so behalten wir uns das Recht vor, dieses Direktionsmitglied durch ein neues zu ersetzen. Nach unserem Tode kommt in derartigen Fällen das Recht der Ernennung neuer Direktionsmitglieder dem König zu. Nach Ablauf der Auftragszeit für die gegenwärtige Direktion ernennt in Hinkunft der König neue Direktionsmitglieder, und zwar jedesmal für eine von ihm zu bestimmende Anzahl von Jahren.

Solange einer von uns Ehegatten noch am Leben ist, hat die Direktion nur eine allgemeine Aufsicht über das Haus und die Sammlungen auszuüben und uns bei der Verwaltung mit Ratschlägen zu helfen.

Nachdem wir beide aus dem Leben geschieden sind, soll die Direktion ehestens alle zum vollständigen Ordnen des Museums und Aufstellen der Sammlungen gemäss unseren hierfür entworfenen, den gegenwärtigen Direktionsmitgliedern bekannten Plänen, ferner zur Fortsetzung der Katalogisierung und der Herausgabe des Katalogs im Druck nötigen Anordnungen treffen. Die Kosten der Katalogisierung, des Drucks und der Herausgabe des Katalogs sollen, sofern sie nicht aus dem Zinsertrage des Schenkungskapitals bestritten werden können, mit besonderen Mitteln gedeckt werden, die wir hierfür in unserem Testamente anweisen werden.

Nähere Verordnungen über die Verwendung des beweglichen und unbeweglichen Eigentums für den Zweck der Schenkung erlässt der König nach Vorschlag von uns oder der Direktion.

Nachdem wir beide aus dem Leben geschieden sind, sollen die Direktionsmitglieder ein besonderes Honorar erhalten, das der König zu bestimmen hat, das jedoch für jedes Direktionsmitglied jährlich mindestens eintausend Kronen betragen soll.

Nach unserem Tode sollen die Direktion der Hochschule Stockholm und die des Nordiska Museet das Recht haben, jährlich je einen Revisor zu ernennen, um zu überwachen, dass die Schenkung in der besten Weise und im Sinne der Verfügungen dieser Schenkungsurkunde sowie der künftigen besonderen Verordnungen des Königs verwaltet wird. Diese Revisoren sollen ein angemessenes Honorar erhalten, dessen Höhe der König bestimmt, das jedoch für jeden jährlich mindestens fünfhundert Kronen betragen soll. Ferner sollen diese Revisoren für die grösseren Bestandaufnahmen der Sammlungen, die sie persönlich vornehmen, auf ein besonderes Honorar Anspruch haben. Sollte eines von diesen Instituten aufhören zu existieren oder es

ablehnen, einen Revisor zu ernennen, so soll der König oder eine hierzu geeignete und vom König beauftragte Körperschaft, bezw. ein derartiges Institut, einen Revisor ernennen.

6:o.

Die Verwaltung des Kapitals der Schenkung soll nicht der zur Verwaltung der Schenkung beauftragten Direktion zukommen, sondern dem Kungliga Statskontoret oder einer anderen vom König ausersehenen geldverwaltenden Behörde.

Die Zinsen dieses Fonds sollen zu unseren Lebzeiten nach Bestreitung der Kosten für die unter Punkt 3 vorgesehene Inventaraufnahme uns, bzw. dem überlebenden Teile von uns, übergeben werden, um zur Deckung der Kosten für die Restaurierung oder Verbesserung des Hauses und für die Katalogisierung der Sammlungen zu dienen.

Nach unserem Tode sollen die Zinsen jedesmal nach Flüssigwerden der Direktion zur Verfügung gestellt werden. Die Direktion hat über diese Mittel gemäss künftigen königlichen Verordnungen Rechenschaft abzulegen. Mittel, die nicht sofort benötigt werden, sollen, sofern dies in zweckmässiger Weise erfolgen kann, zinstragend angelegt werden. Sollten die Verwaltungskosten in einem Jahre nicht den ganzen Zinsertrag beanspruchen, so ist der Überschuss für die Erfordernisse kommender Jahre zu reservieren. Erweist es sich jedoch, dass zur laufenden Verwaltung nicht der gesamte Zinsertrag erforderlich ist, so soll dem König das Recht zustehen, zu verordnen, dass ein bestimmter Teil davon zurückgelegt und dem Kapital hinzugefügt wird, um dadurch Mittel sicherzustellen, die eine künftige Pensionierung des Verwaltungs-Personals und eventuell notwendig werdende grössere Arbeiten zur Restaurierung des Hauses ermöglichen können. Derartige zurückgelegte Mittel sollen unter der Aufsicht derselben geldverwaltenden Behörde stehen, welche alle anderen Kapitaleinkünfte der Donation verwaltet.

Von dieser Schenkungsurkunde sind zwei gleichlautende Exemplare ausgefertigt.

W. von Hallwyl. *Wilhelmina von Hallwyl*
geborene *Kempe.*

Siegel.

Gleichzeitig anwesende Zeugen:

Thure Hellström. *Edwin Klintin.*
Med. Doktor, Professor. Früherer Disponent.

Till erkännande af gåfvans emottagande tillställdes från Kungl. Ecklesiastikdepartementet min make och mig en afskrift af ett Kungl. Majt:s nådiga bref till Kungl. Statskontoret, här återgifvet äfven på engelska, franska och tyska språken, af följande lydelse:

ECKLESIASTIK-
DEPARTEMENTET

överlämnar denna avskrift till greve W. von Hallwyl och grevinnan Wilhelmina von Hallwyl för kännedom.

Avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev till statskontoret, ang. en donation av greve W. VON HALLWYL och grevinnan WILHELMINA VON HALLWYL.

GUSTAF o. s. v.

Vår ynnest o. s. v. Med en den 20 december 1920 dagtecknad underdånig skrift hava greve WALTHER VON HALLWYL och hans hustru grevinnan WILHELMINA VON HALLWYL, född KEMPE, överlämnat ett av dem samma dag upprättat, härvid i avskrift fogat gåvobrev, varigenom bemälda makar till svenska kronan givit och förärat dels fasta egendomen nr 11 i kvarteret Skravelberget mindre med adressnummer 4 vid Hamngatan i Stockholm, dels, med vissa undantag, all den makarna VON HALLWYL tillhöriga lösegendom, bestående av möbler, mattor och gardiner, tavlor, konstsaker, samlingar av vapen och antika föremål, ävensom husgerådssaker och kläder, som då funnes inom berörda fastighet, dels ock närmare angivna obligationer till nominellt värde av sammanlagt 1 128 660 kronor, allt att under svenska statens äganderätt handhavas och förvaltas för det ändamål och i enlighet med de bestämmelser, som i gåvobrevet angivits.

Makarna VON HALLWYL hava i sin berörda skrift anhållit, att Vi måtte mottaga den av dem erbjudna gåvan och i samband därmed dels förordna en sakkunnig person att å kronans vägnar mottaga och inventera den skänkta lösegendomen, dels ock bemyndiga Eder eller annan myndighet att omhändertaga de till gåvan hörande obligationerna.

Av ett i ärendet företett, den 29 december 1920 utfärdat vederbörligt gravationsbevis inhämtas, att fastigheten nr 11 i kvarteret Skravelberget mindre å Norrmalm i Stockholm icke häftade för någon inteckning och att icke heller i övrigt något rörande fastigheten förekomme, som borde i gravationsbevis omförmälas.

Vid föredragning av detta ärende hava Vi, som med välbehag bemärkt den omtanke för det allmänna, som genom ifrågavarande gåva kommit till uttryck, velat härmed förklara Oss å kronans vägnar mottaga samma gåva; och hava Vi tillika funnit gott *dels* förordna professorn vid nordiska museet NILS JAKOB MAURITZ LITHBERG att med anlitande av erforderliga biträden verkställa inventering och uppteckning av den till gåvan hörande lösegendomen och densamma å kronans vägnar mottaga, skolande

genom LITHBERGS försorg ett exemplar av inventeringsinstrumentet skyndsamt till Oss insändas, *dels* föreskriva, att de donerade obligationerna skola till Eder överlämnas för att tills vidare bokföras och förvaltas såsom en särskild fond, vars årliga avkastning skall, sedan därav efter Vårt närmare bestämmande kostnaden för nyssnämnda inventering och uppteckning guldits, så länge makarna VON HALLWYL eller endera av dem leva, till dem eller den efterlevande av dem på anmälan utbetalas för att användas till bestridande av kostnaden för restaurering eller förbättring av den donerade fastigheten och för arbete med katalog över samlingarna, *dels ock* förordna, att gåvobrevet skall överlämnas till registratorn i ecklesiastikdepartementet för att tills vidare av honom förvaras.

Detta meddela Vi Eder för kännedom och efterrättelse. Stockholms slott den 31 december 1920.

GUSTAF.

/ *B. J:son Bergqvist.*

Rätt afskrifvet; betygar å tjänstens vägnar:

Gustaf Breitholtz.

THE MINISTRY OF PUBLIC
WORSHIP AND EDUCATION

sends this copy to Count W. von Hallwyl and the Countess Wilhelmina von Hallwyl for their notification.

A copy of the gracious letter of the King-in-Council to the Public Treasury respecting a donation by Count W. VON HALLWYL and the Countess WILHELMINA VON HALLWYL.

WE, GUSTAF, etc.

Our favour etc. By a humble document, dated the 20 December, 1920, Count WALTHER VON HALLWYL and his wife the Countess WILHELMINA VON HALLWYL, née KEMPE, have transmitted a Deed of Gift drawn up by them the same day, a copy of which is herewith appended, whereby the said husband and wife have given and presented the Swedish Crown the real estate No. 11 in the quarter »Skrafvelberget mindre», address 4, Hamngatan, Stockholm and also, with certain exceptions, all the personal estate belonging to the married couple VON HALLWYL, consisting of furniture, carpets and curtains, pictures, objects of art, collections of weapons and antique objects, together with the household utensils and clothes which then were within the said real estate, besides certain stated bonds to a total nominal value of Kronor 1,128,660: — which are to be cared for and administered, under the ownership of the Swedish State, for the purpose of, and in accordance with, the conditions stated in the Deed of Gift.

The married couple VON HALLWYL in their above-mentioned document have requested US to accept the gift offered by them and, in this connection, to appoint an expert to receive and make an inventory, on behalf of the Crown, of the personal estate donated, and also to empower you or some other authority to take charge of the bonds forming part of the gift.

By the Certificate of non-encumbrance, issued in due form on the 29 December, 1920, and presented to US, WE learn that the real estate No. 11, in the quarter »Skrafvelberget mindre», Norrmalm, Stockholm, is free from all liens, nor, in other respects, was anything mentioned respecting the real estate, that should (if existent) be mentioned in the certificate of non-encumbrance.

When considering this matter, WE have noted with pleasure the consideration for the general good expressed by the gift in question and desire herewith to declare that WE receive this same gift on behalf of the Crown; WE have also found good to appoint NILS JAKOB MAURITZ LITHBERG, Professor at the Nordiska Museum, conjoined

with necessary assistants, to carry out the inventory and cataloging of the personal estate appertaining to the gift and to receive the same on behalf of the Crown. LITHBERG shall take steps to send with all speed a copy of the articles of the inventory, and WE also prescribe *that* the donated Bonds shall be made over to you to be until further notice entered into your books and administered as a special fund, the yearly interests on which shall, after the expenses of the above-mentioned inventory and catalogue have been paid in accordance with OUR further determinations, as long as the married couple VON HALLWYL, or one of them, survives, be paid to them, or to the one who survives the other, to be employed for covering the expenses of restoring or improving the donated real estate and of drawing up a catalogue of the collections, and *that* the Deed of Gift shall be given to the Registrar of the Ministry for Public Worship and Education, by him to be preserved until further notice.

Given at OUR Palace of Stockholm this 31:st day of December, 1920.

GUSTAF.

/ *B. J:son Bergqvist.*

I hereby certify that the above is a true copy:

ex officio
Gustaf Breitholtz.

LE MINISTÈRE DES CULTES ET
DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE

transmet cette copie pour information
au Comte W. de Hallwyl et à la
Comtesse Wilhelmina de Hallwyl.

Copie de la Lettre de S.M. le Roi à la Trésorerie, concernant une donation du Comte W. de Hallwyl et de la Comtesse Wilhelmina de Hallwyl.

GUSTAF etc.

Notre bienveillance royale, etc. Par un très humble écrit au Roi daté du 20 décembre 1920, le Comte WALTHER DE HALLWYL et sa femme la Comtesse WILHELMINA DE HALLWYL, née KEMPE, ont remis un acte de donation dressé par eux le même jour et annexé en copie à la présente, par lequel les dits époux font don et hommage à la Couronne Suédoise, d'une part de l'immeuble N:o 11 du quartier de »Skrafvelberget mindre» ayant pour adresse le N:o 4 de la rue du Port (Hamngatan) à Stockholm, d'autre part, sous certaines réserves, de tous les biens meubles appartenant aux époux DE HALLWYL et consistant en meubles, tapis et rideaux, tableaux, objets d'art, collections d'armes et d'antiquités, ainsi qu'en articles de ménage et vêtements qui se trouvaient alors dans le dit immeuble, d'autre part enfin d'obligations spécifiées pour une valeur nominale totale de 1 128 660 couronnes, le tout en conformité des dispositions énoncées dans l'acte de donation.

Les époux DE HALLWYL Nous prient dans leur susdite lettre de daigner accepter la donation offerte par eux, et, en même temps, d'une part désigner une personne qualifiée pour recevoir au nom de la Couronne et inventorier les biens meubles de la donation, d'autre part autoriser, soit Vous, soit toute autre autorité, à assumer la gestion des obligations.

D'un certificat hypothécaire délivré le 29 décembre 1920 et produit dans l'affaire, il appert que l'immeuble N:o 11 du quartier de »Skrafvelberget mindre», Norrmalm, à Stockholm n'est grevé d'aucune hypothèque et qu'il n'existe aucune autre circonstance y relative qui aurait dû être mentionnée dans le certificat hypothécaire.

A l'examen de cette affaire, Nous avons, en constatant avec satisfaction le souci du bien public qui s'exprime dans la donation en question, voulu déclarer par la présente que Nous acceptons au nom de la Couronne la dite donation; et Nous avons également jugé bon: d'une part, de désigner le sieur NILS JAKOB MAURITZ LITHBERG, Professeur au Musée du Nord, pour dresser, avec le concours des assistants nécessaires, l'inventaire des biens meubles appartenant à la donation et recevoir celle-ci au nom de la Couronne, un exemplaire de l'inventaire devant Nous être adressé promptement par

les soins du sieur LITHBERG; d'autre part, d'ordonner que les obligations dont il a été fait donation Vous seront remises pour être jusqu'à nouvel ordre portées sur les livres et gérées en fonds spécial, dont les intérêts annuels seront, après acquittement suivant Nos instructions des frais du susdit inventaire, et aussi longtemps que les époux DE HALLWYL, ou l'un d'eux, seront en vie, versés sur demande à eux ou à celui d'entre eux qui survivra à l'autre, pour être affectés au payement des frais de restauration ou d'amélioration de l'immeuble dont il a été fait donation, et d'établissement du catalogue des collections; d'autre part encore, d'ordonner que l'acte de donation sera remis au registrateur du Ministère des Cultes et de l'Instruction publique pour être jusqu'à nouvel ordre placé sous sa garde.

De quoi Nous Vous donnons avis pour information et pour instruction. Château de Stockholm le 31 décembre 1920.

GUSTAF.

/ *B. J:son Bergqvist.*

Pour copie conforme:

ex officio

Gustaf Breitholtz.

DAS MINISTERIUM FÜR KULTUS
UND UNTERRICHT
stellt dem Grafen W. von Hallwyl und der Gräfin Wilhelmina von Hallwyl die folgende Abschrift zur Kenntnisnahme zu.

Abschrift des Allerhöchsten Schreibens Seiner Majestät des Königs an das Statskontoret betreffend eine Schenkung des Grafen W. VON HALLWYL und seiner Gemahlin Gräfin WILHELMINA VON HALLWYL.

GUSTAF usw.

Unsere Königliche Gewogenheit usw. Mit einem vom 20. Dezember 1920 datierten untertänigen Schreiben haben Graf WALTHER VON HALLWYL und seine Gemahlin Gräfin WILHELMINA VON HALLWYL geborene KEMPE eine am gleichen Tage aufgesetzte, hier in Abschrift beigefügte Schenkungsurkunde überreicht, mit der sie dem Schwedischen Staate folgendes Eigentum verehrt haben: Das Haus Nr. 11 des Quartiers Skrafvelberget mindre in Stockholm, Hamngatan Nr. 4, ferner mit gewissen Ausnahmen all ihr zur Zeit der Schenkung im erwähnten Hause befindliches bewegliches Eigentum, bestehend aus Möbeln, Teppichen und Vorhängen, Gemälden, Kunstgegenständen, Sammlungen von Waffen und Antiquitäten, Hausgeräten und Kleidern, und schliesslich eine Anzahl näher bezeichneter Obligationen im Gesamtnominalwerte von 1,128,660 Kronen. Die Donatoren wünschen, dass diese Schenkung unter Eigentumsrecht des Schwedischen Staates zu dem Zwecke und gemäss den Verfügungen verwendet und verwaltet werde, die sie in der Schenkungsurkunde angegeben haben.

Die Ehegatten VON HALLWYL haben in dem oben erwähnten Schreiben ersucht, Wir möchten die von ihnen angebotene Schenkung annehmen, ferner zu diesem Behufe einem Sachverständigen den Auftrag erteilen, die geschenkten Mobilien im Namen des Staates entgegenzunehmen und zu inventarisieren, und schliesslich das Statskontoret oder eine andere Behörde bevollmächtigen, die zur Schenkung gehörenden Obligationen zu verwalten.

Aus einem Uns diesbezüglich vorgelegten behördlichen Grundbuchauszug vom 20. Dezember 1920 ersehen Wir, dass das Haus Nr. 11 des Quartiers Skrafvelberget mindre, Stockholm, Stadtbezirk Norrmalm, für keine Hypothek haftet und dass auch sonst nichts bezüglich dieses Hauses vorliegt, was ein Grundbuchauszug anzugeben hätte.

Bei Vortrag dieser Angelegenheit haben Wir mit Wohlgefallen von dem mit dieser Schenkung ausgedrückten Interesse der Ehegatten VON HALLWYL für das Gemeinwohl Kenntnis genommen und Uns bereit erklärt, die Schenkung im Namen des Schwedischen Staates anzunehmen. Gleichzeitig haben Wir folgende Verfügungen getroffen.

Wir haben den Professor am Nordiska Museet NILS JAKOB MAURITZ LITHBERG beauftragt, unter Zuhilfenahme erforderlicher Assistenten die Inventaraufnahme der zur Schenkung gehörenden Mobilien auszuführen, diese im Namen des Staates entgegenzunehmen und Uns ehestens ein Exemplar der Inventururkunde zu übersenden. Wir haben ferner verfügt, dass die geschenkten Obligationen dem Statskontoret übergeben werden, damit dieses sie bis auf weiteres als besonderen Fond buche und verwalte. Die jährlichen Zinsen dieses Kapitals sollen nach Bestreitung der Kosten für die oben erwähnte Inventaraufnahme gemäss Unseren näheren diesbezüglichen Verordnungen bei Lebzeiten beider oder eines der Ehegatten VON HALLWYL an diese, bzw. den überlebenden Teil von ihnen, auf Anmeldung ausbezahlt werden, um zur Deckung der Kosten für Restaurierungen oder Verbesserungen des geschenkten Hauses, ferner zur Bestreitung der Kosten für die Katalogisierung der Sammlungen verwendet zu werden. Schliesslich haben Wir verordnet, dass die Schenkungsurkunde dem Registrator im Ministerium für Kultus und Unterricht zur vorläufigen Aufbewahrung übergeben wird.

Dieses teilen Wir dem Statskontoret zur Kenntnisnahme und Befolgung mit. Schloss Stockholm, am 31. Dezember 1920.

GUSTAF.

/ *B. J:son Bergqvist.*

Die Übereinstimmung mit dem Original bezeugt:

ex officio

Gustaf Breitholtz.

Den föreskrifna inventeringen verkställdes omedelbart i enlighet med ofvan återgifna nådiga bref, och inventeringsinstrumentet inlämnades af professor LITHBERG *till Kungl. Maj:t den 2 och 14 Februari 1921. Härmed var donationen med lagligt bindande verkan fullgjord och Svenska Kronan sålunda ägare af såväl fastigheten som samlingen.*

Öfver af mig senare vid olika tillfällen — 22 Maj 1922, 14 Juni 1923 och 11 mars 1926 — gjorda tilläggsdonationer ha särskilda förteckningar ingifvits till Kungl. Maj:t.

Arbetet med samlingens ordnande och beskrifning påbörjades under min ledning våren 1906. Sedermera biträdde mig professor LITHBERG *genom att i stora drag uppgöra en plan för samlingens gruppindelning samt upplägga en typ för beskrifningarna. Under arbetets fortgång har jag gifvetvis i många punkter modifierat planen och särskildt bemödat mig om förkortning af beskrifningarna. I Oktober 1920 fastställdes af mig för dessa en regel, som sedan alltid följts, och i September 1924 kunde den definitiva tryckningen taga sin början.*

Att samtida läsare af denna beskrifning skola finna den vara allt för vidlyftig och minutiös och innehålla mycket af ringa intresse, är jag öfvertygad om. Men detta verk är heller icke afsedt för samtiden. Det är skrifvet för en långt aflägsen framtid, och min förhoppning är, att kommande släkten måhända skola med intresse taga del däraf och där finna något att lära, att det skall bli till nytta för kommande tiders kulturintresserade och samlare. Det är skrifvet äfven med den tanken, att om Hallwylska samlingen en gång skulle genom olycka eller våld bli förstörd, dock ett eller flere exemplar af detta bokverk skola finnas i behåll och utgöra ett kulturdokument från min samtid.

Stockholm i Juni 1926.

Wilhelmina von Hallwyl
född Kempe

HALLWYLSKA SAMLINGEN

GRUPP XLIX

ÖSTASIATISKA SMÅBRONSER

FÖRORD

I olikhet med öfriga grupper i Hallwylska samlingen har den här beskrifna, Östasiatiska småbronser, icke förvärfvats efter hand utan i sin helhet — frånsedt ett fåtal nummer — inköpts på en gång och från ett och samma håll. Förvärfvet gjordes af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, 4 April 1922, och säljare var civilingeniören ORVAR KARLBECK, hvilken under en flerårig vistelse som järnvägsbyggare i Kina hade hopbragt samlingen och nyssnämnda år hemfört den till Sverige. Såsom omtalas i den följande, af ingeniör KARLBECK författade inledningen, hembjöd han först samlingen till Statens historiska museum, hvilken institution dock saknade medel till ett inköp. Då det vid sådant förhållande var fara värdt, att samlingen skulle skingras, kanske gå till utlandet, beslöt — på hemställan af professor NILS LITHBERG — WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, att ingripa för dess bevarande åt Sverige, helst som då ännu ingen dylik samling fanns här i landet, och betala det begärda priset, 15000 kronor. I denna summa ingingo icke dels en tripod och sju speglar, hvilka inköptes genom ingeniör KARLBECK vid senare besök i Kina, dels de koreanska speglarna, hvilka först våren 1930 införlifvades med samlingen.

Sammanlagdt omfattar gruppen 362 nummer, af hvilka 350 äro af kinesiskt och 12 af koreanskt ursprung, allt förvaradt i två fristående montrer i de s. k. Kinarummen.

Den följande beskrifningen har i väsentliga delar utarbetats af ingeniör KARLBECK, från hvilken äfven alla fyndortsuppgifter och dateringar härröra. Med den kräfvande tolkningen af förekommande kinesiska inskriptioner, återgifvande i svensk språkdräkt af kinesiska ord och till sist korrekturgranskning i hithörande delar har professorn vid Göteborgs högskola BERNHARD KARLGREN lämnat högt skattadt biträde.

Vidare ha vid beskrifningen medverkat herr AUGUST LUNDGREN och kandidaten BENGT CLAUDELIN. Förekommande härkomstupplysningar

ha utarbetats dels af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, dels af fru AGNES CARLSSON, f. SJÖQVIST. För språklig granskning och korrekturläsning har redaktören SVEN FALK svarat. Utskrifning på maskin har verkställts af fröken SIGRID ERICSON.

Inredningen i montrerna har utförts af GILLBERGS Etui- & Portföljfabrik, Stockholm, efter anvisningar af herr KARL ANDERSSON.

Utom i den litteratur, till hvilken hänvisas i beskrifningen, finns samlingen delvis beskrifven och afbildad i följande verk: S. UMEHARA: »*Ôbei ni okeru Shina kokyô*», Tokio 1931, och »*Shina—Kodo Seikuva*», Part II, Vol. 1 and 2, Osaka 1933, samt OSVALD SIRÉN: »Histoire des arts anciens de la Chine», I et II, Paris et Bruxelles 1929.

INNEHÅLL

INLEDNING

Af Orvar Karlbeck.

Flertalet af de kinesiska småbronserna i den von Hallwylska samlingen förvärfvades af mig under åren 1916—1921 i staden Pengpu i norra Anhui. Bronserna hade ditförts af antikvitetshandlare från städerna Shou-chou och Po-chou i norra Anhui, Hsü-chou Fu i norra Kiangsu samt Nanking.

Vid ett besök, som jag aflade i Sverige 1922, medförde jag samlingen samt utbjöd den till Statens historiska museum. Den väckte stort intresse, i all synnerhet som den var den första af sitt slag, som nått Europa, men man ansåg det synnerligen svårt att hopbringa de för inköp erforderliga medlen. Grefvinnan Wilhelmina von Hallwyl, f. Kempe, trädde då emellan och erbjöd sig att köpa den. Hennes erbjudande antogs, och bronserna fingo ett permanent hem i det von Hallwylska palatset. Samlingen har sedermera utökats med en del bronsspeglar, dels inköpta från firman Yamanaka & Co. i London, dels förvärfvade af mig under en resa i Kina åren 1930 och 1931.

De flesta af bronserna erhöllos från en antikvitetshandlare vid namn Hsieh Sung-chen, bosatt i Shou-chou, en stad belägen helt nära en liten biflods utflöde i Huaiho. Flertalet af de i katalogen förekommande fyndortsuppgifterna härröra från honom, och jag har vid besök i Shou-chou kunnat konstatera, att en hel del af dessa uppgifter med största sannolikhet äro tillförlitliga.

Öfver ett hundratal och jämväl de bästa ha anträffats i Shou-chous omedelbara närhet. Dessa fynd äro sannolikt tillfälliga, gjorda af bönder vid plöjning, vid gräfning af brunnar samt efter svårare öfversvämningar. Att enbart på bas af dessa fynd söka draga några slutsatser angående dessa bronsers härkomst vore därför synnerligen oklokt. Under de senaste åren (detta skrifves 1935) ha emellertid bronser från Shou-chou på grund af sin utsökta dekor och sin synnerligen vackra patina rönt mycket stor efterfrågan bland samlare och betalas därför mycket högt. Detta har lockat bönderna till att företaga utgräfningar i mycket stor skala, och ett mycket rikhaltigt material har sålunda bragts i dagen.

Då jag på våren 1932 besökte staden, fann jag hos de där bosatta antikvitetshandlarna många hundra bronser, som uppgräfts i stadens omedelbara närhet, alla tillhörde samma stilgrupp och syntes vara ungefär samtida. Tack vare dessa och tidigare fynd kan man nu bilda sig en ganska god föreställning om de typer af vapen, bronskärl och bronsprydnader, som en gång varit i bruk där, samt om den konststil, som där varit förhärskande. I

det följande skall visas, att en del af dessa bronser med ganska stor sannolikhet tillverkats på platsen.

1931 förvärfvade jag i Peking en bronsspegel af samma typ som n:r I: E.2. Den täcktes af en patina, karakteristisk för bronser från Huaiho-dalen, och skulle enligt tillförlitlig uppgift ha inköpts i Shou-chou. Denna spegel var behäftad med ett gjutfel. Den hade nämligen på baksidan en »spricka», hvilken sträckte sig tvärs öfver ytan, med undantag dock af den breda kanten, som ej berördes af densamma. »Sprickan» var af sådan beskaffenhet, att man med bestämdhet kunde sluta sig till att den återgaf en spricka i den modell af lera, man användt som stämpel vid gjutformens tillverkning. Några månader senare såg jag i Shanghai en spegel, som likaledes uppgafs komma från Shou-chou och som var en trogen kopia af den i Peking förvärfvade, äfven hvad »sprickan» på baksidan beträffade, och år 1934 köpte jag af en antikvitetshandlare från Shou-chou två liknande speglar, behäftade med alldeles samma fel. »Sprickorna» på de fyra speglarna voro af alldeles samma form. Att gjutformarna för dessa fyra speglar tillverkats med en och samma stämpel, är alldeles tydligt, och man får väl anse det som ytterst sannolikt, att tillverkningsorten varit Shou-chou.

Den spegeltyp, som i samlingen finnes representerad i ett exemplar, n:r I: E.6, synes ha varit mycket allmän i Shou-chou. Jag har dels där, dels i Shanghai sett och undersökt åtminstone ett hundratal sådana speglar, de flesta defekta, som enligt uppgift uppgräfts vid Shou-chou. Storlekarna varierade, men såväl inskriptionen som den ytterst komplicerade ornamentiken var densamma för alla. På andra orter, hvarest intensiva gräfningar bedrifvits, såsom Loyang, Weihsien och Hsünhsien i Honan samt Yülinfu i Shensi, har man antingen ej alls påträffat denna typ eller, såsom i Loyang, funnit den endast i några få exemplar. De speglar, som jag sett därifrån, ha varit trogna kopior af Shou-chou-speglarna. Det är därför mycket troligt, att det här rör sig om en form, karakteristisk för Shou-chou, samt att samtliga speglar, äfven de i Loyang uppgräfda, tillverkats där. Hvad som sagts om speglar af denna typ, gäller äfven om den typ, som representeras af n:r I:E.4.

Spjutspetsar af samma form som n:r I:A.i.4 (fyndort Ho-chiu Hsien nära Shou-chou) ha anträffats i många exemplar vid Shou-chou. Hittills torde denna typ ej ha påträffats utanför Huaiho-dalen.

I Shou-chous närhet har man uppgräft många ändbeslag till skaft för dolkyxor. Ett stort antal af dessa äro prydda med en roffågel i rundad relief, ofta starkt stiliserad. På liknande sätt prydda beslag har man, så vidt jag har mig bekant, ej anträffat annorstädes. Beslag från Loyang t. ex., en af de mest betydande fyndorterna, äro prydda på helt annat sätt samt äro ofta af afvikande form.

Många flere exempel på för Shou-chou karakteristiska former och ornament skulle kunna framdragas, men det ofvan sagda må vara nog för att visa, att bronstillverkning bedrifvits i Shou-chou och troligen i ganska stor skala.

Bronser från Shou-chou utmärka sig i regeln för ett utsökt utförande och en synnerligen förfinad ornamentik. Denna utgör en blandning af zoomorfa och geometriska element. De vanligaste zoomorfa motiven bestå af roffågelshufvuden och hela roffåglar, ormar och ormhufvuden samt drakar och drakslingor. Fågelhufvudena äro vanligen försedda med öron eller örontofsar, möjligen ett lån från Ordos-stilen, och ormhufvudena synas i regeln vara behornade. Motiven äro utförda än i rundad, än i plan relief samt ofta smyckade med ingraverade spiraler.

Bland de icke zoomorfa motiven synas spiralen och bandflätan vara de vanligaste. Flere typer af spiraler förekomma. Den allmännaste har ett ganska egendomligt utseende. Den innersta vindlingen är i hög relief, och den yttersta utlöper i en näbb- eller tungliknande

figur. Dessa spiraler äro i sin tur prydda med ingraverade runda och triangulära spiraler. Ibland uppträder den som enda motiv och täcker gärna hela ytan eller stora delar af densamma (»the abundant hooks and volutes pattern»), men denför ekommer äfven tillsammans med andra motiv och utgör då bottendekor samt spelar samma roll som *leiwen* och *yünwen* i Yin- och Chou-stilarna. Motivet synes ha haft ganska stor spridning. Det förekommer allmänt på bronser från Yülinfu i norra Shensi och Weihsien i Honan. Det är mycket vanligt på bronser från Huaiho-dalen och anträffas ej så sällan på sådana från Chintsun öster om Lo-yang. Motivet är troligen mycket gammalt, ty man finner det redan på bronser från Yin-dynastien. Där har det emellertid en annan funktion och uppträder allenast som del af en djurmask.

En annan form af spiral, som äfven är mycket vanlig, är en verklig spiral, hvars yttersta vindling utlöper i en skarp spetsig vinkel. Det andra vinkelbenet slutar vanligen äfven i en spiral, ehuru denna är betydligt enklare. Dylika spiraler uppträda gärna parvis och likna vid ett hastigt ögonkast S-kurvor. Den S-formade spiralen uppträder äfven antingen allena eller bildande en kontinuerlig kurva.

Egendomligt nog har man vid Shou-chou ännu ej påträffat en enda brons med för Chou-konsten karakteristisk ornamentik, ej heller har man där anträffat en del af de tidigaste kärltyperna, såsom *tsüe*, *ku*, *i*, *tsun* och *li*. Mina auktoriteter för dessa påståenden äro de i Shou-chou bosatta antikvitetshandlarna, af hvilka en bedrifvit yrket i öfver 30 år. Man har visserligen påträffat bronskärl där, såsom *hu*, *ting* och *fu*, men de äro af former, hvilka synas vara betydligt senare. Hjulaxelhylsor af samma typ som n:r I: B.c.1 har man ej heller anträffat där och ej heller tidiga vapenformer. Den typ af dolkyxa t. ex., som synes ha varit den förhärskande där, är från sen tid. Det vill därför synas, som om Chou-stilen ej trängt ned till Shou-chou.

En approximativ datering af Shou-chou-bronserna är möjlig och stöder sig delvis på historiska data. I »The GEORGE EUMORFOPOULOS collection of chinese bronzes» af Dr. YETTS läsa vi följande om stadens tidiga historia: »The capital of Ch'u was changed often; the last time was in 241 B.C. when attacks by the Ch'in state caused a move 231 miles southeast to the site of modern Shouchou. 223 Ch'u was conquered by a Ch'in general, and the state came to an end. The city became a capital again when, in 203, the brigand adventurer Ying Pu made it his headquarters on being created Prince of Huainan. He revolted and was put to death in 197. The next year a son of the Han emperor took over the rule but after a rule of 23 years he was degraded and banished, when Huainan became a commandry. It was again raised to a principality in favour of the ex-Prince of Cheng-yang. After four years the ex-Prince was reappointed to his former dignity, and his place was taken by the famous patron of magicians and Taoist adepts, Liu An, who was the son of the second ruler. Being accused of treason in 122 Liu An committed suicide or was executed, and the principality reverted to the state of commandry under another name.» Shou-chou var sålunda hufvudstad i öfver hundra år, och det ligger då nära till hands att antaga, att största delen af de utsökta bronser, som anträffats där, härstammar från denna tid.

Den stilart, man finner på dessa bronser, kallades ganska allmänt för Ts'in-stilen, och man satte den i samband med den kortlifvade Ts'in-dynastien. Man har emellertid nu, åtminstone i Europa, börjat använda benämningen Huai-stilen, uppkallad efter den floddal, Huaiho-dalen, hvarest de flesta fynden af detta slags bronser gjorts. Tidigare var man af den åsikten, att den ej gärna kunde vara äldre än från 3:e århundradet f. Kr. Under senaste åren i Kina gjorda bronsfynd ha emellertid ådagalagt, att stilen är flere århundraden äldre, än man förr ansett.

Åren 1929 och 1930 började bönder utgräfva några grafvar, belägna helt nära Chintsun, en liten by omkring 16 km. öster om Loyang i Honan. I en af dessa anträffades 14 med inskriptioner försedda bronsklockor, prydda med dekor i Huai-stil. I »*Piao shih pien chung t'u shih*» har SÜ CHUNG-SHU försökt sig på en tolkning och analys af inskriptionen och har på grund af i densamma återgifna historiska tilldragelser kommit till den slutsatsen, att klockorna tillverkats år 550 f. Kr. I »The Museum of Far Eastern Antiquities (Östasiatiska Samlingarna) Stockholm, Bulletin N:o 6» har professor BERNHARD KARLGREN i »On the date of the Piao bells» kritiskt granskat inskriptionen och dess innebörd och har kommit till samma slutsats som SÜ CHUNG-SHU, d. v. s. att klockorna måste dateras till 550 f. Kr. Stilen existerade sålunda redan i 6:e århundradet f. Kr.

År 1933 gjorde man i närheten af Shou-chou ett fynd, som kommer att bli af den allra största betydelse för studiet af Ch'u-statens kultur. En del bönder anträffade nämligen vid gräfningar där en stor, af timmer byggd kammare, hvilken bland annat innehöll en mängd bronskärl, såväl odekorerade som prydda med ornament, bronsvapen af olika slag, föremål af jade och andra hårda stenarter samt stenskulpturer. En hel del af dessa föremål beslagtogos af de provinsiella myndigheterna och förvaras nu i provinsbiblioteket i Anking. Många förvärfvades emellertid af antikvitetshandlare och spredos öfver landet. En del hamnade i Shanghai, andra åter funno vägen till Tientsin och Peking, hvarest de börjat studeras af kinesiska sinologer. Många af bronskärlen äro försedda med inskriptioner, som ofta börja med de två skriftecknen *Ch'u wang*, hvilka betyda Ch'u-statens konung. Man är allmänt på det klara med att dessa bronser tillhört någon af de konungar, som haft Shou-chou som hufvudstad, med andra ord att bronserna tillverkats någon gång mellan 241 och 223 f. Kr. Man har emellertid ännu ej kunnat afgöra, om kammaren, hvarest de anträffats, var en grafkammare eller endast ett förvaringsrum. Jag har dels i Shanghai, dels i Peking haft tillfälle att studera en del af dessa bronser och har funnit, att ornamenten på många af dem utgjordes af det slag af spiraler, där den yttre vindlingen slutar i en spetsig vinkelhake. Bland fynden befann sig äfven låsmekanismen till ett armborst. Att denna verkligen kommer från samma utgräfning, lider intet tvifvel. Den ytterst tunna patina, som endast delvis täcker bronserna och som kommer dem att likna gammal koppar, synes vara karakteristisk för fynd från denna kammare, och låsmekanismen är försedd med just detta slag af patina. Dekoren utgöres af drakar af en typ, som man återfinner på en del speglar af Shou-chou-typ. Denna typ är tidigare än den man ser på n:r 4 och 5. Slutligen har jag på två kärl af *fu*-typ observerat drakfåglar, påminnande om dekoren på vissa speglar af Loyang-typ.

Af det ofvan sagda framgår, att några af hufvudmotiven på Shou-chou-stilens bronser redan äro fullt utbildade under 3:e århundradet f. Kr. Detta behöfver ju ej betyda, att alla bronser, utförda i denna stil och anträffade vid Shou-chou, nödvändigtvis härstamma från den korta tid, då Shou-chou var Ch'u-statens hufvudstad. Det troliga är väl, att stilen fortlefde in på 2:a århundradet f. Kr., alltså under den tid, då Shou-chou var hufvudstad för Huainan.

Bronserna äro i den beskrifvande förteckningen uppdelade i fem hufvudgrupper, nämligen:

I: A	Vapen och vapendelar.
I: B	Vagnsbeslag och hästmunderingar.
I: C	Diverse.
I: D	Bälthakar.
I: E och II	Speglar.

VAPEN OCH VAPENDELAR.

Svärd. Fyra hufvudgrupper finnas här representerade, två med och två i saknad af fast parerplåt. Dessa äro i det följande betecknade med A, B, C och D. Fästet på typ A utgöres af en smal cylindrisk stång, som upptill slutar i en konisk knopp. Det är försedt med två ringar, hvilka ligga något närmare parerplåten än den koniska knoppen. Ringarnas läge angifver, hur svärdet hölls. Långfingret hvilade mellan ringarna och handens utsida mot knoppen. Som samma slags handtag återfinnes äfven på dolkar, kan man sluta sig till att vapnet vid användning fördes nerifrån och uppåt. Fästet virades vanligen med snören eller dylikt för åstadkommande af stadigare grepp. Parerplåten är platt hjärtformig, med spetsen utlöpande på klingan och med en liten urtagning, hvarest handtaget utgår.

Fästet på typ B är ihåligt till en del eller till hela sin längd. Det är något koniskt till formen och afslutas med en tunn platt knopp. Parerplåten är af rombisk sektion samt ganska tunn. Öfvergångsformer mellan A och B finnas. Svärd af typ A existera, hvilka sakna ringar, och man har anträffat svärd af typ B, hvilka äro försedda med ringar. Understundom är A-typen försedd med parerplåt af B-typ.

Fästena på C och D äro långa och tillplattade samt sakna såväl fast parerplåt som fast afslutningsknapp.

Klingorna på de tre förstnämnda typerna äro af ungefär samma form. Eggarna fortlöpa raka till ungefär två tredjedelar från spetsen, där en insvängning äger rum. Ytan är uppdelad i fyra längdgående zoner medels tre åsar, hvilka fortlöpa från fäste till spets. Den mellersta bildar midtelås, de två andra ligga helt nära eggarna. Klingan på typ D är rakeggad nästan ända till spetsen.

Typ A synes ha varit den vanligaste i Huaiho-dalen. C är ganska talrikt förekommande i Shantung och D i Huaiho-dalen.

I samlingen befinner sig ett svärd (A. l. 17), försedt med en gjuten inskription, hvilken enligt professor BERNHARD KARLGREN kan öfversättas med »Tillverkadt af furst TSIE af Jo». Jo var ett litet furstendöme, beläget i södra delen af provinsen Honan. Enligt TSCHEPE annekterades det af TS'IN år 622 f. Kr. I COUVREURS öfversättning af »*Ch'un Ch'iu*» omtalas endast, att staden intogs af TS'IN. Skulle TSCHEPES förmodan vara riktig, kan svärdet ej vara yngre än 622.

Dolkyxor. Af sådana har man i Kina anträffat två hufvudtyper, den ena försedd med tånge, den andra med skaftholk. På bägge var skaftet anbragt på sådant sätt, att det bildade ungefär rät vinkel med bladets midtlinje. Detta gäller icke för sena former. På dessa börjar bladet intaga en mera upprätt ställning för att så småningom öfvergå till en typ, som af kineserna kallas *chi* och där klingans midtlinje är parallell med skaftet. Såväl öfvergångsformer som vapnet *chi* själft ha anträffats vid Shou-chou.

Den med skaftholk försedda yxan är af en typ, som synes vara mycket tidig. I såväl »*Kin shï so*» som »*I shu tsung pien*» finnas en del sådana yxor afbildade och beskrifna. Flertalet af dem tillskrifvas Shang-dynastien på grund af formen på de skriftecken eller ideografer, med hvilka de äro försedda. Vid Hsiao-t'un (Anyang) i nordligaste delen af provinsen Honan har man uppgräft en del sådana yxor. Där var en af Shang-dynastiens sista hufvudstäder belägen, och man har god anledning förmoda, att yxorna härstamma från just denna tid, d. v. s. från de sista århundradena af 2:a årtusendet f. Kr. Skaftningsmetoden torde ej vara autokton för Kina, och ej heller torde den ha vunnit större spridning

där. Däremot synes den ha varit förhärskande i gränslanden i norr och nordväst, såsom Ordos, Suiyuan och Kansu.

Äfven den andra typen är mycket tidig och torde, såsom professor J. G. ANDERSSON påpekat, vara autokton för Kina. Många sådana yxor ha uppgräfts vid Hsiao-t'un af bland andra dr LI CHI, och om dessa kan man med ganska stor visshet säga, att de härstamma från Shang(Yin)-dynastien. De tidigaste kända formerna likna mycket en dolk och ha nästan symmetrisk klinga. För att skaffa en stadigare förbindelse mellan yxa och skaft förság man så småningom yxan med en nedåt riktad ribba, som bildade ungefär rät vinkel mot tången och mot hvilken skaftet hvilade. Denna ribba förstärktes genom att man ökade klingans bredd där och på ett sådant sätt, att dess undre egg bildade en konkav kurva. Skaftet fasthölls dels medels en kil, som drefs genom ett hål i tången, dels medels remmar, hvilka på tidigare typer surrades rundt utskjutande flikar, på senare gingo genom därtill afsedda hål. I början försågos yxorna blott med två hål. Sedermera ökades emellertid antalet. Den typ man oftast möter har tre hål. Man har emellertid anträffat sådana med ända till sju hål.

De exemplar, som förekomma i samlingen, torde vara från ganska sen tid. Vid gräfningar, som japanska arkeologer företagit i Lolang, Korea, anträffade man fragment af en dolkyxa af ungefär samma typ som I: A.d.5. Den var försedd med en inskription, som bland annat angaf ett af TS'IN SHÏ HUANG TIS regeringsår och som sålunda härstammar från senare delen af 3:e århundradet f. Kr.

Skaftet var af äggformig sektion med den spetsiga ändan något tillplattad. Det förságs vanligen med en ändskoning af brons. Ett exempel härpå utgör I: A.n.a.8.

För några år sedan påträffade man i en graf i närheten af Chintsun, Honan, en del synnerligen intressanta graftegel, hvilka alla voro prydda med inristade figurer af människor och djur. På en del af dem utgjordes dessa figurer af krigare, beväpnade med dolkyxor af sen typ. Tack vare dessa figurer kan man bilda sig en föreställning om skaftets ungefärliga längd. Denna synes ha varit omkring 2 m.

Den kinesiska spjutspetsens historia är ännu oskrifven. Visserligen ha de sista årens gräfningar speciellt i Honan och Anhui bragt ett rikt material i dagen, men som de flesta spjutspetsar sakna såväl inskription som dekor, har man ännu ej varit i stånd att bestämma deras inbördes ålder. Däremot vill det synas, som om en del af de anträffade typerna varit lokala former, karakteristiska för de områden, där de uppgräfts. Det finnes t. ex. en typ, som ej är företrädd i samlingen och som synes ha varit vanlig i trakten af Loyang. En annan typ tyckes ha varit förhärskande i Shantung, och n:r I: A.i.4 utgör exempel på en typ, som synes ha varit karakteristisk för Shou-chou. De tidigaste kända spjutspetsarna komma från Hsiao-t'un och torde härstamma från Shang(Yin)-dynastien. De äro af ganska primitiv form, med ett ganska bredt, triangulärt formadt blad på smal holk.

Spjutskaft såväl med cirkelrund som med oval form förekomma. Skaft af den förra typen försågos understundom med en ändskoning af brons, vanligen försedd med tre spetsar. Åtskilliga sådana ha anträffats tillsammans med spjutspetsar. N:r I: A.n.d. 1 och 2 utgöra exempel härpå.

VAGNSBESLAG.

Att döma af de många ändbeslag till vagnsaxlar, som man påträffat här och hvar i Kina, synas vagnsgrafvar ha varit ganska vanliga. De tidigaste kända ha anträffats vid Anyang.

De äro prydda med en dekor, som åtminstone i Kina är känd som Yin-stilen, och det är möjligt, att de gå tillbaka till slutet af 2:a årtusendet f. Kr. Dessa tidiga beslag äro ganska långsträckta, lätt koniska till formen samt tillslutna i den smalare ändan. Nära den öppna ändan finnas två hvarandra diametralt motsatta aflånga hål. Genom dessa gick den pinne, som fasthöll hylsan vid hjulaxeln. Denna hylsa hade emellertid äfven en annan funktion. Dess ena ända slutar i ett stort djurhufvud, hvars baksida är platt och hästskoformig. Det pressade mot hjulnafven och hindrade sålunda hjulet från rörelse i sidled.

Detta slags beslag efterträddes af ett mera praktiskt sådant. Här försågs hylsans bredare del med en bred ring, som gjorde samma tjänst som det platta djurhufvudet. Så småningom minskades beslaget i längd, antog en cylindrisk form och lämnades öppet i bägge ändarna. Som det stora hufvud, som krönte pinnen, ej längre var nödvändigt, ersattes det med ett mindre, vanligen utformadt till ett djurhufvud.

Hjulaxelhylsor ha anträffats på många ställen i Kina. Vid Yülinfu i nordligaste Shensi har man uppgräft många, prydda med en synnerligen fint utförd dekor i hvad som synes vara sen Huai-stil. Äfven i södra Hopei och norra Honan har man påträffat många, och vid Loyang synas de ha varit mycket vanliga. I »Tombs of Old Loyang» beskrifver biskop White en vagnsgraf och afbildar äfven några beslag, utförda i Huai-stil. För några år sedan förvärfvade jag i Peking ett par beslag, hvilka sades ha uppgräfts vid Chintsun (Old Loyang). De voro af ganska sen typ, försedda med bred ring samt rikt smyckade med spiraler och andra kurvor i guld- och silfverinläggning. Egendomligt nog synes pinnens hufvud ha varit af järn.

I Huaiho-dalen slutligen synas vagnsgrafvar ha varit mycket vanliga. Den tidigaste formen af beslag, alltså den som saknar ring, har man, så vidt jag har mig bekant, ännu ej påträffat där. Däremot har man anträffat många beslag med ringformig bas såväl af den långsträckta typen med tillsluten kortända som af den korta, öppna cylindriska. Man har egendomligt nog där påträffat äfven miniatyrbeslag. Dessa äro så små, att de vagnar de suttit på knappast kunde ha varit afsedda för praktiskt bruk.

SPEGLAR.

Den kinesiska metallspegeln är en skifva, vanligen cirkelrund till formen, hvars ena sida var polerad och hvars baksida i centrum var försedd med en sölja eller med hål försedd knopp. Genom detta hål träddes den snodd, med hvilken spegeln hölls. Baksidan är vanligen prydd med ornament. Dessa ha växlat i det oändliga under de tusentals år, som metallspeglar varit i bruk, och gifva en god föreställning om stilarnas utveckling under långa skeden af Kinas historia. Många af dem äro äfven försedda med mer eller mindre långa inskriptioner, hvilka grundligt analyserats samt öfversatts af professor Bernhard Karlgren. Ett fåtal äro daterade, och tack vare dessa kan man ganska noggrant bestämma den ungefärliga åldern på många typer af speglar.

Spegeln användes ej uteslutande för toilettbruk. En del inskriptioner angifva, att den äfven tjänstgjorde som talisman, och i »Chinese Bronze Mirrors» af Milan Rupert och O. J. Todd läsa vi om många andra användningar, som speglarna kommit till. De anses t. ex. ha förmågan att göra synliga de onda andar, som kineserna tro ströfva omkring bland de lefvande, och man var därför af den uppfattningen, att spegeln hade förmågan att skrämma bort dessa. Denna tro tyckes fortfarande vara utbredd bland kineserna. Så lär man t. ex. ännu i denna dag finna glasspeglar uppsatta framför ingången till hus som skydd mot onda andar.

I ofvannämnda bok omtalas äfven, att sönderbrutna speglar pulvriserades och användes som medicin. Speglar nedlades äfven i grafvarna med den döde, i vissa fall möjligen som talisman, i andra fall åter troligen icke. Många speglar, som man uppgräft, äro nämligen på den speglande ytan helt eller delvis täckta med karboniseradt tyg, möjligen siden, hvilket visar, att spegeln antingen placerats med baksidan uppåt eller varit inlindad i väfnad. Bönder från Shou-chou ha berättat, att många af de speglar de anträffat varit inlindade i någon pappersliknande substans — troligen icke papper — som skyddat speglarna mot salters förstörande inverkan, och japanska arkeologer ha vid Lolang i Korea uppgräft i brokad invirade speglar, som förvarats i lackerade askar.

Ehuru man tack vare den kinesiska litteraturen vet, att bronsspeglar voro i bruk redan under Chou-dynastien, har man ännu icke anträffat någon, om hvilken man med full visshet kan säga, att den härstammar från denna period. Man har visserligen under de sista 10—15 åren i gamla grafvar anträffat mängder af speglar, hvilka man, delvis på stilistisk grund, anser vara pre-Han, från 3:e, ja t. o. m. från 4:e århundradet f. Kr., men verkliga bevis för en dylik datering saknas ännu så länge. Systematiska och vetenskapligt utförda gräfningar torde dock en gång visa, att man haft rätt. Dessa tidiga speglar äro i regeln ganska tunna, och de ornament, som pryda dem, skilja sig väsentligen från dem som smycka alla med datum försedda speglar, af hvilka den äldsta går tillbaka till år 6 e. Kr.

Den äldsta spegeln i samlingen, möjligen med undantag af n:r 1, som torde vara unik och är ganska svårplacerad, är n:r 2. Den prydes af en dekor, »the abundant hooks and volutes pattern», som är mycket vanlig i Huai-stilen och som åtminstone går tillbaka till 6:e århundradet f. Kr. Den breda, något förtjockade kanten är af primitiv form. Den är nämligen plan och ej, såsom på de flesta andra tidiga speglar, hålkälformig. Man har mycket god anledning förmoda, att hålkälformen utvecklades ur den plana och att den senare därför är den primära af de två.

Denna spegel prydes endast af ett slags dekor, den så kallade bottendekoren, medan andra tidiga speglar i samlingen äro försedda äfven med hufvuddekor. Denna torde ursprungligen ha tillkommit som ett försök att åstadkomma omväxling i den något enformiga ornamentiken. För att uppnå detta resultat använde man i början hufvudsakligen raka, ofta hålkälformiga band i olika kombinationer. Den vanligaste af dessa är en T-liknande figur. Vanligen finner man fyra sådana, placerade så, att deras horisontala staplar bilda en öppen kvadrat kring centrum. Äfven andra antal förekomma emellertid. Det minsta torde vara tre och det högsta kända sju. Staplarna bilda då gärna en stjärna. Så småningom öfvergick man till figurala framställningar eller till en kombination af geometriska och figurala motiv.

Emellertid finnas speglar, hvilka äro tidigare än någon i samlingen förekommande och som äro prydda med *tao-tie*-masker. Som dessa speglar emellertid icke synas ha inverkat på ornamentiken på senare speglar, kunna de här lämnas åsido.

Man har försökt sig på en uppdelning af med hufvud- och bottendekor försedda speglar i två lokala hufvudgrupper, hvilka i flere afseenden skilja sig från hvarandra. Dessa har man kallat Loyang- och Shou-chou-grupperna. Man har nämligen gjort den erfarenheten, att de typer af speglar, som äro vanligt förekommande i Loyang-grafvar, i Shou-chou antingen anträffats blott i enstaka exemplar eller ej alls påträffats där, och vice versa. Man har visserligen vid den förstnämnda platsen uppgräft en del speglar af Shou-chou-typ, men de utgöra en ringa procent af de där påträffade speglarna och ett försvinnande fåtal, om man jämför dem med vid Shou-chou uppgräfda.

På Loyang-gruppens speglar utgöres hufvuddekoren vanligen af isolerade figurer af drakar, drakliknande djur och fåglar, vanligen tre eller fyra, symmetriskt grupperade kring

spegelns centrum. Kanten är vanligen hålkälformig, med en plan yttre del, som är ganska bred och tunn.

På speglar, tillhörande Shou-chou-gruppen, består hufvuddekoren af drakar och drakfåglar, hvilkas kroppar upplösts i arabesker, sammanlänkade så, att de bilda en sluten kedja. Den breda kanten är hålkälformig och dess yttersta del vanligen hög och spetsig.

Inom Loyang-gruppen finner man ganska många typer af bottendekor, hvilka alla synas vara ungefär samtida. Åtminstone en af dessa typer, som jag skulle vilja kalla den kontinuerliga T-typen, är mycket tidig och går tillbaka till Yin-dynastien. Andra typer verka textilmönster i ganska hög grad och torde nog ursprungligen ha utgjort sådana.

Inom den andra gruppen tyckes man ha nöjt sig med färre motiv. Där är det en typ, som troligen ej förekommer inom Loyang-gruppen, hvilken tyckes ha varit den förhärskande. Motivet är en kombination af runda och triangulära spiraler inom parallella smala band och så ordnade, att de bilda till synes rombiska rutor.

Det är troligt, att Loyang-gruppen är af tidigare ursprung, ehuru man väl kan tänka sig, att dess senare former äro ungefär samtida med Shou-chou-gruppen.

Gjutningsmetoden för speglar med endast bottendekor har förut berörts. Medels en vanligen rektangulär liten stämpel med negativ dekor förfärdigade man en spegelmodell af lera, som dock saknade den breda kanten. Denna modell fick hårdna och användes sedan som stämpel vid gjutformens tillverkning. För speglar med såväl botten- som hufvuddekor använde man två stämplar, en för den förra och en för den senare.

Det är emellertid ej alla med bottendekor försedda speglar, hvilkas gjutformar tillverkades på detta sätt. N:r 4, 6 och 7 utgöra undantag. På dessa kan man iakttaga, att de spiraler och refflingar, som utgöra bottendekoren, anpassats efter hufvuddekoren samt inristats för hand i gjutformen. Man har påträffat speglar med en dekor, som påminner om den på n:r 7, och tack vare hvilka man med bestämdhet kunnat sluta sig till att denna metod måste vara senare än stämpelmetoden. Troligen härstamma dessa speglar från 2:a århundradet f. Kr. Bottendekoren inom denna grupp utgöres hufvudsakligen af spiraler och är besläktad med den inom Shou-chou-gruppen förhärskande. Denna synes ha så småningom ersatts med en ännu enklare, bestående af »streckning», och bortföll slutligen alldeles.

De speglar, som närmast följa i beskrifningen, tillhöra alla välkända Han-typer.

N:r 9—11 representera tre klasser af speglar, hvilka alla kunna anses tillhöra en och samma hufvudgrupp. Denna karakteriseras af en förtjockad kant med cirkelrund yttre kontur och med stjärnformig inre, bildad af bågar, som mötas på periferien och hvilkas konvexitet är vänd mot spegelns centrum. Denna form af kant, ehuru ej förtjockad, förekommer redan inom Loyang-gruppen vid sidan af den hålkälformiga.

Samtliga tre klasser kunna härledas ur tidigare grupper, hvilka emellertid ej finnas representerade i samlingen. Inom den grupp, som företrädes af n:r 9, har man funnit ganska enkla exemplar, hvarest dekoren utgöres af fyra S-formade ornament, hvartdera försedt med fyra koner, och man kan visa, att detta enkla ornament härledts ur en med bottendekor försedd tidigare typ, hvarest hufvuddekoren består af fyra af spiraler och »krokar» bildade S-kurvor. De mera komplicerade speglarna ha sedan uppstått ur de enklare.

N:r 10 representerar en grupp, som troligen härledts ur Loyang- eller Shou-chou-gruppen. Många olika typer äro kända, af hvilka några äro prydda bland annat med TLV-liknande figurer. Man har till och med påträffat en, försedd med af spiraler bildad bottendekor.

Den tredje klassen går äfvenledes tillbaka till med bottendekor försedda tidigare speglar, ehuru illustrationsmaterial till belysning af detta saknas.

Det är möjligt, att en hel del af de speglar, som tillhöra denna hufvudgrupp, härstamma

från en och samma fabrik. Många exemplar, som jag haft tillfälle att undersöka, uppvisa nämligen vissa egendomligheter af rent tekniskt ursprung, hvilka synas vara karakteristiska för just denna grupp. Man finner dels en hårfin cirkelring i relief, i hvilken ornamenten så att säga äro inskrifna, dels ytterst fina diametrar, äfvenledes i relief. Dessa visa, att man använde tekniska hjälpmedel för att i gjutformen erhålla en symmetrisk placering af ornamenten samt att gjutformen var af något material, som lätt lät rispa sig. Detta material kan ej gärna ha varit gjutsand, ty då skulle relieflinjerna ha varit gröfre.

De tre grupperna tillhöra med mycket stor sannolikhet den Förra Han-dynastien. De äro t. ex. så godt som ej alls representerade bland fynd från Lolang i Korea.

N:r 12—14 tillhöra en grupp, som synes ha varit mycket populär, att döma af de många exemplar från vidt skilda tider, som man påträffat. Ornamenten bestå i hufvudsak endast af artistiskt formade skriftecken och »skiljetecken» inom en eller flere zoner. I senare fallet äro dessa koncentriska. På en del speglar anträffar man äfven ett dekorativt utbildadt »knoppsäte». Kanten synes alltid vara förtjockad samt i saknad af dekor. På de exemplar, man har anledning att anse som de tidigaste, visar kanten släktskap med den som man finner på flertalet af Loyang-gruppens speglar. Den är nämligen försedd med en bred låg plan yttre del. Hålkälen har emellertid utbytts mot en snedt ställd fas. Den tidigaste med datum försedda spegel man känner tillhör denna grupp. Den bär ett årtal, som motsvarar år 6 e. Kr. Det är emellertid troligt, att typen är mycket äldre.

Den grupp, som är känd som TLV-gruppen och hvaraf n:r 17—19 och 21 utgöra exempel, torde vara den som har att uppvisa det största antalet varianter. Den har uppkallats efter de TLV-liknande ornament, som utgöra del af dekoren. Hur detta motiv uppstått, har ännu ej utredts. I en artikel i »The China Journal of Science & Arts» för Januari 1926 uttryckte jag den förmodan, att det möjligen inspirerats af det rutmönster, som finnes på en spegel som n:r 2. Kanterna på dessa rutor äro refflade, hvilket är fallet äfven med de TLV-liknande figurerna på den tidigaste kända typen af spegel med denna beteckning. Tänker man sig vidare staplarna på de V- och L-liknande ornamenten utdragna, finner man, att de bilda rutor, som påminna om rutorna på den med bottendekor försedda spegeln. De så uppkomna rutorna äro visserligen kvadratiska, medan de på den tidiga spegeln äro rektangulära, men det låter ju tänka sig, att äfven speglar med kvadratiska rutor existerat, ehuru någon sådan mig veterligen ännu ej afbildats.

Den tidigaste kända typen, som med ganska stor sannolikhet tillverkats i Shou-chou, återfinnes i stympadt tillstånd som n:r 6. Hufvuddekoren på en spegel med icke stympad dekor utgöres — förutom af de TLV-liknande ornamenten — af fyra grupper, hvardera bildad af ett drakliknande djur samt en komplicerad arabesk. De fyra arabeskerna äro alla af olika form. Denna spegeltyp har tjänat som förebild för så godt som alla senare typer. På dessa utgöres dekoren ofta af fyra djur eller fyra grupper, hvardera bildad af två hvarandra motsatta figurala framställningar. Bland djuren finner man oftast symbolerna för de fyra väderstrecken, nämligen: Den svarte krigaren, symbolen för norr, representerad af ormen och sköldpaddan — någon gång har sköldpaddan ersatts med en fisk —; Den blåa draken, symbolen för öster; Den röda fågeln, symbolen för söder, och Den hvita tigern, symboliserande väster.

På tidiga exemplar synes den något inåt lutande breda kanten ha varit i saknad af dekor, men så småningom försågs den med en eller flere zoner ornament, såsom »molnmotivet», »sågtandsmotivet», det »dubbla vågmotivet» m. fl. Tack vare en del med inskriptioner försedda speglar, hvilka äro daterbara, vet man, att så godt som alla de olika slag af kantdekor, som anträffas på speglar från Senare Han-dynastien, existerade redan under den

korta dynasti, som grundades af WANG MANG år 9 e. Kr. och som upphörde år 23. Bland skrifttecknen på dessa speglar förekommer ordet *hsin* (ny), och man vet, att detta hänför sig till den kortlifvade dynasti, som bar detta namn (Hsin).

Hur länge tillverkningen af TLV-speglar pågick, är ej kändt. Man vet emellertid, att under Sung-dynastien och möjligen äfven senare massor af sådana speglar tillverkades som kopior af under Han-dynastien gängse typer. Dessa kopior äro i regeln ganska lätta att identifiera. Dels äro de af gul metall, medan alla tidiga speglar, åtminstone af TLV-typen, synas vara af hvit metall. Vidare är den centrala knoppen i regeln något tillplattad, och en sådan knopp lär enligt UMEHARA ej förekomma tidigare än under Sung-tiden.

N:r 22 och 23 utgöra exempel på en annan under Han-dynastien gängse typ, som visar stor släktskap med TLV-gruppen men där de TLV-liknande ornamenten saknas. De figurala framställningarna äro af samma art som på TLV-speglarna men placerade inom en bred ringformig zon. Här dominera 4- och 7-talen. Man finner antingen fyra enstaka djur eller fyra grupper på två djur hvardera eller slutligen sju grupper figurala framställningar med två figurer i hvarje. Grupperna åtskiljas af på små »knoppsäten» befintliga koner.

I sin enklaste form utgöres dekoren af fyra S-liknande kurvor, och det synes ytterst sannolikt, att dessa utvecklats ur dekoren på en tidigare typ, som ej finnes representerad i samlingen.

Kantdekoren är i regeln densamma som den man finner på TLV-gruppens speglar. Perioden synes äfven i stort sedt vara densamma.

N:r 15 tillhör en grupp, som man kallat »Han-rosettgruppen» efter det rosettliknande »knoppsätet». Den tyckes ha uppstått ur den typ, som representeras af 13 och 14. Att döma af de många exemplar, som man påträffat bland annat vid Lolang i Korea och som i allmänhet kunna dateras till 1:a århundradet e. Kr., synes den ha åtnjutit stor popularitet vid den tiden.

Denna spegeltyp är den sista i samlingen, som visar någon direkt släktskap med de tidiga typerna. De andra i samlingen ingående speglarna visa en ornamentik, som betydligt skiljer sig från föregående. Så börjar under 2:a århundradet e. Kr. framställning af människofigurer eller gudagestalter bli vanlig, och om de ganska många daterade speglar man äger från 3:e århundradet kunna betraktas som en bild af den tidens typer, synas dessa människoframställningar då ha varit förhärskande. De äro i regeln utförda i rund relief i motsats till tidigare speglar, hvarest ornamenten vanligtvis äro utförda i konturrelief.

Under Sui- och Tang-dynastierna framträda naturalistiskt återgifna motiv från djur- och växtvärlden. Några af de vanligaste utgöras af vinrankor, änder, ett fantastiskt fyrfotadjur samt bin och andra slags insekter.

I. KINA

A. VAPEN, DELAR DÄRAF SAMT VERKTYG

a. Armborstlås.

I: **A. a. 1.** ARMBORSTLÅS.

Bestående af en aflång fyrsidig hylsa, något afsmalnande nedåt från sidor och ändar, vid främre ändan å hvardera sidosidan en kort intagning; öfversidan vid hvardera ändan med en utspringande tunga, undersidan öppen.

I öfversidan längs midten en kälformig ränna (för pilen), afslutad ett stycke från bakre ändan. På ömse sidor om rännan ett aflångt smalt hål, det vänstra utdraget längre bakåt; i hvartdera en skifva uppskjutande på öfversidan i en bred flik med rak bak- och rundad öfverkant, den vänstra dessutom ett stycke från bakkanten med en kilformig skena (sikte), som uppskjuter längre än flikarna.

Skifvorna förenade inuti hylsan genom två mellanstycken och utgörande den s. k. nöten, som är rörlig på en genom det hela gående bult, i dennas ena ända ett kullrigt hufvud, i den andra ett rundt hål. Mellan skifvorna en på samma bult rörlig aftryckarstång, fyrsidig, med rundad framsida, å hvilken upptill en utstående platt klack. Vid hylsans motsatta ända en längdgående, något spetsig fyrsidig häfarm, rörlig på en bult som den nyssnämnda samt med ytterändan hvilande på aftryckarens klack.

Hylsa, höjd: 3.5 cm.; längd: 11.4 cm.; bredd: 2.9 cm.
Sikte, höjd: 3.4 cm.

Anm. Mörkt grågrön patina med brungråa fläckar.

Fyndort: Okänd.

Från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.). — År 1933 anträffade man i ett större förvaringsrum eller en graf i närheten af Shou-chou mängder af bland annat bronskärl,

bland hvilka en del voro försedda med inskriptioner, visande att de tillhört konungen af Ch'u-staten. Bland fynden befann sig äfven ett armborstlås af en konstruktion, som verkar primitivare än dettas.

Fyndet är med säkerhet äldre än 223 f. Kr., då Ch'u-staten uppslukades af Ts'in-staten.

I: **A. a. 2.** ARMBORSTLÅS.

Bestående af en aflång fyrsidig hylsa, afsmalnande nedåt från sidor och ändar, vid främre ändan å hvardera sidosidan en kort intagning; öfversidan vid hvardera ändan med en utspringande kort tunga, den främre något afsmalnande inåt från kanterna; undersidan öppen.

I öfversidan vid främre ändan tre längdgående kälformiga rännor, den mellersta (för pilen) längre och framdragen till något öfver midten; öfversidans bakre del plan, å densamma inlagdt i silfver fyra längdgående fina linjer. Kring kanterna å hela öfversidan en bård i uddmönster af dylika linjer.

På ömse sidor om midtrännan en rakt uppstående flik med rak bak- och rundad öfverkant, hvarå ett rombiskt rutmönster af fina linjer i silfver; hvardera fliken utgående från en inuti hylsan liggande skifva, från den vänstra dessutom utgående vid bakre ändan en rakt uppstående lång platt skena (sikte), å hvars bakkant en otydlig gradering (för elevationen) af tvärgående fina linjer och två kors, allt i silfver.

Skifvorna förenade inuti hylsan genom två mellanstycken och utgörande den s. k. nöten, som är rörlig på en genom det hela gående bult, i dennas ena ända ett högt kullrigt hufvud, i den andra ett rundt hål. Mellan skifvorna en på samma bult rörlig aftryckarstång med ytteränden i form af ett drakhufvud, hållande i gapet en pärla, hvari ett rundt hål; vid aftryckarens öfre ända å framsidan ett hak. Vid hylsans motsatta ända en något spetsig fyrsidig häfarm, rörlig på den nyssnämnda bulten samt med ytteränden gripande i aftryckarens hak.

Hylsa, höjd: 2.1 cm.; längd: 10.5 cm.; bredd: 2.7 cm.
Sikte, höjd: 6.8 cm.

Anm. Grön och brun patina. De rörliga delarna fastärgade.

Fyndort: Yen-ku Chi nära Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e århundradet e. Kr.

I: **A. a. 3.** ARMBORSTLÅS.

Bestående af en aflång fyrsidig hylsa, afsmalnande nedåt från sidor och ändar; vid främre ändan å hvardera sidosidan en kort intagning; öfversidan vid hvardera ändan med en ut-

springande lång tunga, den främre något afsmalnande inåt från kanterna; undersidan öppen.

I öfversidan vid främre ändan tre längdgående rännor, den mellersta (för pilen) kälformig och framdragen till något öfver midten; öfversidans bakre del plan, å densamma inläggning af fin guld- och silfvertråd: tre längdgående bårder i fint rutmönster, den mellersta bredare och på båda sidor begränsad af en smal uddbård i silfver med inåtvända uddar; kring ytterkanten å hela öfversidan i silfver en smal bård i rutmönster.

På ömse sidor om midtrännan en rakt uppstående flik med rak bak- och rundad öfverkant, hvarå en bård som de förstnämnda; hvardera fliken utgående från en inuti hylsan liggande skifva, från den vänstra dessutom utgående vid bakre ändan en rakt uppstående lång skena (sikte), å hvars baksida och öfre ända en gradering (för elevationen) af tvärgående fina linjer i silfver, å hvardera bredsidan längs midten två tätt liggande dylika linjer.

Skifvorna inuti hylsan förenade genom två mellanstycken och utgörande den s. k. nöten, som är rörlig på en genom det hela gående bult, i dennas ena ända ett halfsfäriskt hufvud, den motsatta afbruten, med märke efter ett tvärsigenom gående rundt hål. Mellan skifvorna en på samma bult rörlig aftryckarstång, som är afbruten invid bulten och saknas. Vid hylsans motsatta ända en längdgående häfarm, rörlig på en bult, som saknas.

Hylsa, höjd: 2.8 cm.; längd: 17.3 cm.; bredd: 3.5 cm.
Sikte, höjd: 10.1 cm.

Anm. Mörkgrön patina, å siktet flere ärgbölder. De rörliga delarna fastärgade.

Fyndort: Honan.

Antagligen från 3:e århundradet e. Kr. — Hos en antikvitetshandlare i Shanghai, Kwen Vook Tso, befann sig år 1932 ett lås af samma form och med identiskt lika dekor. Siktet var emellertid försedt med en inskrift i silfverinläggning, hvilken bland annat anger året, då mekanismen göts; detta år motsvarar 218 e. Kr. Det är ytterst sannolikt, att de två armborstlåsen tillverkats på samma fabrik och att de äro samtida.

b. Celter (hålcelter).

I: **A. b. 1.** CELT (hålcelt).

Symmetrisk.

Lång, kilformig, med plana sidor och kanter samt svagt rundad egg, något utvidgad från kanterna, å hvardera af dessa längs midten en smal gjutrand. Öfre ändan ihålig (för skaftet), något innanför mynningen en rundtom gående låg staf, ett stycke nedanför denna å ena sidan ett triangulärt hål för en spik eller sprint, hvarmed skaftet fasthållits.

Längd: 17.2 cm.; bredd: 5 cm.; tjocklek: 3.6 cm.

Anm. Mörkgrön och mörkbrun patina. Eggen något stukad.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. b. 2.** CELT (hålcelt).

Symmetrisk.
Kilformig, med nästan plana sidor och svagt trubbvinkliga kanter samt något bågformig egg. Öfre ändan ihålig (för skaftet); något innanför mynningen en rundtom gående låg staf, ett stycke därinnanför å ena sidan ett hål för en spik eller sprint, hvarmed skaftet fasthållits.

Längd: 11.6 cm.; bredd: 4.7 cm.; tjocklek: 3.1 cm.

Anm. Ljusgrön patina, å ena sidan en svartgrön fläck. Mynningskanten sårig och anfrätt.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. b. 3.** CELT (hålcelt).

Symmetrisk.
Kilformig, med plana sidor och kanter samt svagt rundad egg, något utvidgad från kanterna. Öfre ändan ihålig (för skaftet), ett stycke innanför mynningen å ena sidan ett aflångt hål för en spik eller sprint, hvarmed skaftet fasthållits.

Längd: 14.4 cm.; bredd 4.4 cm.; tjocklek: 2.9 cm.

Anm. Gråbrun och svartgrön patina. Ytan för öfrigt ojämn och skroflig.

Fyndort: Lin-cheng, södra Shantung.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. b. 4.** CELT (hålcelt).

Symmetrisk.
Kilformig, med plana sidor och svagt trubbvinkliga kanter samt något rundad egg, något utvidgad från kanterna, å hvardera af dessa längs midten en smal gjutrand. Öfre ändan ihålig (för skaftet), något innanför mynningen en rundtom gående smal staf.

Längd: 12.1 cm.; bredd: 4.6 cm.; tjocklek: 2.6 cm.

Anm. Grågrön patina och ljusgråa fläckar. Mynningskanten ojämn och snedstukad.

Fyndort: Lin-cheng, södra Shantung.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. b. 5.** CELT (hålcelt).

Symmetrisk.
Kort, kilformig, med svagt flackrundade sidor och kanter samt skarp rundad egg, något utvidgad från kanterna, å hvardera af dessa längs midten en smal gjutrand. Öfre ändan ihålig (för skaftet).

Längd: 8.4 cm.; bredd: 4.4 cm.; tjocklek: 2.7 cm.

Anm. Mörkt gråbrun patina. Å ena sidan vid ena kanten ett fräthål eller gjutsår.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. b. 6.** CELT (hålcelt).

Symmetrisk.
Kort, kilformig, med plana sidor och svagt trubbvinkliga kanter samt bågformig egg, tvärt utvidgad från kanterna samt med eggfas på båda sidor; å hvardera kanten längs midten en gjutrand. Öfre ändan ihålig (för skaftet); mynningskanten något ojämn samt insvängd å ena kanten.

Längd: 9.4 cm.; bredd: 4.1 cm.; tjocklek: 2.5 cm.

Anm. Grågrön och brungrå patina.

Fyndort: Lin-cheng, södra Shantung.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. b. 7.** CELT (hålcelt).

Symmetrisk.

Kort, kilformig, med nästan plana sidor och svagt trubbvinkliga kanter samt bågformig egg, tvärt utvidgad från kanterna samt med eggfas på båda sidor; å hvardera kanten längs midten en gjutrand. Öfre ändan ihålig (för skaftet). Mynningskanten något ojämn, kring denna å ena sidan och kanterna en bred utsvällning.

Längd: 8.4 cm.; bredd: 4.3 cm.; tjocklek: 2.8 cm.

Anm. Grågrön och brungrön patina.

Fyndort: Lin-cheng, södra Shantung.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. b. 8.** CELT (hålcelt).

Symmetrisk.

Kort, kilformig, med svagt rundade sidor och raka kanter samt rundad egg, tvärt utvidgad från kanterna samt svagt fasad på båda sidor; å hvardera kanten längs midten en grof gjutrand. Öfre ändan ihålig (för skaftet), ett stycke innanför denna å sidor och kanter tre tvärgående kälformiga ränder samt mellan den inre och den mellersta å hvardera sidan ett aflångt hål för en spik eller sprint, hvarmed skaftet fasthållits.

Längd: 7.7 cm.; bredd: 4.7 cm.; tjocklek: 2.1 cm.

Anm. Mörkgrön patina.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. b. 9.** CELT (hålcelt).

Symmetrisk.

Kort, kilformig, med plana sidor och något insvängda kanter, längs hvardera af de senare en smal gjutrand; eggen nästan rak och bildad af de sammanlöpande sidorna, alltså utan eggfaser. Öfre ändan ihålig (för skaftet), ett stycke innanför mynningen å ena sidan två tvärgående smala stafvar.

Längd: 7.5 cm.; bredd: 4 cm.; tjocklek: 1.7 cm.

Anm. Ljust grågrön patina, delvis afflagnad å kanterna, eggen och mynningen, å hvilka ställen godset är ljusgrönt.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. b. 10.** CELT (hålcelt).

Asymmetrisk.

Kort, kilformig, med nästan plana sidor och svagt trubbvinkliga kanter samt bågformig egg, svagt utvidgad från kanterna samt med eggfas på båda sidor; å hvardera kanten längs midten en gjutrand. Öfre ändan ihålig (för skaftet). Mynningskanten något ojämn.

Längd: 8.7 cm.; bredd: 4.8 cm.; tjocklek: 2.9 cm.

Anm. Grågrön patina.

Fyndort: Lin-cheng, södra Shantung.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. b. 11.** CELT (hålcelt).

Asymmetrisk.

Kilformig, af sexkantig sektion, med plana sidor, starkt trubbvinkliga kanter och svagt svängd egg, fasad endast på ena sidan; å hvardera sidan å öfre delen en smal midtstaf, från

hvilken utgående snedt uppåt åt hvardera sidan en dylik staf; längs hvardera kanten i midten en gjutrand. Öfre ändan ihålig (för skaftet), kring mynningskanten en ojämn utsvällning.

Längd: 15 cm.; bredd: 5.6 cm.; tjocklek: 5.1 cm.

Anm. Mörkgrön och mörkbrun patina. Mynningskanten något skadad.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. b. 12.** CELT (hålcelt).

Asymmetrisk.

Kilformig, med raka sidor och kanter samt nästan rak egg, något utvidgad från kanterna och snedt afnött mot den ena samt med eggfas endast på ena sidan. Öfre ändan ihålig (för skaftet), mynningskanten snedt afskuren mot den sida, som är utan eggfas, å kanten vid motsatta sidan en kort flik (afbruten).

Längd: 11.6 cm.; bredd: 4 cm.; tjocklek: 3.7 cm.

Anm. Mörkgrön och brun patina, till större delen täckt af gröna ärgbölder.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. b. 13.** CELT (hålcelt).

Asymmetrisk.

Kilformig, med plana sidor och kanter, tvärsektion som ett likbent parallelltrapets; eggen rundad, starkt utvidgad från kanterna samt enfasad. Öfre ändan ihålig (för skaftet), något innanför mynningen å sistnämnda sidan och kanterna två smala stafvar, mellan dessa å sidan både ut- och invändigt en V-liknande inslagning.

Längd: 10.6 cm.; bredd: 4.1 cm.; tjocklek: 2.3 cm.

Anm. Mörkbrun och mörkgrön patina.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. b. 14.** CELT (hålcelt).

Asymmetrisk.

Kort, kilformig, med plana sidor och kanter, tvärsektion som ett likbent parallelltrapets; eggen svagt rundad, något utsvängd från kanterna samt med endast en eggfas, å ena sidan ett stycke innanför mynningen en tvärgående låg staf. Öfre ändan ihålig (för skaftet); mynningskanten stukad.

Längd: 9.7 cm.; bredd: 3.9 cm.; tjocklek: 1.8 cm.

Anm. Brunfläckig grön patina. Eggen något stukad.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. b. 15.** CELT (hålcelt).

Asymmetrisk.

Kort, kilformig, med plana sidor och kanter, tvärsektion som ett likbent parallelltrapets; eggen tunn, utan faser; å den smalare sidan längs hvardera kanten en smal staf; å kanterna större och mindre gjutklumpar. Öfre ändan ihålig (för skaftet); kring mynningen märken af en gjutrand.

Längd: 8.4 cm.; bredd: 5 cm.; tjocklek: 2 cm.

Anm. Grön och mörkbrun patina. Eggen något stukad.

Fyndort: Lin-cheng, södra Shantung.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: A. b. 16. CELT (hålcelt).

Asymmetrisk.

Kort, kilformig, med plana sidor och kanter, tvärsektion som ett likbent parallelltrapets; eggen tunn, utan faser; å den smalare sidan längs hvardera kanten och mynningen en smal staf; å kanterna större och mindre gjutklumpar. Öfre ändan ihålig (för skaftet); mynningskanten å den breda sidan ojämn.

Längd: 7.1 cm.; bredd: 5 cm.; tjocklek: 2 cm.

Anm. Grönskiftande mörkbrun patina. Eggen något stukad.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: A. b. 17. CELT (hålcelt).

Asymmetrisk.

Kilformig, smal, med ena sidan plan, den andra svagt rundad, samt med raka kanter, något inåtlutande mot den rundade sidan, som därigenom blir smalare; eggen bågformig och skarp, starkt utvidgad från kanterna samt med bred eggfas. Öfre ändan ihålig (för skaftet), kring mynningen å den smalare sidan och kanterna en bred utsvällning, i midten ett kors i relief.

Längd: 10.4 cm.; bredd: 3.6 cm.; tjocklek: 3 cm.

Anm. Grågrön patina. I mynningskanten gjutsår.

Fyndort: Hsü-chou Fu, norra Kiangsu.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: A. b. 18. CELT (hålcelt).

Asymmetrisk.

Kort, kilformig, med plana sidor och utsvängda kanter, tvärsektion som ett likbent parallelltrapets; eggen rak, bred och enfasad. Öfre ändan ihålig (för skaftet), mynningskanten

tunn och ojämn, omedelbart innanför densamma å den smalare sidan och kanterna en stafliknande utsvällning, ett stycke därinnanför å den smalare sidan ett triangulärt hål för en spik eller sprint, hvarmed skaftet fasthållits.

Längd: 7 cm.; bredd: 5 cm.; tjocklek: 1.7 cm.

Anm. Grofkornig grågrön patina med blågröna fläckar.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. b. 19.** CELT (hålcelt).

Asymmetrisk.
Blad: Lågt, bredt kilformigt, starkt utvidgadt från kanterna samt med plana sidor och svagt bågformig egg. Ofvanpå bladet utgår en rektangulär ihålig hylsa (för skaftet), afsmalnande nedåt från sidorna i samma riktning som bladets kilform; å sidorna inhugget ett nätliknande mönster; längs hvardera kanten en gjutrand; mellan bladet och hylsan å ena sidan en kälformig list.

Längd: 5.2 cm.; bredd: 5.4 cm.; tjocklek: 2.2 cm.

Anm. Grön och mörkbrun patina; å ena sidan ljusbruna fläckar.

Fyndort: Hupei.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. b. 20.** CELT(?).

Bestående af en hylsa med tvärsektion i form af ett ägg med den spetsiga ändan aftrubbad, sidorna insvängda. Hylsans slutna del en skarp rak egg med två triangulära faser. Å hvardera sidan något nedom kanten ett hål. I den tillplattade delen af kanten en

triangulär urtagning; å den bredare kanten inristadt en ornering i form af ett ansikte med sneda ögon och neddragna mungipor.

Längd: 6.4 cm.; bredd: 5.7 cm.; tjocklek: 2.7 cm.

Anm. Brunfläckig, mörkt grågrön patina.

Fyndort: Okänd.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

Anm. Efter Planschverkets tryckning upptäcktes, att föremålet ej utgjort en celt utan med all sannolikhet är ändbeslag till ett dolkyxskaft.

c. Dolkar.

I: **A. c. 1.** DOLK.

Klinga:

Tveeggad, kort, tunn, spetsig, med rombiskt tvärsnitt: och spetsig udd, å hvardera sidan längs midten en skarp smal rygg.

Fäste:

Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad tjock utsvällning (som parerstång) med trubbvinklig nederkant, i den öfre en urtagning för kafveln.

Kafvel ovalstafvig, å midten två rakt utstående platta ringar, ställda så, att pekfingret passar mellan nedre ringen och parerstången, långfingret mellan ringarna samt ringfingret och lillfingret mellan öfre ringen och knappen.

Knappen utgöres af en skålformig skifva.

Längd: 18.7 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.2 cm.
Fäste, längd: 10.2 cm.
Knapp, diameter: 4 cm.

Anm. Grofkornig grågrön patina. Eggarna något såriga.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Litteratur: O. KARLBECK: »Ancient Chinese Bronze Weapons» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. III, No 3, March, 1925, och No 4, April, 1925; ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 9 sid. 171.

I: **A. c. 2.** DOLK.

Klinga:

Tveeggad, kort, tunn, spetsig, med rombiskt tvärsnitt:  smala eggfaser och spetsig udd.

Fäste:

Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad utsvällning (som parerstång) med öfver- och undersidor raka.

Kafvel svagt konisk, öfre ändan trattformigt utsvälld och ihålig, dessutom med två motsatta längdgående skarpa ryggar (gjutsömmar).

Knapp i form af en rakt utstående tunn fläns.

Längd: 16.5 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.6 cm.
Fäste, längd: 8.3 cm.
Knapp, diameter: 3.5 cm.

Anm. Grofkornig grågrön patina. Eggarna såriga, i den ena ett stycke bortslaget.

Fyndort: Hsü-chou Fu, norra Kiangsu.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Litteratur: O. KARLBECK: »Ancient Chinese Bronze Weapons» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. III, No 3, March, 1925, och No 4, April, 1925; ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 10 sid. 171; OLOV JANSE: »Notes sur quelques épées anciennes trouvées en Chine» i »The Museum of Far Eastern Antiquities (Östasiatiska Samlingarna) Stockholm, Bulletin N:o 2», Stockholm 1930, sid. 111, n:r 13.

I: A. c. 3. DOLK.

Klinga:

Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, den nedre starkt afsmalnande till en spetsig udd;

svagt rombiskt tvärsnitt:  å hvardera sidan längs midten en hög grof rygg.

Fäste:

Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad utsvällning (som parerstång) med öfver- och undersidor tvåfasade.

Kafvel med spetsovalt tvärsnitt och insvängd midt, vid knappen en utsvällning.

Knappen utgöres af en skålformig skifva, å hvars öfversida i midten ett rundt hål.

Upptill å klingans ena sida fyra skriftecken, två på hvardera sidan om ryggen (se nästa sida).

Längd: 27.5 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.3 cm.
Fäste, längd: 8.9 cm.
Knapp, diameter: 3.3 cm.

Anm. Å klingan en tjock brungrå beläggning, afflagnad vid udden å båda sidor, där grågrön patina. Eggarna starkt såriga och anfrätta, udden något stukad.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Tolkning af skrifttecknen:
上
方
令
O

Shang fang ling — = »Chefen för kejserliga handtverksbyrån X» (sista tecknet troligen ett personnamn).

Litteratur: ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 11 sid. 171.

I: **A. c. 4.** DOLK.

Klinga:

Tveeggad, afsmalnande mot udden; svagt rombiskt tvärsnitt: smala eggfaser och spetsig udd; å hvardera sidan längs midten en hög tvåfasad rygg.

Fäste:

Bestående af en platt jämnbred kort tånge, i hvars öfre ända ett längdgående aflångt hål till fäste för kafvel eller handtag, som saknas. Tången af samma tjocklek som klingan.

Längd: 27.1 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 4 cm.
Tånge, längd: 4 cm.

Anm. Gråsvart patina. Eggarna såriga, ytan för öfrigt polerglatt.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Kanske från sen period af Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

Litteratur: ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 13 sid. 171.

I: **A. c. 5.** DOLK.

Gods gult.

Klinga:

Tveeggad, tunn, jämnt afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt: och spetsig udd; å hvardera sidan längs midten en rundad ås mellan två lägre.

Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad tjock utsvällning (som parerstång).

Fäste:

Kafveln utgöres af en nästan jämnbred kort stång med rombiskt tvärsnitt; yttre ändan saknas.

Längd: 25.7 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.2 cm.
Fäste, längd: 5 cm.

Anm. Grön och svart patina.

Fyndort: Hsü-chou Fu, norra Kiangsu.

Från osäker period.

Utställd å Kinesiska utställningen i Stockholm 1914, n:r 81.

I: **A. c. 6.** DOLK.

Gods gult.

Klinga:

Tveeggad, starkt afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt: och rakt afspetsad udd; klingan upptill på båda sidor om kafveln afsneddad nedåt.

Fäste:
Bestående af en från två sidor tryckt spolformig kafvel med svagt trefasade sidor, öfre ändan starkt utsvängd och ihålig, som knapp; å kafvelns ena sida upptill och nedtill tre längdgående rader runda knoppar med fyra i hvarje rad af de öfre och tre i de nedre, i midten ett tvärsigenom gående rundt hål.

Längd: 23.9 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.3 cm.
Fäste, längd: 10.7 cm.

Anm. Grön och svart patina. I kafvelns öfre ända vid hvardera kanten ett fräthål.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Från obestämbar period.

Litteratur: ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 12 sid. 171.

d. Dolkyxor.

a. Med tånge.

I: A. d. a. 1. DOLKYXA med tånge.

Blad:
Smalt, tveeggadt, med smala eggfaser, rombiskt tvärsnitt och spetsig udd; från nedre eggen utgår i nästan rät vinkel mot bladet en lång flik, hvars egg tillsammans med bladets nedre bildar en djup båge; öfre eggen nästan rak.

Från bladets bakre ända utgår rakt bakåt en rektangulär tunn tunga eller tånge, hvari ett aflångt hål till fäste för skaftet. Fliken begränsas bakåt af en kantställd smal skena, från hvars inre kant utgår åt hvardera sidan en något utstående smal falskant till stöd för skaftet. Omedelbart innanför falskanterna tre aflånga hål, två i fliken och ett i bladet vid öfre eggen.

Skaftet har fästs vid yxan på så sätt, att tungan trädts i ett hål eller en klyka i skaftet, som fastklämts medels en genom hålet i tungan gående kil; dessutom ha remmar varit trädda genom de tre hålen och lindade omkring skaftet.

Å flikens ena sida i relief fyra skriftecken (se nästa sida).

Längd: 19.5 cm.; bredd: 10.5 cm.
Blad, längd: 12 cm.

Anm. Grågrön patina jämte gröna ärgfläckar.

Fyndort: Shantung.

Antagligen från sen period af Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

Tolkning af skrifttecknen: O 陽 作 戈

— *yang tso kuo* = »Dolkyxa från X-yang» (ortnamn, första tecknet osäkert).

Litteratur: O. Karlbeck: »Ancient Chinese Bronze Weapons» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. III, No 3, March, 1925, och No 4, April, 1925; Orvar Karlbeck: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 2 sid. 168.

I: **A. d. a. 2.** DOLKYXA med tånge.

Blad:

Smalt, tveeggadt, med smala eggfaser, rundade sidor och spetsig udd; från nedre kanten utgår i nästan rät vinkel mot bladet en något spetsig lång flik, hvars egg tillsammans med bladets nedre bildar en djup båge; öfre eggen rak.

Från bladets bakre ända utgår rakt bakåt en rektangulär tunn tunga med rundad öfverända och i midten ett aflångt hål till fäste för skaftet. Fliken begränsas bakåt af en kantställd smal skena, från hvars inre kant utgår åt hvardera sidan en något utstående smal falskant till stöd för skaftet. Omedelbart innanför falskanterna tre aflånga hål, två i fliken och ett i bladet vid öfre eggen.

Skaftet har fästs vid yxan på så sätt, att tungan trädts i ett hål eller en klyka i skaftet, som fastklämts medels en genom hålet i tungan gående kil; dessutom ha remmar varit trädda genom de tre hålen och lindade omkring skaftet.

Längd: 19 cm.; bredd: 11.4 cm.
Blad, längd: 12 cm.

Anm. Grågrön patina, å ena sidan vid falsen en tjock ärgfläck. Eggarna något såriga.

Fyndort: Hsü-chou Fu, norra Kiangsu.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **A. d. a. 3.** DOLKYXA med tånge.

Blad:
Smalt, tveeggadt, med smala eggfaser, svagt rundade sidor och spetsrundad udd; från nedre kanten utgår i nästan rät vinkel mot bladet en spetsig lång flik, hvars egg tillsammans med bladets nedre bildar en djup båge; öfre eggen rak.

Från bladets bakre ända utgår rakt bakåt en rektangulär tunn tunga, hvari ett aflångt hål till fäste för skaftet. Fliken begränsas bakåt af en kantställd smal skena, från hvars inre kant utgår åt hvardera sidan en något utstående smal falskant till stöd för skaftet. Omedelbart innanför falskanterna tre aflånga hål, två i fliken och ett i bladet vid öfre eggen.

Skaftet har fästs vid yxan på så sätt, att tungan trädts i ett hål eller en klyka i skaftet, som fastklämts medels en genom hålet i tungan gående kil; dessutom ha remmar varit trädda genom de tre hålen och lindade omkring skaftet.

Längd: 19 cm.; bredd: 11 cm.
Blad, längd: 15 cm.

Anm. Ljust grågrön patina med blåa fläckar, afflagnad upptill å tungans ena sida. Eggarna såriga och anfrätta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **A. d. a. 4.** DOLKYXA med tånge.

Blad:
Smalt, tveeggadt, med mycket smala eggfaser, rombiskt tvärsnitt och spetsvinklig udd, som i gammal tid filats; från nedre kanten utgår i nästan rät vinkel mot bladet en något spetsig lång flik, hvars egg tillsammans med bladets nedre bildar en djup båge; öfre eggen rak.

Från bladets bakre ända utgår rakt bakåt en rektangulär tunn tunga, hvari ett rundt hål till fäste för skaftet. Fliken begränsas baktill af en smal skena, från hvars inre kant

utgår åt hvardera sidan en något utstående smal falskant till stöd för skaftet. Omedelbart innanför falskanterna tre hål, två aflånga i fliken och ett rundt i bladet vid öfre eggen.

Skaftet har fästs vid yxan på så sätt, att tungan trädts i ett hål eller en klyka i skaftet, som fastklämts medels en genom hålet gående pinne; dessutom ha remmar varit trädda genom de tre hålen och lindade omkring skaftet.

Upptill å bladet inslaget två skriftecken (se Planschverket).
Nedtill å tungan inslaget en rund stämpel (otydlig, se Planschverket).

Längd: 26.4 cm.; bredd: 12.5 cm.
Blad, längd: 17 cm.

Anm. Rödbrun och grågrön patina. Eggarna såriga och något anfrätta.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från sen period af Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. d. a. 5.** DOLKYXA med tånge.

Blad:

Smalt, tveeggadt, med breda eggfaser, rombiskt tvärsnitt och spetsig udd; å hvardera sidan längs midten en smal rygg; från nedre kanten utgår i nästan rät vinkel mot bladet en lång flik, hvars egg tillsammans med bladets nedre bildar en djup båge; öfre eggen konvex.

Från bladets bakre ända utgår rakt bakåt en rektangulär tunn tunga med från ytterkanten afrundad nederända och fasade kanter samt något innanför midten ett aflångt hål till fäste för skaftet. Fliken begränsas baktill af en kantställd smal skena, från hvars inre kant utgår åt hvardera sidan en något utstående smal falskant till stöd för skaftet. Omedelbart innanför falskanten tre aflånga hål, två i fliken och ett i bladet vid öfre eggen.

Skaftet har fästs vid yxan på så sätt, att tungan trädts i ett hål eller en klyka i skaftet, som fastklämts medels en genom hålet i tungan gående kil; dessutom ha remmar varit trädda genom hålen och lindade omkring skaftet.

Upptill å bladets ena sida inslaget skriftecken (se nästa sida).

Längd: 22 cm.; bredd: 10 cm.
Blad, längd: 14 cm.

Anm. Grågrön och grön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Tolkning af skriftecknet: 相

Siang = ett tecken, som kan betyda »märke» men äfven »minister»; isoleradt på detta sätt kan det svårligen öfversättas.

Litteratur: O. KARLBECK: »Ancient Chinese Bronze Weapons» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. III, No 3, March, 1925, och No 4, April, 1925; ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 3 sid. 169.

I: **A. d. a. 6.** DOLKYXA med tånge.

Blad:

Smalt, tveeggadt, med flackrundade sidor och långspetsig udd; från nedre kanten utgår i nästan rät vinkel mot bladet en något spetsig lång flik, hvars egg tillsammans med bladets nedre bildar en djup båge; öfre eggen svagt konvex.

Från bladets bakre ända utgår bakåt en rektangulär tunn tunga med snedt afskuren ytterända samt ett aflångt hål till fäste för skaftet. Fliken begränsas baktill af en kantställd smal skena, från hvars inre kant utgår åt hvardera sidan en något utstående smal falskant till stöd för skaftet. Omedelbart innanför falskanterna tre hål, två aflånga i fliken och ett femsidigt i bladet vid öfre eggen.

Skaftet har fästs vid yxan på så sätt, att tungan trädts i ett hål eller en klyka i skaftet, som fastklämts medels en genom hålet i tungan gående kil; dessutom ha remmar varit trädda genom de tre hålen och lindade omkring skaftet.

Längd: 29.5 cm.; bredd: 10.2 cm.
Blad, längd: 17.9 cm.

Anm. Ljust grågrön och grön patina samt flere större och mindre ärgbölder. Eggar och kanter såriga och starkt anfrätta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **A. d. a. 7.** DOLKYXTÅNGE.

Aflång, nästan jämnbred, yttre ändan något snedt afskuren mot öfre kanten, hörnet där utspringande i en rundad flik; yttre delen genombruten i ett mönster af meanderhufvuden, innanför detta å båda sidor ett liknande mönster mot nedsänkt botten; inre delen med släta sidor, i dess midt och i den sistnämnda delen ett aflångt hål till fäste för skaftet; längs yttre ändan och nedre kanten en djup ränna, den å kanten upptill och nedtill med en liten utspard del, i den öfre en liten konisk tapp; inre ändan med brottyta.

Längd: 6.2 cm.; bredd: 3.3 cm.; tjocklek: 0.5 cm.

Anm. Svartbrun patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Har förut varit inlagd med turkoser, hvaraf ännu bitar sutto kvar vid förvärfvet i Kina.

I: **A. d. a. 8.** DOLKYXTÅNGE.

Aflångt jämnbredt tunt stycke med fasade kanter, ena ändan tvåtungad, med den ena tungan längre, andra ändan snedt afbruten samt med en längdgående smal skåra i midten.

Längd: 13 cm.; bredd: 3.9 cm.

Anm. Å ena sidan grofkornig ljusgrön patina, å den andra grönblå och grågrön.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

b. Med holk.

I: **A. d. b. 1.** DOLKYXA med holk.

Blad:
Tveeggadt, med smala eggfaser, svagt svängdt, med konvex öfver- och konkav nederegg

samt med rombiskt tvärsnitt och något afsmalnande utåt till en spetsig udd. Å hvardera sidan längs midten en skarp smal rygg, fortsättande öfver holken.

Holk oval, af mindre bredd än bladet samt afslutad bakåt i en rektangulär platta.

Längd: 22 cm.
Blad, bredd: 6.2 cm.

Anm. Grofkornig grå- och blågrön patina, afflagnad på ett ställe å ena sidan, å hammarens ena sida rester af gråbrun jord eller lera. I holkens öfverkant tre fräthål. Eggarna såriga och anfrätta.

Fyndort: Han-chuang, södra Shantung.

Antagligen från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

Litteratur: ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 4 sid. 170.

I: **A. d. b. 2.** DOLKYXA med holk.

Blad:

Tveeggadt, med smala eggfaser, svagt svängdt, med konvex öfver- och konkav nederegg, något böjdt från ena sidan samt med rombiskt tvärsnitt och något afsmalnande till en trubbig udd. Å hvardera sidan längs midten en skarp smal rygg, fortsättande öfver holken.

Holk oval, något konisk, starkt indragen från eggarna, utvidgad åt sidorna från bladets öfre ända; å utsidorna två i bladets längdriktning gående grunda kälar. Holken slutar i en rektangulär platt tunn flik med något stukad ända.

Längd: 22 cm.
Blad, bredd: 5.5 cm.

Anm. Grågrön patina, utanpå denna på flere ställen rester af jord eller lera. Eggarna något såriga.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. d. b. 3.** DOLKYXA med holk.

Blad:

Tveeggadt, med smala eggfaser, svagt svängdt, med något konvex öfver- och konkav nederegg samt med rombiskt tvärsnitt och något afsmalnande till en trubbig udd. Å hvardera sidan längs midten en låg rygg, fortsättande öfver holken.

Holk oval, starkt indragen från eggarna samt utvidgad åt sidorna från bladets öfre ända; å utsidorna två i bladets längdriktning gående grunda kälar, i öfre kanten tre runda hål, ett å ena och två å andra sidan. Holken slutar i en rektangulär platt tunn flik.

Å flikens ena sida en påklistrad papperslapp, hvarå två kinesiska skriftecken (med priset) i rödt och ett i svart.

Längd: 22.6 cm.
Blad, bredd: 5.9 cm.

Anm. Grön patina, delvis utanpå denna en beläggning af brun jord eller lera. Å ena sidan ett frätsår. Eggarna såriga och starkt anfrätta.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. d. b. 4.** DOLKYXA med holk.

Blad:

Tveeggadt, med svagt insvängda eggar och smala eggfaser samt med rombiskt tvärsnitt och afsmalnande till en trubbig udd. Å hvardera sidan längs midten en tjock rygg, fortsättande öfver holken.

Holk oval, något konisk, starkt indragen från eggarna samt utvidgad åt sidorna från bladets öfre ända; å utsidorna två i bladets längdriktning gående kälar. Holken slutar i en rektangulär platt tunn flik med något bågformig ända.

Längd: 23 cm.
Blad, bredd: 6 cm.

Anm. Tjock grön patina, afflagnad på flere ställen.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. d. b. 5.** DOLKYXA med holk.

Blad:

Bredt, tveeggadt, med smala eggfaser och rombiskt tvärsnitt samt afsmalnande till en trubbig udd. Å hvardera sidan längs midten en stafformig rygg, fortsättande öfver holken.

Holk oval, starkt indragen från eggarna samt utvidgad åt sidorna från bladets öfre ända; å utsidorna två i bladets längdriktning gående kälar. Holken slutar i en rektangulär platt tunn flik med stukad, något insvängd ända.

Upptill å bladets ena sida på ena sidan om ryggen inslaget några skriftecken (oläsbara).

Längd: 20.5 cm.
Blad, bredd: 7.6 cm.

Anm. Grönskiftande svartbrun patina. Eggarna något såriga.

Fyndort: Shantung.

Antagligen från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. d. b. 6.** DOLKYXA med holk.

Blad:

Tveeggadt, med smala eggfaser och rombiskt tvärsnitt samt afsmalnande till en trubbig udd. Å hvardera sidan längs midten en låg rygg, fortsättande öfver holken.

Holk oval, något konisk, starkt indragen från eggarna samt utvidgad åt sidorna från bladets öfre ända; å utsidorna två i bladets längdriktning gående grunda kälar. Holken slutar i en rektangulär platt tunn flik.

Längd: 20.5 cm.
Blad, bredd: 5.6 cm.

Anm. Svartbrun patina.

Fyndort: Shantung.

Antagligen från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

Litteratur: Orvar Karlbeck: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 5 sid. 170.

I: **A. d. b. 7.** DOLKYXA med holk.

Blad:
Kort, kilformigt, med bågformig egg.
Holk i form af en stående oval, bred ring, hvari å ömse sidor ett rundt hål; från holkens bakre ända utgår i riktning från bladet en lång spets med rombiskt tvärsnitt och rundad udd.

Längd: 11 cm.; bredd: 2.3 cm.
Holk, diameter: 2.5 cm.

Anm. Grofkornig mörkgrön patina.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från ganska sen tid.

e. Knifvar (offer-).

I: **A. e. 1.** KNIF (offer-).

Blad:
Långt, bredt, eneggadt, med starkt uppsvängd tveeggad udd, eggens bakre del svagt insvängd. Något innanför udden vid baken en ihålig stor äggformig utsvällning, i hvars öfre ända vid vänstra sidan en stor rund öppning; utsvällningen möjligen afsedd för uppsamling af blodet vid slakt af offerdjur; baken däröfver något rundad.
Tånge:
Kort, platt, öfre kanten bildande en rak linje med bladets bak samt något aftunnad mot nedre kanten, yttre ändan snedt afbruten.

Längd: 37.3 cm.
Blad, längd: 27.5 cm.; bredd: 5.5 cm.
Tjocklek öfver utsvällningen: 3.7 cm.

Anm. Mörkbrun och mörkgrön patina. Eggen något sårig. Bladet bräckt å flere ställen.

Inköpt i Hankou.

Antagligen från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

Litteratur: O. KARLBECK: »Ancient Chinese Bronze Weapons» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. III, No 3, March, 1925, och No 4, April, 1925; ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 21 sid. 173.

f. Knifvar.

I: **A. f. 1.** KNIF.

Blad:
Långt, smalt, eneggadt, med något kullrig rak bak, svagt kälformiga sidor och trubbig udd.
Handtag:
Något smalare än bladet och slutande i en oval ögla med rundade sidor.

Längd: 23.5 cm.
Ögla, bredd: 4.2 cm.

Anm. Grof ljusgrön patina. Eggen starkt sårig och anfrätt.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.) eller något tidigare.

Knifvar af denna typ förekomma ganska ofta bland jordfynd i Kina. I Ordos och Mongoliet äro de synnerligen vanliga. De tidigaste kända knifvarna härstamma från gräfningarna i Anyang och torde gå tillbaka till 11:e eller 12:e århundradet f. Kr.

Litteratur: ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 22 sid. 173.

I: **A. f. 2.** KNIF.

Blad (afbrutet):
Långt, smalt, eneggadt, med rak bak, svagt kälformiga sidor och trubbig udd.
Handtag:
Något smalare än bladet och slutande i en oval ögla med rombiskt tvärsnitt, i denna midt öfver bladet en inskjutande konturerad flik.

Längd: 27.3 cm.
Ögla, bredd: 4.5 cm.

Anm. Grof grågrön patina. Eggen något sårig.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.) eller något tidigare.

I: **A. f. 3.** KNIFBLAD (fragment).

Långt, smalt, eneggadt, något afsmalnande mot udden samt med kälformiga sidor, smala eggfaser och rundad bak; båda ändarna afbrutna.

Längd: 18.7 cm.; bredd: 1.4 cm.

Anm. Grågrön och mörkgrön patina. Eggen sårig.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.) eller något tidigare.

I: **A. f. 4.** KNIF.

Blad (afbrutet):
Smalt, eneggadt, svagt böjdt, med rak bak och svagt kälformiga sidor; udden afbruten.
Handtag:
Fyrsidigt, med flackrundade sidosidor, öfver- och undersidor raka, den öfre bredare; å yttre ändan en liggande oval, ovalstafvig ögla.

Längd: 11.1 cm.
Bladdel, längd: 3.3 cm.
Ögla, bredd: 3.3 cm.

Anm. Glatt kornig grågrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.) eller något tidigare.

g. Lansfragment.

I: **A. g. 1.** LANSFRAGMENT.

Aflångt, bredt, öfre kanten trespetsig, den nedre rak, med rundade hörn, i midten å hvardera sidan en aflång grund intagning; i styckets midt ett från båda sidor utvidgadt hål för klingan, å hålväggens utsidor i midten en låg rygg; kring hålet utgår från den raka kanten en kort holk. Å ena sidan i midten en liten rund ögla.

Längd: 18.6 cm.; bredd: 7 cm.

Anm. Mörkt grågrön patina.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.) eller senare.

Anm. Lansen bestod af en lång klinga af brons eller järn, af skaftet, som var af oval sektion, samt af en tvärslå af brons, det enda som återstår af vapnet.

I: **A. g. 2.** LANSFRAGMENT.

Aflångt, bredt, öfre kanten trespetsig, den nedre nästan rak, med rundade hörn; i styckets midt ett åt båda sidor utvidgadt hål för klingan, å hålväggens utsidor i midten en hög rygg med inre ändan afslutad i ett litet halfrundt utsprång, i det ena ett rundt hål; kring hålet vid den raka kanten utgår en kort holk.

Längd: 11.4 cm.; bredd: 5.2 cm.

Anm. Svart och grön patina.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.) eller senare.

I: **A. g. 3.** LANSFRAGMENT.

Klinga (afbruten) tveeggad, med rombiskt tvärsnitt, något afsmalnande utåt samt med spetsig udd. Från klingans bas utgår en konisk stång- eller skafthylsa, kring hvars yttre

ända en bred ring med delvis kvarsittande guldbeläggning. Mellan klinga och hylsa ett öfver klingan påträdt tvärstycke med trespetsig öfverkant, bakre kanten med trubbvinkligt insvängd midt samt rundade ytterhörn; midt för klingan å ena sidan ett halfrundt utsprång, hvari ett rundt hål.

Längd: 28 cm.; bredd: 10.7 cm.

Anm. Blågrön och brungrå patina, utanpå denna en beläggning af grå lera.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.) eller senare.

Litteratur: ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 20 sid. 173.

h. Pilspetsar.

I: **A. h. 1.** PILSPETS.

Tveeggad, lansettformig, med svagt rombiskt tvärsnitt och snedt inknipen kort hals, från hvilken utgår en kort rund tånge.

Längd: 4.5 cm.
Spets, längd: 3.8 cm.; bredd: 1.3 cm.

Anm. Svartgrön patina med gråa fläckar.

Fyndort: Loyang, Honan.

I: **A. h. 2.** PILSPETS.

Tveeggad, lansettformig, med rombiskt tvärsnitt och korta hullingar, å hvardera sidan längs midten en skarp rygg, inre ändan tvär; mellan hullingarna en kort tånge.

Längd: 3.8 cm.
Spets, längd: 3.5 cm.; bredd: 1.4 cm.

Anm. Brun och grön patina. Ena hullingen samt tången afbrutna.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: A. h. 3. PILSPETSAR, nio stycken.

Den första (minsta): Tveeggad, med rombiskt tvärsnitt och korta hullingar; ovalstafvig hals, från hvilken utgår en kort rund tånge.

Längd: 3.6 cm.
Spets, längd: 2.7 cm.; bredd: 1.2 cm.

Anm. Ljusgrön patina. Eggarna något anfrätta.

Den andra: Tveeggad, med rombiskt tvärsnitt och korta hullingar; ovalstafvig hals, från hvilken utgår en spetsig smal rund tånge.

Längd: 4.8 cm.
Spets, längd: 2.4 cm.; bredd: 0.9 cm.

Anm. Grofkornig grön patina. Eggar och skafttånge anfrätta.

Den tredje: Tveeggad, med tunna eggar, långa hullingar och spetsig udd; å hvardera sidan längs midten en skarp hög rygg, bildande mellan hullingarna en grof hals med rombiskt tvärsnitt; från halsen utgår en smal fyrsidig tånge.

Längd: 5.1 cm.
Spets, längd: 3.1 cm.; bredd: 1.9 cm.

Anm. Brun patina med gröna fläckar.

Den fjärde: Tveeggad, med tunna eggar, långa hullingar och spetsig tjock udd; å hvardera sidan längs midten en skarp hög rygg, bildande mellan hullingarna en fyrsidig hals, från hvilken utgår en kort fyrsidig tånge.

Längd: 5.8 cm.
Spets, längd: 4.4 cm.; bredd 1.7 cm.

Anm. Mörkbrun patina. Tången starkt anfrätt; ena hullingen afbruten.

Den femte: Tveeggad, med tunna eggar, mycket korta hullingar och spetsig udd; å hvardera sidan längs midten en skarp grof rygg, bildande mellan hullingarna en kort hals, från hvilken utgår en spetsig rund tånge.

Längd: 6.8 cm.
Spets, längd: 3.5 cm.; bredd: 1.6 cm.

Anm. Å spetsen ljusgrön patina, å tången brun.

Den sjätte: Tveeggad, med tunna eggar, långa hullingar och spetsig udd; å hvardera sidan längs midten en skarp hög rygg, bildande mellan hullingarna en fyrsidig hals, från hvilken utgår en spetsig kort rund tånge.

Längd: 6.9 cm.
Spets, längd: 4.9 cm.; bredd: 2.3 cm.

Anm. Svartgrön patina.

Den sjunde: Tveeggad, med tunna eggar, korta hullingar och spetsig udd; å hvardera sidan längs midten en skarp hög rygg, bildande mellan hullingarna en fyrsidig hals, från hvilken utgår en grof fyrsidig tånge, något afsmalnande utåt.

Längd: 7.1 cm.
Spets, längd: 4.5 cm.; bredd: 2.2 cm.

Anm. Mörkgrön patina.

Den åttonde: Tveeggad, med tunna eggar, korta hullingar och spetsig udd; å hvardera sidan längs midten en hög tjock rygg, bildande mellan hullingarna en grof fyrsidig hals, från hvilken utgår en grof fyrsidig tånge, något afsmalnande utåt.

Längd: 7.6 cm.
Spets, längd: 5 cm.; bredd: 2.4 cm.

Anm. Grofkornig, mörkt brungrön patina.

Den nionde: Tveeggad, med mycket tunna eggar, långa hullingar och spetsig udd; å hvardera sidan längs midten en hög grof rygg, bildande mellan hullingarna en grof fyrsidig hals, från hvilken utgår en smal fyrsidig tånge.

Längd: 7.5 cm.
Spets, längd: 4.1 cm.; bredd: 2.8 cm.

Anm. Svartbrun patina. Udden afbruten.

Inköpta i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 4.** PILSPETS.

Tveeggad, med raka skarpa eggar, kälformiga sidor och spetsig udd; å hvardera sidan längs midten en hög grof rygg; inre ändan tvärt inknipen, från densamma utgående en spetsig kort rund tånge.

Längd: 3.8 cm.
Spets, längd: 2.5 cm.

Anm. Grön patina med bruna fläckar.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 5.** PILSPETSAR, fem stycken.

Tveeggade, med skarpa eggar och spetsiga, något utsvängda långa hullingar samt spetsig tjock udd med rombiskt tvärsnitt; mellan hullingarna en grof fyrsidig hals med utsvälld ytterända och svagt rundade sidor, skilda af skarpa gjutränder; ett stycke innanför udden mellan halsen och hvardera hullingen en tunn lamell. Från halsens ytterända utgår en smal rund tånge, något afspetsad utåt, längs denna midtför hvardera hullingen en skarp gjutrand.

Längd: 8—10.3 cm.
Spets, längd: omkring 5.2 cm.; bredd: 1.9 cm.

Anm. Mörkt grågrön patina med nästan polerglatt yta, udden och hullingarna å en afbrutna, tången å två, udden å de två öfriga något skadad.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

I: **A. h. 6.** PILSPETS.

Tveeggad, med tunna eggar, långa hullingar och tjock trubbig udd; å hvardera sidan längs midten en hög smal rygg, bildande mellan hullingarna en ovalstafvig hals, från hvilken utgår en spetsig kort tånge.

Längd: 6.7 cm.
Spets, längd: 4.3 cm.; bredd: 2.3 cm.

Anm. Svartgrön patina med gråa fläckar.

Fyndort: Okänd.

I: **A. h. 7.** PILSPETS.

Tveeggad, med tunna eggar och tjock trubbig udd; å hvardera sidan längs midten en hög rygg, som innanför eggarna öfvergår i en lång rund hals, något afsmalnande inåt (tånge saknas).

Längd: 6 cm.
Spets, längd: 3.1 cm.; bredd: 1.1 cm.

Anm. Grofkornig grön patina. Udden och ryggarna med nästan polerglatt yta.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 8.** PILSPETS.

Tveeggad, med tunna eggar och tjock spetsig udd med rombiskt tvärsnitt; å hvardera sidan längs midten en hög rygg, afsmalnande mot udden; inre ändan tvär, från densamma utgående en kort rund tånge.

Längd: 6.6 cm.
Spets, längd: 4.5 cm.; bredd: 1.4 cm.

Anm. Svartgrön patina.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 9.** PILSPETS.

Tveeggad, med rombiskt tvärsnitt, långa raka hullingar och spetsig udd; mellan hullingarna en grof rund hals, förenad med dessa medels ett kort stöd; från halsen utgår en mycket lång rund smal tånge.

Längd: 19 cm.
Spets, längd: 6.1 cm.; bredd: 1.3 cm.

Anm. Ljusgrön patina med polerglatt yta. Eggarna något anfrätta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

I: **A. h. 10.** PILSPETS.

Tveeggad, med rombiskt tvärsnitt, korta hullingar och trubbig udd; tvärt inknipen hals, från hvilken utgår en smal rund tånge.

Längd: 8 cm.
Spets, längd: 3.9 cm.; bredd: 1 cm.

Anm. Svartgrön patina med nästan polerglatt yta.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 11.** PILSPETS.

Tveeggad, med rombiskt tvärsnitt, korta hullingar och trubbig udd; tvärt indragen rund hals, från hvilken utgår en smal rund tånge.

Längd: 6 cm.
Spets, längd: 3.7 cm.; bredd: 1.2 cm.

Anm. Svartgrön patina med nästan polerglatt yta.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 12.** PILSPETS.

Tveeggad, med bågformiga eggar, rombiskt tvärsnitt och spetsig udd; eggarnas inre del hullingliknande och utgående från en grof stam, hvilken innanför eggarna öfvergår i en kort rund hals med tvärt inknipen ända, å stammen mellan eggarna å hvardera sidan en låg rygg; från halsen utgår en utåt något afsmalnande spetsig rund tånge.

Längd: 6.3 cm.
Spets, längd: 3.1 cm.; bredd: 1 cm.

Anm. Brungrön patina.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 13.** PILSPETSAR, två stycken.

Tveeggade, med bågformiga eggar, rombiskt tvärsnitt och spetsig udd; innanför eggarna en kort grof ovalstafvig hals.
Tångarna afslagna.

Längd: 3.3 och 3.5 cm.; bredd: 1.1 cm.

Anm. Den ena med brungrön patina, den andra med ljusgrön.

Inköpta i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 14.** PILSPETS.

Fyreggad, med svagt bågformiga eggar, raka sidor och spetsig udd, två motstående eggar längre; innanför eggarna en lång rund hals, från hvars ända utgår en smal ovalstafvig tånge.

Längd: 6.3 cm.
Spets, längd: 3.9 cm.; sidbredd: 0.7 cm.

Anm. Mörkgrön patina.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 15.** PILSPETS.

Tveeggad, med mycket tunna eggar, spetsiga långa hullingar och spetsig udd; å hvardera sidan längs midten en skarp rygg, bildande mellan hullingarna en fyrsidig hals, från hvilken utgår en rund tånge; å tången påträdt en fyrsidig hylsa (rest af skaftskoning) med ett uddmönster å ena sidan, de tre öfriga sidorna släta, skadade.

Längd: 6.6 cm.
Spets, längd: 4.5 cm.; bredd: 2.1 cm.

Anm. Svartgrön patina, å hylsan ljusgrön, dessutom fläckar af tjock rödbrun massa.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 16.** PILSPETS.

Treeggad, med raka tunna eggar, utgående vid ytteränden från en mycket lång rund stam med något utsvälld innerända, från denna utgående en kort smal tresidig tånge.

Längd: 24.9 cm.
Spets, längd: 22.8 cm.

Anm. Ljusgrön patina med glatt yta. Två af eggarna afbrutna.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

I: **A. h. 17.** PILSPETSAR, tre stycken.

Treeggade, med skarpa raka eggar, smala plana sidor och spetsig udd; innanför eggarna utgår en mycket lång tresidig stam, afsmalnande åt midten; från ändan utgår en smal tresidig tånge, svagt afsmalnande utåt.

Längd: 18.7—23.5 cm.
Spets, längd: 14.5—18.2 cm.

Anm. Två pilspetsar med gulgrön patina, en med blekt ljusgrön samt glatt yta. Spetsarna något anfrätta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

I: A. h. 18. PILSPETS.

Treeggad, med spetsig udd och mycket smala tunna eggar, utgående från ytterändan af en lång rund stam, som afsmalnar åt midten; innerändan med en konisk utsvällning, från hvilken utgår en utåt något afsmalnande, mycket lång tresidig tånge med en skarp gjutrand mellan sidorna.

Längd: 26.5 cm.
Spets, längd: 10.8 cm.

Anm. Ljust grågrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

I: A. h. 19. PILSPETSAR, två stycken.

Treeggade, med skarpa, något bågformiga eggar, kälformiga sidor och spetsig udd; innanför eggarna en grof rund hals, från hvilken utgående en lång smal tånge (den ena afbruten ett stycke från ytterändan).

Längd: 15.8 och 22.1 cm.
Spets, längd: 4 och 4.9 cm.; sidbredd: 0.7 cm.

Anm. Ljust grågrön patina. Eggarna något anfrätta.

Fyndort: Ku-shih, Hsien Huaiho-dalen, Honan.

I: A. h. 20. PILSPETS.

Treeggad, med skarpa, svagt bågformiga eggar, kälformiga sidor och spetsig udd; innanför eggarna en kort rund hals med tvärt inknipen ända, från denna utgående en spetsig smal tresidig tånge med en skarp gjutrand mellan sidorna.

Längd: 8.5 cm.
Spets, längd: 5.7 cm.; sidbredd: 0.8 cm.

Anm. Grofkornig grågrön patina.

Fyndort: Norra Kiangsu.

I: **A. h. 21.** PILSPETS.

Treeggad, med skarpa, svagt bågformiga tunna eggar, mycket små hullingar och spetsig udd; de förstnämnda utgående från en spetsig rund stam; innanför eggarna en kort rund hals, från hvilken utgående en något spetsig tånge, å denna tre längdgående gjutränder.

Längd: 8.2 cm.
Spets, längd: 5.2 cm.; sidbredd: 0.9 cm.

Anm. Grofkornig mörkgrön patina.

Fyndort: Okänd.

I: **A. h. 22.** PILSPETSAR, två stycken.

Den ena (mindre): Treeggad, med spetsig udd och skarpa, svagt bågformiga tunna eggar, utgående från en rund stam; innanför eggarna en lång rund hals, något afsmalnande inåt.

Längd: 4.3 cm.
Spets, längd: 3 cm.; sidbredd: 1 cm.

Anm. Grofkornig grön patina med bruna fläckar. Eggarna såriga och anfrätta.

Den andra: Treeggad, med spetsig udd och svagt bågformiga tunna eggar, utgående från en rund stam; å hvardera eggens inre ända en kort urtagning; å ändan spår efter en tånge af järn.

Spets, längd: 4.9 cm.; sidbredd: 1.4 cm.

Anm. Grofkornig grön patina. Eggarna något såriga.

Inköpta i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 23.** PILSPETS.

Treeggad, med spår efter tunna eggar, utgående från en rund stam; från denna utgår en rund smal tånge, hvarå tre längdgående gjutränder.

Längd: 11.1 cm.
Spets, längd: 6.8 cm.

Anm. Ljust grågrön patina med glatt yta. Udden och eggarna med brottytor.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 24.** PILSPETSAR, sex stycken.

Den första (minsta): Treeggad, med spetsig udd och tunna eggar, utgående från en rund stam; innanför eggarna en kort rund hals, å hvars ända rest efter en tånge af järn.

Längd: 3.3 cm.
Spets, längd: 2.6 cm.; sidbredd: 0.8 cm.

Anm. Ljusgrön patina. Eggarna såriga och anfrätta.

Den andra: Treeggad, med skarpa raka eggar, korta hullingar, kälformiga sidor och spetsig udd; innanför eggarna en kort grof tresidig hals, å hvars ända spår efter en tånge af järn.

Längd: 3.8 cm.
Spets, längd: 2.7 cm.; sidbredd: 1.1 cm.

Anm. Svartgrön patina med ljusgråa fläckar.

Den tredje: Treeggad, med skarpa raka eggar och svagt kälformiga sidor, udden afbruten; innanför eggarna en grof tresidig hals med en gjutrand mellan sidorna, från ändan utgående en kort rund tånge, afbruten.

Längd: 3.9 cm.
Spets, längd: 3.4 cm.; sidbredd: 0.7 cm.

Anm. Ljusgrön patina. Eggarna såriga.

Den fjärde: Treeggad, med skarpa bågformiga eggar, kälformiga sidor och aftrubbad udd; innanför eggarna en kort grof rund hals, från hvars ända utgående en kort rund tånge.

Längd: 6.4 cm.
Spets, längd: 5.4 cm.; sidbredd: 0.7 cm.

Anm. Grofkornig, ljusare och mörkare grön patina. Tången afbruten. Eggarna såriga och anfrätta.

Den femte: Treeggad, med skarpa bågformiga eggar, kälformiga sidor och spetsig udd; innanför eggarna en kort grof rund hals, från hvars ända utgående en kort tånge.

Längd: 6.8 cm.
Spets, längd: 5.2 cm.; sidbredd: 0.7 cm.

Anm. Grofkornig grön patina. Eggarna något såriga och anfrätta.

Den sjätte: Treeggad, med skarpa, svagt bågformiga eggar, kälformiga sidor och spetsig udd; innanför eggarna en kort grof rund hals, från hvars ända utgående en spetsig tresidig tånge.

Längd: 8.6 cm.
Spets, längd: 5.7 cm.; sidbredd: 0.7 cm.

Anm. Grofkornig grön patina med bruna fläckar. Eggarna något såriga och anfrätta.

Inköpta i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 25.** PILSPETSAR, tre stycken.

Treeggade, med raka eggar och afbrutna hullingar, kälformiga sidor och spetsig udd; innanför eggarna en kort rund hals, å hvars ända spår efter en tånge.

Spetsar, längd: omkring 3.7 cm.; sidbredd: omkring 1.8 cm.

Anm. Grofkornig grön patina med ärgbölder och anfrätningar.

Inköpta i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 26.** PILSPETS.

Treeggad, med skarpa raka eggar, svagt rundade sidor och spetsig udd; innanför eggarna utgår en grof tresidig tånge.

Längd: 8.1 cm.
Spets, längd: 2.5 cm.; sidbredd: 0.6 cm.

Anm. Ljusgrön patina med delvis glatt yta. Eggarna något anfrätta.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 27.** PILSPETSAR, tre stycken.

Den första: Treeggad, med spetsig udd, skarpa bågformiga tunna eggar, upptill insvängda och afslutade i en liten kort hulling; eggarna utgående från en grof rund stam, som innanför hullingarna öfvergår i en kort rund hals, å hvars ända spår af en tånge.

Längd: 3.6 cm.; sidbredd: 1 cm.

Anm. Grågrön patina.

Den andra: Treeggad, med skarpa bågformiga eggar, något insänkta sidor och spetsig udd; innanför eggarna en grof rund hals, å denna midtför hvardera eggen en skarp rygg, afslutad ett stycke från ändan.

Längd: 3.6 cm.; sidbredd: 1 cm.

Anm. Brungrön patina.

Den tredje: Treeggad, med bågformiga tunna eggar, korta hullingar och spetsig udd; eggarna utgående från en spetsig tresidig stam, som öfvergår i en kort tresidig hals, å denna rest efter en tånge af järn.

Längd: 3 cm.
Spets, längd: 2.2 cm.; sidbredd: 1.1 cm.

Anm. Grön patina. Ena hullingen afbruten.

Inköpta i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 28.** PILSPETSAR, två stycken.

Treeggade, med spetsig udd, upptill något insvängda skarpa bågformiga tunna eggar, utgående från en grof stam, som öfvergår i en kort rund hals, från denna utgående en lång tresidig tånge med en skarp gjutrand å hvardera kanten.

Längd: 11.8 och 11.2 cm.
Spets, längd: 4 och 4.4 cm.; sidbredd: 1 och 1.2 cm.

Anm. Grön patina med gråa fläckar.

Inköpta i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 29.** PILSPETSAR, tre stycken.

Den första: Treeggad, med skarpa raka tunna eggar, mycket korta hullingar och spetsig udd; eggarna utgående från en svagt tresidig stam, som innanför hullingarna öfvergår i en kort tresidig hals, å dennas ända spår efter en tånge af järn (?).

Längd: 3.7 cm.; sidbredd: 1.7 cm.

Anm. Mörkgrön patina. Starkt anfrätt.

Den andra: Treeggad, med raka tunna eggar, utgående från en spetsig rund stam, som öfvergår i en något insvängd rund hals, å denna rest efter en tånge af järn.

Längd: 3.6 cm.; sidbredd: 1.7 cm.

Anm. Mörkgrön patina. Starkt anfrätt.

Den tredje: Treeggad, med spetsig udd samt skarpa bågformiga tunna eggar med insvängda inneländar; eggarna utgående från en spetsig rund stam, som öfvergår i en rund hals, å dennas ända rest efter en rund tånge.

Längd: 3.7 cm.
Spets, längd: 3.1 cm.; sidbredd: 1.4 cm.

Anm. Mörkgrön patina. Starkt anfrätt.

Fyndort: Norra Kiangsu.

I: **A. h. 30.** PILSPETSAR, sex stycken.

Den första (minsta): Treeggad, med skarpa bågformiga eggar, raka sidor och trubbig udd; innanför eggarna en tvärt inknipen kort tresidig hals, å hvars ända spår efter en tånge af järn.

Längd: 2.7 cm.; sidbredd: 0.9 cm.

Anm. Svartgrön patina med glatt yta.

Den andra: Treeggad, med skarpa, svagt bågformiga eggar, raka sidor och spetsig udd; innanför eggarna en kort grof tresidig hals, å hvars ända spår efter en tånge af järn (?).

Längd: 3 cm.; sidbredd: 1 cm.

Anm. Ljusgrön patina.

Den tredje: Treeggad, med skarpa, nästan raka eggar, plana sidor och spetsig udd; innanför eggarna en kort smal tånge af järn.

Längd: 3.3 cm.
Spets, längd: 2.3 cm.; sidbredd: 0.9 cm.

Anm. Svartgrön patina med glatt yta.

Den fjärde: Treeggad, med skarpa, nästan raka eggar, plana sidor och spetsig udd; innanför eggarna en kort tresidig hals, å hvars ända spår efter en tånge af järn (?).

Längd: 3.2 cm.
Spets, längd: 2.8 cm.; sidbredd: 0.9 cm.

Anm. Ljusgrön patina.

Den femte: Treeggad, med svagt bågformiga eggar, raka sidor och spetsig udd; innanför eggarna en tvär intagning, där utgående en kort tånge.

Längd: 4.3 cm.
Spets, längd: 2.4 cm.; sidbredd: 0.8 cm.

Anm. Grågrön patina. Tången till största delen belagd med ett tjockt lager rödbrun lera.

Den sjätte: Treeggad, med skarpa, svagt bågformiga eggar, plana sidor och spetsig udd; innanför eggarna en tvärt inknipen kort sexsidig hals, å hvars ända rest efter en tånge.

Längd: 4.6 cm.
Spets, längd: 3.9 cm.; sidbredd: 1.4 cm.

Anm. Grågrön patina med glatt yta. Å en af sidorna vid udden ett ovalt hål.

Enligt uppgift i ingeniör ORVAR KARLBECKS maskinskrifna förteckning »Catalogue of Chinese bronze objects» har en af pilspetsarna varit försedd med en 125 mm. lång tånge, hvilken nu saknas.

Inköpta i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 31.** PILSPETSAR, två stycken.

Den ena: Treeggad, med skarpa bågformiga eggar, raka sidor och spetsig udd; å hvardera sidan en längdgående aflång fördjupning. Innanför eggarna en lång grof rund hals, å denna midtför hvardera eggen en skarp tunn rygg, utskjutande på halfva halsens längd; å halsens ända rest efter en tånge af järn.

Längd: 3.5 cm.
Spets, längd: 3.3 cm.; sidbredd: 0.9 cm.

Anm. Svartgrå patina.

Den andra: Treeggad, med skarpa bågformiga eggar, raka sidor och spetsig udd; å hvardera sidan en längdgående aflång fördjupning. Innanför eggarna en kort tresidig hals, å denna utgående från hvardera eggen en kort skarp rygg; å halsens ända spår efter en tånge af järn (?).

Spets, längd: 3.4 cm.; sidbredd: 0.9 cm.

Anm. Ljusgrön patina med glatt yta.

En härstammar från Hopei (Chihli).

I: **A. h. 32.** PILSPETSAR, sex stycken.

Den första (minsta): Treeggad, med skarpa raka eggar, mycket små korta hullingar, plana sidor och spetsig udd; innanför hullingarna en kort flersidig hals, å hvars ända spår efter en tånge af järn.

Längd: 3.1 cm.; sidbredd: 0.6 cm.

Anm. Mörkgrön patina med gröna fläckar.

Den andra: Treeggad, med skarpa raka eggar, plana sidor och spetsig udd; innanför eggarna en snedt inknipen flersidig hals, å hvars ända spår efter en tånge af järn.

Längd: 4.4 cm.; sidbredd: 0.6 cm.

Anm. Svartgrön patina med gröna fläckar och glatt yta.

Den tredje: Treeggad, med trubbiga raka eggar, plana sidor och spetsig udd; innanför eggarna en tvärt inknipen kort flersidig hals, å hvars ända spår efter en tånge.

Längd: 3.7 cm.; sidbredd: 1 och 1.1 cm.

Anm. Brungrön patina med ljusare fläckar.

Den fjärde: Treeggad, med raka eggar, plana sidor och trubbig udd; innanför eggarna utgår en rund tånge.

Längd: 5.6 cm.
Spets, längd: 1.7 cm.; sidbredd: 0.6 cm.

Anm. Ljusgrön patina. I ena eggen ett stycke bortfrätt; udden afbruten.

Den femte: Treeggad, med skarpa raka eggar, plana sidor och spetsig udd; eggarna snedt affasade inåt, därinnanför en tvär inknipning, från hvilken utgår en rund smal tånge, längs denna två motsatta gjutränder. Å hvardera af spetsens sidor en triangulär fördjupning.

Längd: 7.4 cm.
Spets, längd: 3.1 cm.; sidbredd: 1.3 cm.

Anm. Mörkt grågrön patina. Eggarna något såriga.

Den sjätte: Treeggad, med skarpa raka eggar, plana sidor och spetsig udd; eggarna med en tvär intagning samt därinnanför en tvär inknipning, från hvilken utgår en rund smal tånge.

Längd: 8.2 cm.
Spets, längd: 3.2 cm.; sidbredd: 1 cm.

Anm. Mörkgrön patina med svartgröna fläckar.

Inköpta i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 33.** PILSPETS.

Treeggad, med nästan raka eggar, plana sidor och spetsig udd; innanför eggarna en snedt inknipen rund hals, från hvilken utgående en lång rundstafvig tånge af järn, något afsmalnande mot spetsen.

Längd: 16 cm.
Spets, längd: 3.4 cm.; sidbredd: 0.6 cm.

Anm. Spetsen med svartgrön patina. Tången starkt förrostad.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 34.** PILSPETS.

Treeggad, med trubbiga, svagt bågformiga eggar, plana sidor och spetsig udd; innanför eggarna en tvärt inknipen kort rund hals, å hvars ända rest efter en grof tånge af järn.

Längd: 5.4 cm.
Spets, längd: 4.7 cm.; sidbredd: 1.8 cm.

Anm. Grågrön patina. Å en af sidorna vid udden samt å halsen ett gjutsår.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 35.** PILSPETSAR, tre stycken.

Treeggade, med trubbiga raka eggar, plana sidor och spetsig udd; å hvardera sidan en spetsig fördjupning; innanför eggarna en kort hals, tvärt inknipen å två och snedt å den tredje, från ändan utgående en rund tånge.

Längd: 6.6, 7.5 och 9.1 cm.
Spetsar, längd: 3.2—4 cm.; sidbredd: omkring 1.6 cm.

Anm. Mörkare och ljusare grågrön patina. En med gjutsår å halsen.

Inköpta i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 36.** PILSPETS.

Treeggad, med skarpa bågformiga eggar, raka sidor och spetsig udd; hvardera eggens inre del tunn, smal och utgående från en kort grof rund stam, som innanför eggarna är afslutad i en kort tapp med tvär ända, från denna utgående en lång rund tånge, längs hvilken tre gjutränder.

Längd: 10.1 cm.
Spets, längd: 2.4 cm.; sidbredd: 1.1 cm.

Anm. Mörkbrun patina med gröna fläckar.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 37.** PILSPETS.

Fyreggad, med nästan raka eggar, svagt kälformiga sidor med utsparda eggfaser och spetsig udd; två motstående eggar mera utskjutande samt med mycket korta hullingar. Innanför eggarna en kort tiosidig hals med tvär ända, från hvilken utgår en lång sexsidig tånge.

Längd: 11.1 cm.
Spets, längd: 4.9 cm.; sidbredd: 0.7 cm.

Anm. Svartbrun patina med gröna fläckar.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

I: **A. h. 38.** PILSPETSAR, två stycken.

Fyreggade, med plana sidor och spetsig udd; den ena innanför eggarna med sidorna snedt affasade inåt med tvärt inknipna ändar, från hvilka utgår en lång rund skafttånge; innanför eggarna å den andra en tvärt inknipen fyrsidig hals, från hvars ända utgår en kort rund tånge.

Längd: 7 och 15 cm.
Spetsar, längd: 5.7 och 6.2 cm.; sidbredd: 0.8 och 0.9 cm.

Anm. Ljusgrön patina. Den längre med stora bruna fläckar och delvis glatt yta.

Inköpta i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 39.** PILSPETS.

Fyreggad, med skarpa raka eggar, plana sidor och spetsig udd; innanför eggarna en tvärt inknipen lång rund hals, å hvars ända spår efter en tånge.

Längd: 5.5 cm.
Spets, längd: 3.1 cm.; sidbredd: 0.9 cm.

Anm. Ljusgrön patina med glatt yta.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 40.** PILSPETS.

Yttre delen fyreggad, med raka eggar, plana sidor och spetsig udd; inre delen afsmalnande inåt, med fasade kanter och tvärt inknipen ända, från hvilken utgår en spetsig lång rund tånge, något afsmalnande utåt.

Längd: 9.7 cm.
Spets, längd: 4.5 cm.; sidbredd: 1.3 cm.

Anm. Mörkgrön patina med glatt yta.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 41.** PILSPETS.

Yttre delen fyreggad, med raka eggar, trubbig samt med plana sidor; inre delen något afsmalnande inåt, med tvärt inknipen ända, från hvilken utgår en tånge med ovalt tvärsnitt, längs dennas ena sida en rännliknande fördjupning.

Längd: 6.3 cm.
Spets, längd: 1.9 cm.; sidbredd: 1.3 cm.

Anm. Mörkgrön patina med gråbruna fläckar.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 42.** PILSPETS.

Fyreggad, med trubbiga raka eggar, svagt rundade sidor och spetsig udd; ändan tvärt inknipen, från densamma utgående en spetsig kort tånge.

Längd: 5.7 cm.
Spets, längd: 3.6 cm.; bredd: 1 cm.

Anm. Mörkgrön och mörkbrun patina med gröna fläckar.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 43.** PILSPETS.

Tveeggad, med spetsiga långa hullingar, rombiskt tvärsnitt och spetsig udd; mellan hullingarna utgår en lång, något konisk skafthylsa, å denna midtför hvardera hullingen en skarp gjutrand.

Längd: 9.9 cm.
Spets, längd: 3.3 cm.; bredd: 1.8 cm.

Anm. Grågrön patina. Hullingarna och hylsans mynningskant något anfrätta.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

I: **A. h. 44.** PILSPETSAR, två stycken.

Den ena (mindre): Tveeggad, med tunna eggar, spetsiga långa hullingar och spetsig udd; å hvardera sidan längs midten en skarp hög rygg, som mellan hullingarna öfvergår i en konisk skafthylsa, längs denna midtför hvardera hullingen en gjutrand.

Längd: 5.6 cm.
Spets, längd: 5 cm.; bredd: 2.1 cm.

Anm. Svartgrön patina. Skafthylsans mynning anfrätt.

Den andra: Tveeggad, med tunna eggar, spetsiga hullingar och spetsig udd; å hvardera sidan längs midten en hög grof rygg, som mellan hullingarna öfvergår i en konisk skafthylsa, längs denna midtför hvardera hullingen en gjutrand.

Längd: 6.4 cm.
Spets, längd: 4.5 cm.; bredd: 2.6 cm.

Anm. Mörkgrön patina. Å ena sidan i ryggen ett gjutsår.

Inköpta i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 45.** PILSPETS.

Tveeggad, med bågformiga tunna eggar och trubbig udd; å hvardera sidan längs midten en grof stafformig rygg, som ofvanför eggarna öfvergår i en kort, svagt konisk skafthylsa.

Längd: 5.2 cm.; bredd: 2.3 cm.

Anm. Grön patina med glatt yta.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 46.** PILSPETS.

Treeggad, med skarpa raka eggar, plana sidor och trubbig udd; sidorna innanför eggarna öfvergående i en lång konisk skafthylsa.

Längd: 13.1 cm.
Spets, längd: 8 cm.; sidbredd: 0.6 cm.

Anm. Ljust grågrön patina med glatt yta. Eggarna anfrätta. I hylsans mynningskant ett stycke urbräckt. Spetsen afbruten ett kort stycke från skafthylsan.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 47.** PILSPETS.

Treeggad, med skarpa raka tunna eggar, korta hullingar och spetsig udd; eggarna utgående från en lång konisk stam med ytterändan afslutad i en skafthylsa, å midten en utstående rundad ögla samt längs stammen tre gjutränder.

Längd: 8.5 cm.
Spets, längd: 2.5 cm.; sidbredd: 1.1 cm.

Anm. Mörkt brungrön patina med gröna fläckar. I hylsans mynningskant stycken urbräckta.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 48.** PILSPETS.

Treeggad, med nästan raka tunna eggar, spetsiga korta hullingar och spetsig udd; eggarna utgående från en konisk stam, utgörande en kort skafthylsa med mynningen något innanför hullingarna. I hylsan ett stycke från mynningen samt genom en af eggarna ett stycke från udden ett litet rundt hål.

Längd: 4.5 cm.; sidbredd: 2.3 cm.

Anm. Svartbrun patina med glatt yta.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

I: **A. h. 49.** PILSPETS (hvisslande).

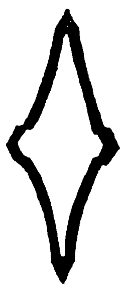
Treeggad, med trubbiga raka eggar, plana sidor och trubbig udd; innanför eggarna en tunnformig utsvällning som skafthylsa, å denna tre utstående tunna blad (vingar), mellan dessa och spetsen å hvarje sida ett rundt hål (dessa hål åstadkomma vid pilens flykt genom luften ett hvisslande ljud; hvisslande pilspetsar af trä användes ännu på 1800-talet).

Längd: 4.6 cm.
Sidbredd öfver vingarna: 2.6 cm.

Inköpt i Pengpu, Anhui.

i. Spjutspetsar.

I: **A. i. 1.** SPJUTSPETS.

Blad:
Ihåligt, lansettformigt, tveeggadt, med mycket smala eggfaser, raka nästan till udden; rombiskt tvärsnitt:  och spetsig udd; å hvardera sidan längs midten en tvåfasad smal rygg.

Stånghylsa lång, nästan rund, något afsmalnande mot bladet; från hvardera eggen utgår längs hylsan en kant, mellan dessa å ena sidan något nedanför midten en utstående liten ögla; ändan (mynningen) med två motsatta insvängningar.

Längd: 30.2 cm.; bredd: 3.9 cm.

Anm. Tjock, ljust grågrön patina med enstaka blåa fläckar. Eggarna såriga och anfrätta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **A. i. 2.** SPJUTSPETS.

Blad:
Lansettformigt, tveeggadt, med något upphöjda breda eggfaser, något insvängda; rombiskt tvärsnitt:  och trubbig udd; å hvardera sidan längs midten en tvåfasad rygg.

Stånghylsa (afbruten) konisk; den vid bladet kvarsittande delen vid eggarna med en skarp utstående kant, å den lösa delen midtför ena ryggen en ögla, ofvanför denna inslagna skriftecken (se Planschverket); yttre ändan rakt afskuren; hylsans nedre del fylld med ljusgrå lera.

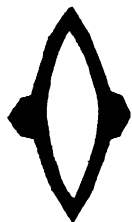
Längd: 20.4 cm.; bredd: 3.6 cm.

Anm. Rödbrun och ljusgrå patina med gröna fläckar.

Fyndort: Shantung.

Antagligen från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. i. 3.** SPJUTSPETS.

Blad:
Ihåligt, lansettformigt, tveeggadt, med delvis raka smala eggfaser; rombiskt tvärsnitt:  och spetsig udd; å hvardera sidan längs midten en hög rygg med tvåfasad öfverkant. Stånghylsa (afbruten) något konisk, med ovalt tvärsnitt.

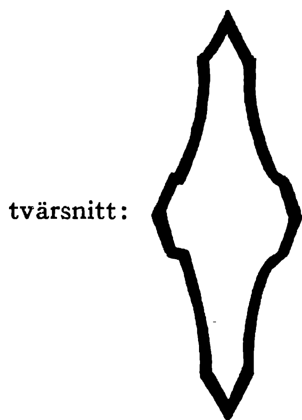
Längd: 11.9 cm.; bredd: 2.9 cm.

Anm. Mörkt grågrön patina, utanpå denna en beläggning af grågrön grofkornig jord eller lera.

Fyndort: Okänd.

I: **A. i. 4.** SPJUTSPETS.

Blad:
Ihåligt nästan till spetsen, tunt, lansettformigt, tveeggadt, med breda eggfaser; rombiskt

tvärsnitt:  svagt konturerade eggar och spetsig udd; å hvardera sidan längs midten en tvåfasad bred rygg.

Stånghylsa med spetsovalt tvärsnitt och något afsmalnande mot bladet, hvars rygg fortsätter upp på hylsan något öfver midten, där afslutad i en starkt stiliserad tigermask, från hvilken utgår nedåt en bandliknande utsvängning af fyra i bredd liggande repstafvar, bildande en liten ögla; därunder två insänkta breda ränder samt på ömse sidor om dessa ett insänkt bokstafliknande ornament; ändan (mynningen) med insvängda sidokanter.

Längd: 28.1 cm.; bredd: 5.3 cm.

Anm. Ljust grågrön patina samt spridda små ärgbölder, ytan för öfrigt polerglatt. Hylsans ena sida till största delen bortbräckt. Eggarna något litet såriga.

Fyndort: Ho-chiu Hsien, Huaiho-dalen, nordvästra Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Denna typ af spjutspetsar är hittills känd endast från Huaiho-dalen, hvarest den synes vara ganska allmän.

Litteratur: O. Karlbeck: »Ancient Chinese Bronze Weapons» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. III, No 3, March, 1925, och No 4, April, 1925; Orvar Karlbeck: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 8 sid. 170.

I: **A. i. 5.** SPJUTSPETS.

Blad:

Något ihåligt, lansettformigt, tveeggadt; rombiskt tvärsnitt: ◊ och spetsig udd; eggarna raka nästan till spetsen. Där bladet öfvergår i stånghylsan, fem flikar. Bladet prydes af två par insänkta ornament, som likna klockor.

Stånghylsa (afbruten) lång, cylindrisk, å två motsatta sidor ett rundt hål, det ena något längre ner än det andra.

Längd: 23.6 cm.; bredd: 2.6 cm.

Anm. Grå patina, å hylsan på ett ställe afflagnad, ytan för öfrigt polerglatt. Eggarna något såriga. Hylsans yttre ända afbruten.

Fyndort: Yen-ku Chi, ej långt från Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Vid inköpet fanns ännu en del af skaftet i behåll. Detta var tillspetsadt samt visade spår af lindning.

Litteratur: O. Karlbeck: »Ancient Chinese Bronze Weapons» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. III, No 3, March, 1925, och No 4, April, 1925; Orvar Karlbeck: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 7 sid. 170.

I: **A. i. 6.** SPJUTSPETS.

Blad:

Ihåligt; rombiskt tvärsnitt: ◊ afsmalnande mot udden samt med två tunna eggar och spetsig udd, eggarna något insvängda; mellan eggarna å hvardera sidan en skarp hög rygg.

Stånghylsa svagt konisk, å midten midtför en af ryggarna en utstående ögla, ändan med två motsatta insvängningar, spetsarna mellan dessa afbrutna.

Längd: 17.5 cm.; bredd 2.5 cm.

Anm. Svartbrun patina, afflagnad på flere ställen.

Fyndort: Okänd.

Möjligen från sen period af Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. i. 7.** SPJUTSPETS.

Blad:
Ihåligt, koniskt, med två rakt utstående tunna eggar och spetsig udd; profil som figuren: mellan eggarna å hvardera sidan en skarp, nästan till udden rak rygg.

Stånghylsa konisk, upptill midtför hvardera ryggen ett ovalt hål, nedtill midt för hvardera eggen ett litet rundt dylikt; ändan (mynningen) rak, något ojämn.

Längd: 12.5 cm.; bredd: 2.4 cm.

Anm. Svartgrön patina, bortfrätt kring de ovala hålen; ytan för öfrigt polerglatt.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Möjligen från sen period af Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

Litteratur: O. KARLBECK: »Ancient Chinese Bronze Weapons» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. III, No 3, March, 1925, och No 4, April, 1925; ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 6 sid. 170.

I: **A. i. 8.** SPJUTSPETS.

Blad:
Ihåligt, koniskt, med två rakt utstående tunna eggar och spetsig udd; profil som figuren: 

Stånghylsa konisk, å två motsatta sidor mellan eggarna ett rundt hål, ändan afbruten.

Längd: 9.8 cm.; bredd: 1.5 cm.

Anm. Ljust grågrön patina. Eggarna såriga och starkt anfrätta.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Möjligen från sen period af Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **A. i. 9.** SPJUTSPETS.

Blad:

Tunt, smalt, tveeggadt, med smala eggfaser och rombiskt tvärsnitt: samt afsmalnande uppåt (udden afbruten); å hvardera sidan längs midten en hög rygg med tvåfasad öfverkant; nedtill å klingan en efter dess tvärsnitt formad utsvällning, prydd med en djurmask, bildad af spiraler i relief samt refflor.

Stånghylsa svagt konisk, slät, å hvardera sidan midtför ryggen ett rundt hål, ändan afbruten, i kanten märken efter två hål.

Längd: 11.1 cm.; bredd: 2.3 cm.

Anm. Grågrön patina. Eggarna något såriga, ytan för öfrigt polerglatt.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Sannolikt från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **A. i. 10.** SPJUTSPETS.

Blad:

Långt, tunt, svagt böjdt, genombrutet, afsmalnande uppåt samt med spetsvinklig udd; å öfversidan längs midten en tvåfasad tjock rygg; hvardera sidokanten utgöres af ett åsliknande ramstycke, hvartdera med nedre ändan förenadt med ett från ryggen snedt nedskjutande dylikt, bildande en spetsig flik (den vänstra afbruten). Bladet på hvardera sidan om ryggen genombrutet med nio snedt ställda hakformiga hål. Nedtill å undersidan en i längdriktningen utstående halfrund ögla.

Stånghylsa svagt konisk och utgående från ryggen, längs hvardera sidokanten en smal gjutrand.

Längd: 23.3 cm.; bredd: 6 cm.

Anm. Mörkt grågrön patina, å hylsans och flikarnas öfversida röd. Nedtill å hylsans öfversida ett fräthål. Undersidan något grofkornig.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Troligen afsedd för ceremoniellt bruk.

j. Stridsklubbor.

I: **A. j. 1.** STRIDSKLUBBA.

Rund ring med rak in- och vulstformig utsida, från hvilken rundtom utgå tre rader spetsar med sex i hvarje rad, de i den mellersta raden långa och med rombiskt tvärsnitt, de i sidoraderna med rundt tvärsnitt och korta, trubbiga (till synes nötta), mellan två af spetsarna i mellersta raden en genom ringen gående kort sprint. Ringen inuti något konisk.

Diameter: 8.1 cm.; tjocklek: 3.7 cm.

Anm. Mörkt grågrön och mörkbrun patina.

Fyndort: Okänd.

Dylika stridsklubbor äro ej ovanliga bland fynd från Ordos och södra Mongoliet.

k. Stämjärn.

I: **A. k. 1.** STÄMJÄRN (mejsel).

Fyrsidigt, spetsigt, öfre ändan ihålig, två motsatta sidor inåtlutande mot den tredje, hvarigenom denna blir smalare, samma sida något bågformigt afspetsad mot ena ändan till en skarp egg, de öfriga sidorna raka.

Längd: 14.2 cm.; bredd: 2 cm.; tjocklek: 1.7 cm.

Anm. Grågrön patina, utanpå denna på flere ställen ett lager af grofkornig gråbrun lera.

Fyndort: Okänd.

l. Svärd.

I: **A. l. 1.** SVÄRD.

Klinga:
Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning af eggarna, klingan därnedanför afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt: smala eggfaser och något stukad spetsig udd.



Fäste:
Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad utsvällning som parerstång, med trubbvinklig nedre kant, i den öfre en urtagning för kafveln.

Kafvel svagt spolformig, å midten två rakt utstående breda platta ringar, ställda så, att pekfingret passar mellan parerstången och nedre ringen, långfingret mellan ringarna samt ringfingret och lillfingret mellan öfre ringen och knappen.

Knappen utgöres af en rund skålformig skifva.

Upptill å klingans ena sida i relief fyra skriftecken (se nästa sida).

Längd: 46.6 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.6 cm.
Fäste, längd: 10.3 cm.
Knapp, diameter: 4 cm.

Anm. Svart och grågrön patina. I eggarna stycken urslagna.

Inköpt i Pengpu, Anhui, från en man, som funnit det i Hsü-chou Fu, norra Kiangsu.

Sannolikt från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

Tolkning af skrifttecknen: 湯 ○ 𠂇 世 孫

T'ang—ts'i shï sun = »En ättling i sjunde generationen till *T'ang* X.» (*T'ang* var ett familje-namn.)

Litteratur: O. Karlbeck: »Ancient Chinese Bronze Weapons» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. III, No 3, March, 1925, och No 4, April, 1925; Orvar Karlbeck: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 14 sid. 172; Olov Janse: »Notes sur quelques épées anciennes trouvées en Chine» i »The Museum of Far Eastern Antiquities (Östasiatiska Samlingarna) Stockholm, Bulletin N:o 2», Stockholm 1930, sid. 110 och 111.

I: **A. 1. 2.** SVÄRD.

Klinga:
Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning af eggarna, klingan därnedanför svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt: smala eggfaser samt spetsig udd.



Fäste:
Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad utsvällning som parerstång, med trubbvinklig nedre kant, i den öfre en urtagning för kafveln.
Kafvel svagt konisk, å midten två rakt utstående breda platta ringar, ställda så, att pekfingret passar mellan parerstången och nedre ringen, långfingret mellan ringarna samt ringfingret och lillfingret mellan öfre ringen och knappen.
Knappen utgöres af en rund skålformig skifva.

Längd: 59.8 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 4.6 cm.
Fäste, längd: 10.5 cm.
Knapp, diameter: 4.5 cm.

Anm. Grågrön patina, ljusgröna och rostbruna fläckar. Eggarna något skadade.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **A. I. 3.** SVÄRD.

Klinga:
Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning af eggarna, klingan därnedanför svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt: smala eggfaser och spetsig udd.



Fäste:
Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad utsvällning som parerstång, med trubbvinklig nedre kant, i den öfre en intagning för kafveln.
Kafvel rundstafvig, å midten två rakt utstående rundstafviga ringar, ställda så, att pekfingret passar mellan parerstången och nedre ringen, långfingret mellan ringarna samt ringfingret och lillfingret mellan öfre ringen och knappen.
Knappen utgöres af en rund skålformig skifva.

Längd: 49.8 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 4.3 cm.
Fäste, längd: 9.8 cm.
Knapp, diameter: 3.7 cm.

Anm. Å fästet grågrön patina, å klingan mörk med gröna och bruna fläckar. Klingan med nästan polerblank yta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: A. 1. 4. SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, tunn, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning af eggarna, klingan därnedanför svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvär-

snitt:  smala eggfaser och spetsig udd.

Fäste:

Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad utsvällning som parerstång, med trubbvinklig nedre kant, i den öfre en urtagning för kafveln.

Kafvel rundstafvig, å midten två rakt utstående breda platta ringar, ställda så, att pekfingret passar mellan parerstången och nedre ringen, långfingret mellan ringarna samt ringfingret och lillfingret mellan öfre ringen och knappen.

Knappen utgöres af en rund skålformig skifva.

Längd: 43.2 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 4 cm.
Fäste, längd: 9.2 cm.
Knapp, diameter: 3.5 cm.

Anm. Å klingan mörkgrön patina, å fästet grågrön dylik. Å klingan bruna trärester efter en balja.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **A. 1. 5.** SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning af eggarna, klingan därnedanför svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt: smala eggfaser och spetsig udd.



Fäste:

Upptill å klingan en efter denna formad utsvällning som parerstång, med trubbvinklig nedre kant, i den öfre en urtagning för kafveln samt å sidorna en meanderliknande snirkelornering af fina linjer i relief (mellan dessa ha ursprungligen suttit turkoser).

Kafvel rundstafvig, å midten två rakt utstående breda platta ringar med refflade ytterkanter samt ställda så, att pekfingret passar mellan parerstången och nedre ringen, långfingret mellan ringarna samt ringfingret och lillfingret mellan öfre ringen och knappen.

Knappen (lös) utgöres af en rund skålformig skifva, å hvars öfversida dekor af fina ränder i relief med tre grupper koncentriska ränder, fyra i den inre, tre i den mellersta och två i yttre gruppen, dessutom en å ytterkanten; i centrum ett litet rundt hål, från hvilket strålformigt utgå sex axliknande linjeknippen; mellan den inre och den mellersta gruppen samt mellan den senare och den yttre ett fint nätverk af snedt korsade ränder; mellan yttre gruppen och ytterkanten ett sicksackmönster af ränder som de nyssnämnda.

Längd: 51.7 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 4.7 cm.
Fäste, längd: 10.5 cm.
Knapp, diameter: 4 cm.

Anm. Grå patina, på sina ställen silfverglänsande. Eggar såriga. Ytan å klingan nästan polerblank.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e århundradet f. Kr.

Man har vid Shou-chou uppgräft ett svärd af samma typ som detta samt med samma dekor på parerstång och knapp. Svärdet var på klingan försedt med en inskription i djup turkosinläggning, hvilken bland annat angaf, att det varit en Ch'u-konungs egendom. Som Ch'u-staten förlorade sin självständighet 223 f. Kr., var svärdet äldre. Dess tillverkningstid torde ligga mellan 241, då Shou-chou blef hufvudstad, och 223. Det är troligt, att äfven svärd n:r 5 är från just denna tid.

Litteratur: OLOV JANSE: »Notes sur quelques épées anciennes trouvées en Chine» i »The Museum of Far Eastern Antiquities (Östasiatiska Samlingarna) Stockholm, Bulletin N:o 2», Stockholm 1930, sid. 110 n:r 8.

I: **A. l. 6.** SVÄRD.

Klinga:
Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning af eggarna, klingan därnedanför afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt:  samt spetsig udd.

Fäste:
Upptill å klingan en efter denna formad utsvällning som parerstång, med trubbvinklig nedre kant, i den öfre en urtagning för kafveln.

Kafvel svagt konisk, å midten spår efter två ringar, till synes ställda så, att pekfingret passar mellan parerstången och nedre ringen, långfingret mellan ringarna samt ringfingret och lillfingret mellan öfre ringen och knappen.

Knapp saknas.

Längd: 44.7 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 4.3 cm.
Fäste, längd: 9 cm.

Anm. Grå patina, på sina ställen silfverglänsande. Eggar något såriga. Ytan å klingan som polerad jade.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr. — 220 e. Kr.).

I: **A. 1. 7.** SVÄRD.

Klinga:
Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning af eggarna, klingan därnedanför afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt: och spetsig udd.



Fäste:
Upptill å klingan en efter denna formad utsvällning som parerstång, med trubbvinklig nedre kant, i den öfre en urtagning för kafveln.

Kafvel svagt konisk, å midten två rakt utstående breda stafformiga ringar, ställda så, att pekfingret passar mellan parerstången och nedre ringen, långfingret mellan ringarna samt ringfingret och lillfingret mellan öfre ringen och knappen.

Knappen utgöres af en skålformig skifva.

Längd: 44 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.8 cm.
Fäste, längd: 9.1 cm.
Knapp, diameter: 3.4 cm.

Anm. Grågrön patina med bruna fläckar. Eggarna såriga och anfrätta liksom udden, på dessa ställen ljusgrön patina.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.— 220 e. Kr.).

I: **A. I. 8.** SVÄRD.

Klinga:
Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning af eggarna, klingan därnedanför svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt:  breda eggfaser och spetsig udd; längs ryggen å hvardera sidan en smal ås, å ömse sidor om denna en grund nedsänkning med ytterkanten begränsad af eggfasen.

Fäste:
Upptill å klingan en efter denna formad utsvällning som parerstång, med trubbvinklig nedre kant, i den öfre en urtagning för kafveln, å sidorna ornering (något olika) af längd- och tvärgående smala stafvar, bågar och ringar.

Kafvel rundstafvig, ihålig, å midten två rakt utstående stafformiga ringar, ställda så, att pekfingret passar mellan parerstången och nedre ringen, långfingret mellan ringarna samt ringfingret och lillfingret mellan öfre ringen och knappen.

Knappen utgöres af en skålformig skifva.

Längd: 57.5 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.7 cm.
Fäste, längd: 10 cm.
Knapp, diameter: 3.4 cm.

Anm. Grågrön patina med mörkblåa fläckar. Vid spetsen å ena sidan spår af trä efter en balja.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Litteratur: Olov Janse: »Notes sur quelques épées anciennes trouvées en Chine» i »The Museum of Far Eastern Antiquities (Östasiatiska Samlingarna) Stockholm, Bulletin N:o 2», Stockholm 1930, sid. 110 n:r 9.

I: **A. I. 9.** SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning af eggarna, klingan därnedanför svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvär-

snitt:  smala eggfaser samt spetsig udd.

Fäste:

Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad utsvällning som parerstång, med trubbvinklig nedre kant, i den öfre en grund urtagning för kafveln, å sidorna nedsänkt otydlig ornering (*tao-tie*-mask).

Kafvel svagt konisk, å midten två rakt utstående stafformiga ringar, ställda så, att pekfingret passar mellan parerstången och nedre ringen, långfingret mellan ringarna samt ringfingret och lillfingret mellan öfre ringen och knappen.

Knappen utgöres af en rund skålformig skifva, å hvars öfversida ett antal koncentriska fina ringar.

Längd: 43.2 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.6 cm.
Fäste, längd: 9.8 cm.
Knapp, diameter: 2.8 cm.

Anm. Grågrön patina, å fästet ljusgrön. Eggarna något såriga.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Litteratur: OLOV JANSE: »Notes sur quelques épées anciennes trouvées en Chine» i »The Museum of Far Eastern Antiquities (Östasiatiska Samlingarna) Stockholm, Bulletin N:o 2», Stockholm 1930, sid. 110 n:r 10.

I: **A. I. 10.** SVÄRD.

Klinga.

Tveeggad, afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt: 

Fäste:

Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad utsvällning som parerstång, med trubbvinklig nedre kant, i den öfre en svag urtagning för kafveln.

Kafvel rundstafvig, å midten två rakt utstående rundstafviga ringar, ställda så, att pekfingret passar mellan nedre ringen och parerstången, långfingret mellan ringarna samt ringfingret och lillfingret mellan öfre ringen och knappen.

Knappen utgöres af en rund skålformig skifva.

Längd: 37.3 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.4 cm.
Fäste, längd: 8.6 cm.
Knapp, diameter: 2.6 cm.

Anm. Blåhvit patina med mörkblåa fläckar. Udden och knappens kant afbrutna, eggarna starkt anfrätta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **A. I. 11.** SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning af eggarna, klingan därnedanför svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt:  smala eggfaser och spetsig udd.

Fäste:

Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad utsvällning som parerstång, med trubbvinklig nedre kant, i den öfre en urtagning för kafveln.

Kafvel cylindrisk, å midten två, rakt utstående rundstafviga ringar, ställda så, att pekfingret passar mellan nedre ringen och parerstången, långfingret mellan ringarna samt ringfingret och lillfingret mellan öfre ringen och knappen.

Knapp saknas.

Längd: 54.2 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 4.4 cm.
Fäste, längd: 9.8 cm.

Anm. Brungrå patina, utanpå denna på flere ställen en grofkornig mörkgrön beläggning. Eggarna starkt såriga och anfrätta. Upptill å klingans ena sida spår af rödt lack, senare tillkommet.

Fyndort: Norra Kiangsu.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **A. I. 12.** SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning af eggarna, klingan därnedanför svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt: smala eggfaser och trubbig udd; å hvardera sidan längs midten en smal rygg (klingan afbruten ett stycke ofvanför udden).

Fäste:

Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad utsvällning som parerstång, med trubbvinklig nedre kant, i den öfre en urtagning för kafveln.

Kafvel smal, rundstafvig samt med två motsatta längdgående skarpa gjutränder.

Knappen utgöres af en rund skålformig skifva.

Längd: 43 cm.; utan brottstycke, längd: 36.7 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.7 cm.
Fäste, längd: 8.8 cm.
Knapp, diameter: 3.5 cm.

Anm. Grön och grågrön patina, mot udden svartgrön. Å klingans ena sida bruna trärester efter en balja.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Litteratur: O. KARLBECK: »Ancient Chinese Bronze Weapons» i »The Chinese Journal of Science & Arts», Vol. III, No 3, March, 1925, och No 4, April, 1925; ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 16 sid. 172.

I: **A. I. 13.** SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt:  smala eggfaser och spetsig udd, å hvardera sidan längs midten en tvåfasad rygg.

Fäste:
Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad tunn utsvällning som parerstång, med rak öfver- och rak undersida.

Kafvel svagt konisk, å midten två rakt utstående stafformiga ringar, ställda så, att pekfingret passar mellan nedre ringen och parerstången, långfingret mellan ringarna samt ringfingret och lillfingret mellan öfre ringen och knappen.

Knappen utgöres af en rund skålformig skifva.

Upptill å klingans ena sida längs eggen inslaget fem skriftecken (ditristade i sen tid; se nästa sida).

Längd: 41.2 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.4 cm.
Fäste, längd: 8.7 cm.
Knapp, diameter: 3.4 cm.

Anm. Å klingans ena sida grågrön patina, å den andra öfvervägande grön dylik. Eggarna såriga och anfrätta.

Fyndort: Norra Kiangsu.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Tolkning af skrifttecknen: 朕作齊良鐱

Chen tso Ts'i liang kien = »Jag har gjort detta Ts'i's fina svärd». (Ts'i var namn på ett rike [Chou-tid].)

I: **A. l. 14.** SVÄRD.

Klinga:
Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning af eggarna, klingan därnedanför afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt:



breda eggfaser och spetsig udd, å båda sidor längs midten en smal rygg, å ömse sidor om denna ett nätverk af små sprickor (om dessa utgöra fel i gjutningen eller dekor, är omöjligt att afgöra).

Fäste:

Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad utsvällning som parerstång, med rak öfver- och rak undersida.

Kafvel svagt konisk, å midten två rakt utstående rundstafviga ringar, ställda så, att pekfingret passar mellan nedre ringen och parerstången, långfingret mellan ringarna samt ringfingret och lillfingret mellan öfre ringen och knappen.

Knappen utgöres af en skålformig skifva.

Upptill å klingans ena sida fem skriftecken (ditristade i sen tid; se nedan).

Längd: 44 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.6 cm.
Fäste, längd: 9 cm.
Knapp, diameter: 3.7 cm.

Anm. Brunsvart patina. Eggarna något såriga.

Fyndort: Hsü-chou Fu, norra Kiangsu.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Tolkning af skrifttecknen: 陵右公孫專

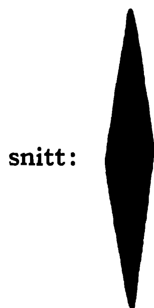
Ling yu Kung-sun Chuan = »KUNG-SUN CHUAN från Ling-yu». (KUNG SUN CHUAN är ett personnamn.)

I: **A. I. 15.** SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning

af eggarna, klingan därnedanför svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvär-

snitt:  smala eggfaser och spetsig udd.

Fäste:

Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad tunn utsvällning som parerstång, med rak öfver- och rak undersida.

Kafvel svagt konisk, ihålig, med svagt insvängd midt samt med två motsatta längdgående låga ryggar.

Knapp i form af en rakt utstående fläns med rak öfver- och inåtfallande undersida.

Längd: 60 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 4.5 cm.
Fäste, längd: 9.8 cm.
Knapp, diameter: 3.8 cm.

Anm. Grågrön och brungrön patina. Eggarna något såriga. Ytan för öfrigt polerglatt.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Litteratur: O. KARLBECK: »Ancient Chinese Bronze Weapons» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. III, No 3, March, 1925, och No 4, April, 1925.

I: **A. I. 16.** SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning

af eggarna, klingan därnedanför svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt: 

smala eggfaser och spetsig udd, å hvardera sidan längs midten en smal stafliknande rygg; å klingan dessutom ett nätverk af små sprickor (om dessa utgöra fel i gjutningen eller dekor, är omöjligt att afgöra — JANSE betraktar dem som dekor).

Fäste:

Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad tunn utsvällning som parerstång.

Kafvel konisk, med svagt insvängd midt, öfre ändan ihålig, kring denna en utstående fläns som knapp, med rak öfver- och snedt inåtfallande undersida.

Längd: 54.6 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 4.5 cm.
Fäste, längd: 9.5 cm.
Knapp, diameter: 3.9 cm.

Anm. Grågrön patina. Eggarna något såriga.

Fyndort: Han-chuang, södra Shantung.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Litteratur: OLOV JANSE: »Notes sur quelques épées anciennes trouvées en Chine» i »The Museum of Far Eastern Antiquities (Östasiatiska Samlingarna) Stockholm, Bulletin N:o 2», Stockholm 1930, sid. 110 n:r 12.

I: **A. I. 17.** SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning

af eggarna, klingan därnedanför svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvär-

snitt: ◆ smala eggfaser och spetsig udd.

Fäste:

Har varit afbrutet och genom lagningen blifvit kortare.

Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad tunn utsvällning med rak öfver- och rak undersida.

Kafvel konisk, öfre delen ihålig; upptill en bred fläns som knapp, med rak öfver- och snedt inåtfallande undersida.

Upptill å klingans ena sida fem skriftecken (åstadkomna i gjutningen; se nedan).

Längd: 39.9 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.9 cm.
Fäste, längd: 6.8 cm.
Knapp, diameter: 3.9 cm.

Anm. Grön- och brungrå, delvis silfverglänsande patina med brunröda fläckar. Eggarna något såriga, en del sår efter hugg.

Fyndort: Hsü-chou Fu, norra Kiangsu.

Från 7:e århundradet f. Kr. eller tidigare.

Tolkning af inskriften: 鄀侯節之造

Jo hou Tsie chï tsao = »Tillverkadt af furst Tsie af Jo». (Jo var ett rike, som låg i nuvarande provinsen Honan.)

Litteratur: O. KARLBECK: »Ancient Chinese Bronze Weapons» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. III, No 3, March, 1925, och No 4, April, 1925; ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 15 sid. 172.

I: **A. I. 18.** SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, tunn, böjlig, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning af eggarna, klingan därnedanför svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt:  smala eggfaser och spetsig udd.

Fäste:

Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad tunn utsvällning som parerstång, med rak öfver- och rak undersida, längs den förras midt en smal rygg.

Kafvelns öfre del konisk och ihålig, den nedre jämnbred, med spetsovalt tvärsnitt, längs hvardera kanten en skarp rygg, fortsättande på öfre delen.

Upptill en rakt utstående tunn fläns som knapp.

Upptill å klingans ena sida fem skriftecken (senare ditristade; se nästa sida).

Längd: 45.7 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 4.7 cm.
Fäste, längd: 8.3 cm.
Knapp, diameter: 3 cm.

Anm. Klingan fläckvis gulglänsande samt med grågrön patina, å fästet mörkbrun dylik. Eggarna såriga; flänsen till större delen afslagen.

Fyndort: Hsü-chou Fu, norra Kiangsu.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Tolkning af inskriften: 郾王詈作鐱

Yen wang Li tso kien = »Konung Li af Yen har gjort svärdet». (Yen var ett rike, som låg i nuvarande provinsen Hopei.)

I: **A. 1. 19.** SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning af eggarna, klingan därnedanför svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt: breda eggfaser och spetsig udd.



Fäste:

Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad tunn utsvällning som parerstång, med plan undersida och svagt tvåfasad öfversida.

Kafvel med svagt insvängd midt, öfre ändan ihålig, å midten två rakt utstående stafformiga ringar, ställda så, att pekfingret passar mellan nedre ringen och parerstången, långfingret mellan ringarna samt ringfingret och lillfingret mellan öfre ringen och knappen.

Knapp i form af en rakt utstående fläns med rak öfversida och något snedt inåtfallande undersida.

Upptill å klingans ena sida fyra skriftecken (senare ditristade; se nästa sida).

Längd: 43.8 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 4.6 cm.
Fäste, längd: 8.9 cm.
Knapp, diameter: 3 cm.

Anm. Brunsvart patina. Eggarna något såriga.

Fyndort: Hsü-chou Fu, norra Kiangsu.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Tolkning af inskriften: 右 勿 之 鍁

Yu-wu chï kien = »Yu-wu's svärd». (Yu-wu är tydligen ett personnamn. En liknande inskrift finnes på en dolkyxa i verket »*Kün ku lu kin wen*» af Wu Shï-fen, och första tecknet tolkas där såsom: 差 *ch'a*. Läsningen *yu*, föreslagen af T. Takata i »*Ku chou p'ien*», är säkerligen riktigare.)

I: A. I. 20. SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt:  smala eggfaser och spetsig udd.

Fäste:
Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad tunn utsvällning som parerstång, med rak öfver- och rak undersida.

Kafvel konisk, öfre delen ihålig, å midten två rakt utstående stafformiga ringar, ställda så, att pekfingret passar mellan nedre ringen och parerstången, långfingret mellan ringarna samt ringfingret och lillfingret mellan öfre ringen och knappen.

Knapp i form af en rakt utstående fläns med rak öfver- och rak undersida.

Längd: 44.8 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.8 cm.
Fäste, längd: 9.7 cm.
Knapp, diameter: 3.5 cm.

Anm. Grön och grågrön patina, å ena sidan dessutom blågrön dylik. Eggarna såriga och anfrätta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **A. I. 21.** SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, å midten en svag utvidgning, klingan därnedanför svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt:  och spetsig udd.

Fäste:

Upptill å klingan en efter dess tvärsnitt formad utsvällning som parerstång, med rak under- och svagt kullrig öfversida.

Kafvel jämngrof, med rombiskt tvärsnitt.

Knapp aflång, svagt konisk, med ihålig öfveända, kring denna en rakt utstående fläns.

Längd: 42 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 2.6 cm.
Fäste, längd: 9 cm.
Knapp, diameter: 2.9 cm.

Anm. Å klingan en tjock gråbrun, delvis grön, lerliknande patina, delvis bortfallen och visande det gråsvarta godset; å fästets öfre del grågrön patina. Klingan något böjd.

Fyndort: Yen-ku Chi nära Shou-chou, Anhui.

Från Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Litteratur: O. KARLBECK: »Ancient Chinese Bronze Weapons» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. III, No 3, March, 1925, och No 4, April, 1925; ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 17 sid. 172; OLOV JANSE: »Notes sur quelques épées anciennes trouvées en Chine» i »The Museum of Far Eastern Antiquities (Östasiatiska Samlingarna) Stockholm, Bulletin N:o 2», Stockholm 1930, sid. 111 n:r 14.

I: **A. I. 22.** SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en insvängning af eggarna, klingan därnedanför svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt: smala eggfaser och spetsig udd.



Fäste:

Bestående af en platt kafvel, jämnbred, med tvåfasade sidor och svagt aftunnad uppåt. Kafveln af samma tjocklek som klingan.

Längd: 54.8 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 4.8 cm.
Kafvel, längd: 9.6 cm.

Anm. Brungrön patina. Eggarna såriga och anfrätta.

Fyndort: Lin-cheng, södra Shantung.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Litteratur: O. KARLBECK: »Ancient Chinese Bronze Weapons» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. III, No 3, March, 1925, och No 4, April, 1925; ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 19 sid. 172.

I: A. I. 23. SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, nästan jämnbred; rombiskt tvärsnitt: smala eggfaser och trubbig udd, å hvardera sidan längs midten en smal stafliknande rygg, fortsättande längs tången och afslutad ett stycke från udden; å klingans ena sida dessutom ett nätverk af små sprickor (om dessa utgöra fel i gjutningen eller dekor, är omöjligt att afgöra).

Fäste:

Bestående af en platt kafvel, nästan jämnbred, med tvåfasade sidor samt svagt aftunnad uppåt. Kafveln af samma tjocklek som klingan.

Upptill å klingans ena sida inslaget fem skriftecken (senare ditristade; se nästa sida).

Längd: 47 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.6 cm.
Kafvel, längd: 10.5 cm.

Anm. Brungrön patina. Eggarna såriga och anfrätta. Klingan nedtill afbruten och utfilad till ny udd.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från 3:e—1:a århundradet f. Kr.

Tolkning af inskriften: 武王作戟軍

Wu wang tso ki kün = »Konung Wu har gjort (svärdet för) hillebard-armén».

I: **A. I. 24.** SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, mycket tunn, öfre delen nästan jämnbred, något nedanför midten en svag insvängning af eggarna, klingan därnedanför svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt:  mycket smala eggfaser och spetsig udd. — Klingan så tunn, att svärdet näppeligen varit afsedt som vapen.

Fäste:

Bestående af en platt kafvel med tvåfasade sidor samt svagt afsmalnande uppåt. Kafveln af samma tjocklek som klingan samt afbruten på midten.

Längd: 68.8 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3.8 cm.
Kafvel, längd: 5.3 cm.

Anm. Ljust grågrön patina, på flere ställen stora ärgbölder; å ena sidan dessutom brun beläggning (spår efter träbalja). Eggarna såriga och anfrätta.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen Honan.

Från 3:e—1:a århundradet f. Kr.

I: **A. l. 25.** SVÄRD.

Klinga:

Tveeggad, svagt afsmalnande mot udden; rombiskt tvärsnitt:  smala eggfaser och spetsig udd.

Fäste:

Bestående af en kafvel med ovalt tvärsnitt och afsmalnande uppåt, i denna något ofvanför midten ett rundt hål. Kafveln af samma tjocklek som klingan.

Längd: 45.5 cm.
Klinga, bredd vid fästet: 3 cm.
Kafvel, längd: 10.7 cm.

Anm. Ljust grågrön patina. Eggarna något såriga och anfrätta, ytan för öfrigt polerglatt.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e—1:a århundradet f. Kr.

Litteratur: O. Karlbeck: »Ancient Chinese Bronze Weapons» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. III, No 3, March, 1925, och No 4, April, 1925; Orvar Karlbeck: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 18 sid. 172.

I: **A. l. 26.** SVÄRD (fragment).

Klinga:

Af järn, sönderrostad i flere stycken, tveeggad, med rombiskt tvärsnitt. Å ett af de större styckena en efter dess tvärsnitt formad tjock skifva af brons som parerstång, med trubbvinklig öfver- och likadan undersida.

Kafvel af järn, kort och spetsig.

Parerstång, längd: 4.3 cm.

Anm. Å parerstången ljust grågrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Möjligen från början af vår tidräkning.

m. Yxor.

I: **A. m. 1.** YXA.

Af koppar eller tennfattig brons.

Blad:

Bredt, kort, med från kanterna utvidgad, starkt bågformig egg, i midten ett stort rundt hål af 52 mm:s diameter samt med förstärkt kant (liknande hål finnas ofta på yxor af jade), kring hålet å hvardera sidan en utstående fläns. Från bakre ändan utgår en rektangulär tånge, hvari vid ytterändan ett litet rundt hål, vid inre ändan å hvardera sidan en rakt utstående falskant till stöd för skaftet samt vid hvardera ändan af denna ett fyrsidigt hål (för remmar).

Skaftet har fästs vid yxan på så sätt, att tången trädts i ett hål eller en klyka i skaftet, som fastklämts medels en genom hålet i tången gående pinne; dessutom ha remmar varit trädda genom de fyrsidiga hålen i bladet och lindade omkring skaftet.

Längd: 18 cm.; bredd: 11.3 cm.

Anm. Grofkornig grön patina. Kanter och sidor groft arbetade.

Inköpt i Peking. Torde härstamma från norra Kina.

Antagligen från tidigare delen af Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

Yxan torde ha varit afsedd för rituellt bruk.

Litteratur: O. KARLBECK: »Ancient Chinese Bronze Weapons» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. III, No 3, March, 1925, och No 4, April, 1925; ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 1 sid. 168.

n. Ändbeslag.

a. Till dolkyxskaft.

I: **A. n. a. 1.** ÄNDBESLAG till dolkyxskaft.

Ihåligt, kontureradt, afsmalnande nedåt, i tvärsnitt äggformigt med den spetsiga ändan tillplattad; nedre delen åttasidig, päronformig med starkt utsvängd platt ytterända, i den inre å två motsatta sidor ett rundt hål; öfre delen utgöres af en slät holk med den smalare kanten platt; mellan delarna ett bredt band, längs hvars midt en utstående staf, vid båda kanterna till synes gående under bandet, från hvilket utgår på den platta holkkanten en smal flik med utsvängd ytterända; bandet utgör en starkt stiliserad fågel.

Längd: 10.7 cm.; diameter: 2.6 och 3.3 cm.

Anm. Ljust grågrön patina, hvari ljusgröna ärgsår. Ytan på sina ställen polerglatt. Holkmynningen uppfrätt vid ena sidan.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **A. n. a. 2.** ÄNDBESLAG till dolkyxskaft.

Ihåligt, kontureradt, afsmalnande nedåt, i tvärsnitt äggformigt med den spetsiga ändan tillplattad; nedre delen med insvängd midt och trubbigt rundad ytterända, mellersta delen åttasidig och något bukig; öfre delen utgöres af en slät holk, hvari å två motsatta sidor ett rundt hål, kring inre ändan en utstående staf.
Inuti spetsen en murken rest af skaftet.

Längd: 9.6 cm.; diameter: 2.4 och 2.9 cm.

Anm. Ljust grågrön patina, delvis afflagnad å spetsen. Holkmynningen ojämn och sönderfrätt.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **A. n. a. 3.** ÄNDBESLAG till dolkyxskaft.

Ihåligt, konturerad t, afsmalnande nedåt, i tvärsnitt äggformigt med den spetsiga ändan tillplattad; nedre delen slät, med trubbig ytterända, mellersta delen med otydliga orneringar (starkt stiliseradt djurhufvud) i relief samt å två motsatta sidor ett rundt hål, därofvanför ett rundtom gående band, hvars ändar äro förenade vid den smalare kanten till en utstående kort flik, längs bandets midt en flackstaf; öfre delen utgöres af en slät jämngrof holk.

Längd: 10.2 cm.; diameter: 2.6 och 3.9 cm.

Anm. Ljusgrön grofkornig patina med enstaka blåa fläckar. Öfre delen med polerglatt yta. — Har varit täckt med svart lackering, hvaraf ännu rester kvarsitta.

Fyndort: Huaiho-dalen.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

b. Till fanstänger(?).

I: **A. n. b. 1.** ÄNDBESLAG (spets) till fanstång(?).

Bestående af ett tunt blad med insvängda sidokanter och utvidgad rundad öfverända; i bladets midt en öfver hörn ställd fyrsidig stånghylsa, afsmalnande uppåt och afslutad omedelbart nedanför bladets utvidgning. Nedtill å hvardera sidan om stånghylsan ett hål med anfrätta kanter.

Längd: 12.1 cm.; bredd: 5.3 cm.

Anm. Grågrön patina. Delvis med beläggning af lera.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Möjligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **A. n. b. 2.** ÄNDBESLAG (spets) till fanstång(?).

Bestående af ett tunt blad med insvängda sidokanter och utvidgad rundad öfverända; i bladets midt en öfver hörn ställd fyrsidig stånghylsa, afsmalnande uppåt och afslutad

omedelbart nedanför bladets utvidgning. Nedtill å hvardera sidan om stånghylsan ett hål med anfrätta kanter.

Längd: 12.1 cm.; bredd: 5.4 cm.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Möjligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

c. Till pilbågar(?).

I: **A. n. c. 1.** ÄNDBESLAG till pilbåge (?), fyra stycken.

Smala, aflånga, med U-formadt tvärsnitt; yttre delen starkt böjd och afslutad i ett hydrahufvud i relief med öppet gap samt öron; inre delen rak, å den rundade ytan längdgående spetsiga uddar, slutande i spiraler, samt ofvanför dessa S-formade ornament, allt mot nedsänkt botten; kring mynningskanten en bård af två löst tvinnade band, nedanför uddarna en något smalare dylik bård, invid denna å hvardera sidosidan ett rundt hål för en sprint, som fasthållit beslaget.

Baksidan slät.

Längd: 8.5 cm.; tjocklek: 1.1 cm.

Anm. Brungrå patina. Mynningen skadad.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

d. Till spjutskaft.

I: **A. n. d. 1.** ÄNDBESLAG till spjutskaft.

Cylindrisk hylsa, slutande i tre trubbiga uddar, i mynningskanten stora stycken urbräckta och uppfrätta, ett stycke innanför densamma två och två rundtom gående ränder.

Inuti hylsan en murken rest af skaft af trä.

Längd: 10.2 cm.; diameter: 2.1 cm.

Anm. Ljust grågrön patina. Ytan för öfrigt polerglatt.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **A. n. d. 2.** ÄNDBESLAG till spjutskaft.

Lång, svagt konisk hylsa, i hvars smalända tre spetsiga uddar, mynningskanten rakt afskuren; längs hylsan två motsatta smala låga ryggar.
Inuti en murken rest af skaft af trä.

Längd: 17 cm.; diameter: 2.2 cm.

Anm. Grågrön patina. Ett stycke innanför mynningen två fräthål.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Har enligt uppgift funnits tillsammans med en spjutspets.

e. Öfriga.

I: **A. n. e. 1.** ÄNDBESLAG.

Mejselformig cylindrisk hylsa, ena ändan genom två plana faser utdragen i en bred rak egg.
Inuti hylsan ett svartbrunt trästycke (troligen rest af käpp eller stång).

Längd: 7 cm.; diameter: 1.8 cm.

Anm. Ljusgrå patina med ljusgröna och gråbruna fläckar. Längs hylsan på ett ställe en lång frätöppning; mynningskanten anfrätt och ojämn.

Fyndort: Okänd.

B. VAGNSBESLAG OCH HÄSTMUNDERING

a. Bett (bridongbett).

I: **B. a. 1.** BETT (bridongbett).

Bestående af två sammanlänkade, olika långa stänger, hvardera slutande i olika stora öglor, de inre mindre, runda och kopplade i hvarandra, de yttre större, ovala och afsedda för tyglarna. Öglorna å den längre stången ställda i samma riktning, de å den kortare i rät vinkel mot hvarandra, hvarigenom ytteröglorna komma att stå i samma riktning.

Å båda delarna dekor af graverade raka eller böjda fina ränder samt vid hvardera tygelöglans fäste vid stången å hvardera sidan en reliefornering i form af ett starkt stiliseradt hydrahufvud, som biter öfver öglan.

Längd: 22 cm.
Delar, längd: 10.7 och 12.7 cm.
Tygelöglor, diameter: 5 cm.

Anm. Grågrön patina, afflagnad på flere ställen. Tygelöglorna något anfrätta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Troligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **B. a. 2.** BETT (bridongbett).

Bestående af två sammanlänkade, olika långa stänger, hvardera slutande i olika stora öglor, de inre mindre, runda och kopplade i hvarandra, de yttre större, ovala och afsedda för tyglarna. Öglorna å ena delen ställda i samma riktning, de å den andra i rät vinkel mot hvarandra, hvarigenom ytteröglorna komma att stå i samma riktning.

Å ytteröglorna dekor af graverade böjda fina ränder.

Längd: 22 cm.
Delar, längd: 11.5 och 11.8 cm.
Tygelöglor, diameter: 4.9 cm.

Anm. Grågrön patina. Ytan delvis polerglatt.

Fyndort: Hsü-chou Fu, norra Kiangsu.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **B. a. 3.** BETT (bridongbett).

Bestående af två sammanlänkade, olika långa stänger, hvardera slutande i olika stora öglor, de inre mindre, runda och kopplade i hvarandra, den ena något större, de yttre större, ovala och afsedda för tyglarna. Öglorna å den längre delen ställda i samma riktning, de å den kortare i rät vinkel mot hvarandra, hvarigenom ytteröglorna komma att stå i samma riktning.

Längd: 20 cm.
Delar, längd: 10.1 och 12 cm.
Tygelöglor, diameter: 4.7 cm.

Anm. Ljust grågrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **B. a. 4.** BETT (bridongbett).

Bestående af två sammanlänkade, olika långa stänger, hvardera slutande i olika stora öglor, de inre mindre, runda och kopplade i hvarandra, de yttre större, ovala och afsedda för tyglarna. Öglorna å den längre delen ställda i samma riktning, de å den kortare i rät vinkel mot hvarandra, hvarigenom ytteröglorna komma att stå i samma riktning.

Längd: 21.8 cm.
Delar, längd: 10.7 och 12.5 cm.
Tygelöglor, diameter: 4.6 cm.

Anm. Mörkt grågrön patina. På flere ställen anfrätningar. Ytan för öfrigt polerglatt.

Fyndort: Hsü-chou Fu, norra Kiangsu.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **B. a. 5.** BETT (bridongbett).

Bestående af två sammanlänkade, olika långa repformiga stänger, hvardera slutande i olika stora öglor, de inre mindre, runda och kopplade i hvarandra, den å den längre stången å yttre ändan med en kälformig insvängning, de yttre öglorna större, ovala och afsedda för tyglarna. Öglorna å den kortare delen ställda i samma riktning, de å den längre i rät vinkel mot hvarandra, hvarigenom ytteröglorna komma att stå i samma riktning.

Längd: 17 cm.
Delar, längd: 8.4 och 9.3 cm.
Tygelöglor, diameter: 3.9 cm.

Anm. Grofkornig grågrön patina.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

b. Delar af hästmunderingar.

I: **B. b. 1.** DEL AF HÄSTMUNDERING.

Bestående af två intill hvarandra liggande cylindriska hylsor, förenade genom två korta breda stolpar; från ena hylsans midt utgår en rund bred ögla, hvari två släta ovalstafviga ringar. Å hylsornas framsida tvärs öfver dessa fyra parvis sammanslingrade ormar i hög relief, längs öglans utsida två löst tvinnade refflade band, afbrutna på öglans midt af en tvärgående rygg. Hylsornas baksidor släta.

Höjd: 3.1 cm.; bredd: 2.3 cm.
Ringar, diameter: 3.3 cm.

Anm. Brungrå patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **B. b. 2.** DEL AF HÄSTMUNDERING.

Bestående af två intill hvarandra liggande cylindriska hylsor, förenade genom två breda korta stolpar; från ena hylsans midt utgår en rund bred ögla, hvari en flackstafvig ring. Å framsidan tvärs öfver hylsorna fyra parvis sammanslingrade ormar i hög relief, längs öglan två löst tvinnade refflade band, afbrutna på öglans midt af en tvärgående rygg; hylsornas baksidor släta. Å ringens framsida två motsatta utsvällningar med relieforneringar af spiraler och knoppar (två starkt stiliserade fyrfotadjur, hvilkas kroppar äro ornerade med spiraler), ringens baksida slät.

Höjd: 3 cm.; bredd: 2.3 cm.
Ring, diameter: 4.8 cm.

Anm. Brungrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **B. b. 3.** DEL AF HÄSTMUNDERING.

Bestående af två intill hvarandra liggande cylindriska hylsor, förenade genom två breda korta stolpar; från ena hylsans midt utgår en rund bred ögla (afsedd för en ring, som saknas; jmfr de två föregående numren). Å hylsornas framsidor en symmetrisk ornering af spiraler och knoppar i hög relief, å baksidorna en ornering af snedgående smala spiraler, slutande i vinkelspetsar, mot nedsänkt botten; längs öglans midt en förhöjning med ingraveradt »sillbensmönster».

Höjd: 3.3 cm.; bredd: 2.9 cm.

Anm. Grågrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **B. b. 4.** DEL AF HÄSTMUNDERING.

Bestående af tre i hvarandra kopplade ovalstafviga ringar, den mellersta mindre, å dess sidor en graverad bård af två eller tre meandrar i fem grupper, omväxlande med ett mönster af två i längdriktningen motvända triangulära spiraler. De båda andra ringarna släta.

Mindre ring, diameter: 4.7 cm.
Större ringar, diameter: 6.2 cm.

Anm. Grågrön patina. På flere ställen anfrätningar.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **B. b. 5.** DEL AF HÄSTMUNDERING.

Bestående af tre i hvarandra kopplade ovalstafviga ringar, den mellersta något mindre; å alla å hvardera sidan graverad dekor af spiraler, hvilkas yttersta vindlingar utlöpa i spetsiga vinklar.

Mindre ring, diameter: 4.3 cm.
Större ringar, diameter: 4.7 cm.

Anm. Brungrå patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **B. b. 6.** DELAR AF HÄSTMUNDERING, tre stycken.

Hvardera bestående af två i hvarandra kopplade ovalstafviga ringar, den ena större. Å alla ringar å hvardera sidan graverad dekor af spiraler, hvardera utlöpande i ett vinkelben, hvars andra ända bildar en enkel spiral.

Första parets ringar, diameter: 3.9 och 4.6 cm.
Andra parets ringar, diameter: 3.8 och 4.6 cm.
Tredje parets ringar, diameter: 3.9 och 6.1 cm.

Anm. Grofkornig grågrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **B. b. 7.** DELAR AF HÄSTMUNDERING.

Bestående af elfva ringar.
Den första och andra (största) smala, ovalstafviga, den förra med polerglatt yta.
Den tredje och femte smala, flackstafviga; den förra afbruten i två delar, ena delen större.
Den fjärde och sjunde flackstafviga, med snedrefflade sidor och polerglatt yta.
Den sjätte (minsta) ovalstafvig, slät.
Den åttonde och nionde rundstafviga, släta.
Den tionde bred, med kilformigt tvärsnitt och polerglatt yta.
Den elfte grof, rundstafvig, å hvardera sidan graveradt fyra fält i prickmönster.

Diameter: 2.7—8.5 cm.

Anm. De flesta med grågrön patina, den sjunde med brungrön, den första med anfrätningar.

Fyndort: Huaiho-dalen.

I: **B. b. 8.** DEL AF HÄSTMUNDERING.

Rektangulär flackstafvig ram, hvars långsidor på midten bära hvar sitt upprätta utåtvända fågelhufvud, prydt med spiraler. Det ena med roffågelsnäbb, hållande en uppsvängd pipa i form af ett dryckeshorn (för fjäderbuske?), å hvars öfre del ett graveradt uddmönster; å hjässan ett rundt hål, i hvilket en vridbar ögla samt i denna koppladt en kedja af två länkar, bestående af två runda öglor, som utgå i rät vinkel mot hvarandra från ett klotformigt mellanstycke. Det andra fågelhufvudet med lång näbb, hållande en kort rundstafvig del med afbruten ytterända.

Längd: 13.3 cm.
Ram, längd: 5.2 cm.; bredd 3.4 cm.

Anm. Grofkornig, ljust grågrön, delvis svartgrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **B. b. 9.** DEL AF HÄSTMUNDERING.

Rektangulär ram med åttasidigt tvärsnitt, i midten å hvardera långsidan ett uppstående fågelhufvud med rakt utstående näbb, den å ena hufvudet något kortare, från densamma utgående en något uppböjd ihålig fyrsidig arm med slät öfver- och slät undersida, å sidosidorna graveradt en bård af två löst tvinnade band, yttre delen afbruten och saknas; å samma hufvud i relief en ornering af i snirklar och bågar gående sammanflätade band, å hjässan en rakt uppstående ögla (öfre delen saknas), som varit vridbar. Det andra fågelhufvudet i liknande dekor; från näbben utgår en kort åttasidig del med afbruten ytterända.

Längd: 10.4 cm.
Ram, längd: 5.9 cm.; bredd: 3.8 cm.

Anm. Grön och grågrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

c. Hjulaxelkapslar.

I: **B. c. 1.** HJULAXELKAPSLAR, ett par.

Koniska, med plan botten i den smalare (yttre) ändan. Å yttre delen en graverad ornering i två rundtom gående bårder, den yttre bredare, med liggande spetsiga uddar (möjligen föreställande pilar, symbolen för hastighet) omväxlande med tvärställda svampliknande ornament; inre bården med fem fjälliknande ornament. Inre delen slät, i denna två motstående stora rektangulära hål för en genom kapseln och axeltappen gående bult, som saknas. Mellan delarna två intill hvarandra liggande flackstafviga band.

Ornamenten å den ena otydliga, kapseln dessutom till större delen belagd med ett tjockt lager ärg och hårdnad lera samt karboniserad mattflätning, för öfrigt grofkornig och skroflig.

Längd: omkring 12 cm.; diameter: 5 cm.

Anm. Brun och grön patina. Bulthålen med anfrätta kanter.

Fyndort: Honan.

Från mellersta Chou-dynastien (omkring 950—550 f. Kr.).

I: **B. c. 2.** HJULAXELKAPSLAR, ett par.

Koniska, med plan botten i den smalare (yttre) ändan; yttre delen tiosidig, den inre rund, kring mynningen en rakt utstående fläns med i rät vinkel utviken ytterkant, i inre delen två motstående stora rektangulära hål för en genom kapseln och axeltappen gående bult, som saknas; kring ena hålet utgår tvärs öfver flänsen en rektangulär hylsa, å hvars båda sidosidor ett fyrsidigt hål (till fäste för en rem). Mellan delarna en flackstaf mellan två smala släta lister.

Å inre delen och flänsens utsida reliefdekor af refflade fågelnäbbsspiraler, å flackstafven två om hvarandra löst tvinnade band samt å bottnens utsida kommaliknande (möjligen symboliserande hjulets roterande rörelse) breda ornament mot insänkt botten.

Längd: 8.1 cm.; diameter: 6.3 cm.
Fläns, diameter: 8.4 cm.

Anm. Utvändigt grågrön patina; invändigt en tjock beläggning af grågul lera. Flänsen å den ena saknas delvis, ett stycke af denna löst.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **B. c. 3.** HJULAXELKAPSEL.

Svagt konisk, med två rundtom gående stafvar och öppna ändar, kring den inre en rakt utstående tjock fläns; omedelbart innanför denna två motstående rektangulära hål, hvari

en genom kapseln och axeltappen gående bult med rektangulärt tvärsnitt och tjockt fyrsidigt djurhufvud, i detta ett tvärgående ovalt hål samt i bultens motsatta ända ett dylikt hål.

Å kapseln graverad dekor af fem rundtom gående bårder, en mellan flänsen och inre stafven, två mellan stafvarna och en å hvardera stafven; bårderna utgöras af pilstjärtliknande fält, hvartannat med i rader tätt ställda knoppar, hvartannat slätt; å bulthufvudets utsida två frånvända bågornament och små ögonliknande knoppar (arkaiskt tigerhufvud) i relief mot randig botten.

Längd: 5.9 cm.; diameter: 6.2 cm.
Fläns, diameter: 8.4 cm.
Bult, längd: 8.5 cm.

Anm. Grågrön patina med delvis glatt yta. I yttre mynningskanten stycken urslagna.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **B. c. 4.** HJULAXELKAPSEL.

Cylindrisk, med öppna ändar, kring den inre en rakt utstående bred fläns, kring den yttre ett svagt utstående band; omedelbart innanför flänsen två motstående stora rektangulära hål för en genom kapseln och axeltappen gående bult, som saknas; mellan bulthålen å ena sidan en rektangulär rundstafvig ögla (till fäste för en rem) med ena ändan stödd mot flänsen, den andra mot kapseln.

Å kapseln graverad dekor af sex snedställda parallellogrammer, hvardera bestående af två motvända triangulära spiraler, ornerade med fjällornament, spiraler och räta linjer; å bandet kring ytteränden en bandfläta.

Längd: 5.3 cm.; diameter: 5.7 cm.
Fläns, diameter: 8.1 cm.

Anm. Grågrön patina. Flänsens ytterkant och yttre mynningskanten något anfrätta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: B. c. 5. HJULAXELKAPSEL.

Cylindrisk, med öppna ändar, kring den inre en rakt utstående bred fläns med i rät vinkel utviken ytterkant, kring yttre ändan en staf; omedelbart innanför flänsen två motstående stora rektangulära hål, hvari en genom kapseln och axeltappen gående bult med rektangulärt tvärsnitt samt i ena ändan brottyta efter ett hufvud; mellan bulthålen å ena sidan en rektangulär rundstafvig ögla (till fäste för en rem) med ena ändan stödd mot flänsen, den andra mot kapseln.

Å kapseln graverad dekor af utsparda hakkorsliknande ornament mot botten af rektangulära och triangulära spiraler; å stafven en bandfläta.

Längd: 5.2 cm.; diameter: 5.5 cm.
Fläns, diameter: 7.8 cm.
Bult, längd: 6.6 cm.

Anm. Grågrön patina, delvis med gröna och blåa fläckar. Flänskanten och yttre mynningskanten något anfrätta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: B. c. 6. HJULAXELKAPSEL.

Cylindrisk, med öppna ändar, kring den inre en rakt utstående bred fläns, ett stycke innanför den yttre en smal låg staf; omedelbart innanför flänsen två motstående stora rektangulära hål, hvari en genom kapseln och axeltappen gående bult med rektangulärt tvärsnitt och tjockt rektangulärt hufvud med tvåfasad utsida samt i ena ändan ett fyrsidigt hål.

Å kapseln graverad dekor af om hvarandra slingrade ormliknande band mot botten af tätt ställda små knoppar; utanför stafven en bård af sammanhängande små ovaler (kaorisnäckor).

Längd: 4.7 cm.; diameter: 5.7 cm.
Fläns, diameter: 8 cm.
Bult, längd: 7.2 cm.

Anm. Grön patina med stora bruna och blåa fläckar.

Fyndort: Huaiho-dalen.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Denna typ synes ha varit mycket populär, att döma af de många hjulaxelkapslar af samma slag, som anträffats i olika delar af norra Kina.

I: B. c. 7. HJULAXELKAPSLAR, ett par.

Cylindriska, med öppna ändar, kring den inre en rakt utstående bred fläns, kring den yttre en staf; omedelbart innanför flänsen två motstående stora rektangulära hål, hvari en genom kapseln och axeltappen gående bult med rektangulärt tvärsnitt och tjockt rektangulärt hufvud, till synes med tvåfasad utsida, samt vid ena ändan ett fyrsidigt hål; mellan bulthålen å ena sidan en rektangulär rundstafvig ögla (till fäste för en rem), ena ändan stödd mot flänsen, den andra mot kapseln.

Å kapseln ett graveradt otydligt mönster af i bågar gående ränder mot botten af tätt ställda små knoppar; orneringen å stafven utplånad.

Längd: 5 cm.; diameter: 5.5 cm.
Fläns, diameter: 8.1 cm.
Bult, längd: 7.2 och 7.7 cm.

Anm. Grofkornig grön patina med gulbruna fläckar. Yttre mynningskanten anfrätt; innanför stafven å båda kapslarna ett fräthål.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: B. c. 8. HJULAXELKAPSLAR, ett par.

Af bly.

Cylindriska, med öppna ändar, kring den inre en rakt utstående bred fläns, något innanför den yttre en staf; omedelbart innanför flänsen två motstående stora rektangulära hål, hvari en genom kapseln och axeltappen gående bult med rektangulärt tvärsnitt och tjockt rektangulärt hufvud med tvåfasad utsida samt i ena ändan ett fyrsidigt hål; mellan bulthålen å den ena rest efter en ögla (till fäste för en rem).

Å kapseln tät dekor af meanderband med djurhufvuden, å stafven och bulthufvudet spår efter ornering.

Längd: 5.5 cm.; diameter: 5.3 cm.
Fläns, diameter: 7.7 cm.
Bult, längd: omkring 7.6 cm.

Anm. Grofkornig ljusgrå patina jämte rester af brunsvart lackering. Fläns- och yttre mynningskanterna anfrätta samt med stycken urslagna.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **B. c. 9.** HJULAXELKAPSLAR, ett par.

Koniska, den smalare (yttre) ändan tillsluten samt med två rundtom gående stafvar, hvardera mellan två släta lister; i bottnens midt ett rundt hål; kring inre ändan en rakt utstående tjock bred fläns, omedelbart innanför denna två motstående rektangulära hål, hvari en genom kapseln och axeltappen gående bult med rektangulärt tvärsnitt och hufvud i form af ett fyrfotadjur, som stöder sitt hufvud mot flänskanten samt har uppåtböjd kort svans och å kroppen ett graveradt fjällmönster; i bultens motsatta ända ett rundt hål. Ena bulten saknas.

Å den tillslutna ändan graverad dekor af fyra bågformiga ornament med ena ändan slutande i en snirkel, den andra i en rund nedbottning; kring kanten en smal rand.

Längd: 8.1 cm.; diameter: 4.1 cm.
Fläns, diameter: 6.2 cm.
Bult, längd: 7 cm.

Anm. Grågrön patina och glatt yta, delvis med grofkorniga ärggröna och gulbruna fläckar. Ena bulthålet å den ena med anfrätta kanter.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **B. c. 10.** HJULAXELKAPSEL.

Konisk, med öppna ändar samt två rundtom gående stafvar, hvardera mellan två släta lister; kring inre ändan en rakt utstående fläns med kälformig utsida. Innanför flänsen två motstående stora rektangulära hål, hvari en genom kapseln och axeltappen gående bult med rektangulärt tvärsnitt och hufvud i form af ett fyrfotadjur, som stöder sitt hufvud mot flänskanten och har uppåtböjd kort svans; i bulten omedelbart innanför bulthufvudet och i motsatta ändan ett rundt hål.

Längd: 7.1 cm.; diameter: 3.5 cm.
Fläns, diameter: 6 cm.
Bult, längd: 6.6 cm.

Anm. Brungrå patina, ytan delvis glatt. Yttre mynningskanten något anfrätt.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **B. c. 11.** HJULAXELKAPSEL.

Konisk, den smalare (yttre) ändan tillsluten, samt med en rundtom gående staf mellan två smala lister; kring inre ändan en rakt utstående fläns med kälformig utsida. Innanför flänsen två motstående stora rektangulära hål, hvari en genom kapseln och axeltappen gående bult med hufvud i form af ett fyrfotadjur (tiger?), som stöder sitt hufvud mot flänskanten samt har uppåtböjd kort svans och å kroppens sidor spiralformiga ornament i relief; i bulten omedelbart innanför bulthufvudet ett rektangulärt hål, i motsatta ändan ett rundt.
Mellan flänsen och stafven två graverade bårder, å stafven en dylik, alla med spiralornament. Å den tillslutna ändan två koncentriska bårder, den yttre med fjälldekor; inre bården med spiraler; i midten ett insänkt litet rundt fält i flätmönster.

Längd: 5.7 cm.; diameter: 3.4 cm.
Fläns, diameter: 4.7 cm.
Bult, längd: 5.8 cm.

Anm. Brungrå patina och något ljusare fläckar med afflagnad yta.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Uppgräfd tillsammans med en likadan kapsel, ett par stora tripoder, ett par vaser af *hu*-typ samt en liten slef, allt nu i Östasiatiska Samlingarna i Stockholm.

I: **B. c. 12.** HJULAXELKAPSEL.

Konisk, den smalare (yttre) ändan tillsluten samt med en rundtom gående staf; kring inre ändan en rakt utstående bred fläns med kälformig utsida. Innanför flänsen två motstående stora rektangulära hål, hvari en genom kapseln och axeltappen gående bult med rektangulärt tvärsnitt och hufvud i form af ett tigerliknande djur, som stöder sitt hufvud mot flänskanten samt har uppåtböjd, mycket kort svans och å kroppen otydlig ornering; omedelbart innanför bulthufvudet och i motsatta ändan ett rundt hål.
Å stafven graverad dekor af sammanhängande långsträckta S-formade ornament.

Längd: 5.5 cm.; diameter: 3.5 cm.
Fläns, diameter: 5 cm.
Bult, längd: 5.7 cm.

Anm. Grofkornig, ljusare och mörkare grön patina.

Fyndort: Huaiho-dalen.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **B. c. 13.** HJULAXELKAPSLAR, ett par.

Koniska, den smalare (yttre) ändan tillsluten samt med en rundtom gående staf; kring inre ändan en rakt utstående bred fläns med kälformig utsida. Innanför flänsen två motstående stora rektangulära hål, hvari en genom kapseln och axeltappen gående bult med rektangulärt tvärsnitt och hufvud i form af en tiger, som stöder sitt hufvud mot flänskanten samt har kort svans och å kroppens sidor graverade orneringar (hufvudet å ena bulten saknas delvis).

Längd: 4.9 cm.; diameter: 3.2 cm.
Fläns, diameter: 5 cm.
Bult, längd: 5.2 cm.

Anm. Grågrön patina med stora ärgbölder. Flänskanten å den ena på flere ställen starkt anfrätt.

Fyndort: Huaiho-dalen.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

d. Vagnsaxelbeslag.

I: **B. d. 1.** VAGNSAXELBESLAG(?).

Åttasidig, något konisk hylsa, något innanför den vidare mynningen ett utstående band, hvarå midt öfver hvarje sida en kälformig insvängning, dessa mellan sidorna bildande en spetsig udd. Å två motsatta sidor ett oregelbundet rundt hål för en sprint, som fasthållit hylsan.

Längd: 8.4 cm.; diameter: 3.5 cm.

Anm. Grågrön patina. Ytan polerglatt.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från obestämbar period.

e. Vagnsdekorationer(?).

I: **B. e. 1.** VAGNSDEKORATION(?).

Bestående af en aflång hylsa med U-formad genomskärning, å de tre rundade sidorna graverad dekor af i längdgående rader sammanhängande bågar, växelvis ställda mot hvarandra; vid hvardera ändan en ornerad staf; ändarna med brottytor.

Under hylsans plana sidor en drake med i S-form böjd smal kropp och mot kroppen omböjdt stort hufvud med öppet gap; öron, nos och svans fästa vid hylsan; öron och käftar i form af S-formade tungor, dylika äfven å benen; kroppen fäst vid resterna af en tunn platta. Å drakens sidor ett graveradt rand- och fjällmönster, å extremiteter, käkar och öra ingraverade triangulära och runda spiraler.

Höjd: 4.5 cm.; längd: 5.1 cm.

Anm. Grågrön patina.

Enligt ingeniör ORVAR KARLBECK har beslaget varit öfverdraget med brunt lack.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **B. e. 2.** VAGNSDEKORATION(?).

Bestående af en aflång hylsa med U-formad genomskärning, å de tre rundade sidorna graverad dekor af i längdgående rader sammanhängande bågar, växelvis ställda mot hvarandra; vid hvardera ändan en ornerad staf; ändarna med brottytor.

På hylsans plana sida en på kant stående skena med rundade ytterhörn, i densamma två fyrsidiga hål.

Längd: 5.3 cm.; bredd: 2.3 cm.; tjocklek: 1.5 cm.

Anm. Grågrön patina. Spår af svartbrun lackering. Å hylsan två stora fräthål.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

f. Ändbeslag.

a. Till takparaplyspröt å vagnar.

I: **B. f. a. 1.** ÄNDBESLAG TILL TAKPARAPLYSPRÖT Å VAGN.

Konisk hylsa med den smalare ändan något utsvälld, i denna en plan botten; ett stycke innanför mynningen en utstående vinkelböjd kort hake, afspetsad mot ytteränden, innanför haken å två motsatta sidor ett rundt hål för en sprint, som fasthållit hylsan. Inuti hylsan kvarsittande trärest (efter sprötet).

Längd: 6.4 cm.; diameter: 1.2 cm.

Anm. Gråbrun patina.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Möjligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **B. f. a. 2.** ÄNDBESLAG TILL TAKPARAPLYSPRÖT Å VAGN, två stycken.

Det ena: Konisk hylsa med utsvälld spets, ett stycke innanför mynningen två motsatta runda hål, mellan dessa å ena sidan en rakt utstående trubbvinklig kort hulling med spetsig ytterända.

Det andra: Hylsans inre del cylindrisk, den yttre starkt inknipen, med utsvälld ytterända; ett stycke innanför mynningen ett litet rundt hål samt något innanför detta en snedt utstående spetsig kort hulling.

Längd: 4 och 4.7 cm.; diameter: 1.4 cm.

Anm. Gråbrun patina.

Fyndort: Huaiho-dalen.

Möjligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **B. f. a. 3.** ÄNDBESLAG TILL TAKPARAPLYSPRÖT Å VAGN, två stycken.

Det ena: Cylindrisk hylsa, med halfsfäriskt utsvälld ytterända, ett kort stycke innanför denna en kort hulling.

Det andra: Svagt konisk hylsa, med halfsfäriskt utsvälld ytterända, ett kort stycke innanför denna en snedt utstående kort hulling.

Längd: 2.5 och 4.6 cm.; diameter: 0.6 och 0.8 cm.

Anm. Ljusgrön patina. Vid mynningskanten stycken urbräckta. Ena hylsan fylld med jord eller lera.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Möjligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **B. f. a. 4.** ÄNDBESLAG TILL TAKPARAPLYSPRÖT Å VAGN, två stycken.

Smala, aflånga, med U-formadt tvärsnitt och något afsmalnande mot ytteränden, i denna en plan botten; å den plana sidan vid ytteränden en utstående vinkelböjd kort hake, något afspetsad mot ytteränden; å hvardera sidosidan ett hål för en sprint, som fasthållit beslaget.

Längd: 3.8 och 3.9 cm.; tjocklek: 1.3 cm.

Anm. Grågrön patina jämte ljusgröna frätsår. Ytan för öfrigt polerglatt.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

b. Till tistelstänger.

I: **B. f. b. 1.** ÄNDBESLAG TILL TISTELSTÅNG(?).

Jämngrof hylsa med elliptiskt tvärsnitt och botten i ytteränden, något innanför mynningen å båda sidor ett rundt hål för en sprint, som fasthållit hylsan vid tistelstången.

Å bottnens utsida graveradt fyra från kanten insvängda snedstrierade ornament, hvartdera med volutformigt afslutad ytterända.

Längd: 6.5 cm.; diameter: 5 och 5.7 cm.

Anm. Mörkgrön patina jämte brungråa fläckar af lera.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **B. f. b. 2.** ÄNDBESLAG TILL TISTELSTÅNG(?), två stycken.

I form af hylsor, den ena jämngrof, den andra svagt konisk, hvardera med elliptiskt tvärsnitt och botten i ytteländan, något innanför mynningen å båda sidor ett rundt hål för en sprint, som fasthållit hylsan vid tistelstången. Å bottnens utsida graveradt fyra från en utspard kantbård insvängda snedstrierade ornament, hvartdera med volutformigt afslutad innerända; kring midten graverad bård med ett mönster af triangulära spiraler, fjäll och tvärgående båglinjer.

Det ena, längd: 4 cm.; diameter: 5.5 och 5.7 cm.
Det andra, längd: 4.5 cm.; diameter: 5.5 och 5.7 cm.

Anm. Å det ena grofkornig grön patina, å det andra grönbrun och grå.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **B. f. b. 3.** ÄNDBESLAG TILL TISTELSTÅNG.

Fyrsidig hylsa med något rundade hörn samt sluten ytterända. Denna samt yttre delen af tre af sidorna prydda med en symmetrisk ornering, bestående af spiraler och tungor i hög relief. Å den fjärde (nedre) sidan vid ytteländan en grof ögla, i denna en rörlig rund ovalstafvig ring, hvarå å båda sidor graveradt längdgående S-formade ornament.

Hylsans inre del slät, mynningskanten starkt nedsvängd från öfversidan.

Höjd: 5.5 cm.; längd: 8.7 cm.; bredd: 5.5 cm.

Anm. Grågrön patina jämte gula fläckar af lera. Å undersidan innanför öglan två fräthål.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Flere liknande ändbeslag ha anträffats vid Shou-chou.

C. DIVERSE

a. Amuletter.

I: **C. a. 1.** AMULETTER (s. k. myr-), två stycken.

Tunna, med äggformig kontur, framsidan konvex, baksidan plan; å den förstnämnda graveradt skriftecken: 君 = *Kün,* »furste»; i hvardera amuletten vid smaländan ett rundt hål, det i den mindre ej genomgående.

Längd: 1.7 och 1.9 cm.; bredd: 1.1 cm.; tjocklek: 0.2 och 0.3 cm.

Anm. Mörkbrun patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

En del forskare anse, att dylika amuletter nedlagts i grafvarna som skydd mot myror, andra åter, att de utgjort mynt.

I: C. a. 2. AMULETT.

Rund, tunn, i midten ett rundt hål.

Å sidorna i lågrelief (nött):

Å den ena, *fig. 1:* Tre koncentriska bårder. Den yttre utgöres af en djurfris, afdelad liksom mellersta bården genom tvärgående ränder i tolf fält, i hvarje ett åt vänster vändt djur (en del otydliga) ur den kinesiska djurkretsen (zodiaken, jmfr E.17), stående, liggande eller sittande; djuren äro i följd medsols: råttan (*tsï;* europeiska stjärnbilden väduren); oxen (*ch'ou;* oxen); tigern (*yin;* tvillingarna); haren (*mao;* kräftan); draken (*ch'en;* lejonet);



Fig. 1.

ormen (*sïu;* jungfrun); hästen (*wu;* vågen); fåret (*wei;* skorpionen); apan (*shen;* skytten); tuppen (*yu;* stenbocken); hunden (*sü;* vattumannen) och vildsvinet (*hai;* fiskarna). Mellersta bården med ett meanderband (*lei wên*) i hvarje fält. Den inre med skriftecken, ett för hvar och en af de tolf »grenarna» (om tecknen se WILLIAM FREDERICK MAYER: »The Chinese Reader's Manual», American Presbyterian Mission Press, Shanghai 1910, sid. 371 och 372).

Å den andra (se Planschverket): Till höger en kines sittande i ett landskap, framför honom en stor chrysanthemumblomma, bakom mannen ett uppväxande träd med åt vänster böjda grenar, för öfrigt otydlig ornering; kring ytterkanten och hålet en slät list.

Diameter: 5.8 cm.; tjocklek: 0.2 cm.

Anm. Brungrå och grön patina. Den sistnämnda sidans vänstra hälft med tjock ärg. Något nött, så att en del djur äro otydliga.

Fyndort: Okänd.

Från Tang-dynastien (618—906) eller senare.

b. Beslag.

a. Till axelremmar.

I: **C. b. a. 1.** BESLAG TILL AXELREMMAR, två stycken, jämte ett fragment.

I form af ett bladgångjärn med leden vid ena ändan; blad rektangulära, å det enas utsida vid leden en aflång ögla, nu fastärgad i nästan rät vinkel mot bladet; å ena gångjärnet å bladets yttre del fyra runda hål.

Å bladens utsidor i relief dekor af symmetriska spiraler, utlöpande i »tungor», samt utanpå densamma ett tjockt lager svart lackering, endast delvis kvarsittande.

Fragmentet: Af två nästan kvadratiska blad (led saknas), å hvilkas utsidor dekor som den nyssnämnda, lackeringen nästan helt och hållet kvarsittande.

Beslag, längd: 5.3 cm.; bredd 3.2 cm.
Fragment, längd: 3.4 cm.; bredd: 3.4 cm.

Anm. Grofkornig brun och grön patina, där lackeringen ej täcker.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Anm. Vid förvärfvet i Kina fanns ännu i behåll det material, som bladen omslöto och som tycktes bestå af läder.

Torde ha tjänat till att spänna ihop läderkyller.

I: **C. b. a. 2.** BESLAG TILL AXELREMMAR (fragment).

I form af ett bladgångjärn med leden vid ena ändan; bladen nästan kvadratiska, å hvartderas utsida graverad ornering af fyra symmetriskt ställda spiraler; kring kanten en smal rand samt i hvarje hörn ett rundt hål.

Bladen lösbrutna från leden.

Längd med led: 6 cm.; bredd: 3.4 cm.

Anm. Grön patina och gulbruna fläckar, dessutom å ena skifvans insida blåa fläckar.

Fyndort: Okänd.

b. Till bälten.

I: C. b. b. 1. BESLAG TILL BÄLTE.

I tvärriktningen svagt böjd rektangulär skifva, hvari två symmetriskt ställda runda hål. Å framsidan i guldsmedsemalj (cellemalj, émail cloisonné) dekor af de åtta taoistiska dyrbarheterna (*pa-pao*), af hvilka endast fem tydliga, nämligen pärlan (*chu*, här med *yin-yang*-tecknet), noshörningshornen (*küe*, här endast ett återgifvet), romben (*fang-shêng*), den tonande jadestenen (*king*) och myntet (*tsien*); de tre öfriga tingen här återgifna i annan form än den vanliga. De små ringarna omkring föremålen i rödt, den öfriga emaljen i blått. Baksidan slät, glatt.

Längd: 4 cm.; bredd: 2.6 cm.; tjocklek: 0.3 cm.

Anm. Baksidan med svartgrön patina med brungråa fläckar. Emaljen till större delen bortfallen.

Fyndort: Okänd.

Från Ming-dynastien (1368—1644).

c. Till remmar.

I: C. b. c. 1. BESLAG TILL REM.

Bestående af två små rektangulära ramar, sammanfästa genom fyra i hörnen ställda korta smala stolpar med kullriga hufvuden på ramarnas utsidor.

Längd: 1.3 cm.; bredd: 1 cm.; tjocklek: 0.5 cm.

Anm. Ljusgrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

d. Till spännen.

I: C. b. d. 1. BESLAG TILL SPÄNNE (fragment).

Oval kupig skifva, å hvars utsida i relief en blom- (lotus) och bladornering; vid ena ändan en bred platt hake med yttre delen afbruten.

Längd: 4 cm.; bredd: 3.2 cm.

Anm. Grågrön patina, baksidan belagd med ljusgrå lera.

Fyndort: Okänd.

Möjligen från Tang-dynastien (618—906).

I: **C. b. d. 2.** BESLAG TILL SPÄNNE (fragment).

Oval kupig skifva, å hvars framsida i relief ett demonansikte med vidöppen bred mun på ömse sidor om denna bågformiga bladliknande ornament.

Å baksidan två breda tunna tappar, hvardera med ett litet rundt hål.

Längd: 3.5 cm.; bredd: 3.1 cm.

Anm. Brun patina med gröna fläckar.

Fyndort: Okänd.

I: **C. b. d. 3.** BESLAG TILL SPÄNNE (fragment).

Bestående af en rektangulär tunn skifva med i vinkel intagna hörn. Å framsidan graveradt en blom- och bladornering. Å baksidan en längdgående bred hälla med i rät vinkel inböjda korta ändar, fästa vid skifvan. Vid ena ändan en cylindrisk hylsa.

Längd: 3.9 cm.; bredd: 2.2 cm.; tjocklek: 0.7 cm.

Anm. Brungrå patina.

Från sen period.

e. Till okända föremål.

I: **C. b. e. 1.** BESLAG.

Två tjocka ringar med fyrsidigt tvärsnitt och förenade genom tre korta stolpar (nu afbrutna och ringarna åtskilda); ytterkanten på ett ställe å båda ringarna med en rak platt-

ning, från hvilken en T-formad hake utgår mellan ringarna. Å hvardera ringens ytterkant en graverad bård af två löst tvinnade band.

Höjd: 1.8 cm.; diameter: 2.2 cm.

Anm. Blekt gulgrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

f. Beslagsfragment.

I: **C. b. f. 1.** BESLAG, fragment (till låda?).

Bestående af en troligen fyrkantig tunn skifva med tre kanter oregelbundet afbrutna. I midten en trerefflad bred ögla med en genom skifvan gående spetsig fyrsidig dubb samt i öglan en rörlig rundstafvig ring.

Å skifvans framsida i låg och hög relief dekor af raka och spiralformiga breda band samt fågelfötter med klor; banden täckas af runda och triangulära spiraler i mycket låg relief.

Skifva, längd: 9.3 cm.; bredd: 7.4 cm.
Ring, diameter: 4.1 cm.

Anm. Ljust grågrön patina, å båda sidor ett antal stora ärgbölder.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Vid inköpet i Kina utbjödos fyra andra fragment, som utgjorde delar af samma beslag. Alla voro försedda med rörliga ringar. — Detta fragment kan icke, såsom man antagit, ha utgjort del af något kärl, ty dubben, vid hvilken ringen sitter fäst, skjuter ett godt stycke utanför plattans baksida.

c. Beslagsornament.

I: **C. c. 1.** BESLAGSORNAMENT.

I form af ett rofdjurshufvud i hög relief, en face, med utstående ögon, uppstående korta öron och trubbig nos; hufvudet på en aflång tunn skifva med nedre ändan rundad, den öfre rak. Baksidan ihålig; från öfre ändan utgår en bred flat tapp.

Längd: 4.8 cm.; bredd: 2.8 cm.

Anm. Grågrön patina.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

d. Bucklor.

I: **C. d. 1.** BUCKLOR (BESLAG TILL REMTYG?), tre stycken.

Rund kupig skifva, å den enas baksida en bred tunn ring, förenad med skifvan genom fyra korta breda stolpar, hvilka jämte ringen saknas å två bucklor; på den tredje saknas halfva ringen.

Å skifvans framsida graveradt fyra koncentriska bårder, den första (yttre) och den tredje i form af två tvinnade band, den andra med sammanhängande långsträckta S-formade ornament, bildade af runda spiraler med vinkelben, den fjärde med fyra koncentriska stafvar, den näst innersta en pärlstaf; i centrum en rund fördjupning.

Å den hela bucklan spår af guldbeläggning.

Diameter: 3.4 cm.; tjocklek: 1.4 cm.

Anm. Grågrön patina. Ytterkanten å de båda, som sakna ring, ojämn och med brottytor.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

e. Fragment.

I: **C. e. 1.** FRAGMENT (handtag till kärl).

Bestående af en rundstafvig kafvel, från hvilken utgående en rundstafvig bygel med ändarna vid kafvelns ändar afslutade i djurhufvuden.

Längd: 5.7 cm.; bredd: 3 cm.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.) eller senare.

I: **C. e. 2.** FRAGMENT (af en fjäder?).

I form af en djurtass, liggande på en aflång platt skifva med konturerad kant.

Längd: 2.9 cm.; bredd: 2.2 cm.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

I: **C. e. 3.** FRAGMENT.

Bestående af en fyrsidig bult, afsmalnande mot ena ändan. Ändarna med brottytor.

Längd: 4.7 cm.; sidbredd: 0.8 cm.

f. Fästen för ringhandtag.

I: **C. f. 1.** FÄSTEN FÖR RINGHANDTAG (till ask eller låda), åtta stycken.

I form af starkt stiliserade djurmaskaroner (*tao-tie*-masker).

1 och 2: Med utstående ögon och rakt utstående bladliknande öron, mellan dessa ett blad med spetsig ytterända och tjock midtnerv; från nosen utgår en böjd snabelliknande hake

med flackrundad utsida och plan insida. Baksidan slät, något skålig, å denna i midten en rakt utstående, något kilformig kort tapp.
Ena fästet å framsidan med spår af guldbeläggning.

Höjd: 3.5 och 4.4 cm.; bredd: 3.2 och 3.7 cm.

Anm. Det ena med blågrå patina, delvis täckt af ett gråbrunt lerlager; det andra med ljusgrön patina samt med afbrutna öron.

3: Litet, med vingliknande ögonbryn, rakt utstående bladliknande öron och S-formigt uppstående horn. Hake och baksida som å de ofvannämnda.

Höjd: 2.4 cm.; bredd: 2.6 cm.

Anm. Brun patina.

4: Med utstående ögon och S-formigt utstående horn, mellan dessa ett treflikigt blad; nedanför hvartdera hornet ett rundt hål. Hake och baksida som å föregående.

Höjd: 3.6 cm.; bredd: 4 cm.

Anm. Grågrön patina, till större delen täckt af ett tunt lager gråbrun lera.

5 och 6: Med starkt utstående stora ögon och S-formigt svängda horn, mellan dessa en rundad bladflik; från nosen utgår en böjd snabelliknande hake med flackrundad utsida och platt insida. Baksidan som å föregående.
Ena fästet å framsidan med spår af guldbeläggning.

Höjd: 4 och 4.2 cm.; bredd: 3.7 och 4.4 cm.

Anm. Det ena med blågrå patina, delvis täckt af ett gråbrunt lerlager; det andra med ljusgrön patina.

7 och 8: Med nästan rakt uppstående, S-formigt böjda horn, mellan dessa ett treflikadt bladornament, på utsidan af hvartdera hornet ett ovalt hål; stora bladliknande öron och utstående nos; från underkäken utgående nedåt en omböjd snabelliknande hake med rundad utsida och platt insida samt afsmalnande utåt. Baksidan slät, något skålig, å denna i midten en rakt utstående, något kilformig kort tapp.

Höjd: 4.6 cm.; bredd: 4.5 och 4.9 cm.

Anm. Grågrön patina.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.) och senare.

I: **C. f. 2.** FÄSTE FÖR RINGHANDTAG (fragment).

I form af ett starkt stiliseradt djurhufvud.

Nästan rektangulär skifva med oregelbundet konturerad kant. Å framsidan i relief ett djurhufvud med utstående ögon samt dekor af snirklar, bågar och bandorneringar; vid ena kanten kvarsittande rest af en bred ögla. Å baksidan en rakt utstående spetsig dubb med spetsovalt tvärsnitt.

Längd: 5.2 cm.; bredd: 4.3 cm.

Anm. Grågrön patina.

Fyndort: Okänd.

Möjligen från 3:e århundradet f. Kr.

g. Fötter till kärl.

I: **C. g. 1.** FÖTTER TILL KÄRL, fyra stycken.

I form af en sittande björn.

Hvarje björn sittande med ramarna hvilande på bakbenens knän, öppet gap och rakt uppstående korta öron.

Baksidan ihålig, i denna midtför hufvudet en rakt utstående spetsig tånge, som på tre af djuren är fyrsidig och på ett rund.

Höjd: 4—4.3 cm.; bredd: 2.6—2.9 cm.; tjocklek: 1.1—1.8 cm.

Anm. En med mörkgrön patina och tre med grågrön. Ena örat afslaget på en, tången afbruten på en annan.

Fyndort: Si-an Fu, Shensi.

Från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.) eller något senare.

I: **C. g. 2.** FÖTTER TILL KÄRL, två stycken.

I form af en sittande björn.
Hvardera björnen med vänstra knäet på marken, det andra uppböjdt, vänstra ramen hvilande på det uppböjda knäet, den högra stödd mot höften, öppet gap och uppstående korta öron.
Baksidan ihålig, i denna midtför hufvudet en rakt utstående spetsig rund tånge.

Höjd: 4 och 4.7 cm.; bredd: 2.9 och 3.5 cm.; tjocklek: 1.3 och 1.5 cm.

Anm. Den mindre med grågrön patina, den större med blågrå dylik och glatt yta.

Fyndort: Den ena från Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan; den andra från Shou-chou, Anhui.

Från Han-dynastien (206 f. Kr—220 e. Kr.) eller något senare.

h. Hakar.

I: **C. h. 1.** HAKE.

S-formad åttasidig smal krok med ytterändan afslutad i ett ormhufvud i relief med öppet gap och stora öron; från innerändan utgår i rät vinkel åt ena sidan en fyrsidig tånge.

Längd: 5.8 cm.; tjocklek: 0.8 cm.

Anm. Kroken med ljust grågrön patina, tången med brungrå.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Möjligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **C. h. 2.** HAKE.

Ovalstafvig, S-formad, afsmalnande åt ena ändan, denna afslutad i ett ormhufvud; från den motsatta utgår i rät vinkel åt ena sidan en kort platt del (afbruten). Å sidorna i relief otydlig dekor af sammanhängande snirklar och trädsvampliknande ornament.

Längd: 4.1 cm.; bredd: 2.5 cm.

Anm. Grofkornig, ljust gråbrun patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Möjligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

i. Handtag, ringformiga.

I: **C. i. 1.** HANDTAG.

Bestående af en aflångt fyrkantig, i längdriktningen något böjd skifva med ena ändan oregelbundet afbruten; i midten en trefflad grof bred ögla med en genom skifvan gående fyrsidig dubb, i öglan en rörlig ovalstafvig ring.

Å skifvans framsida i låg relief dekor af fint graverade bandtungor med spiralformigt inrullade ändar. Å ringens sidor graveradt en bård af spiraler, sammanbundna af vinkelspetsar.

Skifva, längd: 4.8 cm.; bredd: 4.8 cm.
Ring, diameter: 5.9 cm.

Anm. Ljust grågrön patina, å ringen en blå fläck. Å baksidan kring dubben ett lager brungrå lera. Ringen på ett ställe något anfrätt.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **C. i. 2.** HANDTAG, tre stycken.

I form af en rundstafvig ring, en något större och slät, å de båda mindre graveradt snedtöfver gående sammanhängande S-formade ornament.

Hvarje ring rörlig i en grof ögla, den å större ringen med platt utsida, hvarå graveradt spiraler, utlöpande i vinkelben, dessutom på ett ställe en plattning, i hvars midt en T-formad hake. Öglorna å de mindre ringarna med trefasad utsida, å hvarje fas graveradt en bård i form af två löst tvinnade band. Hvardera öglan med en kort grof tapp.

Diameter: 4.4—5.8 cm.
Ögla, bredd: 1.4 cm.

Anm. Brungrå patina.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

j. Hatt- eller hårnålar.

I: **C. j. 1.** HATT- eller HÅRNÅLAR, sex stycken.

Den första (längsta): Med något tryckt klotformig knopp på lång smal rund hals. Nål afsmalnande nedåt, nedre delen rund, den öfre fyrsidig, öfverst å denna en utstående fyrsidig profilering.

Den andra: Med knopp som den första. Nål fyrsidig, afsmalnande nedåt, nedre delen afbruten och saknas, öfverst en utstående fyrsidig profilering, hvarå en graverad bård i rutmönster; upptill å nålen en dylik i vågmönster.

Den tredje och fjärde: Med klotformig knopp på tvärrefflad lång smal hals. Nål afbruten, den kvarsittande korta delen fyrsidig, upptill med en stark utsvällning.

Den femte (minsta): Med något tryckt klotformig knopp på kort hals. Nål afbruten, den kvarsittande korta delen rund, upptill å denna en profilering.

Den sjätte: Med cylindrisk knopp med trubbigt trefasad öfverända. Nål rund, afsmalnande nedåt, längs denna två motsatta gjutränder, upptill en profilering, nedre ändan afbruten.

Längd: 2.2—8.5 cm.

Anm. Den första, andra och femte med grågrön patina, den tredje och fjärde med grön och gulbrun, den sjätte med blekt grågrön.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.) eller något senare.

I: **C. j. 2.** HATT- eller HÅRNÅLAR, tre stycken.

Den första: Med halfsfärisk knopp på lång smal hals. Nål rund, afsmalnande nedåt, vid halsen en konisk utsvällning.

Den andra: Med knopp i form af en fembladig blomma, på lång rund hals. Nål sexsidig, afsmalnande nedåt, upptill graverad ornering af tre rundtom gående ränder, öfver dessa å hvardera sidan en rund fördjupning.

Den tredje: Med knopp i form af en flerbladig hög blomma, bladen i yttre bladkransen nedhängande, den inre med snedt uppstående blad. Nål smal, femsidig, afsmalnande nedåt, upptill en femsidig utsvällning, mellan denna och knoppen en smal rund hals.

Längd: 7.2—8.7 cm.

Anm. Grön och brun patina.

Fyndort: Honan.

k. Hylsor till stafvar.

I: **C. k. 1.** HYLSOR TILL STAFVAR, två stycken.

Fyrsidiga. Ena delen något gröfre, med fasade hörn, kring mynningen ett utstående band samt å två motsatta sidor ett rundt hål för en sprint, som fasthållit hylsan. Andra delen med skarpa hörn samt i en tvär afsats inknipen från den förstnämnda delen, afsatsen å två motsatta sidor gående i rät vinkel öfver dessa, å två i sned; mynningskanterna parallella med afsatsens sidor samt ojämna och anfrätta.

Längd: 10.5 cm.; sidbredd: 3.9 cm.

Anm. Grågrön patina och anfrätningar på flere ställen, den ena dessutom med gulbruna fläckar.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

l. Klockor.

I: **C. l. 1.** KLOCKOR, tre stycken.

Med spetsovalt tvärsnitt och afsmalnande uppåt, med plan öfverända, hvarå en i längdriktningen gående ovalstafvig ögla. Nedre kanten (brädden) å hvardera sidan starkt uppsvängd, så att ändarna skjuta spetsigt ut.

Å hvardera sidan i relief två oregelbundet fyrsidiga smala ramar, inom hvardera en rosett af sex små runda knoppar; kring brädden en smal staf.

Höjd: 4.3—4.9 cm.; bredd: 4.5—4.7 cm.; tjocklek: 3—3.3 cm.

Anm. Grön och brun patina. Brädden och handtaget å en klocka delvis borta, ena spetsen å en afbruten, å en i öfre kanten ett fräthål. Kläppen saknas å alla, å två märken efter kläppfästet.

Fyndort: Hsü-chou Fu, norra Kiangsu.

Från sen period af Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Ha möjligen suttit på fanstänger. I »*Shï King*» omnämnes, att fanstänger voro prydda med små klockor.

I: **C. 1. 2.** KLOCKOR, två stycken.

Med spetsovalt tvärsnitt och afsmalnande uppåt, den ena med i längdriktningen trubbvinklig öfverända, den andra med plan, å hvardera en i längdriktningen gående ögla, den å ena klockan rektangulär, den å den andra bågformig. Nedre kanten (brädden) å hvardera sidan starkt uppsvängd, så att ändarna skjuta spetsigt ut.

Å hvardera sidan i lågrelief en enkel ornering af bågar och ringar inom en smal ram. I den ena en tresidig kläpp, rörlig i en bågformig ögla.

Höjd: 3.6 och 3.7 cm.; bredd: 4 och 4.6 cm.; tjocklek: 1.7 och 1.8 cm.

Anm. Grågrön patina och bruna fläckar. Klockan med kläppen å ena sidan med flere fräthål.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Från sen period af Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.) eller från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **C. 1. 3.** KLOCKOR, två stycken.

Med spetsovalt tvärsnitt och något afsmalnande uppåt samt genombrutna med sex vertikala smala hål; öfre ändan trubbvinklig, å densamma en ovalstafvig ögla. Nedre kanten (brädden) å hvardera sidan starkt uppsvängd, så att ändarna skjuta spetsigt ut. Inuti märke efter kläppfäste.

Höjd: 5 och 5.5 cm.; bredd: 2.7 och 3 cm.; tjocklek: 1.7 och 1.9 cm.

Anm. Grågrön och gulgrå patina. Kläppen saknas.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **C. I. 4.** KLOCKOR, sex stycken.

Aflånga, något afsmalnande uppåt, med spetsovalt tvärsnitt, å hvardera sidan två vertikalt gående stora rektangulära hål, det ena å ena sidan framdraget genom nedre kanten, så att denna blir öppen.

Öfre ändan nästan plan, i midten ett ovalt hål, öfver detta en smal ögla; en saknar ögla. Nedre kanten (brädden) å fem klockor starkt uppsvängd å hvardera sidan, så att ändarna skjuta spetsigt ut; å den utan ögla är nedre kanten rak.

Höjd: 4.9—6 cm.; bredd: 2.9—3.8 cm.; tjocklek: 1.5—2.6 cm.

Anm. Grågrön patina, utanpå denna å tre klockor ett lager af grofkornig lera.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

I: **C. I. 5.** KLOCKOR, tre stycken.

Aflånga, något afsmalnande uppåt, med spetsovalt tvärsnitt, längs ena sidan en bred öppning; öfre ändan å två plan, å den tredje trubbvinklig, i midten ett ovalt hål, öfver detta en liten bågformig ögla. Nedre kanten (brädden) starkt uppsvängd å hvardera sidan, så att ändarna skjuta spetsigt ut.

Höjd: 3.5 cm.; bredd: 2 cm.; tjocklek: 1.3 cm.

Anm. Grofkornig grågrön patina. Inuti ett lager af grofkornig brungrå lera. Nedre kanten starkt anfrätt.

I: **C. I. 6.** KLOCKA.

Spetsoval, afsmalnande uppåt, af tjockt gods; öfre ändan öppen, öfver denna en hög båge med tresidigt tvärsnitt, å hvardera kanten nedanför bågens fäste en längs sidokanten rakt utstående flik; nedre kanten (brädden) något ojämn och med brottyta.

Höjd: 6.1 cm.; bredd: 6.5 cm.; tjocklek: 3.9 cm.

Anm. Grön patina och med gråbruna fläckar af lera.

Fyndort: Kai-feng Fu, Honan.

m. Knoppar.

I: **C. m. 1.** KNOPP.

Bestående af en kupig rund tunn skifva, i hvars midt ett rakt uppstående rör. Däromkring i relief å två motsatta sidor skriftecknet: 吉 = *Ki,* »lycka»; mellan dessa å hvardera dasin två frånvända långhalsade fåglar.

Höjd: 1.4 cm.; diameter: 3.1 cm.

Fyndort: Okänd.

Från ganska sen period.

I: **C. m. 2.** KNOPP TILL STAF.

Bestående af en rund tjock skifva, å hvars öfversida i relief en hoprullad drake. Från undersidan utgående en kvadratisk hylsa med fasade hörn.

Höjd: 5.6 cm.; diameter: 4.6 cm.

Anm. Ljusgrön patina med blåa fläckar.

Fyndort: Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Vid förvärfvet i Kina utbjödos fyra likadana.

n. Knutöppnare (?).

I: C. n. 1. KNUTÖPPNARE (?).

Tunn skifva, konturerad i form af en delfin, vänd åt höger samt med kroppen utlöpande i en svagt böjd smal sträng; från gapet utgår en aflång rundstafvig ögla, utlöpande på sidorna i reliefornament.

Längd: 4.6 cm.; bredd: 1.7 cm.

Anm. Grågrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

o. Käppskarfsbeslag.

I: C. o. 1. KÄPPSKARFSBESLAG.

Bestående af två cylindriska hylsor, fästa vid en upprätt sittande tiger med uppåtsvängd svans. Den å djurets rygg utgöres af tre ringar, förenade genom fyra korta stolpar. Hylsan framför djuret har troligen bestått af fyra ringar, två vid fram- och två vid bakbenen; de förstnämnda äro nu afbrutna och saknas, de senare äro förenade genom tre korta stolpar.

Det hela med graverad dekor; å den först beskrifna hylsan å hvardera ringen en repstaf, å stolparna en meanderbård; å djurets kropp vid benen spiraltungor, för öfrigt snedstreckadt randmönster; de sistnämnda ringarna hvardera med en bård af två löst tvinnade band.

Längd: 5.9 cm.; bredd: 5.1 cm.
Hylsor, diameter: 2 och 2.3 cm.

Anm. Grågrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

p. Metkrokar.

I: **C. p. 1.** METKROKAR, två stycken.

Starkt böjda, med fyrsidigt tvärsnitt, nedre ändan spetsig, med hulling på insidan; å öfre ändan på yttersidan ett hak till fäste för refven.

Längd: 3.7 och 4.7 cm.; bredd: 2.3 cm.

Anm. Den ena med blekt grågrön, den andra med svartbrun patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

q. Nycklar.

I: **C. q. 1.** NYCKEL TILL HÄNGLÅS.

Bestående af en rundstafvig stång med något utsvälld innerända, å den yttre en liggande oval, flackstafvig ögla i form af en orm med stjärten tvärt omböjd och stödd mot hufvudet, som med gapet griper öfver stången. Å öglan i relief å hvardera sidan en bård af snedgående, svagt S-formade länkliknande ornament, inkant och utkant släta, ormhufvudet å hvardera sidan med snirklar och knoppar.

Längd: 20.6 cm.
Ögla, längd: 7.3 cm.; bredd: 3.8 cm.

Anm. Grågrön patina, stången dessutom delvis täckt med grofkornig brungrön lera.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

r. Nypor.

I: **C. r. 1.** NYPA.

I form af en modern hårnål.
Gaffelformig, ena skänkeln längre, hvardera med spetsovalt tvärsnitt, böjningen på insidan platt utvidgad, på utsidan med en skarp rygg.

Längd: 10.8 cm.; bredd: 1.7 cm.

Anm. Grågrön patina, den längre skänkeln med flere frätsår, båda spetsarna afbrutna.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

s. Pipar till kannor.

I: **C. s. 1.** PIP TILL KANNA.

I form af ett djurhufvud (tiger?) på insvängd kort hals, rakt uppstående från ett cylindriskt rör. Hufvudet med öppet gap som mynning, korta spetsiga öron och något utstående ögon, hvartdera omgifvet af ett tvärveckadt band, uppdraget mellan öronen; på hvardera kinden två snirklar af dylikt band; halsen och större delen af röret (kroppen) med ett fjällliknande mönster.

Höjd: 3.5 cm.; längd: 3.2 cm.

Anm. Mörkbrun och grågrön patina samt spår af tunn brun lackering.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

En kanna med likadan pip samt dekorerad med spiraler finnes afbildad i »*T'ao chai chi chin lu*» (en illustrerad katalog öfver vicekonung TUAN FANGS samling).

t. Pärlor.

I: **C. t. 1.** PÄRLOR, tjuguen stycken.

I form af ringar.

Två större, runda, breda, med flackstafvig utsida.

Fyra mellanstora, ovala och platta, å hvarje å ena sidan graveradt två längdgående, i kors öfver hvarandra lagda band.

Femton små, runda, med flackstafvig utsida.

Större ringar, bredd: 1.6 cm.; diameter: 2 cm.
Mellanstora ringar, bredd: 0.7 cm.; diameter: 0.9 och 1.3 cm.
Små ringar, bredd: omkring 0.8 cm.; diameter: omkring 0.9 cm.

Anm. Grågrön patina. Kanterna å de flesta anfrätta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

u. Ringar.

I: **C. u. 1.** RINGAR, tre stycken.

Breda, tunna, framsidan flackstafvig, baksidan plan.

Å framsidan graveradt två rundtom gående bårder, den yttre i form af två tvinnade band, den inre med en rad aflångt sexsidiga rutor med ena ändan trubbvinklig utåt och den andra inåt, den förstnämnda något inskjutande i den nästföljande rutans ända (= fjäll).

Baksidan slät.

Inre diameter: 1.5 cm.; yttre diameter: 3.4 cm.

Anm. Grågrön patina, ytterkanterna något skadade. — En af ringarna afbruten i två delar, ena delen större.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **C. u. 2.** RINGAR, tre stycken.

Breda, tunna, framsidan flackstafvig, baksidan något konkav.

Å framsidan i låg relief åtta drakhufvuden, två och två motvända, mellan paren en från ytterkanten inskjutande bandsnirkel.

Baksidan slät.

Inre diameter: 3.6 cm.; yttre diameter: 7.2 cm.

Anm. Grågrön patina med blåa och gröna fläckar samt delvis täckt af grå lera.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från sen period af Chou-dynastien (1122—255 f. Kr.).

I: **C. u. 3.** RING.

Liten, cylindrisk, tjock, å utsidan i relief en rad tvärställda vinklar.

Bredd: 1.1 cm.; diameter: 1.5 cm.

Anm. Ljusgrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

I: **C. u. 4.** RING.

Bestående af två delar, sammanhållna af fyra korta stolpar. Å hvardera delens utsida en repstaf.

Bredd: 1.5 cm.; diameter: 2 cm.

Anm. Grågrön patina.

v. Piphufvuden.

I: **C. v. 1.** PIPHUFVUD till tobakspipa.

I form af en liten rund skål, å hvars utsida ett apansikte. Från hufvudet utgående en konisk hylsa, kring hvars mynning en utstående staf.

Längd: 3.5 cm.
Hufvud, diameter: 1.2 cm.

Anm. Grågrön patina.

Från mycket sen tid, ej öfver 100 år gammal.

w. Skifvor.

I: **C. w. 1.** SKIFVA, fragment.

Rund, tunn, något kupig, i midten ett rundt hål.

Å framsidan i lågrelief: Kring ytterkanten en bård med sammanhängande långsträckta S-formade ornament, s. k. löpande hund, samt små snirklar, kring hålet en bård af sammanhängande bågar med snirkelformigt inrullade ändar. Afståndet mellan bårderna indeladt i fyra lika stora fält genom smala låga gjutsömmar; i hvarje fält en ornering i form af två drakar med sammanslingrade kroppar, den ena större och med hufvudet mot periferien, den andra med hufvudet mot centrum, båda med öppet gap samt prydda med spiral- och S-formade tungor.

Baksidan slät.

Diameter: 11.4 cm.

Anm. Grågrön patina. Sönderbruten i tre stycken.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **C. w. 2.** SKIFVA, fragment.

Rund, tunn, något kupig, i midten ett fyrsidigt hål.

Å framsidan graveradt kring kanten en bård i form af en repstaf, inom bården dekor af sammanhängande bågar och spiraler.

Baksidan slät.

Diameter: 5.2 cm.

Anm. Grågrön patina. Sönderbruten i tre stycken.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

x. Styli(?).

I: C. x. 1. STYLUS(?).

Fyrsidig, afsmalnande nedåt, med spetsig udd. Upptill en långsträckt knopp som handtag, med insvängd midt och ellipsformigt utsvälld öfverända, från hvilken utgår en smal spets med trubbig ytterända.

Å knoppen utspardt på djupt insänkt botten: kring öfre ändan ett i åtta spetsiga vinklar gående slätt band, kring midten fyra uppåtvända spetsiga uddar, mellan dessa och bandet en slät ring, kring nedre ändan en dylik.

Fördjupningarna mellan orneringarna fyllda med en grofkornig grågrön massa.

Längd: 14 cm.
Handtag, längd: 4.1 cm.

Anm. Mörkbrun patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från obestämbar period.

I: C. x. 2. STYLI(?), två stycken.

Fyrsidiga, afsmalnande nedåt, nedre delen afbruten och saknas. Upptill å den ena en långsträckt knopp med insvängd midt och ellipsformigt utsvälld öfverända, från hvilken utgår en kort spets med trubbig ytterända. Upptill å den andra en långsträckt päronformig knopp, å hvars öfre ända en skifliknande afslutning med trubbig utsida.

Längd: 8.6 och 9.1 cm.

Anm. Grågrön och brungrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

y. Spetsar till stänger.

I: **C. y. 1.** SPETS TILL STÅNG.

Nedre delen rund, flackstafvig, med en smal staf upptill och nedtill. Öfre delen tresidigt spetsig; nedtill å hvardera sidan i relief två frånvända snirkelbågar i form af gumshorn, hörnen ofvanför dessa i två rundade uddar. Nedre delen ihålig, inuti denna ett utifrån gående stift af järn.

Höjd: 7.1 cm.; diameter: 3.8 cm.

Anm. Svartgrön patina. Yttersta spetsen afslagen.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från sen tid.

z. Söljor.

I: **C. z. 1.** SÖLJA.

Oval ram, yttre delen med starkt utsvälld midt, spänntorn med insvängd midt samt rundad öfver- och platt undersida.

Söljan ledad vid en omböjd dubbel rektangulär plåtflik, i denna fem genom båda flikarna gående smala stift (nitar), hvilka fasthållit söljan vid en rem eller ett bälte.

Längd: 3.5 cm.; bredd: 2.4 cm.

Anm. Ljusgrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

I: **C. z. 2.** SÖLJA.

I form af en hög kullrig knapp med rakt utstående bratteliknande kant; å undersidan två parallellt ställda bågar.

Höjd: 2 cm.; diameter: 2.2 cm.

å. Tripoder.

I: **C. å. 1.** TRIPOD.

Rund, låg, med plan botten och snedt uppstående kant samt på tre ben. Nedanför brädden en utstående staf. Utsidan därnedanför med till synes sammanhängande arabeskliknande ornering i silfverinläggning, som numera på grund af oxidering är nästan utplånad. Ben korta, hvartdera upptill med ett på kanten liggande blad i form af ett djurhufvud med snedställda ögon och uppåtriktade spetsiga öron; benen nedtill i form af en hästhof.

Höjd: 4.8 cm.; diameter: 9.1 cm.

Anm. Utvändigt glänsande grå patina, invändigt rostbrun och gul, delvis med grön beläggning.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
genom civilingeniören ORVAR KARLBECK, anställd som baningeniör vid järnvägen Tientsin—Pukow, Kina.
Ankom 8 Maj 1923, se Hufvudbok (hushållskonto) och två omkostnadsnotor.
Betald 9 Maj 1923, se Hufvudbok (hushållskonto).
Pris: £ 7.3, se förteckning och bref 8 November 1922 från ingeniör KARLBECK.

ä. Vattenskopor för tuschrifning (?).

I: **C. ä. 1.** VATTENSKOPA för tuschrifning (?).

Skaft smalt, rundstafvigt, något afsmalnande mot midten samt med ena ändan afslutad i en flat spets, hvari ett tvärgående rundt hål (för upphängning vid gördeln); motsatta ändan mera utsvälld, å densamma i rät vinkel mot skaftet en skålformig utvidgning, i hvars öfre kant brottytor.

Längd: 12 cm.

Anm. Grön och grågrön patina jämte bruna och blåa fläckar.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **C. ä. 2.** VATTENSKOPA för tuschrifning(?).

Liten rund konisk skål, från hvilken utgående som handtag ett djur med i S-form böjd smal kropp och hufvudet tillbakaböjdt mot skålen; underkäken stödd mot en ögla, som utgår från skålens botten.

Längd: 2.9 cm.; bredd: 1.7 cm.

Anm. Ljusgrön patina.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

ö. Ändbeslag.

a. Till käppar.

I: **C. ö. a. 1.** ÄNDBESLAG till käpp.

Nästan cylindriskt, ena ändan svagt utsvälld samt med plan botten. Å utsidan reliefdekor af spiraler och bågar mot snedstreckad botten, å denna graveradt flere C-liknande ornament.

Längd: 11.8 cm.; diameter: 1.8 cm.

Anm. Grågrön patina.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

b. Till ridspön (?).

I: **C. ö. b. 1.** ÄNDBESLAG till ridspö(?).

Cylindrisk hylsa, å dennas öfre ända en knopp med utstående tjock ytterkant och rundad öfversida, i hvars midt en rundstafvig ögla. Å hylsan graverad dekor af raka och böjda linjer, till synes bildande ett grenverk af motvända tillplattade öglor; kring knoppens ytterkant en bård i form af två löst tvinnade band.

Längd: 6.1 cm.; diameter: 2 cm.
Knopp, diameter: 2.7 cm.

Anm. Ljust grågrön patina. Å knoppen en och å hylsan två stora ärgbölder. Nedre delen afbruten och saknas.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

c. Till svärdsbaljor.

I: **C. ö. c. 1.** ÄNDBESLAG till svärdsbalja.

Tunt, med rombiskt tvärsnitt och trubbvinklig öfverända, i hvars midt en tvärgående platt ögla. Bräddkant rak.

Höjd: 3.2 cm.; bredd: 2.8 cm.

Anm. Blågrön och brun patina.

Fyndort: Huaiho-dalen.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **C. ö. c. 2.** ÄNDBESLAG till svärdsbalja, fragment.

Bestående af en aflång hylsa med svagt bukiga sidor och konturerade ändar, något hopdragna nedåt. Å hvardera sidan i högrelief en delvis genombruten ornering af sammanhängande, symmetriskt ställda bågar med volutformigt inrullade ändar. Inuti hylsan en mellan ändarna gående stång med spetsovalt tvärsnitt.

Höjd: 2.9 cm.; bredd: 4 cm.; tjocklek: 2.2 cm.

Anm. Grågrön patina. För sammanhållande af de fem fragmentdelarna har hylsan fyllts med plastilina.

Fyndort: Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

D. BÄLTHAKAR

I: **D. 1.** BÄLTHAKE.

I form af ett elefanthufvud med utstående hjärtliknande öron och afbruten bred snabel (som hake) med tvåfasad framsida; kring hvartdera ögat och örat i relief ett strieradt band, de senare med snirkelformiga ändar.

Baksidan svagt skålig, vid öfre kanten en stor oval tunn knapp med svagt konvex utsida samt på böjd kort hals, utgående mellan öronen snedt uppåt, så att knappen är synlig ofvanför hufvudet.

Längd: 3.6 cm.; bredd: 2.6 cm.

Anm. Mörkgrön och grågrön patina.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

Denna typ af bälthake är troligen en af de tidigaste. Knappens läge i ändan af bälthaken tyder på ett experimentellt stadium. På senare hakar är den fäst längre in, ofta i »kroppens» tyngdpunkt. På en del hakar, som äro jämnbreda, sitter knappen i hakens midt. Elefanthaken tjänade troligen som häkta för svärdet. De flesta i samlingen förekommande bälthakarna tjänade emellertid till att sammanhäkta bältet. Knappen instacks då i en skåra i bältet. »Hyskan» synes understundom ha haft formen af en flat ring. En del sådana af jade och agat ha anträffats. — Elefanthakarna synas vara karakteristiska för Huaiho-dalen.

I: **D. 2.** BÄLTHAKE.

I form af ett elefanthufvud med starkt uppböjd snabel som hake; öronen rakt utstående, afbrutna, å dessa samt kring ögonen ornament i relief, mellan öronen en utskjutande flik.

Baksidan svagt skålig, vid öfre kanten en rund knapp på kort rund hals, utgående från fliken mellan öronen.

Längd: 3.3 cm.; bredd: 2.1 cm.

Anm. Ljust grågrön patina. Knappens kanter anfrätta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **D. 3.** BÄLTHAKE.

I form af ett elefanthufvud med uppböjd snabel som hake samt med rakt utstående öron; kring hvartdera ögat och örat i relief ett strieradt band, de kring öronen med snirkelformiga ändar; mellan öronen en bladliknande flik.

Baksidan skålig, i midten en oval platt tunn knapp på kort rund hals.

Längd: 3.6 cm.; bredd: 2.9 cm.

Anm. Brungrå patina med gröna och blåa fläckar.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **D. 4.** BÄLTHAKE.

Öfre delen i form af en sköldpadda med ryggen som framsida och otydligt ornerad; från nedre delen af kroppen utgår en omböjd snabelliknande kort hake med rundad fram- och platt baksida, ytterändan med brottyta; från öfre delen af kroppen utgår åt hvardera sidan en starkt S-formigt böjd orm med stjärten utåt samt med utstående stort hufvud, försedt med horn.

Baksidan nästan plan, i midten en stor skifformig rund knapp på kort rund hals.

Längd: 4 cm.; bredd: 3.7 cm.

Anm. Ljust grågrön och grön patina.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **D. 5.** BÄLTHAKE.

I form af två frånvända, S-formigt böjda ormar med graverad ornering, rakt utstående hornprydda breda hufvuden och stjärtarna utåt med inböjda ändar; mellan hufvudena utgår en kort ovalstafvig hake, hvars ytterända med brottyta.

Baksidan svagt skålig, i midten en oval trädsvampliknande (*ju-i*-hufvudliknande) knapp på kort rund hals.

Längd: 2.5 cm.; bredd: 2 cm.

Anm. Grågrön patina.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **D. 6.** BÄLTHAKE.

Bestående af en oregelbundet rund skifva, å hvars framsida i relief en ornering i form af fyra hopringlade ormar med breda hufvuden och fjälliga kroppar; från inre kanten utgår en bred platt hake, afbruten.

Baksidan svagt skålig, i midten en skifformig oval knapp på lång rund hals.

Längd: 3.4 cm.; bredd: 1.9 cm.

Anm. Grågrön patina. Hakens ytterända och knappens kant anfrätta.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **D. 7.** BÄLTHAKE.

Bestående af en konturerad skifva, å hvars framsida i relief en ornering i form af fyra hopringlade ormar med breda hufvuden och fjälliga kroppar; från inre kanten utgår en fyrsidig hake, afbruten.

Baksidan svagt skålig, i midten på kort grof hals en rund knapp med konvex öfversida i form af en hopringlad tvärstrierad orm.

Längd: 2.3 cm.; bredd: 1.8 cm.

Anm. Grågrön patina.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **D. 8.** BÄLTHAKE.

Bestående af en oval ring, å hvars framsida en flackstaf mellan två släta smala lister, å stafven en rad glest ställda kullriga knoppar; vid inre kanten af ringen en tvärgående stor spetsoval utsvällning, i hvars midt å utsidan en stor oval knopp, omgifven af sex runda dylika mindre; från utsvällningens yttre ända utgår en lång fyrsidig hake med ändan omböjd och afslutad i ett ormhufvud.

Baksidan platt, slät, i utsvällningens midt på kort rund hals en rund platt knapp, hvarå en dekor af små runda kullriga knoppar.

Längd: 7.5 cm.; bredd: 4.7 cm.

Anm. Brungrå patina med grofkorniga gröna fläckar. Ringens ytterkant något anfrätt.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Visar inflytande från en viss grupp af bälthakar, som man anträffat i Ordos. — Enligt uppgift från samma graf som D. 9—11.

I: **D. 9.** BÄLTHAKE.

I form af en påfågel med svagt S-formad lång smal hals, hufvudet omböjdt åt framsidan som hake; kroppen utgöres af en konturerad tunn skifva, angifvande vingar och stjärt, de förra korta och uppåtriktade, den senare böjd i spiral; å kroppens framsida ett graveradt rutmönster som fjädrar, kring kanten en något utstående slät list, som vid stjärten är insvängd i två snirklar.

Baksidan plan, slät, i midten en skifformig rund knapp på kort rund hals.

Längd: 7.4 cm.; bredd: 3.9 cm.

Anm. Grågrön patina med bruna och gröna fläckar.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Enligt uppgift från samma graf som D. 8, 10 och 11.

I: **D. 10.** BÄLTHAKE.

I form af en sittande demon (möjligen SHENNUNG, en af de mytologiska konungarna) med oxliknande hufvud, hållande i högra handen en snedt uppåtriktad dolk, i den vänstra en sköld med spetsig öfver- och tvär nederända samt med ett kors i relief; i fötterna otydliga föremål, det vänstra afbrutet. Från hufvudet utgår snedt bakåt en lång ovalstafvig hake med ytterändan omböjd framåt och afslutad i ett ormhufvud.

Baksidan svagt skålig, i midten på kort grof hals en tunn rund knapp med ena hälften afbruten, å den återstående delen i relief ett vildfår med bakåtböjda långa horn.

Längd: 9.1 cm.; bredd: 3.5 cm.

Anm. Gråbrun patina med ljusgröna fläckar.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Enligt uppgift från samma graf som D. 8, 9 och 11.

I: **D. 11.** BÄLTHAKE.

Lång, något böjd, med rundad framsida. Halsen omböjd som hake och afslutad i ett roffågelshufvud med pärla i näbben samt försedt med örontofsar, halsens sidor refflade samt försedda med kontinuerliga S-kurvor.

Baksidan platt, i midten en rund konvex knapp på kort grof hals.

Längd: 9.8 cm.
Knapp, diameter: 1.2 cm.

Anm. Blekt grågul patina med grofkorniga gröna fläckar.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Enligt uppgift från samma graf som D. 8—10.

I: **D. 12.** BÄLTHAKE.

I form af en fågel.

Lång, något böjd, afsmalnande utåt, med rundad framsida. Halsen omböjd som hake och afslutad i ett roffågelshufvud, i näbben en pärla; kroppen med rundad afslutning, å densamma en ornering i relief, antydande hoplagda vingar; mellan kropp och hals en tvärgående profilering.

Baksidan platt, i midten en rund, svagt konvex knapp på kort grof hals.

Längd: 10.6 cm.
Knapp, diameter: 2 cm.

Anm. Grofkornig, ljust grågrön patina.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 13.** BÄLTHAKE.

I form af en fågel.

Lång, något böjd, afsmalnande utåt, med rundad framsida, halsen omböjd som hake och afslutad i ett roffågelshufvud, i näbben en pärla; kroppen med rundad afslutning, å densamma en ornering i relief, antydande hoplagda vingar; mellan kropp och hals en tvärgående profilering.

Baksidan platt, i midten en rund, svagt konvex knapp på kort grof hals.

Längd: 10.6 cm.
Knapp, diameter: 1.9 cm.

Anm. Ljusgrön patina.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 14.** BÄLTHAKE.

Lång, smal, starkt böjd, med rundad framsida, halsen omböjd som hake och afslutad i ett otydligt fågelhufvud; kroppen med rundad afslutning. Å öfversidan graveradt stora snirkelornament.

Baksidan platt, i midten en oval konvex knapp på kort grof hals.

Längd: 8.1 cm.; bredd: 1.7 cm.

Anm. Blekt ljusgrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 15.** BÄLTHAKE.

Lång, något böjd, med rundad framsida och afsmalnande utåt, halsen vinkelformigt omböjd inåt och afslutad i en lång näbbformig del som hake; kroppen med rundad afslutning.

Baksidan platt, vid den gröfre ändan en rund platt knapp på kort grof hals.

Längd: 7.7 cm.
Knapp, diameter: 2.5 cm.

Anm. Mörkgrön patina med glatt yta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Troligen från förra delen af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 16.** BÄLTHAKE.

Lång, hoptryckt från sidorna, något böjd, med tvåfasad framsida och afsmalnande åt båda ändar, den ena omböjd som hake och afslutad i ett fågelhufvud med spetsig näbb; kroppen prydd med graverade S-kurvor.

Baksidan platt, i midten en oregelbundet fyrsidig platt knapp på kort grof hals.

Längd: 8.4 cm.; bredd: 0.8 cm.

Anm. Ljust grågrön patina.

Fyndort: Hupei.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 17.** BÄLTHAKE.

Lång, något böjd, afsmalnande utåt, halsen omböjd som hake och afslutad i ett fågelhufvud; kroppen med rundad afslutning, längs densamma tre kälar, å den mellersta två rader knoppar i svag relief, sidokälarna med rundade uddar.

Baksidan platt, ett stycke från ändan en oval knapp på kort grof hals.

Längd: 8.3 cm.; bredd: 1 cm.

Anm. Grön patina.

Fyndort: Hupei.

Från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.) eller något tidigare.

I: **D. 18.** BÄLTHAKE.

Svagt böjd.

Med trefasad framsida och afsmalnande mot halsen, denna starkt inknipen från sidokanterna, omböjd som hake och afslutad i ett fågelhufvud; kroppen med rundad afslutning.

Baksidan platt, å kroppen en oval platt knopp på kort smal hals.

Längd: 4.3 cm.; bredd: 8 cm.

Anm. Grågrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 19.** BÄLTHAKE.

Bestående af en något böjd fyrsidig del, afsmalnande mot halsen, denna omböjd som hake och afslutad i ett fågelhufvud (and?); kroppen med fasade öfverkanter och afrundad ända.

Baksidan platt, å kroppen en rund platt knapp på kort grof hals.

Längd: 4.3 cm.
Knapp, diameter: omkring 1 cm.

Anm. Blekt grågrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 20.** BÄLTHAKE.

Svagt böjd.

Med rundad framsida och afsmalnande mot halsen, denna afbruten; kroppen med rundad afslutning; kring kanten en bred käl; å kroppens framsida graveradt parvis ställda hakornament.

Baksidan platt, å kroppen en kort grof knapphals; knapp saknas.

Längd: 5.5 cm.; bredd: 1.3 cm.

Anm. Grågrön patina med stora ärgbölder.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **D. 21.** BÄLTHAKE.

Med svagt rundad framsida och afsmalnande utåt, halsen omböjd som hake och afslutad i ett fågelhufvud; kroppen med rundad afslutning; å öfversidan graveradt parvis ställda hakornament.

Baksidan något skålig, å kroppen en oregelbundet rund knapp på kort grof hals.

Längd: 4.5 cm.; bredd: 1.1 cm.

Anm. Ljust grön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **D. 22.** BÄLTHAKE.

Med nästan platt framsida och afsmalnande mot halsen, denna omböjd som hake och afslutad i ett ormhufvud; kroppen med rundad afslutning; å kroppens öfversida otydlig dekor i relief.

Baksidan nästan platt, längs midten en gjutrand, å kroppen en rund platt knapp på kort smal hals.

Längd: 4.1 cm.; bredd: 0.9 cm.

Anm. Grofkornig, ljust grågrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **D. 23.** BÄLTHAKE.

Svagt böjd.

Med tvåfasad framsida och afsmalnande mot halsen, denna omböjd som hake; kroppen med rundad afslutning.

Baksidan platt, å kroppen en rund knapp på kort grof hals.

Längd: 3.1 cm.; bredd: 1 cm.

Anm. Ljust grågrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 24.** BÄLTHAKE.

Svagt böjd.

Kroppen med nästan platt framsida och fasade kanter. Halsen fyrsidig, omböjd som hake och afslutad i ett fågelhufvud med lång näbb; kroppen afrundad från framsidan.

Baksidan platt, å kroppen en oregelbunden knapp på kort hals med ovalt tvärsnitt.

Längd: 4.3 cm.; bredd: 1 cm.

Anm. Grågrön patina och glatt yta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 25.** BÄLTHAKE.

Kroppen bestående af en oval skifva, hvars längdaxel är vinkelrät mot hakens längdaxel och har konvex framsida. Från denna utgår en lång fyrsidig hake, afsmalnande utåt, tvärt omböjd och afslutad i en smal spets.

Baksidan plan, i midten en liten rund knapp på kort grof hals.

Längd: 4 cm.; bredd: 2.1 cm.

Anm. Grofkornig ljusgrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 26.** BÄLTHAKE.

Kroppen nästan halfklotformig. Halsen lång och sammantryckt, den omböjda delen i form af ett andhufvud.
Baksidan plan, i midten en oregelbundet formad knapp på kort grof hals.

Längd: 3.8 cm.; bredd: 1.2 cm.

Anm. Grofkornig ljusgrön patina. Halsen något anfrätt.

Fyndort: Troligen Shou-chou, Anhui.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 27.** BÄLTHAKE.

I form af en andfågel med nästan halfsfärisk kropp och långsträckt hals, hufvudet omböjdt som hake.
Baksidan plan, å kroppen en oval knapp med konvex utsida samt på kort grof hals.

Längd: 3.2 cm.; bredd: 1.1 cm.

Anm. Mörkgrön patina och glatt yta.

Fyndort: Troligen Shou-chou, Anhui.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 28.** BÄLTHAKE.

I form af en andfågel med nästan halfsfärisk kropp och långsträckt fyrsidig hals, hufvudet omböjdt som hake.
Baksidan plan, å kroppen en oval knapp med plan öfversida samt på kort grof hals.

Längd: 2.4 cm.; bredd: 1 cm.

Anm. Grågrön patina.

Fyndort: Troligen Shou-chou, Anhui.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 29.** BÄLTHAKE.

Af hvit metall.

I form af en roffågel, med bakåtvändt hufvud och hållande en pärla i näbben samt med utstående små halfrunda vingar. Fågeln fäst på en kupig skifva som knapp på kort grof hals. Skifvan afbräckt i ena kanten, på båda sidor en kvarsittande gjutklump.

Höjd: 2.5 cm.
Knapp, diameter: 2.3 cm.

Anm. Svartgrön patina.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Möjligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Bälthakar af denna typ äro vanliga bland fynd från Ordos.

Funnen i samma graf som D.30.

I: **D. 30.** BÄLTHAKE.

Af hvit metall.

I form af en liggande tvåpucklig kamel med bakåtvändt hufvud, å hvardera sidan af kroppen en spiral.

Baksidan nästan platt, i midten en rund konvex knapp på kort grof hals.

Längd: 2.9 cm.
Knapp, diameter: 1.2 cm.

Anm. Svartgrön patina.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Möjligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Funnen i samma graf som D. 29.

I: **D. 31.** BÄLTHAKE.

Kroppen, hvars bakre del saknas, bestående af en gapande björn, som synes famna en refflad cylinder. Hakens omböjda del i form af ett ormhufvud.

Baksidan svagt skålig, å densamma utgår från ormens bakre del på kort rund hals en oval knapp, å hvars utsida en otydlig maskaron i relief.

Längd: 4.3 cm.; bredd: 2 cm.

Anm. Ljusgrön patina med bruna fläckar.

Fyndort: Okänd.

Från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 32.** BÄLTHAKE.

Kroppen, som har form af en mycket starkt stiliserad fågelkropp, är halfcirkelformig, med tvåfasad öfversida; den är prydd med bland annat tre trianglar med rundade hörn, benens ändar upprullade i spiraler, den mellersta föreställande fågelns stjärt, de båda yttre vingarna. Dessa ingraveringar voro troligen en gång inlagda med silfver- eller guldtråd. Halsen lång och smal. Den omböjda delen saknas.

Baksidan skålig, i midten en kort rund hals; knappen saknas.

Längd: 6.6 cm.; bredd: 2.9 cm.

Anm. Ljust grågrön patina med bruna fläckar. Skifvans ytterkant något anfrätt.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från förra delen af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.). — Säges ha kommit från en graf, som innehöll mynt från Wang Mang, kejsare år 9—23 e. Kr.

I: **D. 33.** BÄLTHAKE (fragment).

Kort, bred, svagt böjd, med genombrutna ornament, yttre delen gaffelformig, den inre rännliknande, med insvängda kanter, mellan delarna ett tvärgående böjdt band, på ömse sidor om inre delen ett vingliknande ornament, fäst på tre utsprång, två korta och rakt utstående, det tredje längre och snedt utgående från den gaffelformiga delen. Utgör troligen ett starkt stiliseradt djurhufvud.

Baksidan platt, å kroppen en platt rund knapp på kort grof hals.

Å båda sidor spår af guld- och silfverbeläggning.

Längd: 5.8 cm.; bredd: 2.5 cm.

Anm. Ljusgrön patina. Halsen afbruten och saknas.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 34.** BÄLTHAKE.

Afbruten i två delar samt defekt; i form af en fågel med utspärrad bred stjärt samt utbredda vingar. Delvis genombrutet arbete. Halsen platt. Hufvudet omböjdt som hake.

Baksidan platt, å kroppen en oregelbundet rund knapp på kort grof hals.

Delar, längd: 2.5 och 2.8 cm.; bredd: 2 cm.

Anm. Grofkornig ljusgrön patina.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 35.** BÄLTHAKE.

Kroppen bestående af en oval skifva, bildad af ett starkt stiliseradt djur. Nära ena ändan hufvudet med framskjutande tjock nos, stora ögon och spetsiga bladliknande öron. Å ömse sidor ett ben med tass, den ena framåtriktad, den andra i motsatt riktning. Där hvardera tassen förenar sig med kroppen, en cirkelformig skifva med vingliknande utsprång.

Djurets kropp en spiral och omgifven af en fasad kant. Haken lång, dess omböjda del tillplattad, vid dess bas en tvärgående käl.
Baksidan svagt skålig, i midten en rund platt knapp på kort rund hals.

Längd: 9.5 cm.; bredd: 4.6 cm.

Anm. Grofkornig mörkgrön patina.

Fyndort: Hupei.

Från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Tillhör den så kallade sarmatiska gruppen. — Djurmotivet torde härleda sig ifrån ett i nomadstilen vanligt motiv, nämligen två kämpande djur. Det ena djuret har här bortfallit.

I: **D. 36.** BÄLTHAKE.

Lång, jämnbred, svagt böjd; framsidan förgylld, längs densamma tre djupa kälar, vid hvardera ändan ett tigerhufvud i relief, något utvidgadt från hakens kanter. Haken afbruten och saknas.
Baksidan kälformig, ett stycke från ena ändan en platt rund knapp på kort grof hals.

Längd: 11.8 cm.; bredd: 2.1 cm.

Anm. Grofkornig grön patina. Förgyllningen delvis bortfallen.

Fyndort: Honan.

Från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Tillhör den så kallade sarmatiska gruppen.

I: **D. 37.** BÄLTHAKE.

Förgylld.
Kroppen lång, starkt böjd, med rundad framsida och afsmalnande mot halsen, som är afbruten och saknas. Öfverdelen prydd med snedt ställda refflor och slutande i ett tiger-

hufvud, mellan detta och refflorna en tvärgående inknipen hålkäl. Där kroppen öfvergår i halsen, likaledes en inknipen hålkäl.

Baksidan platt, ett stycke från ena ändan en platt rund knapp på kort grof hals.

Längd: 15.6 cm.; bredd: 1.5 cm.

Anm. Grågrön patina. Förgyllningen delvis bortfallen.

Fyndort: Honan.

Från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Tillhör den så kallade sarmatiska gruppen.

I: **D. 38.** BÄLTHAKE.

I form af en flygande fågel med starkt svängda spetsiga vingar och tvär bred kort stjärt, något afsmalnande inåt från kanterna; hufvudet och halsen jämte vingarnas inre konturer i relief, å vingar och stjärt graverade ränder, föreställande fjädrar, vid basen af hvardera vingen ett »öga»; från hufvud och hals utgående en bred platt hake med yttre ändan afbruten.

Baksidan svagt skålig, i midten en liten rund platt knapp på grof rund hals.

Längd: 6.4 cm.; bredd: 4.6 cm.

Anm. Mörkgrön patina med bruna fläckar. Ett stycke af knappen afbrutet.

Fyndort: Kai-feng Fu, Honan.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 39.** BÄLTHAKE.

Bestående af en konturerad tunn skifva i form af två vingliknande ornament; å framsidan graveradt båg- och snirkelornament; från inre kanten utgår en omböjd plattstafvig hake med ytterändan afslutad i ett ormhufvud.

Baksidan plan, i midten en oval skifformig tunn knapp på lång smal rund hals.

Längd: 3.1 cm.; bredd: 2 cm.

Anm. Blekt grågrön patina. Hakens ytterända afbruten.

Fyndort: Hupei.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: D. 40. BÄLTHAKE.

I form af ett insekthufvud, bredt, med utstående stora ögon och utspärrade käkar; från nacken utgår en lång fyrsidig hake, afsmalnande utåt, med tvärt omböjd ytterända, spetsigt afslutad; mellan hufvud och hake en tvärgående profilering.

Baksidan platt, i midten en tunn platt knapp på kort grof hals.

Längd: 6.2 cm.; bredd: 1.6 cm.

Anm. Grågrön patina med nästan glatt yta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Möjligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: D. 41. BÄLTHAKE.

Lång, i form af en fågel med mycket lång hals och hufvudet omböjdt som hake, å halsens nedre del en tvärgående profilering, halsen femsidig, kroppen kort, med hoplagda vingar samt med något uppböjd kort bred stjärt med tvär ytterända och afsmalnande inåt. Med rester af guldbeläggning.

Baksidan platt, midtför kroppen en nästan rund konvex knapp på kort grof hals; å utsidan graveradt otydliga skriftecken (troligen ursprungligen ifyllda med guld eller silfver):

Längd: 9 cm.; bredd: 1.3 cm.

Anm. Svartgrön patina med rödbruna fläckar.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 42.** BÄLTHAKE.

Lång, något böjd, svagt afsmalnande mot halsen samt med trefasad framsida; halsen omböjd som hake och afslutad i ett ormhufvud; kroppen med rundad afslutning.

Baksidan platt, längs midten en gjutrand, å kroppen en oval knapp på kort grof hals, å knappens utsida längs midten en låg rygg.

Längd: 10.5 cm.; bredd: 1 cm.

Anm. Grön patina med polerglatt yta.

Fyndort: Hsü-chou Fu, norra Kiangsu.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 43.** BÄLTHAKE.

I form af en drake, vänd åt vänster, med trekloiga tassar, vänstra framtassen uppsträckt mot gapet; å rygg, hals och buk taggliknande utsprång; från stjärten utgår en fyrsidig del med ytterändan omböjd som hake; kroppen å framsidan med fjällornering.

Baksidan platt, slät, i midten en rund platt knapp på kort grof hals.

Längd: 12.5 cm.; bredd: omkring 5 cm.

Anm. Grön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 44.** BÄLTHAKE.

Kroppen lång, platt, rektangulär samt något böjd, prydd med ett band af kontinuerliga S-kurvor. Halsen jämntjock och platt, med ändan omböjd till hake.

Baksidan svagt skålig, i midten en rund platt knapp på kort grof hals samt med ett otydligt rutmönster.

Längd: 12.1 cm.; bredd: 1.1 cm.

Anm. Grön patina med bruna fläckar. Patinan på flere ställen borta, godset där rödgult framlysande.

Fyndort: Loyang.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 45.** BÄLTHAKE.

Lång, starkt böjd, med trefasad framsida samt afsmalnande mot halsen, denna omböjd som hake. Kroppen rikt smyckad med ornament, symmetriskt ställda till midtlinjen; dekoren nedsänkt, bestående af en rad sammanhängande romber med afrundade hörn, utmed sidorna af trianglar; romber och trianglar prydda med koncentriska cirklar, blomliknande figurer samt krokar. Den omböjda delen slät.

Baksidan svagt skålig, i midten en rund platt knapp på kort grof hals.

Längd: 15 cm.; bredd: 2.2 cm.

Anm. Svartgrön patina med rödbruna fläckar.

Fyndort: Honan.

Liknande dekormotiv finner man på en del daterade speglar. Dylika finnas afbildade på pl. 28 och 30 i »*Kō kyo no kenkyu*» af Tomioka. Den ena spegeln är från 167 e. Kr., den andra från 174 e. Kr. Det är möjligt, att denna bälthake är ungefär samtida.

I: **D. 46.** BÄLTHAKE.

Lång, starkt böjd, med trefasad framsida, halsen omböjd som hake och afslutad i ett fågelhufvud; kroppen med rundad afslutning. Å framsidan djupt graverad symmetrisk ornering; å sidosidorna långsträckta snedgående utsparda band, sammanhängande genom snirklar; bland ornamenten märkes ett djurhufvud med spetsiga långa öron.

Baksidan platt, vid bredändan en oregelbundet rund knapp på kort grof hals.

Längd: 8.4 cm.; bredd: 1.4 cm.

Anm. Svartgrön patina med bruna fläckar samt glatt yta.

Fyndort: Hsü-chou Fu, norra Kiangsu.

Antagligen från sen period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 47.** BÄLTHAKE.

Lång, starkt böjd, afsmalnande mot halsen samt med trefasad framsida, halsen omböjd och afbruten; kroppen med rundad afslutning. Å framsidan ett inlagdt mosaikmönster i bitar af ljusgrönt material, mönstret bildande längs midten en rad sammanhängande rombiska rutor, begränsade af fina silfvertrådar, dessutom i och mellan rutorna ornament af dylika trådar.

Baksidans inre del skålig, ett stycke från bredändan en rund platt knapp på kort grof hals.

Längd: 17.8 cm.; bredd: 2.7 cm.

Anm. Grön patina.

Fyndort: Honan.

Sannolikt från senare delen af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 48.** BÄLTHAKE.

Lång, starkt böjd, afsmalnande mot halsen samt med trefasad framsida; halsen afbruten; kroppen med rundad afslutning. Å framsidan ett inlagdt symmetriskt mönster af smaragdgrön massa, begränsad af fina silfvertrådar, dessutom mellan orneringarna runda fält i guld samt fyrsidiga orneringar i silfver.

Baksidan platt, kroppen svagt skålig, ett stycke från bredändan en rund platt knapp på kort grof hals.

Längd: 16.5 cm.; bredd: 2.8 cm.

Anm. Grofkornig grön patina med bruna fläckar. Större delen af guldinläggningen bortfallen.

Fyndort: Honan.

Sannolikt från senare delen af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: D. 49. BÄLTHAKE.

Lång, något böjd, afbruten i två delar men hopsatt, afsmalnande mot halsen samt med trefasad framsida; halsen omböjd som hake och afslutad i ett ormhufvud; kroppen med rundad afslutning. Å framsidan ett inlagdt symmetriskt mönster af smaragdgrön massa, begränsad af fina guldtrådar, dessutom längs midten orneringar i guld, hvardera af två motvända E-liknande ornament.

Baksidan platt, kroppen starkt skålig, ett stycke från bredändan en rund platt knapp på kort grof hals.

Längd: 21.6 cm.; bredd: 2.5 cm.

Anm. Grofkornig grön patina, å baksidan vid knappen ett tjockt lager af brungrå lera.

Fyndort: Honan.

Sannolikt från senare delen af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: D. 50. BÄLTHAKE.

Lång, starkt böjd, afsmalnande mot halsen samt med trefasad framsida; halsen tvärt omböjd som hake och spetsigt afslutad; kroppen med rundad afslutning. Å framsidan mot djupt nedsänkt botten dekor af flerarmade kors med trädsvampliknande ornament i svicklarna, allt med inläggningar af silfverliknande metall; bottnen har varit inlagd med någon färgad massa.

Baksidan svagt skålig, ett stycke från bredändan en rund platt knapp på kort grof hals.

Längd: 19.5 cm.; bredd: 2.9 cm.

Anm. Mörkgrön patina med bruna fläckar.

Fyndort: Honan.

Sannolikt från senare delen af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 51.** BÄLTHAKE.

Lång, starkt böjd, afsmalnande mot halsen samt med tvåfasad framsida; halsen omböjd som hake och afslutad i ett ormhufvud; kroppen med rundad afslutning. Å framsidan inlagdt ett mosaikmönster af fyrsidiga bitar i grön massa, bildande rombiska och triangulära rutor, skilda af smala bronsväggar.

Baksidan platt, ett stycke från bredändan en rund platt knapp på kort grof hals.

Längd: 11.8 cm.; bredd: 2 cm.

Anm. Grön patina med gråbruna fläckar.

Fyndort: Honan.

Antagligen från senare delen af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 52.** BÄLTHAKE.

Lång, något böjd, afsmalnande mot halsen samt med rundad framsida; halsen tvärt omböjd som hake och afslutad i ett djurhufvud; kroppen med rundad afslutning. Å framsidan i silfver en inkrusterad ornering, afdelad i aflånga fält, i hvarje af dessa ett mönster af symmetriskt ställda triangelformiga uddar.

Baksidan platt, ett stycke från bredändan en rund, svagt konvex knapp på kort grof hals.

Längd: 13.5 cm.; bredd: 2 cm.

Anm. Rödbrun patina med gröna fläckar. Silfverinläggningen till stor del bortnött.

Fyndort: Loyang, Honan.

Antagligen från senare delen af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 53.** BÄLTHAKE.

Svagt böjd, med trefasad framsida och afsmalnande mot halsen, hvars ända tvärt omböjd som hake och afslutad i ett ormhufvud; kroppen med rundad afslutning. Å framsidan ornament, bestående af symmetriska spiraler och kurvor, liknande vingar; dessa, som äro nedsänkta, ha troligen varit inlagda med stenar.

Baksidan platt, ett stycke från bredändan en oval platt knapp på kort grof hals.

Längd: 12.8 cm.; bredd: 1.6 cm.

Anm. Grågrön och brungrön patina.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från senare delen af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 54.** BÄLTHAKE.

Svagt böjd, med trefasad framsida och afsmalnande mot halsen, hvars ända tvärt omböjd och afslutad i ett ormhufvud; kroppen med rundad afslutning. Å framsidan rektangulära och triangulära nedbottningar, som varit fyllda med någon massa, mellan dessa utsparda liknande fält, hvarå graverade orneringar.

Baksidan platt, ett stycke från bredändan en rund platt knapp på kort grof hals.

Längd: 14.5 cm.; bredd: 2.2 cm.

Anm. Ljusgrön patina med gråa fläckar.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 55.** BÄLTHAKE.

Starkt böjd, med trefasad framsida och afsmalnande mot halsen, hvars ända omböjd som hake; kroppen med rundad afslutning. På kroppen spår af guldinläggning.

Baksidan platt, ett stycke från bredändan en oval knapp på kort grof hals.

Längd: 13.4 cm.; bredd: 1.5 cm.

Anm. Grofkornig grön patina. Å hakens midt en tvärgående bräcka.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 56.** BÄLTHAKE.

Lång, något böjd, svagt afsmalnande mot halsen samt med rundad framsida, halsen omböjd som hake och afslutad i ett djurhufvud; kroppen med rundad afslutning. Å framsidan i silfver inlagdt otydliga ornament.

Baksidan platt, i midten en rund platt knapp på kort grof hals.

Längd: 13.4 cm.; bredd: 1.6 cm.

Anm. Mörkt brungrön patina.

Fyndort: Loyang.

Antagligen från förra delen af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 57.** BÄLTHAKE.

Lång, något böjd, afsmalnande mot halsen samt med rundad framsida, halsen omböjd som hake och afslutad i ett hydrahufvud i relief; kroppen med rundad afslutning. Å framsidan inlagdt i silfvertråd symmetriska orneringar af bågar och bladformiga ornament, allt inom omramning af silfvertråd.

Baksidan skålig, ett stycke från bredändan en rund platt knapp på kort grof hals; å knappens utsida inlagdt i silfver ett skriftecken (silfret delvis bortfallet).

Längd: 11.3 cm.; bredd: 2 cm.

Anm. Grön patina.

Fyndort: Honan.

Antagligen från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: D. 58. BÄLTHAKE.

Kroppen med nästan halfcirkelformig omkrets, tvåfasad samt prydd med ornament i guld- och silfverinläggning, bland hvilka märkas starkt stiliserade vingar och en fågelstjärt. Den likaledes ornerade afsmalnande halsen utgår från kroppens raka kant; den omböjda delen i form af ett djurhufvud.

Baksidan platt, i midten en rund platt knapp på kort grof hals.

Längd: 6.5 cm.; bredd: 2.9 cm.

Anm. Brungrön patina. En del af inläggningen saknas. Halsen, som varit afbruten, numera lagad.

Fyndort: Honan.

Från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: D. 59. BÄLTHAKE.

Tjock, något böjd, afsmalnande mot halsen samt med starkt rundad framsida; halsen omböjd som hake, i denna ett rundt hål; kroppen med rundad afslutning.

Å framsidan inlagdt i silfver: Innanför haken ett rundtom gående bredt band (senare ditsatt för att dölja ett brott å haken), hvarå graveradt: i midten tecknet för långt lif (*shou*) inom en pärlrand; på ömse sidor en lotusblomma (*lien hua*); innanför bandet ett S-formadt ornament af ett prickadt band med hvardera ändan afslutad i en snirkel; på ömse sidor därom en triangulär ornering af släta band samt i hvardera af dessa två motvända fina snirklar, utgående från en grof stam; mellan haken och det förstnämnda bandet fina ränder, bågar och snirklar.

Baksidan platt, ett stycke från bredändan en rund platt knapp på kort grof hals, å knappens utsida inlagdt i silfver en rund skifva, omgifven af två smala ränder.

Längd: 7.4 cm.; bredd: 1.7 cm.

Anm. Mörkt brungrön patina. Hakens ytterända afbruten.

Fyndort: Honan.

Antagligen från förra delen af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: D. 60. BÄLTHAKE.

Lång, något böjd, svagt afsmalnande åt ändarna samt nästan rundstafvig, halsen inknipen och omböjd som hake; kroppen med rundad afslutning. Å framsidan pålagdt i silfver dekor af breda band, bildande S-formade figurer, banden delvis sammanhängande med hvarandra.

Baksidan slät, i midten en oval, svagt konvex knapp på kort grof hals.

Längd: 16.4 cm.; bredd: 1 cm.

Anm. Grofkornig ljusgrön patina. Beläggningen delvis bortfallen.

Fyndort: Loyang.

Från Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: D. 61. BÄLTHAKE.

Lång, något böjd, svagt afsmalnande mot halsen samt nästan rundstafvig, halsen omböjd och afslutad i ett djurhufvud; kroppen med rundad afslutning. Å framsidan inlagdt i silfver dekor af i kors gående guldprickade band samt snirklar och bladornament, å halsen och å midten tvärgående bårder.

Baksidan något platt, i midten en rund platt knapp på kort grof hals; å knappen graverad snirkelornering.

Längd: 16.4 cm.; bredd: 1.1 cm.

Anm. Mörkt brungrön patina. Inläggningarna till största delen bortfallna.

Fyndort: Honan.

Antagligen från tidig period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: D. 62. BÄLTHAKE.

I form af ett liggande drakliknande djur med kort kropp, rakt uppstående hals, litet, nästan rundt hufvud, öppet gap, något uträckt tunga och rakt utstående korta öron samt lång grof svans, omböjd uppåt och afslutad i ett djurhufvud.

Undersidan platt, i midten en rund platt knapp på kort grof hals.

Längd: 3.3 cm.; höjd: 2.3 cm.
Knapp, diameter: 1.3 cm.

Anm. Svartgrön patina.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från tiden efter Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

I: **D. 63.** BÄLTHAKE.

Svagt böjd, med rundad framsida och afsmalnande mot halsen, hvars ända omböjd som hake och afslutad i ett ormhufvud; kroppens afslutning spetsig. Å framsidan i relief en stiliserad bladranka.

Baksidan platt, i midten en kort grof knapphals (knapp saknas).

Längd: 9.9 cm.; bredd: 2.4 cm.

Anm. Mörkt brungrön patina.

Fyndort: Okänd.

Från sen period.

I: **D. 64.** BÄLTHAKE.

Tjock, svagt böjd, afsmalnande mot halsen, med rundad framsida, halsen omböjd som hake och afbruten; kroppen med rundad afslutning. Å framsidan i silfver en inlagd symmetrisk ornering af linjer och små prickar, bildande åttor.

Baksidan platt, i midten en rund platt knapp på kort grof hals.

Längd: 8.5 cm.; bredd: 1.7 cm.

Anm. Brun patina med gröna fläckar.

Fyndort: Honan.

Antagligen från förra delen af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

E. SPEGLAR

I: E. 1. SPEGEL.

Rund, tunn. Sönderbruten i sex stycken.

Sidorna plana. Å baksidan i midten en liten ögla (för band eller snöre), däromkring ett fält, hvari mot kornig botten två drakar af något olika form och storlek, med i S-form krökt kropp, bevingad samt med två ben, fötterna med två klor, af hvilka en riktad framåt och en bakåt, hufvudet bakåtvändt, öfverkäken längre än underkäken och med uppåtböjd spets, i nacken en tofs. Däromkring fem bårder. Den första och tredje (inifrån räknadt) släta, den andra med två om hvarandra löst tvinnade band, den fjärde i form af en kedja med kaori-snäckor, den femte (yttersta) med otydlig dekor.

Kanten med profil som fig.:

Diameter: omkring 9 cm.; kant, tjocklek: 0.3 cm.

Anm. Grön patina med bruna fläckar. Sidorna något buckliga.

Fyndort: Chintsun nära Loyang, Honan.

Troligen från 3:e århundradet f. Kr.

Ingeniör O. Karlbeck har lämnat följande beskrifning:

Tidig och troligen unik. Den är af ganska seg brons, ty den hade vid förvärfvet i Kaifeng Fu flere bucklor. Den skiljer sig i flere afseenden från tidiga speglar. Kanten är ej förtjockad. Den centrala knoppen är anmärkningsvärdt liten, och dekoren ligger i ett plan. Baksidan är täckt med alternerande sirade och släta koncentriska zoner. Två af de sirade zonerna bestå af ett band kaori och ett flätband, ganska vanliga på småbronser af annan form men troligen unika på speglar. Den innersta zonen är prydd med två drakar i låg flat relief. Drakarna variera något såväl till form som till storlek. Man har därför ej användt stämpel vid deras tecknande. Kroppen är krökt i S-form, bevingad samt försedd med två ben. Fötterna bära två klor, en framåt- och en bakåtriktad. Hufvudet är bakåtvändt och påminner mycket om hufvuden på drakar, som man finner på bronskärl från Chou-dynastien. Öfverkäken är sålunda mycket längre än underkäken och har spetsen uppåtböjd. Hufvudet prydes af en nacktofs. Zonens yta täckes för öfrigt af korn. Kornstorlekarna variera något, och topparna äro platta och ligga i samma plan som drakarna. De som ligga närmast den utanför befintliga ringen, äro ordnade i med densamma koncentriska bågar. Längre in äro de arrangerade i rader, parallella med de vindlingar, som omsluta dem. Man kan af kornens form och placering sluta sig till dels att de tillkommit efter drakarna, dels att de ej tillkommit medels punsning i formen utan genom ristning i ett positiv. Att döma af kor-

nens form m. m. var detta positiv ej af vax. Troligen har man här användt den under Chou-dynastien vanliga metoden vid gjutning af bronskärl: ett positiv af lera, hvilket tjänstgjorde som stämpel för ett negativ, i hvilket man göt vax eller brons.

WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, ingick
28 Januari 1930
som medlem i Karlbeck-konsortiet 1930—31 med 1 lott à Kr. 5000, se Hufvudbok (hushållskonto).
Af detta belopp utgingo Kr. 1000 till Östasiatiska Samlingarna, enligt konsortiets bestämmelser, resten, Kr. 4000, användes till inköp af sju speglar: n:r I: E.1, 6, 8, 10, 20, 34 och 35, jämte frakt och andra omkostnader.
Prisuppgift saknas å denna spegel.

I: E. 2. SPEGEL.

Rund, tunn.
Framsidan blankpolerad och utgörande spegelytan. Denna yta lätt konvex.
Å baksidan i midten en refflad bred ögla (för band eller snöre) inom två släta ringar, den yttre smalare. Däromkring i relief ett rutmönster med rektangulära rutor samt i rutorna »fågelhufvudmotiv» af en typ, vanlig på bronser från Huaiho-dalen, snirklarna med »fågelnäbb». Kring ytterkanten en slät bred bård.
Kanten med profil som fig.:

Diameter: 8.4 cm.; kant, tjocklek: 0.3 cm.

Anm. Grågrön patina. I kanten en spricka.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e århundradet f. Kr.

Litteratur: O. KARLBECK: »Notes on some early Chinese Bronze Mirrors» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. IV, No 1, January 1926, fig. 1; ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 23 sid. 173.

I: E. 3. SPEGEL.

Rund, tunn.

Framsidan obetydligt konvex, polerad.

Baksidan med dekor i relief. I midten en bågformig bred ögla (för band eller snöre), å hvars utsida tre längdgående djupa refflor. Kring öglan fyra cirkelringar i relief, hvilande på plattor, hvilkas från centrum vända periferier utdragits till spetsar. (Detta »knoppsäte» är troligen en tidig form af Han-rosetten.) Däromkring fyra symmetriskt sammanställda, svagt kälade T-liknande ornament med glatt yta och de vertikala staplarna utåtvända och snedt ställda mot den horisontala armen. Bottendekoren, som täcker resten af den dekorerade ytan, består af »fågelhufvudmotivet», d. v. s. spiraler med fågelnäbb, samt korniga partier. Kring ytterkanten en inåtfallande kälformig list med glatt yta.

Kanten med profil som fig.: 

Diameter: 9.5 cm.; kant, tjocklek: 0.5 cm.

Anm. Glänsande svartgrön patina. Å båda sidor flere stora ärgbölder. Spegeln spräckt i två stycken, det ena större.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e århundradet f. Kr.

Litteratur: O. KARLBECK: »Notes on some early Chinese Bronze Mirrors» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. IV, No 1, January, 1926, fig. 2; ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 24 sid. 174.

I: E. 4. SPEGEL.

Rund, tunn.

Framsidan lätt konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i två plan. I midten en bågformig bred ögla (för band eller snöre) med rundad utsida och något utvidgade fästen. Närmast öglan en dekor, bestående af bakkropparna af fyra djur, två afbildade i profil, de andra ofvanifrån, de senare utgående från den bågformiga öglan, inom en smal repstaf; utanför denna mellan två dylika stafvar elfva skriftecken (se nästa sida) — figuren af en fågel inleder skriften — mot botten, finrefflad i rutor med en snirkel i hvar ruta. Däromkring en bred zon, prydd med fyra heraldiskt ställda drakslingor, åtskilda af radiellt ställda figurer, bildade af om vingpar påminnande ornament. (Man kan härleda detta motiv från ett på tidiga speglar förekommande enkelt blomliknande motiv.) Drakhufvudet är försedt med stora huggtänder såväl som med öra och kort ogrenadt

horn. Fötterna äro försedda med två klor, en stor framtill och en liten baktill. Slingorna, i hvilka kroppen är upplöst, äro utformade till spiraler samt försedda med längdgående refflor. Grunddekoren, som är ytterst otydlig, består af spiraler och reffling. Kring zonens inkant och utkant en repstaf. Kring ytterkanten en rakt utstående tunn bred kant samt inom denna en slät bård, båda med glatt yta.

Kanten med profil som fig.: 

Diameter: 16.3 cm.; kant, tjocklek: 0.8 cm.

Anm. Svartgrön patina. Å spegelsidan gröna fläckar och ett stort antal större och mindre ärgbölder. Spegeln spräckt i två stycken.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 2:a århundradet f. Kr.

Tolkning af skrifttecknen:

大樂貴富
千秋萬歲
宜酒食

Ta lo kuei fu, ts'ien ts'iu wan suei, i tsiu shï = »Stor glädje, ära och rikedom. Tusen höstar och tiotusen år. Må du ha vin och mat.»

Litteratur: O.Karlbeck: »Notes on some early Chinese Bronze Mirrors» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. IV, No 1, January, 1926, fig. 12; Orvar Karlbeck: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 26 sid. 175.

I: **E. 5.** SPEGEL.

Rund, tunn.

Framsidan lätt konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i plattrelief. I midten rester efter en ögla (för band eller snöre), till synes med trerefflad utsida. Däromkring sex koncentriska bårder, fyra smala och två breda: den första (innersta) med två tätt invid hvarandra liggande smala stafvar; den andra

bred, med ett mönster af refflade snirklar, omväxlande med sned- eller tvärgående refflade band; den tredje fint snedstreckad; den fjärde bred, slät och svagt kälformig; den femte i dekor som den tredje; den sjätte slät och något högre än de öfriga. Däromkring en bred bård, prydd med tre drakslingor i flat relief, sammanflätade medels åskviggliknande moln; det öppna gapet är försedt med två huggtänder, i nacken en krökt tofs samt ett öra, de två fötterna försedda med två framåtriktade klor, kroppen upplöst i spiralslingor, såväl hufvud som kropp prydda med inristade kurvor. Bottendekoren utgöres af grunda runda triangulära spiraler, så grupperade, att de bilda rombiska rutor. Kring bårdens ytterkant två smala bårder som de förut beskrifna femte och sjätte, den släta innerst. Kring ytterkanten en utstående bred kälformig list. De släta bårderna, rankan och kantlisten glatta.

Kanten med profil som fig.: 

Tillhör Shou-chou-gruppen och *p'an ch'ï* (»de slingrande drakarna»)-klassen. Typen är mycket vanlig bland fynd från Shou-chou.

Diameter: 16.1 cm.; kant, tjocklek: 0.7 cm.

Anm. Grågrön patina, å spegelsidan silfverliknande fläckar. Å kantlisten en lång ljusgrön fläck. Spegeln spräckt i sex större och mindre stycken.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 3:e eller 2:a århundradet f. Kr.

I: **E. 6.** SPEGEL.

Rund, tunn.

Sidorna nästan plana. Framsidan ursprungligen blankpolerad.

Baksidan med dekor i relief. I midten en bred ögla (för band eller snöre) med trestafvig utsida, omkring denna bakkropparna af fyra djur, däromkring en kvadratisk ram, hvarå mellan två smala stafvar femton skriftecken (se nästa sida) — figuren af en fågel inleder inskriften. Från midten af ramens fyra sidor utgå fyra T-liknande figurer i relief samt refflade. Omkring dessa befinna sig långsträckta spiraler samt af spiraler bildade arabesker, utförda i relief. Bakgrunden har ursprungligen varit täckt med spiraler och refflingar, men af denna dekor återstå endast små fläckar. I dess ställe förekomma en mängd oregelbundna relieflinjer, som alla löpa i samma riktning. (Dessa linjer återgifva rispor i gjutformen, som därför troligen varit af något löst material.) Kanten är starkt hålkälformig

samt slät men uppvisar genom förstoringsglas en mängd rispor, hvilka tyda på att den polerats. Den sirade ytan visar så stora likheter med ytan på n:r 4, att speglarna måste antagas härstamma från samma fabrik.

Kanten med profil som fig.:

Diameter: 10.9 cm.; kant, tjocklek: 0.5 cm.

Anm. På framsidan glänsande ljusgrön patina. På baksidan svartgrå patina med undantag af kanten, som är grön. Å båda sidor ärgbölder.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Från 2:a århundradet f. Kr.

Tolkning af skrifttecknen:

大樂貴富
得所好
千秋萬歲
延年益壽

Ta lo kuei fu, tê so hao, ts'ien ts'iu wan suei, yen nien i shou = »Stor glädje, ära och rikedom. Må du få hvad du älskar. Tusen höstar och tiotusen år, utsträckt antal år och ökad lifstid.»

Tillhör den tidigaste kända typen af de så kallade TLV-speglarna, ehuru de L- och V-liknande ornamenten saknas. Det är en stympad form af denna grupp. Af den ursprungliga typen med fullständig dekor, alltså omfattande äfven de L- och V-liknande ornamenten, ha anträffats mängder af exemplar vid Shou-chou. Dekoren är densamma på alla, och alla äro försedda med samma inskription. En sådan spegel finnes afbildad på pl. 54 a i »*Kō kyo no kenkyu*» af Tomioka. Den spegel, som nu beskrifves, synes ha uppstått så, att man från gjutformen eller en vaxafgjutning frånskilt den yttre delen, den del, som innehöll de L- och V-liknande ornamenten.

Litteratur: O. Karlbeck: »Notes on some early Chinese Bronze Mirrors» i »The China Journal of Science & Arts», Vol. IV, No 1, January, 1926.

Wilhelmina von Hallwyl, f. Kempe, ingick
28 Januari 1930
som medlem i Karlbeck-konsortiet 1930—31 med 1 lott å Kr. 5 000, se Hufvudbok (hushållskonto).

Af detta belopp utgingo Kr. 1 000 till Östasiatiska Samlingarna, enligt konsortiets bestämmelser, resten, Kr. 4 000, användes till inköp af sju speglar: n:r I: E.1, 6, 8, 10, 20, 34 och 35, jämte frakt och andra omkostnader.

Pris: Shanghai Dollars 250 (dåvarande kurs Kr. 1.04).

I: **E. 7.** SPEGEL.

Rund, tunn.

Framsidan svagt konkav, blankpolerad.

Baksidan med dekor i plattrelief. I midten en bågformig bred ögla (för band eller snöre), å hvars utsida tre längdgående smala stafvar. Kring öglan två släta bårder, den inre bredare, något högre och svagt kälformig, den yttre platt; däromkring en bred bård med tre S-formade drakslingor, sammanbundna genom rombformiga bandorneringar; allt mot i bågar och snirklar refflad botten; kring ytterkanten en inåtfallande kälformig list med glatt yta.

Kanten med profil som fig.:

Diameter: 7 cm.; kant, tjocklek: 0.2 cm.

Anm. Grågrön patina.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 2:a århundradet f. Kr.

I: **E. 8.** SPEGEL.

Rund, tunn.

Framsidan svagt konvex, ursprungligen blankpolerad.

Baksidan med dekor i lågrelief. I midten en bred ögla (för band eller snöre) med trestafvig utsida. Däromkring en åttauddig stjärna, från hvarannan udd utgående ett pilspetsliknande blad med upphöjdt konkavt midtfält. På kantens insida fyra på hvar sin starkt stiliserade klippa sittande mandarinänder, vända åt vänster. Bottendekoren utgöres af runda och spetsiga spiraler samt spiralformiga S-kurvor i par, omgifna af korniga ytor och inom rombiska figurer. Denna dekor utförd med stämpel. Kring ytterkanten en profilerad list.

Kanten med profil som fig.:

Tillhör Loyang-gruppen och *Si k'in* (»de fyra fåglarna»)-klassen.

Diameter: 9.8 cm.; kant, tjocklek: 0.2 cm.

Anm. Stålgrå patina, å båda sidor till större delen täckt af ärgbölder. Spräckt i två delar samt lagad med en bit från en annan spegel.

Fyndort: Chintsun nära Loyang, Honan.

Antagligen från 3:e århundradet f. Kr. eller tidigare.

WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, ingick
28 Januari 1930
som medlem i Karlbeck-konsortiet 1930—31 med 1 lott à Kr. 5 000, se Hufvudbok (hushållskonto).
Af detta belopp utgingo Kr. 1 000 till Östasiatiska Samlingarna, enligt konsortiets bestämmelser, resten, Kr. 4 000, användes till inköp af sju speglar: n:r I: E. 1, 6, 8, 10, 20, 34 och 35, jämte frakt och andra omkostnader.
Pris: Shanghai Dollars 30 (dåvarande kurs Kr. 1.04).

I: E. 9. SPEGEL.

Rund, tjock.

Framsidan svagt konvex, blankpolerad och utgörande spegelytan.

Baksidan med dekor i hög och låg relief. I midten en rund knopp, sammansatt af koniska spetsar, en större i midten, omgifven af åtta mindre (troligen föreställande »De odödligas ö» med nio bergstoppar); genom knoppen ett halfrundt hål (för band eller snöre).

Kring knoppen fyra koncentriska bårder. Den första (innersta) med fyra symmetriskt ställda ringar, omväxlande med koniska spetsar (bröstvårtor enligt kinesisk och japansk uppfattning), kring yttre kanten ett snedstrieradt band. Den andra utgöres af en hög ring med sextonuddad inkant, bildad af bågar. Den tredje bred, med fyra enstaka och fyra osymmetriska grupper af tio koniska spetsar (stjärnbilder?), hvarje af de enstaka omgifven af åtta små runda plattor i form af en rosett, grupperna sammanbundna af svagt böjda refflade band och smala strängar. (I Östasiatiska Samlingarna befinna sig flere speglar af denna typ. På en af dessa kan man tydligen spåra detta ornaments härledning. Man finner, att dessa kurvor äro en vidareutveckling af den typ spiraler, som förekommer på t. ex. n:r 6, samt att den lilla konen intet annat är än spiralens innersta vindling.) Kring bårdens inkant och utkant ett snedstrieradt band. Den fjärde hög, med sextonuddad inkant, bildad af bågar. De uddade bårderna och koniska spetsarna med glatt yta.

Tillhör *pai ju, sing yün* (»de hundra bröstvårtorna, stjärnor och moln»)-klassen.

Diameter: 15.5 cm.; kant, tjocklek: 0.7 cm.

Anm. Svartgrön patina med gröna ärgfläckar. Spegelsidan blåsig. Spegeln spräckt i två större och två mindre stycken.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från senare delen af 2:a eller 1:a århundradet f. Kr.

Litteratur: ORVAR KARLBECK: »Bronsföremål från Kina i den von Hallwylska samlingen i Stockholm» i »Rig» 1926, fig. 25 sid. 174.

I: **E. 10.** SPEGEL.

Rund, tjock.

Framsidan svagt konvex, å densamma små stålglänsande fläckar efter den ursprungliga spegelytan, för öfrigt täckt af ett ärglager.

Baksidan med dekor i relief. I midten inom en kvadratisk ram en knopp (för band eller snöre), bestående af en kon, omgifven af sex mindre i form af bergstoppar, det hela liknande locket till en så kallad *po-shan-lu* och troligen föreställande »De odödligas ö». Utanför ramen en bred bård, i denna midtför hvarje hörn en konisk knopp (bröstvårta enligt kinesisk och japansk uppfattning) på rund bricka, mellan knopparna en drake med hufvudet i profil, kroppen sedd ofvanifrån samt med fyra ben, fötterna försedda med tre framåtvända klor. Den tjocka kantens inre begränsning utformad till en sextonuddig stjärna, bildad af cirkelsegment, hvilkas konvexitet är riktad mot spegelns midt.

Tillhör *si ju, hui luṅg* (»de fyra bröstvårtorna och de huggormliknande drakarna»)-klassen.

Diameter: 12.5 cm.; kant, tjocklek: 0.8 cm.

Anm. Till största delen täckt af ett tjockt ärglager samt lager af karboniserad filt.

Fyndort: Chintsun nära Loyang, Honan.

Antagligen från 1:a århundradet f. Kr.

WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, ingick
28 Januari 1930
som medlem i Karlbeck-konsortiet 1930—31 med 1 lott à Kr. 5 000, se Hufvudbok (hushållskonto).

Af detta belopp utgingo Kr. 1 000 till Östasiatiska Samlingarna, enligt konsortiets bestämmelser, resten, Kr. 4 000, användes till inköp af sju speglar: n:r I: E. 1, 6, 8, 10, 20, 34 och 35, jämte frakt och andra omkostnader.
Pris: Shanghai Dollars 50 (dåvarande kurs Kr. 1.04).

I: **E. 11.** SPEGEL.

Rund, tjock.

Framsidan svagt konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i relief. I midten i kvadratiskt fält en halfsfärisk knopp med ett halfrundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen en fyrflikad rosett med en utskjutande smal spets i hvarje flik; fältet däromkring indeladt i tre koncentriska bårder, den inre och den yttre släta och svagt kälformiga, den mellersta med tolf skriftecken (se nedan), tre tecken å hvarje sida, i hvarje hörn en meanderornering; utanför fältet vid hvarje hörn ett treflikadt bladornament, mellersta fliken spetsig, sidoflikarna runda; vid hvarje sida i midten en rund knopp och ett spetsigt blad mellan två aflånga refflade ornament i form af starkt stiliserade svalvingpar. Kring ytterkanten en tjock list med sextonuddad inkant och långsträckta halfrunda bågar. De kälformiga bårderna, knopparna, bladornamenten och kantbården med glatt yta. — Af vissa märken på de hålkälformiga ramarna kan man sluta sig till att de retuscherats i vax.

Tillhör *si ju, yeh* (»de fyra bröstvårtorna, blad»)-klassen.

Diameter: 15.3 cm.; kant, tjocklek: 0.5 cm.

Anm. Svart patina. Å spegelsidan stora frätfläckar och ett stort antal ärgbölder; å dekorsidan gröna ärgfläckar.

Förvärfvad i Pengpu, Anhui.

Antagligen från 1:a århundradet e. Kr.

Tolkning af skriftecknen:

樂長宜日
勿貴酒有
事富食喜

Jï yu hi, i tsiu shï, ch'ang kuei fu, lo wu shï = »Må hvarje dag bringa glädje, må du ha vin och mat, må du allt framgent ha ära och rikedom, må du glädjas åt lugnet.»

I: **E. 12.** SPEGEL.

Rund.

Framsidan svagt konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i relief. I midten en nästan halfsfärisk knopp med ett halfrundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen en smal slät ring, utanför denna en bård, hvarå fyra utåtvända sädesståndliknande ornament med halfrunda ax och omväxlande med grupper af tre böjda strängar; kring bården en upphöjd slät ring. Däromkring en bredare bård, hvarå åtta egendomligt formade skriftecken (se nedan), omväxlande med fyra knoppar inom hvar sin runda ring jämte fyra söljliknande kvadratiska rutor; kring bårdens ytterkant ett snedstrieradt band. Kring ytterkanten en utstående slät list med inåtfallande inkant och glatt yta.

Tillhör *tsung küan jï kuang*-klassen. Namnet härleder sig delvis från den tjocka ring, som omgifver spegelns midt, delvis från två af skrifttecknen (*jï kuang*) i inskriptionen.

Diameter: 8 cm.; kant, tjocklek: 0.4 cm.

Anm. Grågrön patina. Å spegelsidan frätsår och ärgbölder samt å dekorsidans kantlist frätsår.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Antagligen från 1:a århundradet f. Kr.

Tolkning af skrifttecknen:

見日之光
長毋相忘

Kien jï chï kuang, ch'ang wu siang wang = »När du ser solens glans (i spegeln), må du aldrig glömma mig.» — Samma inskrift förekommer å E. 13.

I: **E. 13.** SPEGEL.

Rund, tunn.

Framsidan svagt konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i relief. I midten en halfsfärisk knopp med ett halfrundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen en slät bård, omgifven af en åttauddad ring med inåt-

vända långsträckta bågar, mellan hvarje båge och bården en enkelt refflad, något böjd stolpe; däromkring en bård, hvarå åtta skriftecken (se nedan), omväxlande med fyra snirklar jämte fyra kvadratiska rutor. Kring ytterkanten en tjock bred list.

Tillhör *nei hang, jï kuang*-klassen (*nei hang*, »den inre ringen»).

Diameter: 7 cm.; kant, tjocklek: 0.2 cm.

Anm. Silfverliknande patina. Å spegelsidan rödkantade gröna ärgfläckar; å dekorsidan brungröna dylika.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från 1:a århundradet f. Kr.—1:a århundradet e. Kr.

Tolkning af skriftecknen:
Kien jï chï kuang, ch'ang wu siang wang = »När du ser solens glans (i spegeln), må du aldrig glömma mig.» — Samma inskrift förekommer å E. 12.

I: E. 14. SPEGEL.

Rund, tunn.

Framsidan svagt konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i relief. I midten en bred bågformig ögla (för band eller snöre) med rundad utsida samt omgifven af en slät bård; kring denna en åttauddad ring med inåtvända långsträckta bågar samt glatt yta, mellan hvarje båge och bården en eller tre smala stolpar; däromkring mellan två snedstrierade band en bred bård, hvarå åtta skriftecken (se nästa sida), omväxlande med fyra snirklar och fyra kvaderliknande rutor. Kring ytterkanten en bred slät list med polerglatt yta.

Tillhör *nei hang, jï kuang*-klassen (*nei hang*, »den inre ringen»).

Diameter: 7.4 cm.; kant, tjocklek: 0.2 cm.

Anm. Svart patina. Å dekorsidans kantlist tre små ärgbölder.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från 1:a århundradet f. Kr.—1:a århundradet e. Kr.

Tolkning af skrifteckneh:

見天
日下
之大
光明

Kien jï chï kuang, t'ien hia ta ming = »När du ser solens glans (i spegeln), är hela världen storligen ljus.» — Jmfr E. 12 och 13.

I: **E. 15.** SPEGEL.

Rund, tunn.

Framsidan konvex, ursprungligen blankpolerad.

Baksidan med dekor i låg relief. I midten en halfsfärisk knopp med ett rundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen en slät bård, från hvilken utgå fyra hjärtformiga bladflikar, mellan dessa skriftecken (se nedan), det hela omgifvet af en åttauddad bård med inåtvända långsträckta bågar, däromkring en slät bård. Kring ytterkanten en något inåtfallande slät list.

Tillhör *nei hang, si yeh wen tso niu* (»inre stjärna, fyrbladigt knoppsäte»)-klassen.

Diameter: 9.8 cm.; kant, tjocklek: 0.3 cm.

Anm. Patinan ursprungligen svart med gröna ärgbölder, numera förstörd genom kemisk behandling (se nedan).

Fyndort: Okänd.

Antagligen från senare delen af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.).

Tolkning af skrifteckneh:

長
宜
子
孫

Ch'ang i tsï sun = »Må du allt framgent ha söner och sonsöner.»

Vid besök i Hallwylska huset 29 Januari 1926 konstaterade Mr. R. L. HOBSON, British Museum, London, och M. PAUL PELLIOT, Membre de l'Institut, Paris, att denna spegel var angripen af s. k. bronspest, och gåfvo anvisning på en af The Metropolitan Museum of Art i New York år 1925 utgifven broschyr: »The restoration of ancient bronzes and other alloys» af COLIN G. FINK och CHARLES H. ELDRIDGE, innehållande beskrifningar af vid museet anställda försök till restaurering af »pestsjuka» bronser. Med anledning häraf lät WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, anskaffa ett exemplar af den nämnda broschyren, som jämte spegeln öfverlämnades till Statens Provningsanstalt för anställande af experiment i restaureringssyfte. Rörande dessa försök har från den nämnda institutionen lämnats följande meddelande:

Intyg Nr 18258.

STATENS
PROVNINGSANSTALT
STOCKHOLM

Uppdragsgivare: Grevinna W. von Hallwyl, Stockholm.
Föremål: 1 kinesisk bronsspegel, diameter 98 mm.
Provet inkom den 15 april 1926.

Undersökning...........

Prov nr. 49831.

Bronsspegeln var fläckvis starkt anfrätt och på dessa partier förefunnos rikliga mängder med blågröna frätningsprodukter. Ändamålet med undersökningen var att borttaga dessa frätningsprodukter enligt en elektrolytisk metod, angiven i en publikation från The Metropolitan Museum of Art i New York, författad av Colin G. Fink och Charles H. Eldridge och med följande titel: The restoration of ancient bronzes and other alloys.

Frätningsprodukternas bortskaffande från bronsspegeln.

Bronsspegeln omlindades flera varv med tunn koppartråd (0.2 mm) och upphängdes som elektrod i en 2 %-ig lösning av natriumhydrat mellan två plåtformiga järnelektroder, dimensioner 10 × 10 cm, inbördes avstånd c:a 5 cm. En elektrisk ström om 1 amp. sändes under 18 timmar genom lösningen i sådan riktning att bronsspegeln blev katod och de med varandra förbundna järnelektroderna blevo anoder. Härvid reducerades frätningsprodukterna till metallisk koppar, som delvis i svampig form avsatte sig på spegelns yta, som förlorade glansen och blev svartbrun till färgen.

Spegeln tvättades härefter med vatten, varvid det mesta av den svampiga kopparn avlägsnades genom borstning med en mjuk borste.

Till sist doppades spegeln omväxlande i varmt vatten och utspädd salpetersyra (1:4) för fullständig bortlösning av den svampiga kopparn från de släta partierna av spegelns yta. Efter förnyad tvättning med vatten torkades spegeln vid c:a 50° C.

Efter ovanstående behandling återlämnades bronsspegeln den 26 april 1926.

I början av oktober 1926 inlämnades bronsspegeln åter till provningsanstalten för att förses med konstgjord patina enligt metod angiven i ovannämnda publikation.

Framställning av konstgjord patina på bronsspegeln.

Bronsspegeln upphängdes med tunn bomullstråd i övre delen av en glasburk, rymd c:a 5 lit., på vars botten placerats två små glasbägare med c:a 20 cm^3 isättika och c:a 20 cm^3 ammoniak, eg. v. 0.96, varefter burken tillslöts under c:a 24 timmar. Härunder bildades fläckvis, företrädesvis på de förut djupast anfrätta partierna av spegelns yta, blått basiskt kopparacetat, men spegeln förblev till större delen oangripen. Spegeln sköljdes efter denna behandling i dest. vatten, torkades vid c:a 50° C och värmdes en kort stund till 100° C, varvid frätningsprodukterna (patinan) antogo en grön färg.

Bronsspegeln återlämnades till uppdragsgivaren den 8 januari 1927.

Stockholm den 15 januari 1927.

STATENS PROVNINGSANSTALT

EVERT NORLIN.
Chef för Statens Provningsanstalt, t. f.

ERIK JSON VIRGIN.
Avdelningschef.

I: **E. 16.** SPEGEL.

Rund, tunn.

Framsidan svagt konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i relief. I midten en rundad, något aflång knopp med ett rundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen fyra bårder. Den första (innersta) med otydlig ornering. Den andra och fjärde snedstrierade. Den tredje med fyra längdgående S-formade ornament, omväxlande med runda rosetter med liten midtknopp. Kring ytterkanten en glatt slät bred list.

Diameter: 8.7 cm.; kant, tjocklek: 0.2 cm.

Anm. Svartgrön patina. Å spegelsidan två stora ärgbölder, den ena gående längs halfva kanten, i midten ett frätsår; dekorsidan till större delen med frätsår och ärgblåsor.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från 1:a århundradet f. Kr.—1:a århundradet e. Kr.

I: **E. 17.** SPEGEL.

Rund, tjock.

Framsidan konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i låg relief. I midten i kvadratiskt fält en glatt halfsfärisk knopp med ett rundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen en slät ring, från hvilken utgå fyra

bladliknande ornament, riktade mot fältets hörn. Kring fältets ytterkant två bårder; den inre med tre skriftecken (för de 12 »grenarna» af den kinesiska djurkretsen, zodiaken) å hvarje sida, omväxlande med små runda knoppar; den yttre svagt kälformig och slät. På midten af hvarje kvadratsida och vänd utåt en T-liknande figur. På ömse sidor om hvar och en af dessa en liten kon på rund bricka. Den zon, hvari dessa befinna sig, inramas af en smal zon med skriftecken. Från denna zons innersida utgå fyra L- och fyra V-liknande ornament, de förra midt för T-na, de senare midt för den kvadratiska ramens hörn. Dessa ornament äro i relief och lätt konkava. Mellan dessa ornament åtta djurgestalter, grupperade parvis å ömse sidor om de V-liknande ornamenten, samt en liten fågel, sittande på ett af L-en. De djur, som bilda par, äro vända mot hvarandra. De fyra kardinalpunkternas djur finnas alla representerade. »Den mörke krigaren» (sköldpaddan och ormen), representerande norr, är motsatt en sagofigur, hvars hufvud och öfverkropp äro en kvinnas och hvars underkropp är en fågels. »Den gröna draken», representerande öster, är motsatt en annan sagofigur, med djurkropp och människohufvud. »Den röda fågeln», representerande söder, befinner sig midtemot en bock, och »Den hvita tigern», representerande väster, är motsatt en räf(?). Samtliga djur med undantag af sköldpaddan äro bevingade samt afbildade i rörelse. Omkring frisen två bårder, den inre med trettioett skriftecken och en liten rosett af små knoppar, den yttre snedstrierad. Den breda tjocka kanten prydes innerst af ett cirkelsågband. Utanför detta ett sammanhängande molnband.

Tillhör TLV-klassen.

Diameter: 14 cm.; kant, tjocklek: 0.3 cm.

Anm. Å spegelsidan brungrå och svartflammig patina jämte gröna fläckar, stora frätsår och ärgbölder. Dekorsidan med blekgrå patina, å kantlistens ytterbård flere ärgblåsor. I kanten ett stycke urslaget.

Fyndort: Hsü-chou Fu, norra Kiangsu.

Antagligen från 1:a århundradet e. Kr.

Tolkning af skrifteckneh:
Inre raden: De tolf cykliska tidräkningstecknen. *Tsï ch'ou yin mao ch'en sï wu wei shen yu sü hai* (råttan, oxen, tigern, haren, draken, ormen, hästen, fåret, apan, tuppen, hunden och vildsvinet; jmfr C.a.2, E.19 och E.35).

Yttre raden: *Fig. 1: Shang fang tso king kia ts'ie hao, ming ju jï yüe kuang t'ien hia, tso yu ts'ing lung yu pai hu, t'ung tê sü tao chu tsüe hüan wu, fan ch'ang* = »Den kejserliga handtverksbyrån har gjort spegeln, den är fin och god. Den är klar som solen och månen och upplyser hela världen. Till vänster är Den blåa draken, till höger Den hvita tigern. [Tillverkaren] har följt de rätta normerna och ordentliga principerna; där äro Den röda

尚方作竟佳且好
明如日月光天下
左有青龍右白虎
統德序道朱爵玄武
番昌

Fig. 1.

fågeln och Den svarte krigaren. Blomstring och välmåga.» — Den blåa draken (öster), Den hvita tigern (väster), Den röda fågeln (söder) och Den svarte krigaren (sköldpaddan, norr) äro djur, som symbolisera väderstrecken och delar af zodiaken.

Shang fang, som omnämnes i texten, var en kejserlig byrå, som hade uppsikt öfver tillverkningen af bronsvapen, speglar m. m. Institutionen inrättades under Ts'in Shï Huang Tis regering och fortfor under samma namn under Han-tiden. Vid denna dynastis fall uppdelades den i tre departement, östra, västra och mellersta Shang fang.

Den metod för tillverkning af denna typ af speglar, som Yetts beskrifvit i andra delen af »The George Eumorfopoulos collection of chinese bronzes», stämmer ej alldeles för denna spegel. Yetts antar, att de finare reliefornamenten ingraverats på en gjutform af något finkornigt hårdt material och att andra dekorativa detaljer, såsom de TLV-liknande ornamenten och ramarna, modellerats i en afgjutning af vax, gjord i formen. Hvad denna spegel angår, voro alla ornamenten ingraverade i en gjutform, som emellertid sedan användes för en vaxafgjutning.

Litteratur: »The Museum of Far Eastern Antiquities (Östasiatiska Samlingarna) Stockholm, Bulletin N:o 6», Stockholm 1934, B. Karlgren: »Early Chinese Mirror Inscriptions», sid. 68 och 69.

I: **E. 18.** SPEGEL.

Rund, tjock.

Framsidan konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i relief. I midten i kvadratiskt fält en halfsfärisk knopp med ett rundt hål (för band eller snöre); kring knoppen en slät ring, från hvilken utgå fyra bladliknande ornament med spetsarna riktade mot fältets hörn, mellan ornamenten en oval ring, en af dessa mellan tvärställda streck — två på ena och tre på andra sidan —, motsatta ringen mellan två och två längdgående streck; kring fältets ytterkant en kälformig ram. Däromkring en zon med åtta figurala framställningar, grupperade två och två. Bland dessa märkas Den hvita tigern, representerande väderstrecket väster, samt Den gröna draken, representerande öster, den senare vänd mot en människogestalt. Bland djuren och närmast inre ramen 8 små koner, hvilande på brickor, två vid hvardera sidan, mellan dessa ett från ramen utgående T-formadt ornament samt vid frisens ytterkant fyra L- och fyra V-formade ornament. Omkring frisen två koncentriska bårder, den inre med ett trettiotal synliga skriftecken (några bortfrätta; se nedan), yttre bården snedstrierad. Kring ytterkanten en bred tjock list med fyra koncentriska bårder; den första (innersta) ett cirkelsågmotiv; den andra slät, platt; den tredje med ett molnband; den fjärde som den andra men något bredare.

Tillhör TLV-klassen.

Diameter: 17.9 cm.; kant, tjocklek: 0.4 cm.

Anm. Svartgrön patina; å spegelsidan stora silfverliknande fläckar, å dekorsidan några gröna ärgfläckar.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från 1:a århundradet e. Kr.

Tolkning af skrifttecknen:

袁氏作明竟幽湅三商
○○○彊
統○序道銅光
百身舉樂衆事主陽
竟師命長

Yüan shï tso ming king, yu lien san shang, — — — *kiang, t'ung* — *sü tao, t'ung kuang* — — —, *pai shen kü lo, chung shï chu yang, king shï ming ch'ang* = »Herr YÜAN har gjort den klara spegeln. I afskildhet har han luttrat de tre måtten (metall), — — — regionerna (tre tecken skadade; i fullständiga inskrifter lyder raden vanligen: *p'ei siang wan kiang* = »han har därtill gjort lämpliga afbildningar af de tiotusen regionerna»); han har följt [de rätta normerna; tecknet här fördärfvadt] och ordentliga principerna. Bronsens glans — — — Må (de hundra kropparna =) alla människor samtliga glädjas, må alla angelägenheter domineras af *yang* (den ljusa, lyckliga världskapande makten). Må spegelns mästares lif bli långt.»

Inskriften har flere osäkra punkter. »Bronsens glans» — — —; osäkert, om andra ordet verkligen är *kuang*, »glans, glänsa»; tecknet är i så fall stiliseradt. Följande två ord äro dunkla. Rimmet fordrar något på *-ang*, och man kan fundera på *wu yang*, 無袂

det senare starkt förvanskadt. Satsen skulle då bli: »bronsen är glänsande och fri från allt, som är olycksbringande». I satsen *chung shï chu yang* är andra tecknet en fantasiform, som kan afläsas endast med stöd af parallelltexten på vissa speglar i japanska samlingar.

Litteratur: »The Museum of Far Eastern Antiquities (Östasiatiska Samlingarna) Stockholm, Bulletin N:o 6», Stockholm 1934, B. KARLGREN: »Early Chinese Mirror Inscriptions», sid. 58.

I: **E. 19.** SPEGEL.

Rund, tunn.

Framsidan konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i relief. I midten i fyrsidigt fält en halfsfärisk glatt knopp med ett halfrundt hål (för band eller snöre). Från knoppen utgå fyra hjärtformiga bladornament med spetsarna riktade mot fältets hörn. Kring fältet två bårder; den inre med tre skriftecken (för de 12 »grenarna» af den kinesiska zodiaken; se nästa sida) å hvarje sida, mellan dessa och i hvarje hörn en liten blank konisk knopp inom en smal ring; yttre bården kälformig. Däromkring en zon med 8 parvis ställda djur. Dessa äro: »Sköldpaddan-ormen», representerande norr (på grund af skada endast delvis synlig) och motsatt en padda; »Den gröna draken», representerande öster och motsatt en mänsklig gestalt; »Den röda fågeln», representerande söder och motsatt en fågel, samt »Den hvita tigern», representerande väster och motsatt en fågel; mellan dessa vid hvarje af fältets sidor två blanka koniska knoppar, något större än de sistnämnda, däromkring ett från kvadraten utgående T-liknande ornament; vid ytterkanten midt emot hvarje af dessa samt vid hvarje af fältets hörn ett rätvinkligt ornament, omväxlande L- och V-liknande; det hela omgifvet af två bårder, den inre med tjugutre synliga skriftecken (två till ha antagligen funnits å ett numera ursprängt stycke; se nästa sida), yttre bården tvärstrierad. Kring ytterkanten en bred list, hvarå fyra koncentriska bårder; den första (innersta) och tredje cirkelsågband, den andra med ett vågband, dubbelt, den fjärde slät, glatt.

Tillhör TLV-klassen.

Diameter: 17.9 cm.; kant, tjocklek: 0.4 cm.

Anm. Å spegelsidan svartgrön patina med silfverliknande flammor och gröna ärgfläckar; å dekorsidan blekgrön patina. Spegeln spräckt i fem stycken, dessutom saknas två eller tre stycken.

Fyndort: Enligt uppgift funnen i en stor graf utanför Hsü-chou Fu, norra Kiangsu, tillsammans med en del oglaserad keramik med målade ornament.

Antagligen från 1:a århundradet f. Kr.—1:a århundradet e. Kr.

Tolkning af skrifttecknen:

Inre raden: *Fig. 1: Tsï ch'ou yin mao ch'en sï wu wei shen yu sü hai* = De tolf cykliska tideräkningstecknen (jmfr E. 17).

子丑寅卯
辰巳午未
申酉戌亥

Fig. 1.

尚方作竟真大巧
上有仙人不知老
渴飲玉泉飢食棗
由天〇〇

Fig. 2.

Yttre raden: *Fig. 2: Shang fang tso king chen ta k'iao, shang yu sien jen pu chï lao, k'o yin yü ts'üan ki shï tsao, yu t'ien* — — = »Kejserliga handtverksbyrån har gjort spegeln, den är verkligen i hög grad konstskickligt gjord. Upptill är en genie, som icke känner ålderdom. När han blir törstig, dricker han ur jadeitkällan, när han blir hungrig, äter han dadlar. Han ströfvar i hela världen — —.»

I: **E. 20.** SPEGEL.

Rund, tjock.

Framsidan konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i relief. I midten en halfsfärisk knopp, hvari ett rundt hål (för band eller snöre). Från knoppen utgå fyra breda blad, mellan dessa de fyra skrifttecknen *tsang i tzu sun*, en tillönskan om en lång följd af manliga arfvingar. Däromkring en rund bård inom en kvadratisk ram; å den förra tre och tre tvärgående stafvar i åtta grupper; ramen slät och kälformig, i svicklarna bladornament. Däromkring en bred bård, hvari TLV-liknande ornament samt åtta starkt stiliserade djur och skyddsandar, två af djuren hornprydda och ett påminnande om en häst. Det hela inom en snedstreckad bård. Kring kanten en bred list, indelad i fyra bårder, den innersta och yttersta släta, den andra med inåtvända spetsiga uddar, den tredje med utåtvända dylika, bildade af två smala stafvar, mellan uddarna en liten rund knopp (»dubbelt vågband med pärlor»).

Tillhör TLV-klassen.

Diameter: 18.8 cm.; kant, tjocklek: 0.6 cm.

Anm. Svart patina med glänsande gröna fläckar.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 1:a århundradet e. Kr.

WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, ingick
28 Januari 1930
som medlem i Karlbeck-konsortiet 1930—31 med 1 lott à Kr. 5000, se Hufvudbok (hushållskonto).
Af detta belopp utgingo Kr. 1000 till Östasiatiska Samlingarna, enligt konsortiets bestämmelser, resten, Kr. 4000, användes till inköp af sju speglar: n:r I: E. 1, 6, 8, 10, 20, 34 och 35, jämte frakt och andra omkostnader.
Pris: Shanghai Dollars 400 (dåvarande kurs Kr. 1.04).

I: **E. 21.** SPEGEL.

Rund, tunn.
Framsidan konvex, blankpolerad.
Baksidan med dekor i relief. I midten en glatt halfsfärisk knopp (utan hål) inom en fyrsidig, svagt kälformig ram, inom denna i hvarje hörn ett bågformigt ornament; från ramens ytterkant utgår i midten å hvardera sidan ett T-formadt ornament, utanför hvarje af dessa ett djur (ses tydligast från ytterkanten): det första en fågel (»Den röda fågeln», söder) med uppåtböjd hals, det andra (åt höger räknadt) en drake (»Den gröna draken», öster) med uppspärradt gap, det tredje en sköldpadda, omslingrad af en orm (»Den mörke krigaren», norr) och det fjärde en tiger (»Den hvita tigern», väster); alla djuren vända åt höger; vid ytterkanten åtta rätvinkliga ornament, omväxlande L- och V-liknande; däromkring en snedstreckad bård. Kring ytterkanten en bred tjock list, å denna mellan två släta bårder en insänkt bård i uddmönster med utåtvända spetsiga uddar, bildade af två intill hvarandra liggande smala stafvar, det s. k. dubbla vågbandet.

Tillhör TLV-klassen.

Diameter: 11 cm.; kant, tjocklek: 0.4 cm.

Anm. Grågrön patina med stora gröna ärgfläckar. Ytterkanten på ett ställe något anfrätt.

Fyndort: Ku-shih Hsien, Huaiho-dalen, Honan.

Från 1:a—2:a århundradet e. Kr.

I: E. 22. SPEGEL.

Rund, tjock.

Framsidan konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i relief. I midten en halfsfärisk knopp med ett halfrundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen sex bredare och smalare koncentriska bårder. Den första (innersta) smal, slät. Den andra med fyra (en utplånad) grupper tvärgående stafvar, tre i hvarje grupp, mellan dessa en snedställd båge. Den tredje slät och något högre än de öfriga. Den fjärde snedstrierad. Den femte med fyra djur, två tigrar och två drakar, motsatta lika, alla konturtecknade, vända åt höger; mellan djuren en rund knopp inom slät ring. Den sjätte i dekor som den fjärde. Kring ytterkanten en bred tjock list, å denna mellan två släta bårder en insänkt bård i uddmönster med utåtvända spetsiga uddar, bildade af två tätt intill hvarandra liggande smala stafvar (det s. k. dubbla vågbandet).

Tillhör *lung hu* (»drake och tiger»)-klassen.

Diameter: 11.7 cm.; kant, tjocklek: 0.4 cm.

Anm. Spegelsidan med grågrön patina med rödbruna fläckar; dekorsidan med ljust grågrön patina och glatt yta.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 1:a—2:a århundradet e. Kr.

I: E. 23. SPEGEL.

Rund, tjock.

Framsidan konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i relief. I midten en glatt halfsfärisk knopp med ett halfrundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen fyra bårder. Den första (innersta) slät. Den andra med grupper af tre tvärgående smala stafvar, omväxlande med i längdriktningen ställda bågar. Den tredje bred, med fyra djur, två fåglar, en drake och en tiger, alla vända åt höger; mellan djuren en liten rund knopp inom slät ring. Den fjärde snedstrierad. Kring ytterkanten en bred list med tre koncentriska bårder, den inre och mellersta i uddmönster, den förra med utsparda utåtvända glatta spetsiga uddar, den senare med uddarna bildade af två intill hvarandra gående smala stafvar; yttre bården slät, glatt.

Diameter: 9.6 cm.; kant, tjocklek: 0.3 cm.

Anm. Svartgrön patina. Å spegelsidan stora fläckar af små ärgblåsor.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från 1:a—2:a århundradet e. Kr.

I: E. 24. SPEGEL.

Rund, tjock.
Framsidan konvex, blankpolerad.
Baksidan med dekor i relief. I midten i kvadratiskt fält en halfsfärisk knopp med ett halfrundt hål (för band eller snöre). Från knoppen utgå fyra hjärtformiga bladornament med spetsarna riktade mot fältets hörn; kring fältets ytterkant en kälformig ram. Däromkring en ornering af stiliserade djur, såsom en tiger, en drake och två fåglar, mellan dessa blom- och bladslingor; dessutom kring ramens ytterkant vid hvardera sidan ett T-liknande ornament samt vid ytterkanten omväxlande L- och V-liknande; det hela omgifvet af en snedstreckad bård. Kring ytterkanten en något inåtfallande bred list, hvarå tre koncentriska bårder, den inre med utsparda spetsiga uddar, den mellersta med uddar, bildade af två stafliknande ränder, yttre bården smal, slät.

Tillhör TLV-klassen.

Diameter: 12.4 cm.; kant, tjocklek: 0.4 cm.

Anm. Å spegelsidan silfverliknande patina med gulbruna fläckar; å dekorsidan svartgrön patina.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från 1:a—2:a århundradet e. Kr.

I: E. 25. SPEGEL.

Rund, tjock.
Framsidan konvex, blankpolerad.
Baksidan med dekor i hög och låg relief. I midten i kvadratiskt fält en stor halfsfärisk knopp med ett rundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen i hvartdera af fältets hörn ett hjärtformigt blad med spetsen utåtvänd, kring fältets ytterkant en svagt kälformig ram. Däromkring i hög relief fyra stora drakliknande djur i olika former och med starkt

förvridna kroppar; ett af djuren har alla benen mot marken, ett har ett ben upplyft, de två andra hvila endast på två ben; två äro försedda med ett böjdt horn i pannans midt, alla fyra ha fyrkloiga tassar; kropparna äro smyckade med tvärgående band och små ovala ringar i relief; mellan djuren en konisk knopp, omgifven af en fyrflikad rosett med bladliknande flikar; bottnen för öfrigt utfylld med små bågar och snirklar; det hela omgifvet af en tvärstrierad bård. Kring ytterkanten en inåtfallande bred list med tre bårder, den inre i uddmönster med utsparda utåtvända spetsiga uddar, den mellersta med en sammanhängande dekor af fåglar, fiskar och drakar (se nedan), yttre bården slät.

Tillhör *Shou tai yüan, sï shou* (»kant med djurbård, fyra djur»)-klassen.

Diameter: 15.6 cm.; kant, tjocklek: 0.7 cm.

Anm. Svartgrön patina. Spegelsidan silfverflammig, med skrofliga gröna ärgfläckar. Dekorsidan med gröna ärgfläckar. Spegeln spräckt i fyra stycken (två af dessa hopsatta).

Fyndort: Okänd.

Antagligen från 2:a århundradet e. Kr.

De figurala framställningarna i kantlistens mellersta bård:

Ett par fiskar sida vid sida och vända medsols; fågel, möjligen svala, med öppen näbb och vänd mot fiskarna; en liknande fågel, flygande medsols; ett moln; en drake(?), gående medsols; en man med knän, händer och hufvud mot marken och vänd medsols; en noshörning i rörelse medsols; ett klipparti med en med hacka beväpnad man på hvardera sidan; ett oidentifierbart djur. Sedan följa hjort, elefant, tjur eller buffel, hare, möjligen »månharen», den trebenta kråkan, som anses vistas i solen, och räf, alla galopperande medsols. En del af dessa ornament och möjligen alla torde få betraktas som ordlekar och symboler, afsedda att uttrycka välgångsönskningar för mottagaren af spegeln. I »The Museum of Far Eastern Antiquities (Östasiatiska Samlingarna) Stockholm, Bulletin N:o 2», Stockholm 1930, behandlar professor Bernhard Karlgren på sid. 26 en del sådana ordlekar. Några af dem kunna troligen tillämpas här. *Lu*, hjort, står i stället för *lu*, medgång, framgång, god inkomst m. m.; *siang*, elefant, för *siang*, lyckobringande, lycklig; *yen*, svala, för *yen*, glädje, och *si*, noshörning, för *si*, offer, eller »må det bli offer», med andra ord: »må familjen blomstra och fortlefva». — Mannen, som knäfaller, symboliserar troligen hög rang. Han utför nämligen en form af hälsning, som förr var bruklig mot personer af hög rang. Räfven betyder möjligen en önskan om långt lif. I Shantung, Anhui och norra Kiangsu, möjligen äfven annorstädes, anses räfven uppnå mycket hög ålder. Enligt traditionen skall den räf, som lefvat ett dygdigt och anständigt lif i 1000 år, till och med bli odödlig. Den springande haren står möjligen i stället för skriftecknet *i*, hvilket betyder lugn, välbefinnande, maklighet. Detta skriftecken är sammansatt af de två karaktärerna för hare och springa, alltså en springande hare.

En anfallande tjur är ett icke ovanligt motiv i kinesisk konst, speciellt under Han-tiden och möjligen något tidigare. Tjuren uppträder emellertid vanligen ej ensam, utan tillsammans med människofigurer, som han anfaller. Se O. Sirén: »Histoire des arts anciens de la Chine», vol. I, pl. 101.

I: **E. 26.** SPEGEL.

Rund, tjock.

Framsidan konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i hög och låg relief. I midten en glatt halfsfärisk knopp med ett rundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen fyra bårder. Den första (innersta) slät, smal. Den andra bred, med två drakar och en tiger i hög relief, till synes framkrypande under knoppen samt i strid med hvarandra. Den tredje med omkring trettio skriftecken (se nedan). Den fjärde tvärstrierad. Kring ytterkanten en inåtfallande tjock bred list, hvarå fyra bårder, den första (innersta) och tredje i uddmönster med utsparda spetsiga uddar, den andra med ett dubbelt vågband, den fjärde slät, blank.

Tillhör *lung hu* (»drake och tiger»)-klassen.

Diameter: 12 cm.; kant, tjocklek: 0.8 cm.

Anm. Svartgrön patina. Å spegelsidan ett stort antal större och mindre frätsår samt silfverliknande fläckar jämte repor; å dekorsidan en stor ärgfläck samt å kantlisten frätsår som å spegelsidan.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från 1:a århundradet e. Kr., möjligen WANG MANGS regeringstid.

Tolkning af skrifttecknen:

長風胡○
保雨虜賀
二時殄○
親節烕家
得五天人
天穀下民
力熟復息

— *ho* — *kia, jen min si, hu lu t'ien mie, t'ien hia fu, feng yü shï tsie, wu ku shu, ch'ang pao er ts'in, tê t'ien li* = »— — vi lyckönska (det kejserliga) huset. Folket har fått frid. Barbarerna äro förintade. Riket är återställdt. Vind och regn komma i rätta årstider. De fem sädesslagen mogna. Må du länge få behålla dina båda föräldrar. Må du få kraft från Himlen.»

I: E. 27. SPEGEL.

Rund, tjock.
Framsidan konvex, blankpolerad.
Baksidan med dekor i hög och låg relief. I midten en halfsfärisk knopp med ett rundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen fyra bårder: Den första (innersta) slät. Den andra bred, å densamma i hög relief en tiger och en drake, vända mot hvarandra och till synes framkrypande under knoppen, mellan djuren otydliga ornament. Den tredje stafformig, med grupper af en liten rund knopp mellan två och två tvärgående bågar. Den fjärde glest tvärstrierad. Kring ytterkanten en inåtfallande tjock bred list, hvarå fyra koncentriska bårder; den första (innersta) och tredje i uddmönster med utåtvända glatta spetsiga uddar; andra bården med ett dubbelt vågband; den fjärde slät, glatt.

Tillhör *lung hu* (»drake och tiger»)-klassen.

Diameter: 12.3 cm.; kant, tjocklek: 0.7 cm.

Anm. Å spegelsidan svart patina med silfverliknande fläckar samt vid ena kanten ett stort fält af ärgbölder jämte rödbruna fläckar. Å dekorsidan svartgrön patina med stora gröna ärgfläckar.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från 1:a århundradet e. Kr.

I: E. 28. SPEGEL.

Rund, tjock.
Framsidan konvex, blankpolerad.
Baksidan med dekor i låg relief. I midten en halfsfärisk knopp, hvari ett rundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen två drakar, vända åt höger samt till synes framkrypande under densamma, hufvudena i rundad relief och med horn, kropparna i linjerelief samt prydda med horn och tvärställda korta relieflinjer, fötterna fyrkloiga; däromkring en tvärstrierad bård. Kring ytterkanten en något inåtfallande tjock bred list, hvarå två koncentriska bårder, den inre smal och med utsparda utåtvända spetsiga uddar; yttre bården bred, med sammanhängande molnornament.

Tillhör drakpars-klassen.

Diameter: 10.1 cm.; kant, tjocklek: 0.5 cm.

Anm. Svartgrön patina med en mängd grågula och gröna frätsår.

Fyndort: Honan.

Antagligen från 2:a århundradet e. Kr.

I: **E. 29.** SPEGEL.

Rund, tunn.
Framsidan konvex, blankpolerad.
Baksidan med dekor i relief. I midten en glatt halfsfärisk knopp med ett rundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen sex bårder. Den första (innersta) slät. Den andra med tre åt höger vända drakliknande djur, till synes jagande hvarandra; djuren i rundad relief, med konturer och karakteristiska partier i linjerelief; dessutom prydes zonen af ytterst små vårtor, som befinna sig nära yttre periferien. Den tredje slät. Den fjärde glest tvärstrierad. Den femte i uddmönster med utsparda glatta spetsiga uddar. Den sjätte med ett vågband. Kring ytterkanten en hög skarpryggig list.

Tillhör *lung hu* (»drake och tiger»)-klassen.

Diameter: 9.2 cm.; kant, tjocklek: 0.5 cm.

Anm. Svartgrön patina.

Fyndort: Okänd.

Antagligen från mycket sen period af Han-dynastien (206 f. Kr.—220 e. Kr.) eller något senare.

I: **E. 30.** SPEGEL.

Rund, tunn.
Framsidan konvex, blankpolerad.
Baksidan med dekor i låg relief. I midten en halfsfärisk knopp med ett halfrundt hål (för band eller snöre). Å två motsatta sidor om knoppen utgår mot kanten en bred bård, hvarå två skriftecken (se nästa sida); på hvardera af de två öfriga sidorna om knoppen en starkt stiliserad drake; det hela omgifvet af två bårder, den inre glest tvärstreckad och med en längdgående midtstaf, den yttre tätt snedstreckad. Kring ytterkanten en bred slät list.

Tillhör drakpars-klassen.

Diameter: 9.5 cm.; kant, tjocklek: 0.4 cm.

Anm. Glänsande grågrön patina med en mängd större och mindre ärgblåsor.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e århundradet e. Kr.

Tolkning af skrifttecknen: 君
宜
高
O

Kün i kao — = »Må min herre få ett högt (nästan utplånadt ord, troligen *kuan*, ämbete).»

I: **E. 31.** SPEGEL.

Rund, tunn.

Framsidan konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i låg relief. I midten en halfsfärisk knopp med ett rundt hål (för band eller snöre). På två motsatta sidor om knoppen utgå mot kanten två släta band, mellan dessa två skriftecken (se nedan); på de två öfriga sidorna om knoppen en starkt stiliserad drake; det hela omgifvet af en glest snedstreckad bård. Kring ytterkanten en inåtfallande bred slät list.

Tillhör drakpars-klassen.

Diameter: 8.2 cm.; kant, tjocklek: 0.2 cm.

Anm. Ljust grågrön patina med glatt yta. Å spegelsidan en stor skroflig grön fläck.

Fyndort: Shou-chou, Anhui.

Antagligen från 3:e århundradet e. Kr.

Tolkning af skrifttecknen: 位
至
三
公

Wei chï san kung = »Må din ämbetsställning nå upp till en af 'de tre dignitärerna'.»

I: **E. 32.** SPEGEL.

Rund, tunn.

Framsidan konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i hög och låg relief. I midten en halfsfärisk knopp med ett rundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen sex bredare och smalare koncentriska bårder. Den första (innersta) slät. Den andra smal, med ett kedjeliknande mönster af ovala ringar, omväxlande med grupper af tre tvärgående stafvar. Den tredje bred, i form af en 12-uddig stjärna, bildad af bågar, hvilkas spetsar äro utåtvända och utformade till bladliknande ornament, omgifna hvart och ett af en pärlrand, mellan bladen ett T-liknande ornament samt små korn. Den fjärde med tolf plattor af trekvarts-cirkelform, fasthängande vid ytterkanten och omgifna af en pärlrand; de omväxla med konturtecknade rektanglar, hvarje omslutande ett skriftecken (se nedan); zonen prydes för öfrigt af korn. Den femte med långsträckta triangulära ornament på kort stam, hvartannat med denna utåt och hvartannat inåt; mellan ornamenten en snedgående pärlrand. Den sjätte slät, glatt. I tredje, fjärde och femte bårderna ornamenten glatta.

Diameter: 11.1 cm.; kant, tjocklek: 0.4 cm.

Anm. Svartgrön patina. Å spegelsidan flere stora ärgblåsor och grågröna fläckar; å dekorsidan gröna ärgfläckar.

Fyndort: Okänd.

Troligen från 3:e eller 4:e århundradet e. Kr.

Tolkning af skriftecknen:

O O 作竟自有紀
除去不羊
吉

— — *tso king, tsï yu ki, ch'u k'ü pu siang, ki* = »— — har gjort spegeln, efter sina bestämda regler. Må den undanröja, hvad som ej är lyckobringande. Lycka!»

I: E. 33. SPEGEL.

Rund, tjock.

Framsidan konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i hög och låg relief. I midten en stor halfsfärisk knopp med ett rundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen fyra bredare och smalare koncentriska bårder. Den första (innersta) smal. Den andra flackstafvig, med små ovala knoppar, mellan hvilka grupper af tvärgående, svagt böjda stafformiga ränder. Den följande zonen är prydd med figurala framställningar i rundad hög relief. Dessa bestå af fyra triader, omväxlande med fyra djur, hvilkas bukar äro refflade och tillsammans bilda ett bredt band, som utgör zonens yttre gräns. Från detta band skjuta djurhalsarna snedt inåt; halsarna dels refflade, dels korniga samt vridna så, att hufvudena vändts framåt. Hvarje hufvud gapar öfver ett snedställdt bredt band. Ett af hufvudena föreställer ett tigerhufvud, ett annat med två horn ett drakhufvud, de andra äro omöjliga att identifiera. Hvarje kropp är försedd med ett fram- och ett bakben, på hvarje ben tre spetsiga klor; höft- och axellederna markeras af upphöjda cirkelrunda skålar. På ryggen af hvarje djur sitter en triad: i midten en sagogestalt i människoskepnad och på hvardera sidan en uppvaktande, sittande på den upphöjda skål, som betecknar öfvergången mellan djurkropp och extremitet. Bland de uppvaktande finner man såväl människogestalter som fåglar och andra djur.

Den fjärde bården med tretton kvadratiska plattor, omväxlande med halfrunda, som utgå från ytterkanten; å hvarje af de förstnämnda fyra skriftecken (se nästa sida); de sistnämnda plattorna hvarje med fem små snirkelornament, kring kanten rundade uddar; allt mot botten af i längd- och tvärgående rader ställda små knoppar; kring inkanten och utkanten en smal list i uddmönster, den inre med spetsiga uddar, den yttre med rundade.

Kring ytterkanten en bred tjock list, hvarå två koncentriska bårder. Den innersta prydd med figurala framställningar; figurerna äro alla i rörelse medsols; endast en del af dem äro så tydliga, att de kunna identifieras; i följd medsols: ett par flygande tranliknande fåglar, möjligen »de röda fåglarna», symbolen för söder; moln; en drake; en orm; en sköldpadda; en fe; en cirkelrund skifva, möjligen föreställande solen eller månen; en vagn med en bevingad drake; en båt med två bevingade roddare; moln; sex drakar; moln; galopperande djur, möjligen tigrar; moln; en knäfallande fe samt en cirkelrund skifva, möjligen föreställande solen eller månen. Den utanför liggande zonen prydes af små spiraler, troligen molnmotiv. Listens inkant inåtfallande, öfverkanten något uppskjutande öfver listen, å kanten ett spetsigt uddmönster med spetsiga uddar.

Tillhör »de sittande gudomligheternas» klass.

Diameter: 18.3 cm.; kant, tjocklek: 0.6 cm.

Anm. Svartgrön patina. Å spegelsidan flere större och mindre frätsår. Spegeln spräckt i ett större och ett mindre stycke.

Fyndort: Okänd.

Troligen från slutet af 3:e eller 4:e århundradet e. Kr.

Tolkning af skrifteckner: 日 天 / 月 王

T'ien wang jï yüe = »Himmel—konung—dagar—månader.» *T'ien wang* betyder: »konungen af Himmelens nåde» = kejsaren. Kejsaren fastställer tideräkningen och almanackan. Enligt bröderna Feng Yün-p'eng och Feng Yün-yüan, författare till verket »*Kin shï so*», uttrycker satsen en tillönskan om många »kejsarens dagar och månader», d. v. s. långt lif.

Denna spegel är intressant bland annat därför, att den synes ha rönt inflytande från hunnernas och med dem besläktade »barbarers» konst, hufvudsakligen känd genom fynd, gjorda i Ordos. De »skålformiga lederna» t. ex. torde vara hämtade därifrån. I nomadkonsten finner man ej sällan cirkelrunda fördjupningar, där extremiterna öfvergå i kroppen. De tjänade som infattning för halfädelstenar. Äfven motivet med ett djurhufvud, som biter öfver ett band, torde vara hämtadt från detta håll och härleder sig troligen från det kända sibiriska motivet: en häst, anfallen af ett eller flere rofdjur. Här må uppmärksamheten fästas på en plaque, afbildad i Borovka: »Scythian art», pl. 70, A. Den föreställer en häst, angripen af en björn och en tiger. Endast rofdjurens hufvuden äro synliga, och dessa äro afbildade en face. Med käftarna gripa de om hästens ryggrad, hvilken har karaktären af ett band. Likheten mellan motivet på spegeln och på plaquen är så slående, att man har anledning förmoda, att det förra uppstått ur det senare.

I: **E. 34.** SPEGEL.

Rund, tjock.

Framsidan plan, ursprungligen blankpolerad.

Baksidan med dekor i hög relief. I midten som knopp ett fyrfotadjur, under detta ett halfrundt hål (för band eller snöre). Däromkring sex fyrfotade fantasidjur, alla vända åt höger samt i olika ställningar, mellan dem stiliserade molnornament; allt inom en hög skarpryggig ring. Utanför denna en bred bård med fyra fågelpar, alla fåglar vända åt höger samt med stjärtarna utlöpande i starkt snirkelformiga bladornament; bland fåglarna ses ett par mandarinänder, ett par vanliga änder samt ett par härfåglar. Kring kanten en inåtfallande hög tjock list, hvarå stiliserade molnornament.

Diameter: 20.4 cm.; kant, tjocklek: 1.7 cm.

Anm. Silfverglänsande patina, till större delen täckt af grön ärg.

Fyndort: Loyang, Honan.

Från Tang-dynastien (618—906).

WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, ingick
28 Januari 1930
som medlem i Karlbeck-konsortiet 1930—31 med 1 lott à Kr. 5 000, se Hufvudbok (hushållskonto).
Af detta belopp utgingo Kr. 1 000 till Östasiatiska Samlingarna, enligt konsortiets bestämmelser, resten, Kr. 4 000, användes till inköp af sju speglar: n:r I: E. 1, 6, 8, 10, 20, 34 och 35, jämte frakt och andra omkostnader.
Pris: Shanghai Dollars 600 (dåvarande kurs Kr. 1.04).

I: **E. 35.** SPEGEL.

Rund, tjock, kanten i åtta rundade pass.

Framsidan svagt konvex, ursprungligen blankpolerad.

Baksidan med dekor i relief. I midten som knopp i kvadratiskt fält en sköldpadda med de mystiska *pa-kua*-tecknen på sitt skal; under densamma ett halfrundt hål (för band eller snöre). Fältet i form af ett haf med stiliserade vågor; i hvarje hörn en symbol för ett af de kinesiska elementen: vågor för vatten, klippa för metall, lågor för eld och ett träd för trä. Däromkring två breda ramar; å den inre i hvarje hörn och midt å hvarje sida ett hjärtformigt fält, hvari ett skriftecken (se nästa sida); å yttre ramen zodiakens tolf djur (råttan, oxen, tigern, haren, draken, ormen, hästen, fåret, apan, tuppen, hunden och vildsvinet; jmfr E. 17) i full galopp medsols; öfver råttan ses skriftecknet *kêng* (en af de tio »stammarna»; tillsammans med *tsĭ*, den af de »tolf grenarna», som motsvarar råttan, bildar det ett af åren, det trettiosjunde, i den kinesiska sextioårscykeln). Utanför ramen i hvarje af de fyra svicklarna ett öfvernaturligt väsen med emblem, möjligen symboliserande de fyra årstiderna: en man, ridande på en drake, samt därframför en fågel inom en ring (troligen våren), fågeln inom ringen representerande »solkråkan»; den motsatta figuren hållande i sin högra hand en ring, hvari ett träd, troligen cassian, som anses växa i månen (troligen hösten); en tredje figur sväfvande bland träd och örter (troligen sommaren); en bland moln sväfvande man. Kring kanten en slät tjock list.

Diameter: 16.3 cm.; kant, tjocklek: 0.8 cm.

Anm. Silfverglänsande patina, till stor del täckt af grön ärg.

Fyndort: Okänd.

Från Tang-dynastien (618—906).

Tolkning af skrifttecknen:

象物澂神
朗質澄真

Denna inskrift kan läsas på olika sätt, alltefter hvilket tecken man börjar med, och ger ändå rim och mening, t. ex. *Siang wu cheng shen, lang chï cheng chen* = »Den (spegeln) afbildar tingen och gör klar deras själ, dess klara substans är ren och sann.» *Wu cheng shen lang, chï cheng chen siang* = »Tingen bli klara, och deras själ blir klar, dess (spegelns) rena substans ger sanna bilder.» O. s. v.

WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE, ingick
28 Januari 1930
som medlem i Karlbeck-konsortiet 1930—31 med 1 lott à Kr. 5 000, se Hufvudbok (hushållskonto).
Af detta belopp utgingo Kr. 1 000 till Östasiatiska Samlingarna, enligt konsortiets bestämmelser, resten, Kr. 4 000, användes till inköp af sju speglar: n:r I: E. 1, 6, 8, 10, 20, 34 och 35, jämte frakt och andra omkostnader.
Pris: Shanghai Dollars 800 (dåvarande kurs Kr. 1.04).

I: **E. 36.** SPEGEL.

Rund, tjock, med åttauddig ytterkant.

Framsidan konvex, blankpolerad.

Baksidan med dekor i hög relief. I midten en något tryckt halfsfärisk knopp, hvari ett rundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen fyra åt höger vända fåglar, två flygande småfåglar och två stående änder, motsatta lika; mellan dessa en blom- och bladkvist. Kring ytterkanten en tjock list, uddarna kring ytterkanten svagt konturerade, å hvarannan en fjäril, å hvarannan en blomma på kort stjälk med två rakt utstående blad; kring listens ytterkant ett upphöjdt slätt band.

Diameter: 10 cm.; kant, tjocklek: 0.5 cm.

Anm. Spegelsidan med silfverliknande patina, till största delen täckt af ett grön-, brun- och gulbrunfläckigt lager jord eller lera. Å dekorsidan glatt brun patina, delvis silfverliknande samt med gröna ärgfläckar.

Fyndort: Okänd.

Från Tang-dynastien (618—906).

I: **E. 37.** SPEGEL.

Rund, tjock.
Framsidan konvex, blankpolerad.
Baksidan med dekor i hög relief. I midten en tryckt aflång knopp med ett halfrundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen inom en smal ring af två smala stafvar fyra åt höger flygande fåglar, mellan dessa på två motsatta ställen en insekt och på två en blomma; däromkring en bred bård, hvarå sex åt höger flygande fåglar, mellan dessa blommor och insekter. Kring ytterkanten en inåtfallande smal list med utstående skarp öfverkant, inom denna en bladranka af treflikiga blad.

Diameter: 9 cm.; kant, tjocklek: 0.8 cm.

Anm. Silfverliknande patina; spegelsidan med stora gröna ärgfläckar. I kantlisten ett litet stycke urslaget.

Fyndort: Okänd.

Från Tang-dynastien (618—906).

I: **E. 38.** SPEGEL.

Rund, tjock.
Framsidan konvex, blankpolerad.
Baksidan med dekor i hög relief. I midten en halfsfärisk knopp med ett rundt hål (för band eller snöre). Kring knoppen ett landskap: I förgrunden en från höger utskjutande landtunga, hvarå till vänster en åt höger gående man, ledande en oxe i ett band eller rep; till höger en sittande man, vänd åt vänster. I bakgrunden till höger en hög klippa och en stor hängpil

med krokig stam. Längst fram i förgrunden och till vänster ett vatten, ur detta i bakgrunden uppskjutande en låg klippa.
Kring ytterkanten en slät bred tjock list. Det hela med glatt yta.

Diameter: 17.9 cm.; kant, tjocklek: 0.7 cm.

Anm. Mörkt grågrön patina; å spegelsidan ljust gulbruna fläckar.

Fyndort: Okänd.

Från Sung-dynastien (960—1279).

I: **E. 39.** SPEGEL.

Rund, tjock.
Framsidan konvex, slät.
Baksidan med dekor i hög och låg relief. I midten en halfsfärisk knopp med ett rundt hål (för band eller snöre); vid hvardera hålmynningen rest efter en ögla eller sträng. Kring knoppen tre bårder. Den första (inre) slät; den andra med tre drakar i hög relief, två vända mot hvarandra, den tredje åt vänster, alla med uppspärradt gap, mellan och omkring drakarna små knoppar; tredje bården tvärstrierad. Kring kanten en inåtfallande bred list, hvarå tre koncentriska bårder, den första (inre) tvärstreckad, den andra med ett vågband, den tredje med ett tvärstreckadt midtband.

Diameter: 9.5 cm.; kant, tjocklek: 0.6 cm.

Anm. Grågrön patina med röda fläckar, spegelsidan till större delen svartbrun.

Fyndort: Okänd.

Från Sung-dynastien (960—1279) eller senare.

II. KOREA

A. SPEGLAR

II: A. 1. SPEGEL.

Rund, tunn.
Framsidan plan, med något uppböjd kant samt blankpolerad.
Baksidan slät. I midten en något tryckt knopp, hvari ett rundt hål (för band eller snöre). Kring kanten en slät hög list.

Diameter: 13.3 cm.; kant, tjocklek: 0.6 cm.

Anm. Ljusgrön patina med silfverglänsande fläckar.

Från Korai-dynastien (924—1392).

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 127 New Bond Street, London, se bref och förteckning från firman 26 Mars 1930.
Ankom 3 April 1930, se tullklareringsattest.
Betald 7 April 1930, se Hufvudbok (hushållskonto) samt skriftligt erkännande jämte räkning från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 11 April 1930.
Pris: £ 12, se räkning.

II: A. 2. SPEGEL.

Rund, tunn.
Framsidan konvex, blankpolerad.
Baksidan med dekor i relief. I midten en något tryckt halfsfärisk knopp, hvari ett rundt hål (för band eller snöre). Däromkring fem åt höger galopperande fantasidjur bland klippor(?),

allt inom en smal stafformig ring. Utanför denna en bård med otydliga skriftecken. Kring ytterkanten en inåtfallande profilerad smal list.

Diameter: 14.9 cm.; kant, tjocklek: 0.8 cm.

Anm. Spegelytan med jämn ljusgrön patina med stora ärgfläckar. Dekorsidan med jämn mattgrön patina.

Från Korai-dynastien (924—1392).

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 127 New Bond Street, London, se bref och förteckning från firman 26 Mars 1930.
Ankom 3 April 1930, se tullklareringsattest.
Betald 7 April 1930, se Hufvudbok (hushållskonto) samt skriftligt erkännande jämte räkning från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 11 April 1930.
Pris: £ 10, se räkning.

II: **A. 3.** SPEGEL.

Rund, tunn, med åttauddig ytterkant med konturerade uddar.

Framsidan nästan plan, blankpolerad.

Baksidan slät. I midten en rund knopp med platt öfversida och fyrsidigt hål (för band eller snöre). Kring kanten en upphöjd bred bård med inåtfallande inkant, afslutad i en smal staf; kring uddarna en hög smal list.

Diameter: 16.5 cm.; kant, tjocklek: 0.5 cm.

Anm. Glänsande blågrön patina med ärgfläckar.

Från Korai-dynastien (924—1392).

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 127 New Bond Street, London, se bref och förteckning från firman 26 Mars 1930.
Ankom 3 April 1930, se tullklareringsattest.
Betald 7 April 1930, se Hufvudbok (hushållskonto) samt skriftligt erkännande jämte räkning från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 11 April 1930.
Pris: £ 4, se räkning.

II: A. 4. SPEGEL.

Rund, tunn, med åttauddig ytterkant med konturerade uddar.

Framsidan nästan plan, blankpolerad.

Baksidan med dekor i relief. I midten en rund knopp med platt öfversida och halfrundt hål (för band eller snöre). Däromkring blommor och blad samt två otydliga fåglar. Kring kanten en upphöjd bård med inkanten konturerad efter uddarna samt i hvarje udd ett bladornament; längs uddarnas ytterkant en hög smal list.

Diameter: 13.2 cm.; kant, tjocklek: 0.6 cm.

Anm. Grågrön patina med silfverglänsande fläckar.

Från Korai-dynastien (924—1392).

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 127 New Bond Street, London, se bref och förteckning från firman 26 Mars 1930.
Ankom 3 April 1930, se tullklareringsattest.
Betald 7 April 1930, se Hufvudbok (hushållskonto) samt skriftligt erkännande jämte räkning från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 11 April 1930.
Pris: £ 7, se räkning.

II: A. 5. SPEGEL.

Rund, tunn, med åttauddig ytterkant med konturerade uddar.

Framsidan svagt konkav, blankpolerad.

Baksidan med dekor i relief. I midten en halfsfärisk knopp, hvari ett halfrundt hål (för band eller snöre). Däromkring blommor och blad samt två otydliga fåglar. Kring kanten en upphöjd bård med inkanten konturerad efter uddarna samt i hvarje udd ett bladornament; längs uddarnas ytterkant en hög smal list.

Diameter: 11.2 cm.; kant, tjocklek: 0.6 cm.

Anm. Glänsande mörkgrön patina.

Från Korai-dynastien (924—1392).

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 127 New Bond Street, London, se bref och förteckning från firman 26 Mars 1930.

Ankom 3 April 1930, se tullklareringsattest.
Betald 7 April 1930, se Hufvudbok (hushållskonto) samt skriftligt erkännande jämte räkning från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 11 April 1930.
Pris: £ 9, se räkning.

II: **A. 6.** SPEGEL.

Rund, tunn, med åttauddig ytterkant med konturerade uddar.
Framsidan nästan plan, ursprungligen blankpolerad.
Baksidan med dekor i relief. I midten en konisk knopp med platt öfversida och halfrundt hål (för band eller snöre). Däromkring blommor, blad, frukter (?) och två otydliga fåglar. Kring kanten en upphöjd slät bård med inkanten konturerad efter uddarna; längs bårdens utkant och inkant en hög smal list, den yttre högre.

Diameter: 12.6 cm.; kant, tjocklek: 0.7 cm.

Anm. Ljusgrön patina, spegelytan med silfverglänsande fläckar och ärgfläckar, dekorsidan matt, med rester af jord eller lera.

Från Korai-dynastien (924—1392).

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 127 New Bond Street, London, se bref och förteckning från firman 26 Mars 1930.
Ankom 3 April 1930, se tullklareringsattest.
Betald 7 April 1930, se Hufvudbok (hushållskonto) samt skriftligt erkännande jämte räkning från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 11 April 1930.
Pris: £ 2.10, se räkning.

II: **A. 7.** SPEGEL.

Rund, tunn, med åttauddig ytterkant med konturerade uddar.
Framsidan plan, ursprungligen blankpolerad.
Baksidan med dekor i relief. I midten en liten konisk knopp med platt öfversida och halfrundt hål (för band eller snöre). Däromkring vid ena sidan en stor drake, jagande »den

heliga juvelen» samt med uppspärradt gap, fjällig kropp, taggig rygg, fiskstjärt och fågelvingar; vid motsatta sidan stiliserade molnornament. Kring kanten en upphöjd slät list.

Diameter: 9.5 cm.; kant, tjocklek: 0.3 cm.

Anm. Å spegelsidan grön patina med stora bruna fläckar, dekorsidan matt grågrön.

Från Korai-dynastien (924—1392).

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 127 New Bond Street, London, se bref och förteckning från firman 26 Mars 1930.
Ankom 3 April 1930, se tullklareringsattest.
Betald 7 April 1930, se Hufvudbok (hushållskonto) samt skriftligt erkännande jämte räkning från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 11 April 1930.
Pris: £ 7, se räkning.

II: **A. 8.** SPEGEL.

Rund, tunn, med åttauddig ytterkant med konturerade uddar.
Framsidan nästan plan, ursprungligen blankpolerad.
Baksidan med dekor i relief. I midten en stor konisk knopp med platt öfversida och halfrundt hål (för band eller snöre). Ytan för öfrigt utfylld af en sjöscen: I förgrunden bland höga vågor en båt med hög mast och långa vimplar; till vänster en drake, till höger en fisk, bland vågorna längre upp å hvardera sidan till synes ett djurhufvud; upptill fyra skriftecken, hvilka enligt professor W. PERCIVAL YETTS i London kunna öfversättas med »lysande som himlens sol». Kring kanten en upphöjd slät list.

Diameter: 17.1 cm.; kant, tjocklek: 0.5 cm.

Anm. Blekgrön patina med ärgfläckar.

Från Korai-dynastien (924—1392).

Denna spegel är så när som på knoppen identiskt lika med en i EUMORFOPOULOS' samling i London befintlig spegel. Man måste därför ha användt samma form vid gjutning af vaxmodellen. Att sådana användts, framgår af knopparnas olika form.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 127 New Bond Street, London, se bref och förteckning från firman 26 Mars 1930.

Ankom 3 April 1930, se tullklareringsattest.
Betald 7 April 1930, se Hufvudbok (hushållskonto) samt skriftligt erkännande jämte räkning från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 11 April 1930.
Pris: £ 8, se räkning.

II: **A. 9.** SPEGEL.

Rund, tjock.
Framsidan nästan plan, blankpolerad.
Baksidan med dekor i relief. I midten en tryckt halfsfärisk knopp, hvari ett halfrundt hål (för band eller snöre). Ytan för öfrigt utfylld af ett landskap: I förgrunden bland vågor en åt vänster vänd drake, bakom denna en hvälfd bro, hvarå till vänster sittande en hare med mortel och en padda, vända mot hvarandra, båda symboler för månen; till höger en man med paraply; längst till höger en man under ett åt vänster böjdt högt träd (möjligen ett cassiaträd); till vänster bland moln tre män, två af dessa med ett paraply; i bakgrunden till vänster en paviljong bland moln, i dörröppningen till synes en figur. Kring kanten en hög slät list med inåtfallande inkant.

Diameter: 21.2 cm.; kant, tjocklek: 0.8 cm.

Anm. Grågrön patina, å spegelsidan glänsande samt med ärgfläckar, å dekorsidan matt.

Från Korai-dynastien (924—1392).

Gjuten i samma form som en i EUMORFOPOULOS' samling i London befintlig spegel.

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 127 New Bond Street, London, se bref och förteckning från firman 26 Mars 1930.
Ankom 3 April 1930, se tullklareringsattest.
Betald 7 April 1930, se Hufvudbok (hushållskonto) samt skriftligt erkännande jämte räkning från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 11 April 1930.
Pris: £ 14, se räkning.

II: **A. 10.** SPEGEL.

Rund, tjock.
Framsidan svagt konvex, blankpolerad.
Baksidan med dekor i relief. I midten en halfsfärisk knopp med ett halfrundt hål (för band

eller snöre). Ytan för öfrigt utfylld af två bland vågor medsols simmande stora fiskar (karpar?). Kring kanten en upphöjd slät list.

Diameter: 15.7 cm.; kant, tjocklek: 0.6 cm.

Anm. Grågrön patina, å spegelytan silfverglänsande och med ärgfläckar.

Från Korai-dynastien (924—1392).

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWVL, f. KEMPE,
från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 127 New Bond Street, London, se bref och förteckning från firman 26 Mars 1930.
Ankom 3 April 1930, se tullklareringsattest.
Betald 7 April 1930, se Hufvudbok (hushållskonto) samt skriftligt erkännande jämte räkning från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 11 April 1930.
Pris: £ 7, se räkning.

II: **A. 11.** SPEGEL.

Rund, tjock.
Framsidan plan, ursprungligen blankpolerad.
Baksidan med dekor i relief. I midten en konisk knopp med platt öfversida och halfrundt hål (för band eller snöre). Däromkring i rundt fält inom ett kvadratiskt en blom- och bladranka, utanför denna i två motsatta hörn ett skriftecken. Därutanför en bred fyrsidig ram, hvarå i sigillskrift tolf stora skriftecken. Utanför ramen olika djur, vid ena sidan sköldpaddan och en orm (symbol för norr), å motsatta sidan en fågel (söder), vid vänstra sidan draken (egentligen öster) samt å motsatta sidan tigern (egentligen väster; tigern och draken ha här egendomligt nog bytt plats). Kring kanten en något upphöjd bred bård, hvarå en blom- och bladranka. Kring ytterkanten en hög smal list.

Diameter: 23.4 cm.; kant, tjocklek: 0.8 cm.

Anm. Grågrön patina. Spegelytan har i grafven hvilat mot något aflångt föremål, hvars konturer afsatt sig på spegelytan som rödbruna fläckar och linjer.

Från Korai-dynastien (924—1392).

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 127 New Bond Street, London, se bref och förteckning från firman 26 Mars 1930.

Ankom 3 April 1930, se tullklareringsattest.
Betald 7 April 1930, se Hufvudbok (hushållskonto) samt skriftligt erkännande jämte räkning från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 11 April 1930.
Pris: £ 12, se räkning.

II: **A. 12.** SPEGEL.

Rund, tunn, med blankpolerade, svagt konvexa sidor.
I kanten en rektangulär flik, hvari ett rundt hål (för upphängning).

Diameter: 10 cm.; tjocklek: 0.2 cm.

Anm. Glänsande grå och grön patina.

Från Korai-dynastien (924—1392).

Inköpt af WILHELMINA VON HALLWYL, f. KEMPE,
från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 127 New Bond Street, London, se bref och förteckning från firman 26 Mars 1930.
Ankom 3 April 1930, se tullklareringsattest.
Betald 7 April 1930, se Hufvudbok (hushållskonto) samt skriftligt erkännande jämte räkning från firman YAMANAKA & Co., Ltd., 11 April 1930.
Pris: £ 14, se räkning.

REGISTER

REGISTER

(Siffrorna hänvisa till motsvarande sidor.)

BOKBINDERIARBETET

UTFÖRDT AF

BOKBINDAREN OTTO OLSSON

STOCKHOLM